

NVCLEVS
SELECTISSIMARVM
EPISTOLARVM
ELECTI IN DEVM FIDELIS
AD HODIERNVM VSVM.

Hic pro quolibet

HOMINVM STATV
DIVERSÆ REPERIVNTVR EPISTOLÆ,
utpotè:

Apprecatoriæ novi Anni, alio-
rumque Festorum, Commendatitiæ, Of-
ficiosæ seu Obsequiorum oblatoriæ, Congra-
tulatoriæ ad Dignitatem, Natalis recursum &c.
Invitatoriæ ad Nuptias &c. Dedicatoriæ, Con-
solatoriæ, instructoriæ, Suaforiæ & Dissuasso-
riæ, Mercatoriæ, Nunciatoriæ, Gratiarum
actoriæ, Claustrales, Scholasticæ & Pueriles,
Satyricæ, Jocosæ & Objurgatoriæ, Mixtæ,
aliæque plurimæ,
Quas

Cuilibet, dum imitari potest, quod
de particularibus negotiis rara intercedat
mentio, eò jucundiores lectu, & faciliores
Exemplo erunt.

VIENNÆ,

IMPENSIS JOANNIS PAVLI KRAVS,
Bibliopolæ Vindobonensis MDCCXLVI.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1911

CHICAGO

ILLINOIS

U.S.A.

1911

CHICAGO

ILLINOIS

U.S.A.

CHICAGO

ILLINOIS

U.S.A.

CHICAGO

ILLINOIS

U.S.A.

CHICAGO

ILLINOIS

U.S.A.

CHICAGO

ILLINOIS

U.S.A.

CHICAGO

ILLINOIS

Ad Lectorem.

Alius hodiè, alius olim fuit Epi-
stolas scribendi stylus. Tem-
poribus aptanda sunt omnia. De-
micella Fontange non pridem vixit
Parisiis cujus inventionis vittam,
nobiliores & honoratiores in præ-
sentem diem portare solent Ma-
trona. Si & Ciceronis Orato-
rum Principis mulier adhuc vitâ
degeret, Patritiaque esset Roma-
na, non dubito, quin & ipsa sese
præsenti accommodaret sæculo.
Nunc Latinitas floridior est, pe-
desque pulveribus Scholasticis dex-

*terrimè excutit. Non quidem dif-
fiteor, aliquid tribuendum præce-
ptis, sed dicam & plus naturæ &
plurimum Praxi. Tu non inter
discretos sinis te numerari Cicero-
nianos? adhibe Pronomina:
Tu, tuus, tibi &c. pro quibus ad
mortem usque certare videris, &
pax erit tuta. Nunc audi, quo-
modo se Honestus sistat co-
ram Tribunali Apol-
linis.*

APPELLATIO
ELECTI AD APOLLINEM
TOTIVS MONTIS PARNASSI
ET NOVEM MVSARVM
MODERATOREM.

Sacraissime & divinissime Apollo!

Accusatus sum coram Divi-
nitate tuâ, quòd modum
scribendi *Epistolas* transgressus,
Pronomina Grammaticalia par-
cissimè adhibuerim, verum id
est, nec hoc negare possum,
sed fortiter persuasus sum, Di-
vinitatem tuam, sententiam
non daturam, nisi & ego au-
diar. Dicam igitur: Me è Mer-
curio percepisse, qui mihi di-

verſas attulerat Epiftolas ex di-
verſis tum Regum tum alio-
rum Nobiliſſimorum aulis,
tum è doctiſſimis Congregato-
rum Virorum Collegiis, quæ,
dum curioſius à me perſpice-
rentur, hunc modum præſenti
induxiſſe tempore videbantur,
& quoniam Librum hunc non
eo compoſui fine, ut aliis otio-
ſus aſſocietur ſolummodò in
Bibliothecâ locandus libris,
imò potiùs ut quiſque ſcribens
ſine offensâ eodem uti poſſit,
hanc ſum amplexatus viam,
non dubitans, quin Divinitas
tua omne id ſit approbatura,
quò plurimùm hominum i-
gnorantia tolli valeat. Expe-
cto

cto igitur decisivam Sententi-
am, ut sciam, quid inter me &
Adversarios meos actum sit?

Divinitatis Tuæ

Cultor incessabilis.

Electus, qui miscuit utile dulci.

SENTENTIA APOLLINIS.

Data in Favorem Appellantis.

Quoniam *Electus* accusatus
à Momo, Zoilo, nonnullis-
que aliis Sciolis ad Tribunal no-
strum appellans ultrò compa-
ruit, interrogatusque de omni-
bus & singulis rationem red-
didit exactissimam, facultatem
damus, ut ejusdem *Selectissima-
rum Epistolarum Nucleus* sine of-
fensâ legi possit, nam & *Mer-*

curius super his à nobis exami-
natus, parem edixit veritatem,
eò magis, quòd & Epistolas
Scholasticas ad certum Auctor
redegerit Falciculum Ante
omnia autem hisce Erasmo, ne
Epistolas præsentēs, unquam
inter Epistolas Obscurorum Vi-
rorum collocare aut enumera-
re audeat.

Data.

In Monte *Parnasso*, præsentibus
novem Musis, & nullâ contra-
dicente.

Tabellarius noster *Mercurius*
curam habebit, hanc nostram
seriam voluntatem Palæstris E-
pistolaribus intimandi. Hæc no-
stra seria est voluntas, non ob-
stantibus quibuscunque &c.

Apollo cum novem Musis.

REFLEXIO.

Super Epistolas Apprecatorias.

Stylus harum Epistolarum fit gratiâ & benevolentiâ ac submissione erga eum, ad quem scribimus, compri-
mis ornatus. Incipiat simpliciter ab obligatione & crescat per obsequio-
rum testificationem sine adulatione.
Vota nunquam erunt tanta, quin non
plura requiri possent, brevitatem tamen
quæ in omnibus Epistolis observari de-
bet, permixtâ.

REFLEXIO.

Super Epistolas Congratulatorias.

Dici poterit, quòd benevolentia, &
amicitia, quam experti sumus
in tot occasionibus & per tot genera
beneficiorum, nos sine intermissione
inci-

incitent ad testificandam nostram *Et*
obligationem, *Et* gratitudinem, id
quod per præsentem congratulationem
aut apprecationem facere præsumpsi-
mus. Addi poterit, quòd ardor iste
vivæ in nostris pectoribus recognitio-
nis neutiquam extingui poterit, *Et*
quòd usque ad supremum vitæ hali-
tum affectum tam justum conservatu-
ri simus.

REFLEXIO.

Super Epistolas Oblatorias Ob-
sequiorum.

Stylus si tener, *Et* affectûs sui benè
expressivus, dum enim *Et* nos *Et*
nostra dedicamus. Amico, oportet
etiam, ut hoc fiat modo aliquo expres-
sionis singularis, absit adulatio, reali-
tas reluceat, dum etiam id opere effi-
cere satagemus, quòd nobis imponi po-
terit. Scribantur hæ Epistolæ, quasi
nullum in eis verbum sit, cui scribens
tempus

tempus aliquod excogitando insumpserit. Adducantur præ omnibus merita ejus, ad quem scribimus, ut facilius sibi persuadeat vera illa esse, quæ credi volumus.

REFLEXIO.

Super Epistolas Petitorias.

D*iversi modi petendi sunt. Dici poterit; Quoniam plura jam in nobis collata beneficia gloriamur, speramus & hanc gratiam facile obtenturos, quæ, siquidem justam pro fine habet æquitatem, eadem sibi honorem & nobis aut alteri, pro quo petimus, commodum & utilitatem afferet.*

Adjungatur, quòd, si hic nobis fiet favor, non deerimus in aliis occasionebus, ut iteratò hanc cum multis aliis jam perceptis gratiis reciprocare satagamus.

RE.

REFLEXIO.

Super Epistolas Commendatitias.

Hæ Epistolæ faciles sunt, nam pro
objecto habere possunt & quod-
cunque meritum ejus, qui commen-
datur, & æquitatem, quam quis desi-
derat, eò quod dignum & justum sit
homines particularibus prærogati-
vis præditos honorari, aut in magnis
necessitatibus constitutos juvari.

Proderit, si dicemus: id quod per-
sonæ commendatæ fiet, hoc nos,
quasi nobis factum esset, velle censere,
cum persona, quam commendamus,
nobis sat chara sit, imò nos hanc gra-
tiam tanquam summam æstimaturos,
quod haud dubio incantabit eum, ad
quem scripturi sumus.

REFLEXIO.

Super Epistolas Suaatorias.

Consilium, dum damus, aut alteri
aliquid suadere volumus, oportet
tet

tet, ut hoc totum fiat affectu tenero, utque is, cui suademus, advertat hoc ex animo sincero procedere, imò consilium datum non habeat alium finem, quam commodum & honorem illius, cui aliquid suademus, sic enim facile persuadebimus, eò magis, quò dicemus & alios consilio simili præbuisse aures illudque optimum invenisse, nec deceptos ullatenus fuisse.

REFLEXIO.

Super Epistolas Consolatorias.

D*um consolari volumus quendam damni perpesi aut jacturæ factæ, dicamus hanc non esse modicam, ac proinde dolorem ex eâ proveniente omnino justum, sed ponendum tamen, (addamus) dolori terminum esse, ne tempus id faciat, quod sola ratio in quopiam prudenti Viro efficere debet.*

Si quis aliquem consolatur occasione obitus, texatur parva panegyris vitæ Defuncti, & dicatur eum reverà felicem

*felicem esse, qui è miseriis hujus vitæ ad
gaudia migravit æterna.*

REFLEXIO.

Super Epistolas Mercatorias.

S*tylus harum omninò simplex sit, &
nullo modo affectatus, nam hic non
attenduntur verba sed nummi, dùm
enim de commodo & utilitate agitur,
id simpliciter fieri debet, ut intentio u-
nius nullam causet æquivocationem in
alio.*

*Stylus iste super omnes alios amat
brevitatem, nihil enim absurdius esse
potest, quam dùm Epistolæ mercatoriæ
in longum protrahuntur.*

*Sit etiam Regulis bonæ Gramma-
ticæ conformis, & principiis Latinita-
tis, ex defectu cujus multi mercatores
quasi in omnibus linguis multos com-
mittunt & Solæcismos & Barbari-
smos.*

Re-

REFLEXIO.

Super Epistolas Gratiarum Acto-
rias.

Si agitur de quodam donativo, re-
penduntur gratiae, donativum lau-
datur, & mentio fit praestantiae illius,
uti & affectus, quo ipsum datum fuit,
imò toto tempore vitae nostrae nos ob-
ligatos esse fatebimur.

Potest etiam addi; uti gratia, quam
accepimus, merita nostra excedit, sic
non intermittemus eâ propter perpe-
tuam conservare ejusdem tum memo-
riam, tum in omni eventu recognitio-
nem.

Super omnia extollenda erit libera-
litas, quæ maximè in hoc Epistolarum
genere florere debet.

REFLEXIO.

Super Epistolas Satyricas.

Satyras conficere non modica est ar-
tis. Multi enim dum Satyras com-
ponunt, injurias fundunt, in quo pluri-
mum falluntur. Com-

Componuntur igitur hæ Epistolæ
acumine quodam. quod ingeniosum &
moribus hominum accommodatum es-
se debet.

Qui Epigrammata novit, novit &
Satyras, hoc solo discrimine, quod prio-
rasunt breviora.

Si perstringuntur mores humani,
fiat dextrè, ut & jocus & severitas ex-
indè videantur. Omnia benè perpen-
dantur, quæ? & ad quem? & quando?
& ubi scribuntur? nam:

Sapientis erit mutare consilium
in melius.

Plura fortè desiderari possent pro Epi-
stolis conscribendis in Generali, sed
quoniam Praxis nos eruditiores efficit,
quam Speculatio tantum, inde ad For-
mulas ipsas digredimur, quæ sat benè
quadrabunt pro calamo velociter scri-
bente.

Appre-

Apprecatoria novi Anni.

Domine & Amice colendissime!

dest salutare tempus, quô ne-
mini amplissima scribendi seges
ac materia potest deesse. Adest
jam illud anni tempus, quo ami-
ci fidelis sincerique; integer-
rimis animis suis de felicissimo novi anni
auspicio augurioque, more à multis sæculis
laudabiliter recepto, gratulari, & strenas, tan-
quam infucatae mentis indices, mittere tenen-
tur. Quem laude dignum morem & mihi ob-
servandum, & Dominationi Vestrae etiam gra-
tulandum esse duxi. Facio itaque quod est in
proclivi, & DEO maximis gratiis actis, quod
Vestram Dominationem in hunc vsque diem
præstiterit incolumem, de tantâ ejus in vestram
Dominationem clementiâ ex toto gratulor
animo, precorque, vt novus hic annus lætis
auspiciis ingrediatur, lætioribus procedat, &
lætissimis exeat, semperque felicior recurrat.
Opto quoque Dominationi vestrae, vt feliciter
succeedant incepta, feliciter inueniantur per-
acta. Absit sollicitudo, absint mœrores, absint
ærumnæ. Hoc ardentissimum meum votum,
vt apud Divinum Numen firmum ratumque

A

ma-

maneant, tam ardenti precor mente manu-
que, qua subscribor

Dominationis vestræ,

Servus infimus.

Responsorialia ad præcedentem.

Prænobilis ac clarissime Domine!

Ut melius satisfaciam antiquæ observan-
tiæ meæ devotioni, rarissimis meritis
Dominationi vestræ consecratae, utque non
ingratus obligationi existam, quam novis-
simè ob votorum felicitatem in his præsentibus
Festis mihi impositam persentio, avidissimus
Imperii exequendi vivo, quod ardentissime an-
helo, dum reciproca copiosissimarum gratia-
rum appreciatione Dominationi vestræ tam in
præsens quàm in omne secuturum tempus re-
fertissimam benedictionis abundantiam, & ma-
gnificentiae iterum precor incrementum, &
me demissimè confirmo.

Prænobilis Dominationis vestræ,

Servus semper ad obsequia paratissimus.

Alia Apprecatoria novi Anni.

Domine, & Amice suavissime!

Quod alii laudanda ex consuetudine præsta-
re sueverunt, hoc ego ex obligationum
observantiâ exequor; Quocirca ardentissime &
ex animo lætor, quod novis ingredientis anni
exordium mihi occasionem cuiusdam debiti
exsoluendi suppeditet: Apprecor proinde o-
mnem

mnem animi, corporisque prosperitatem, quæ inter mortales fieri potest, & Dominationis Vestræ integerrimæ vitæ congruentem. Faxit DEus, ut hoc novi anni principium læte exordiat, auspicio continuet, & omni cum cordis voluptate terminet, meque in pristino favore conservet, qui maneo &c.

Responsoria ad præcedentem.

Amicorum amicissime!

Transmissa novi anni apprecatio novissimos antiquæ obligationis observandæ parit titulos: Quanquam non obscure meam inscribendo tarditatem ex præventionem animadvertere potui: Quocirca non aliam errori commisso excusationem prætexere valeo, quam ut testatum ex appreciatione affectum, benevolentiamque repetam, & eam, quasi in sine fine multiplicatam per gratissimam Echo remittam: Apprecor proinde Dominationem vestræ omnia per præmissam appreciationem expressa multiplicibus votis. Benignissimum Numen vitæ superstitis tempus in, quod semper manet ævum extendat, & ubi omnia secundum vota inter fortunæ aridentis successus affluent, dignetur meminisse illius, qui ob temporis vicissitudinem nunquam nomen deponet,

Dominationes vestræ,

Servi obsequentissimi.

Alia ejusdem tenoris.

Domine mi plurimum colende!

Felix apprecatio, quam Dominationi suæ

præsens folium in ineuntibus novi Anni feriis apponit, viva in me devotionis simul ac submissionis obsequia perhibet, quæ supremæ prærogativæ ac heroicæ fortitudini Dominationis suæ meritè conveniunt. Officii mei sæpè me monet officiorum Dominationis suæ recordatio. Dignetur igitur incomparabilis humanitatis suæ actus mecum exercere, me suæ observantiæ Imperio honorando, quàm perpetuò profiteor, utpote quæ desideriorum meorum unicum est objectum, ut per viva obsequiorum testimonia gloriari possim novo Anno, novas quoque mihi obtigisse Dominationi suæ serviendi ac obtemperandi occasiones, quas dum ferventissimo mentis affectu expecto, permaneo.

Responsoriâ mixtâ gratiarum
actione.

Observandissime Domine!

Quoties annum renovari video, toties nova Dominationis suæ affectûs ergo me argumenta per felicissimam ejusdem appreciationem experior, quâ licet indignus, eò semper unicam impendam diligentiam, ut ad votum Dominationis suæ hujus curriculum impendere valeam. Non possum satis eam exprimere & venerationem & gratitudinem, quam vivam nutrio in corde meo, proinde quod calamo velociter scribenti deest, id tanto majoris ponderis in me perseverabit. Persuasa sit Dominatio sua, tunc me ad apicem
voto.

votorum meorum perventurum, dum me cer-
nam in obsequiis Dominationis suæ impendi,
cui dum rursus plenissimo auspicio associato
humillimâ gratiarum actione respondeo, per-
maneo, qualis semper fui.

Dominationis suæ

Servulus ad vota paratus.

Alia apprecatoria data ad Patro-
num.

*Illustrissime Domine, Patrone colen-
dissime!*

Ex intimo corde potius quàm penna suam
trahit originem, hæc affectuum meorum &
obsequiosissimæ devotionis enunciatio, quam
in præsentis novi anni exordio & renovo & con-
firmo, apprecando ultra numerosissimos Cœli
favores, omnem abundantia affluentiam ac
prosperitatum accessionem. Faxit DEUS, ut
illustrissimam Dominationem vestram quàm
diutissimè suis superstitem & Reipublicæ inco-
lunitati consulentem videamus; qui mei tunc
voti unice compos reddar, si per longissimum
annorum cursum me ita optime mereri valeam,
ut dici merear

Dominationis vestrae Illustrissimæ

Ad omnes nutus obedientissimus.

Responsoria ad præcedentem.

Domine Colendissime!

Voluit sua Dominatio novos gradus pristinis
adjungere obligationum titulis cum fe-
lici festorum & prosperitatis voto. Ego

ob tam intensi gradûs evidentiam, in quo mea apud suam Dominationem observantia locata est, quæ non extinguï potest, cordi imaginem expressam observo, quæ efficit, ut nunquam obliviscar esse

Dominationis vestræ

In omni eventu affectuosus.

Alia super eandem materiam.

Honorande Domine!

Satisfacio aliquo modo observantiæ meæ, devotionisque debito per appreciationis hujus tributum, quod mediante hoc folio his ineuntium festorum diebus transmitto, in quibus omne felicitatis complementum prosperitatisque affluentiam apprecor. Effectus erit benignitatis non potest explicari, si Dominatio vestra hanc meam appreciationem gratiosissimo obtutu beabit, ut vel hinc me stabilitum agnoscam.

Dominationis vestræ.

Obsequiosissimus.

Responforia brevis ad præcedentem.

Domine ac Fautor perquam amande!

Ad suavissimum novæ obligationis considerationem, quam mihi suâ feliciū festorum precatione imponit, respondeo cum æquali gratiarum relatione, felicissimos in omnibus eventus precando & quæ non mutari potest meam observantiam confirmando; Qui maneo

Dominationis vestræ

Servus promptissimus.

Alia Apprecatoria novi Anni.

Amicorum Flos selectissime!

Quemadmodum non dubito præsentem, & jam propè in finem vergentem annum felici terminò claudi, ita ex animo apprecor, ut auspiciatissimum secuturi exordium instet, & in omni prosperitatis continuatione suum usque in finem perduret. DEus ter optimus maximus novo anno novas jungat vires, incolumitatem impertiatur, cœpta secundet, & omni adversitatum genere amotò huic quam plurimos, cum numerosissimis Cœli favoribus, superaddat. Mearum autem partium interea est ut transacti temporis obligationum titulos cum hoc novi anni principio novâ obsequiorum operâ tam accurate inchoëm, & absque interruptione observantiam prosequar. Qui antiquus simul & novus maneo

Dominationis vestræ

Servus.

Responforia ad præcedentem.

Dignissime Domine!

Delectatur Dominatio vestra generosis humanitatis suæ impulsibus tam exactè satisfacere, ut etiam in sui absentiâ ejus suavissimis me fructibus privatum esse minimè patiatur, dum sibi complacuit felicium successuum appreciationem in his ingredientibus feriis transmittere. Copiosissimæ gratiæ, quæ reddi debent, præsens quas folium reportat, ex intimo cordis, & ex intimo affectuum candore

procedunt : Placeat Dominationi vestræ iterum cognoscere imperium, quod in me pro omni differentiâ temporis obtinuit, & ex suis favoribus multiplicibus ortarum in me obligationum dignoscere, quæ conditione secundum devotionem illam metiuntur, ob quam me prudentissimè inclinatum manifesto

Dominationi vestræ

Ad obsequia velocissimum.

Alia ornatio.

Patrone Cunctis præferende !

Optime novit Dominatio vestra, ab ultimis ferè temporibus hunc adolevisse morem, ut circa Calendas, anni recentis auspices, quibus mensium recursus aperitur, sibi invicem in testimonium strenuitatis, & ad eam continuandam hortationem, strenæ offerantur, quæ simul ulteriori sint indicio, nos tunc temporis decorè cœlestem comprecari potestatem, quò per integrum annum circa omnes actiones prosperorum omnium vicissitudo abundè respondeat. Quoniam igitur nostrorum hominum voluntas moris illius prisci observantiam complectitur, & ibidem alter alteri novi anni initium, promptum DEI favorem, nec non exitum reditumque felicem optat, atque pro cuiusque opulentiâ exhibet munusculum : me quoque ad parem illorum voluntatem deduxit imitatio, non quidem, quasi felix opum, aurò ductu munuscula solenni modo sim allaturus, quippe qui neque divitiis apud me magnum esse

esse locum, neque Dominationem vestram divitis metalli honore vehementer gaudere oppidò novi; sed piò votò DEum convenio, velit diva ipsius benignitatis ejusdem sanitatis processum per integrum huncce annum, aliosque plures in solido collocare! Quare suscipiat, Patrone Maxime! solitâ suâ humanitate aperta hæc devotionis obsequia, & sit, ut est, benignissimâ semper in me meaque studia voluntate: quod ego sperandum magis à vestrà Dominatione sentio, quàm pluribus petendum. DEUS, annorum ille ac temporum Pater, ævum manere faciat talem circa vestram Dominationem observantiæ meæ declarationem, & morem hunc strenarum sine termino annorum recursus instauret.

Alia apprecatoria.

Fautor eximie!

Quoniam singulari DEI gratia dies ille, quem pii veteres nostri auspiciatissimum semper existimârunt, iterum illuxit: Idcirco more & multis sæculis laudabiliter introducta hac vice defungens, ex animo vestræ Dominationi anni hunc suprà votum apprecor fortunatissimum, felicissimumque. DEUS Dominationem vestram, bonis omnibus ita circumfundat, ut sub privato lare delitescens, suorum omnium fortunam videre valeat constantissimam. Concedat Dominationi vestræ præterea sanctissimum Numen annos Nestoreos, & omnia quæcunque hisce in terris putantur maxima. Sed ne Oratoris partes hic mihi sum-

fisse videar; en animum meum instar strenæ, optimæ vestræ Dominationi pignori do; nihil magis in votis habens, quam ut voluntatem Dominationis Vestræ erga me immerentem eximiam nunquam deplem mutata. Hisce paucis valeat felicitateque vivat.

Alia ad Parentem.

Suavissime Domine Parens!

Quemadmodum piam, antiquam ac veneratam consuetudinem esse arbitror, ut sub ipsum novi anni auspiciū alter alterum gratulatum conveniat, ac felicia quæque & fausta eidem precetur, exoptetque; mearum omnino videbatur esse partium, ut primum omnium suavissimo meo Domino Parenti, utpote quod colendū filialem mihi constituam novi sanctitatem, hocce pietatis observantiæque debitæ officium reipsa præstarem. A votō itaque ordior, & novi huius anni ingressum felicem, progressum feliciorem exitum verò longe felicissimum ex intimis iisque observantissimis cordis mei fibris, Genitori honoratissimo voveo atque exopto. DEUS de robore meo suam firmet sanitatem, singulisque præclaris actionibus suis sanctissimam ex altissimo cœlo largiatur benedictionem, ut expediendis negotiis illis, quibus quotidie Genitorem honoratissimum irretitum scio, tanquam alter Atlas mei meorumque omnium bono atque comodo ad seros maturosque usus Nestoris annos felicissimè præsit. DEUS Venerandum Parentem servet: nam sua salus, mea est salus:

Sua

Sua felicitas, mea felicitas. DEus venerandum Parentem & custodiat, quibus ex intimo cordis affectu datis permaneo

Suavissimi Domini Parentis

Filius obtemperantissimus.

Alia facta R. P. Provinciali.

Admodum Reverende Pater, Provincialis dignissime!

Tam ardenti teneor desiderio Paternitati vestræ Admodum Reverendæ mea exhibendi obsequia, ut primus semper me ipsum satisfactum animadvertam, antequam ea opere compleverim, hoc ipsum excitat me ad requirendas omnes occasiones, quâ devotionem meam tum ore tenus, tum per Epistolas contestor, proinde beneficentissimum numen continuo rogo, ut eidem constantem salutem in hoc novi Anni auspicio concedere dignetur eate- nus, quatenus Paternitas vestra Admodum Reverenda suâ solitâ vigilantia diu & plurimis annis nostræ possit præesse Provinciæ, dum securi sumus nunquam meliorem aut digniorem nos habuisse unquam Ministrum, & quoniam meliora exoptare non valeo, ac ea, quæ desuper desiderantur, permaneo zelo ferventissimo Admodum Reverendæ Paternitatis vestræ

Subditus humillimus.

Responsoria ad præcedentem.

Admodum Venerande Pater!

Complacuit Paternitati vestræ felicissimum per ornatas lineas suas exprimere mihi no-

vi Anni auspiciū, non possum non semper mihi gratulari, dum Paternitas vestra ex candidissimo affectu concitata, tum probitatis tum confidentiæ erga me aperit testimonia. Ipsum, quem eadem deprecata est, & ego deprecor Cœli Rectorem, ut et eam in omni bonâ salute ac Religionis zelo conservare dignetur, votorum autem suorum oblationis semper memor vivam, dum me ex corde precibus suis sacris commendatum volo, qui semper ero Paternitatis vestræ

Servus in Christo.

Apprecatoria Festorum Natalitiorum, Paschatis, Pentecostum, &c.

Strenue ac Generose Domine!

Præsens folium infinitis Dominationis vestris meritis humillimarum mearum observantiarum tributum solvere præsumit, apprecando his ingredientibus Natalitiorum feriis omnem veræ prosperitatis accessionem & magnificentiæ incrementum; dumque hujus acquisitionem beneficentissimum Numen exoro, Dominationem vestram demisse obsecro, quatenus immensa nutibus obtemperandi desideria suô in me Imperiô beare ac adimplere dignetur, ut servi vices studiosè obeundo, me imperterritè profiteri ausim

Dominationis vestræ

Servum perpetuum.

Re-

Responsoria ad præcedentem.

Domine colendissime!

Particularis obligationis sensu recipio æstimatissimos favores cum insolitâ officii humanitate in hoc appropinquante festo transmissos : Hinc non evitanda respondendi necessitate adactus cordis potius obsequiô, quam simplici pennæ tractu, ætui excessivæ humanitatis plenissimo perpetuam felicitatem repono, precando, ut me sui Imperii gratiâ & assidua suorum desideriorum executione felicitate dignetur; Qui maneo

Dominationis vestræ

Servus affectuosissimus.

Alia Festorum apprecatoria.

Patrone inter omnes unice!

Tenue quidem, sed tamen clarissimum im-
mensæ devotionis meæ argumentum per
præsens folium exhibeo, quô Dominationi suæ
felicissima festa annuntio & uberrimam dono-
rum cœlestium largitatem ex animo apprecor,
flagitans, ut in signum oblectationis suos erga
me favores per frequentiora jussuum imperia
dispensare dignetur, qui opere indubitatam fi-
dem adeò in omnibus excitabo, ut quanto in
pretio apud me sint Dominationis vestræ jussa,
universus orbis palam observare possit, & sin-
gularis

gularis mea Fortuna atque honor manifestari
valeat ex eo, quòd sim

Dominationis vestræ

Servulus infimus.

Apprecatoria alia novi Anni.

Fautorum maxime!

Nescio sanè, quonam castissimo constantissi-
mi amoris igne meum multis hætenus
argumentis reipsâ demonstratum affectum
Dominationi vestræ testatum reddere suffici-
am. Dum enim pars desiderii mei nunquam
non extitit maxima, ipsamet tamen pro Domi-
nationis vestræ prudentiâ facillimè existimari
potest, quanto huc usque privatos nos vide-
rimus fructu, omni reciproco literarum com-
mercio sublato. DEO tamen sit laus & gloria,
quod iratam manu à finibus nostris retraxerit,
& nimbos illos, qui tot mortalium tergis im-
minebant, clementissimè iterum averterit.
Quanquam eâ felicitate sortem nostram neu-
tquam metiri valeamus, ut sine metu omni-
modo asserere sufficiamus, diras illas tempesta-
tes jam tum prorsus deseviisse. Magna enim
adhuc hodiè nobis circumstant mala, quæ Ger-
maniae nostræ totique Romano Imperio certis-
simam, imò funestissimam minari videbantur
ruinam, sed fiduciam nostram in optimo Divi-
ni Numinis auxilio intrepide ponamus, illud
enim valde calamitosis rebus nostris quàm op-
timè prospicere potest. Interea dum pia ac ve-
neranda Antiquitas Calendas Januarias strenis
able.

ablegandis religiosè consecravit, per omninò erat, mittere Dominationi vestræ preciosissimas intemerati amoris gemmas. Accipiat itaque earum loco tabellam hanc votivam, utpotè quæ nihil aliud spirat optatque, quàm ut præsens hicce annus Dominationi vestræ Suisque ex animi sententiâ felicissimè decurrat. Hisce paucis hac occasione valeat & officia à me nunquam non promptissima paratissimaque polliceatur, qui sum.

Alia ejusdem tenoris.

Magnifice Domine!

Scribo ipsis Calendis Januariis, quas Dominationi vestræ, Suisque, cum omnibus, qui sequuntur, diebus, nullis publicarum calamitatum nebulis involutas, sed perpetuò candidas ac serenas precor. Erit enim hic demùm vitæ meæ suavissimus fructus, audire Dominationem vestram cum suis, mediis in undis, quibus omnis submergitur Germaniæ splendor, tranquillam, vigentem atque omnibus quàm mentis, quàm corporis bonis cumulatissimam. Utilitas certè mea est, & simul commodorum meorum respicio rationem, cùm omnia Dominationi vestræ fausta opinor; ut de sinceritate animi mei certa esse possit, nec minimo fluctuet dubio, qui sim

Dominationi vestræ

Addictissimus Servus.

Appre-

Apprecatoria à multis Studiofis

Fautori eximia facta.

Patrone maxime!

Felicibus iterum auspiciis, anno veteri finem imponimus, novumque exordimur, quo inprimis tempore ut ex antiquissimo omnium Gentium ritu, omnium solent fervere studia, ita nos quoque ne muneris nostri immemores videamur, omnia Dominationi vestræ bona hoc initio auguramur, nosque ad anni huius felicitatem componimus, Indorum Philosophorum morem imitaturi. Accedebant illi ver-
tente anno regium Palatium & rationem eorum, quæ vel observassent vel egissent, edebant, ita & nos Dominationi vestræ communi nostro Apollini studiorum nostrorum specimina, cumque iis fidem, omniaque obsequia offerimus. Dominationi vestræ in acceptum ferimus, quòd liberè hic Spiritus trahere suos, suaque vesci aurâ musæ nostræ possint in novo hoc literarum sacrario, quod Dominationis vestræ auspiciis ad omnem æternitatem consistit. Quin & illæ Dominationi vestræ Phoebus suo non annum huc tantum nobis, sed integra sæcula pandenti ingrati animi documentum vectigales illas voces, quas unice depro-
mit in omne ævum duraturas, strenæ loco persolvent. Ea olim ex luco Streniæ Deæ petebatur; at nos ex Musarum sylvis illam Dominationi vestræ decerpimus, non Verbenam veterum more, sed lauros nostras Dominationis vestræ confitas manu oblaturi. Ea munera sunt,
qui

qui eidem pro more veteri his ipsis Calendis dedicamus, sed quæ offerre non possemus, nisi sua liberalitas ea nobis concessisset. Quod si olim cives Imperatoribus munuscula miserunt, & Dominationi vestræ offerimus arctioribus obstricti vinculis majori jure obnoxii. Verum cum munera potius expectare quam dare consueverint Musæ, ne tamen & illæ morem hunc migrent, seipsas Dominationi vestræ dabunt, quod eo gratus Eidem donum erit, quo majus est omnibus, quæ à quoquam afferri possunt: Largiantur alii ac promittant aureos montes, nos eruditi Parnassi pulveres largimur, è quibus non minus aurum, vel illud, quod auro contra carum est, quam ex ipsis fodinis, effoditur. Tradimus Dominationi vestræ vectigales animos nostros, & quicquid fundo illo subnascitur, omnem ejus culturam; omnes proventus non annos aliquos, sed integra sæcula duraturos. Delibamus Dominationis vestræ de fontibus Castaliis suis, auspicii gratiâ, hac velut ratione, à qua virgine tincti & Dominationem vestram ipsam tincturi. Votorum integras segetes, plena Eidem manu offerimus. Neque enim amare tantum & perennare Dominationem vestram jubemus, sed & de nostris annis, imò ab ipsâ æternitate (quod Musis solis licet) integra Eidem sæcula decerpimus. Vivat litterarum Fautor, vivat ad votum, sed supra omnium hominum vota & secundum sua fata perennet in æternum, qui semper erimus

Clientes obsequiosissimi.

B

Alia

Alia ad Regem aut Principem.*Serenissime Rex!*

Peccare videar, nisi relabentem in se annum voto excipiam, faustumque Majestati suæ Regiæ apprecer. Faustum inquam, quem gloriosum vivendo faciet, pariter & regendo. Ut sine die Solem nostro in cœli fornice currentem non habemus: sic nec Majestatem suam superstitem, sine publicâ ævi luce & felicitate. Prudentiæ, Virtutis, Pietatis constantes circumque mittit; imò illustrat quicquid Maximus ille Regum regit. O perennes igitur illi sint, cùm ætate & majestate senii non veneratione digni tantum, sed vegeti & omnem extra morbi labem positi sint! Vitæ quædam velut hiems senectus est, canis nivea, frigore hispida, languore nubila: sed sua Majestas ut pura ac ferena sit, & pro animo robusta, DEus faciet, ille purus, ille serenus, & origo unica omnis boni. Nobis quidem nec valere, imò nec vivere suave erit, nisi utrumque illud Majestati suæ contingat. Ergò de nostris annis annos suis ipse temporis pater adjiciat; de nostro robore suum firmet. Hoc votum meum est, meum! imò bonorum omnium, qui Regis sui imperium florere aut propagari cupiunt. Ego cupio, & ut tantam magnitudinem stilo quandoque complectar. Sic votum meum repeto, ut vivat valeatque, & benigna conatibus meis sit

Majestatis suæ Regiæ*Subditus infimus & fidelissimus.*

Alia ad Mecænatem.

Mæcenas dignissime!

Antiqua est consuetudo, quando post Solis per duodena Zodiaci signa decursum de novi anni natalibus mutuò sibi gratulantur homines. Quod si id animo fit religioso, est sanè quod morem huncce imitemur Christiani. Apud Italos is olim invaluit mos, ut illo ipso die ab omni populo lauta instruerentur convivia adeò, ut nec ipsa paupertas tunc laboraret inopiâ: idque prælagio tali, ut, si quis optimè ac plurimum comederet, usque in totum annum bona certò sibi polliceretur valetudinem. Apud Romanos Caligula, ne suæ avaritiæ deessent fomenta, strenas sibi dari edixit, Calendisque Januariis in ædium suarum vestibulis stare consuevit, captaturus munera, quæ in illum plenis tunc manibus hominum congerebat turba. Atque nostrorum quoque hominum fex, si non illo die suo aliquâ gratiâ indulgeat genio, rem prorsus malè gestam existimat. Rectius verò illi, qui vix aurorâ albescente, obviam sibi facti, in pias atque lætas solvuntur acclamations, & felicissima quæque sibi invicem apprecantur. Hosce melioris sortis alumnos imitaturus ego, en! adsum, & ne quid de more solito aberrem, preces & vota ad Dominationem vestram mitto, secus atque illi quorum Feriæ ac Festa in conviviis & ferculis frequentantur. Gratias itaque ago DEO Patri pro clementissimâ suâ protectione, quâ per præteritum

tum annum omnia à Dominatione vestra depulit pericula: Eumque porrò adoro, ut Dominationi vestræ suisque annum hinc ineuntem feliciter finire faciat, ego autem semper ero

Mæcenatis optimi & dignissimi

Cliens devotissimus.

Epistolæ Congratulatoriæ in
diversis occasionibus applicandæ.

Ob felicem Natalis Recursum.

Pietate ac singulari eruditione conspicue Domine!

Ex eò tempore, quò Dominationis suæ sum cognitus, ita animum meum Tibi adjunxisti, ut nullum temporis diuturnum, nullumque locorum discrimen tantam familiaritatem, tamque arctè constrictum amoris vinculum dissolvere ac distrahere potuerit. Quid mirum igitur est, quod redeunte natali Dominationis suæ bona dico verba, & veterem illam olim sincerè stabilitam amicitiae legem cordatè iterum renovem? Quanquam imparem me videam, quod tot lectissimis benevolentiae Tuæ pignoribus nihil dignum offerre sufficiam. Interea tamen, ne jucundissimam benevoli amici Dominationis suæ memoriam prorsus deletam crediderit; en natalem hunc Dominationis suæ cum aliis multis felicem fortunatumque precor. Faxit DEus! ut conatibus suis literariis multis hominibus reapse profit, nec prius patrium

patrium cœlum reperat, quàm vitæ hujus æ-
rumnosæ fuerit satis, cui me devinctissime de-
dico, permanens

Dominationes vestræ,

Addictissimus.

Occasione recens nati Filii.

Speculatissime Domine!

Diu nihil litterarum à me accepisse, neque de
rationibus meis ad Dominationem ve-
stram scriptum quidquam, non inficior; sed
sanè quàm lubens fateor, me, qui Dominationem
vestram laceffere debuissem, crebrò à Do-
minatione suâ esse provocatum, quanquam
non mea culpâ. Summa enim voluntate meâ
litteræ ad Dominationem vestram pervenis-
sent, nisi viæ ab omnibus cursorum itineribus
refrixissent, & miserrimò hoc belli tempore
quidam homines, quos Mars sibi addixit, omnia
sua studia & officia eò contulissent, ut inopes
& à litterorum latoribus vivere cogantur at-
que hæc ejusmodi sunt, quæ sine dolo malo, sine
foco ac fallaciis recensui. Veniamus ad ea, quæ
aures nostræ ferent libentissimè. Quibus Do-
minationi vestræ verbis meam explicem læti-
tiam, quam in tantâ rerum omnium perturba-
tione percepi, non invenio, cum percrebuit
suavissimò Dominationem vestram filiolo au-
ctum, salva matre. Fortunet Dominationi ve-
stræ DEus, magnus ille totius universi Pater &
gubernator, hoc suæ augmentum, & ut spero,
ornamentum. Si omnium meorum votorum

mihi optio divinitus fuisset concessa, nihil ego præ suâ hâc felicitatem exoptâsem. Dulce est opibus augeri, cum morum ac temporum vitiô & communi sæculi errore, in quo plerique versantur omnes, pecunia utramque hodiè paginam: dulcius tamen longè est, filiolo, cui vitæ ac familiæ tradat lampada, augeri, quam virtutis Dominationis vestræ monumentum, & morum constantiæ, virtutis, pietatis, atque ingenii effigiem relinquat. Non dicam, voluptatem homini ullam contingere majorem posse, quàm si ludentem videat ante pedes filiolum, partem viscerum suorum, quâ conjunctius ipsi nihil esse possit. Summa hominum non plebejorum, sed omninò virorum sapientum est opinio, tum demùm vitæ hujus decursum nobis fieri facillimum, si solitudinis asperitatem sociâ liberorum confabulatione leniamus. Orabant gentiles in partu Lucinam, ut nascentibus opem ferret, eosque sinu terra exciperet: rogabant Vagitanum, ut in vagitu os aperiret: precabantur Levanam, ut pusiones de terrâ levaret: supplicabant Cuninæ, ut cunas tueretur: poscebant Divam Rumiam, ut mammulam parvulo immulgeret: venerabantur Potinam, ut potionem ministraret: obsecrabant Edulicam, ut escam præberet. Non his nobis opus est monstris & malè-sanorum deastris. Unum nos habemus & creatorem & conservatorem, qui, ut feliciter filiolum in lucem produxit: ita eum Angelorum quoque sanctissimorum præsidio

fidiô ad seros usque annos custodiat & conser-
vet, ego vero semper vivam

Dominationis vestræ

Ad obsequia paratissimus.

Consimilis ob recens natum
Filium.

Selectissime Amicorum!

Nescio sanè, quibus verbis lætitiâ meam
Dominationi suæ satis demonstrarem, post-
quam audiivi eandem suavissimo filio nuper ad-
modum fuisse auctum. Succrescat modò, quod
ex animo opto, furculus iste tenellus in hono-
ratissimorum parentum gaudium, oblectamen-
tumque speratum, ac multorum hominum
gloriam sempiternam. Deus certè, qui filio Do-
minationis suæ facilem facilemque præstitit
diem natalem, non permittet, ut sub Angelo-
rum, tanquàm coelestium nunciorum tutelâ
minimum persentiscat damnum. Dominatio
sua modò incipiat solitudinis asperitatem so-
ciâ filii sui curâ blandoque sermone magis ma-
gisque lenire, sic majoribus desideratissimarum
virtutis flammis aliquando corripietur. Quod
supereft, opto Dominationi suæ ex animo o-
mnem prosperitatem, & subscribor

Dominationi suæ

Æternùm devotus.

Ejusdem tenoris.

Perillustris Domine!

Suæ Familiæ per felicissimam prolium propa-
gatio-

gationem jam dudum exoptavi incrementum. Quod ubi in præsentī masculā prole factum esse intelligo, eodem cum suā Dominatione solatio gaudioque perfundor. Faxit DEus, ut per curam in educatione adeo vigilantem ætate ac virtute profectus habeat, & successu temporis laudatissima Parentis, Avique sui vestigia terat, in reique publicæ nostræ succrescat ornamentum. Mihi autem hoc quod de sobole apertum est, magna cum lætitia, favoris & benevolentiae indubitata est contestatio, cui merito pari observantiā me devinctum agnosco & mane-

Dominationis vestræ.

Servulus perpetuus.

Ex occasione collatæ Consiliarii
Dignitatis.

Prænobilissime ac Amplissime Domine!

Et si nullum mihi dubium est, quin nunc nuper in Consiliarios cooptata Dominatio sua valde magna hominum gratulatione floreat, & festis omnium vocibus excipiatur, tūm, quod prudentiæ Dominationis suæ fructum jam dudum capere debuisset, tūm quod suum in Rempublicam animum, quibusque rebus secundis omnes judicent dignissimum. Dominationi suæ tamen hoc ego officium non gratulor; sed tantum huic officio verum. Quid enim erat, quod cunctis hominum prudentissimorum, virorumque optimorum suffragiis, dictis, factis, studiis, Dominationi suæ rerum cura & arbi-

arbitrium subjiceretur, ac omnes singulari lætitiâ afficerentur, cum istæ Dominationi suæ partes imponerentur, nisi, quòd majorem ad spem accingerentur, munus hoc à Dominatione suâ ex ejusdem dignitate administratum, & virtute suâ culpam aliorum correctum, ac veterum malorum memoriam novâ gloriâ abolitum iri? Atque utinam præsens illum diem, quem boni omnes tot votis jugiter expetierant, videre, & meum Dominationi suæ studium operamque navare potuissem! Quam mihi facultatem quoniam nec inopinata nec improvisa pariterque moræ, quæ non evinci nequeunt, eripuerunt, tamen & in optatis & in votis mihi semper occurrit, precibusque ad Dei Numen directis orabo, ut præsentem suum honorem nomini suo gloriosum, in Reipublicæ fructum maximèque accommodatum, Dominationæ suæ denique, quod ominor, laudi sempiternæ esse velit. Quanquam dubito, ad pristinæ laudis Dominationis vestræ cumulum quodquam posse accedere. Hisce persevero semper

Nobilissimæ Dominationis suæ

Æternùm deditus Servus.

Ex Occasione alicujus Dignitatis
consecutæ.

*Omni Officiorum genere colende
Domine!*

Quæminus expectantur, ea læviora ut plurimum esse consuevere. Cum enim nuper

A 5

admo.

admodum non sine tenerrimo voluptatis meæ sensu acceperim, quanto honore hoc ipso tempore aucta decorataque vivat atque incedat, quî poteram aliter, quin Dominationem suam ad palmarem gloriæ metam felicissimo augurio properantem, votis exciperem solennibus. Adeò dulcissimâ optimarum rerum memoriâ, virtutis studio incensus delector. Nec enim puto solidius gaudium in generosis mentibus excitari posse, quam si videant debita meritîs maximis decerni persolvique præmia. Faxit modò Supremus rerum arbiter, ut Dominatio sua ad res gerendas nullo alio titulo quàm consciâ prudentiâ instructa accedat. Sic pacatas aliquando relinquet, quas turbulentas nunc deplorat Civium miserias. Hisce permaneo Dominationis suæ

Nominis ac Virtutum Æstimator perpetuus.

Ex occasione convalescentiæ.

Clarissime, omnique doctrinâque instructissime Domine!

Exhorrescebam sanè, voxque dolore pressa mihi erat, postquam de adversâ incolumitate Dominationis vestræ, nescio quis infaustus nuncius aures meas feriebat. Quis enim non optet, ut fato Dominationis vestræ exequiæ simul meæ celebrentur? Adeò meritorum suorum splendor in animo meo exferat, ut salutem Dominationis vestræ salute meâ velim optemque redemptam. Quanquam Musæ meæ hodiernâ die ex animo tibi gratulentur, quod Domina-

minationem vestram, fulciendo cœlo oppidò
natum Atlantem maximum, placidos serenos-
que dies iterum numerantem videant. Salva
itaque Dominationis vestræ, & ego salvus vi-
vo. Faxit modò DEus, ut dulcissimæ patriæ &
mihi quàm diutissimè ac felicissimè maneat su-
perstes, nec nisi seris nepotibus immaturum
suum fatum innotescat. Quò in votò desino, &
favori Dominationis vestræ illustri ex antiqua
pietatis formulâ sincerè observanterque me
commendo, permanens

Clarissimæ Dominationis suæ

Cultor devotissimus.

Consimilis ob convalescentiam.

Celeberrime ac Dignissime Domine!

Utmihipilum iniecerat adversæ valetudinis
Dominationis vestræ nuncius: nec mihi
tantùm, sed omnibus, qui virtutes suas æsti-
mant, amant, venerantur: Ita jucundum nunc
est audire, Dei Optimi Maximi singulari auxi-
lio pristinas vires sese recepisse. Ut verò lætitia
istadiuturna mihi sit, eundem hospitem Domi-
nationis vestræ supplex, & ex animi sententiâ
veneror, & voti compos gratiarum actionem,
quam debeo, lubens meritòque salvo. Exper-
tus sum reipsâ, quàm animæ Dominationis ve-
stræ vita, salus, studia mea circumdata sint; nec
fieri potest, quin fato suo simul celebrentur ex-
equiæ meæ. Unicum est, quod à Dominatione
vestra peto, ne tam indefessis studiis, tantâque
negotiorum multitudine in ipsos morbos sese
trahat,

trahat, & dum publico prodesse vult, publicæ salutis, quæ in Dominatione vestrâ dependet, obliviscatur. Notum est etiam illud Plinii: Corpori dandum esse, cujus fulturis animus sustinetur. Quamquam autem deliciarum, quas mundus iste propinat amyntide plenâ, hoc est, curarum satur. vitam meritô flocci facit, velut omnes generosi solent, non ætatis spatio, sed gloriæ, sese metiatur, tamen mihi haud dum satis vixit, quibus sine Dominatione vestrâ vitam acerbam atque ingratham reddit. Quam adhortationem non ab audaci familiaritate, vel observantiæ meæ oblivione, sed potius ipsâ nominis Dominationis vestræ reverentiâ profectam interpretabitur, & ob id boni consulet, dum me semper experietur

Dominationis suæ

Omni affectu & fide addictum.

Ex occasione alterius Dignitatis.

Amplissime, rarâque doctrina excellentissime Domine!

Cum soleam semper Amicorum fortunis affici, æquè ac meis, Dominatio vestra verò inter eos principem facile teneat locum, ut sibi persuasum habeat velim, nullius hominis ad me magis pertinere fortunas ac salutem quàm suam, ita ut meis etiam potiolem habere rebus non dubitarim. Nunquam viatores hic transeunt, quin eos de rerum suarum statu interrogem, si segnior est in literis. Nuper comprimis me magnâ lætitiâ perfudit nuncius de summis

summis in Dominationi Vestrae oblatis honoribus, adeo, ut affectus gaudii statim in hanc eruperit epistolam. Ego vero Dominationi vestrae gratulor hanc dignitatem, quæ quia digno data est, eo nomine præcipue nunc appellanda est; Quem enim latent admirabiles ingenii Dominationis vestrae dotes, quas in puero suspexerunt Magistri, in Juvene coetanei, in viro admirantur omnes, quibus penitiorum litterarum aliquis sensus est? Accedit his illa morum honestas, animi candor, amica virtutum omnium conspiratio, sine quibus nec ipsa sapientia Dominationi vestrae saperet; Nec isti sui honores in pretio habendi, qui nisi in bene præparatum pectus inciderint, magno hominum bonorum malo incidunt. Quare non tam Dominationi vestrae, quam Reipublicæ honores istos gratulor, quæ istum in Dominatione vestrâ nacta, nunquam suo infelix esse præsidio potest; siue enim se consiliis admovent aliquando, inveniet in Dominatione vestrâ Mæcenatis vel Agrippæ alicujus ingenium; siue Tribunalibus præfecerit, Lycurgum aliquem vel Zaleucum inveniet, ut nunquam in rebus gerendis prudentiam, bene gerendi honestatem desideratura sit. Quæ futura esse jam tum animo & spe percipio, itaque propediem eveniant, opto, ut verò honorem istum ad majorem gradum fuisse intelligamus, quem non in tertiis ac secundis tantum, sed in primis consistere dignum judicant omnes, ego hisce aggratulari præsumpsi & sim

Dominationi vestrae

Æternum devinctus.

Ex occasione felicitis Reditus.
Generosissime Domine!

Affiduus Dominationi suæ comes fui in viâ, non corpore, sed animo; & omnia vestigia ejusdem votis ardentissimis prosecutus sum; ut in offensa in obsessis viis, vegeta ac valens ea relegeret. Quod factum est, & ob id Fortunæ Reduci sacrificium debeo, ac salutis Dominationis suæ hilaritatis poculum. Quàm durum mihi fuit, ad Dominationem suam excurrere non potuisse, & vel in mediâ viâ suave illud & amore dignum pectus amplecti! Hoc enim certè fecissem, de hominum vel stupore vel risu securus. Nunc quoniam haud dubiè rediit multâ experienciâ ac variarum rerum scientiâ instructissima! DEus Optimus Maximus alteri quoque voto meo clementer annuat; ut iis Curia, Tempa, Scholæ quàm diutissimè fruantur, Dominatio sua verò post tot varios casus, post tot discrimina rerum forti & generoso animo exantlata, in altâ tranquillitate ac felicitate Domus suæ consenescat, quam ex corde revereor & ero semper

In Dominationem suam

Officiosissimus servus.

Ob mitigatum podagræ dolorem.
Perdocte Domine!

Si animo meo grave vulnus inflixit dolenda podagræ pressura, qua Dominatio vestra, quasi cippo inclusa, lecto affigebatur, nunc profectò me nova, quibus armistitium ejus intelli-

go, maximopere solantur. Armistitium dico; Pacem enim ex integro nemo sperare potest. Nam: *tollere nodosam nescit Medicina podagram.* Beneficentissimum Numen, utpote omnis boni fons, doloris acerbitalatem minuatur, & excessivos ætatis calores suæ gratiæ rore refrigeret, & maneo

Dominationis vestræ

Ex animo addictissimus.

Occasione Electionis factæ in
Prælatum.

Illustrissime, Reverendissime ac Dignissime Fautor!

Tantò honoratior est electio Dominationis vestræ, quantò amplior meritorum numerus suffragia procuravit & extorsit. Dignitates haud secus virtutem, quàm umbra lucem, sequuntur. Quod unanimis suffragantium consensus Dominationem vestram cæteris prætulerit, ex luculentissimâ exemplaris vitæ comprobatione promanavit. Nam quando Ecclesiasticæ præminentia perfectionibus non conjunguntur, Tabernaculi splendores obscurantur, & debita Altaribus Reverentia imminuitur. Non enim expositæ illæ in publico Lampades foedato vitiorum bitumine, sed limpidissimo charitatis oleo ardere debent. Maximum profectò mihi affert Dominationis vestræ electio solatium, cujus mitra nullum ab auro emendicabit ornamentum, sed zelus pietatisque ardor eam ipsam pretiosissimis exornabit margaritis. Renova-

novabit Dominatio vestra probitatem antiquorum illorum & sanctorum Prælatorum, qui nullam aliam in Tiaris gemmam, quam paupertatem Apostolicam, & gregum sibi accreditorum salutem flagitabant, & maneo

Reverendissimæ Dominationis

Studiosissimus.

Occasione recens nati filioli.

Inter charissimos præcipue!

Pulcrum Dominationi vestræ natum puerum, atque ita novâ sobole parentem eam factam esse, ex pectore totô vehementer gaude & hoc nomine Dominationi vestræ gratulor, DEumque adoro, ut recens natus, & per gratiam DEI lavacro regenerationis renatus filiulus proficiat non ætate, sed gratiâ apud DEum, pietate & virtute, in seros usque ita Dominationi vestræ aliquando oblectamento, atque honori patriæ & decori, sibi verò ipsi emolumento, quâ temporali, quâ æterno esse queat. Id quod ex animo voveo, & Dominationem vestram felicissimè valere jubeo

Dominationis vestræ

Antiquus dierum.

Responsoria ad præcedentem.

Conjunctissime Domine!

Quanquam gratulatio Dominationis vestræ alias probatissima ex eo mihi obtigit, quod ex optima profecta est animo: hoc tamen mihi multo jucundior est & gratior, quod inter valde paucos amicos & necessarios, quos meæ aliàs salutis

saluti verè favere arbitror factam esse cognovi.
Favere mihi sic pergat, deque me Dominationi
vestræ persuasissimum habeat, facturo scilicet,
ut candoris hujus Dominationis vestræ & fa-
voris nunquam eandem poeniteat. Interim
permaneo ad cineres usque

Dominationis suæ

Amore, more, ore, re.

Addictissimus.

*Epistolæ Oblatoræ Obsequio-
rum.*

*Scientiâ virtuteque verè nobilis Do-
mine!*

Fama hinc inde volitans de Dominationis suæ
humanitate, me instigat mediantibus hisce
litteris favorem gratissimæ suæ amicitiae mihi
comparare. Et licet me indignum hoc favore
æstimem, me tamen hanc inopiam futurâ offi-
ciorum exhibitione compensaturum spero.
Quod, si hâc in re voti mei compos & particeps
factus fuero, exinde lætitiâ haud levem hau-
sisse mihi persuadebo. Dominatio sua levita-
tem personæ meæ ne inspiciat, sed ardentissi-
mum meum ipsi serviendi desiderium æstimet,
me nempe esse ad extremum usque vitæ hali-
tum

Dominationis suæ

Servum deditissimum.

C

Respon-

Responforia ad præcedentem.

Amicorum singularissime!

Oblationes Dominationis suæ fuere mihi gratissimæ, & ut verum fateor, indignum me æstimo favore tanto, novi enim, quàm mihi curta sit supellex. Quamvis autem desint vires gratificandi, ambabus tamen manibus omnem apprehendam occasionem, ut, si non in totum, vel ex parte tamen officiis meis nomen amici indefessi impetrare queam, fretus inter hæc suæ Dominationis benevolentia subscribo me, dum spiritus hos regit artus

Dominationis suæ

Servum Constantissimum.

Alia super eandem materiam.

Animi Flos, Ros, Cos & Dos!

Verbis destituor, quibus incredibilem exultantis animi voluptatem declarem, quâ nuperè, ubi primùm Dominationis suæ aspectu præsentiaque frui cœpi, perfusus sum, utinam illa mihi sine interruptione coram semper adesset conversationis continuatio, ut, ubi alloquii suavitate mens exhilaretur, etiam intellectus subtilium eruditionum varietate perspicuus redderetur, quod haud dubiè frequentiori aditu concessio me affecuraturum confiderem. Verùm ne importunus in petitione videar, opportunè me ulteriori benevolentia favorique commendo, permanens

Dominationi suæ

Addictissimus.

Respon-

Responforia ad præcedentem.

Selediffime Amicorum!

Frequentiozem me conveniendi aditum ſibi præberi litteræ humanitatis pleniffimæ expoſcere videntur, qui nihil unquam gratius, nihil antiquius Dominationis veſtræ humanitate modeſtiâque cum morum gravitate conjunctis duxi. Fortunatum me dixero, ſi vel ipſe à tam eximio ſpectatiſſimæ vîrtutis prototypo agendorum normam capeſſere, & eloquentiæ amœnitatem ex ſermocinatione depromere queam; quibus me confirmo

Dominationis veſtræ

Ad obſequia promptiſſimum.

Alia ejusdem tenoris.

Incomparabilis Domine!

Mearum partium eſſe duco de ſanitate & fortunâ Dominationis ſuæ hâc occasione inquirere. Sicut itaque fiduciâ divinâ fretus, mihi ipſi de incolumitate & felicitate ſuâ adblandior, ita & ex animo gratulor de conſtantiâ haud interruptâ ſtatus feliciffimi, & ut DEus Ter optimus maximus Dominationem ſuam in eâ conſervet quàm diutiſſimè, hoc eſt quod enixè rogo, & perfevero

Dominationis ſuæ.

Servus obedientiſſimus.

Responforia ad præcedentem.

Ortu, virtute & ſcientia eximie Domine!

Memoriam & Curam, quam Dominatio ſua litteris mihi gratiſſimis exhibere voluit,

& singulari gratiarum actione agnosco & gaudium exinde capio maximum. Sicut itaque non solum de constantia desiderii sui erga me, sed etiam de statu ipsius prosperrimo satis superque certior factus sum, ita Deum ex intimo corde efflagito, ut de die in diem felicitas Dominationis vestrae augeatur, pro favore erga me ingenti autem vivo devinctus, quamdiu lucis hujus aurâ fruiturus sum, & persevero

Dominationis suæ

Servus obsequentissimus.

Alia oblatoria.

Domine ac Patrone plurimum colende!

Si promissum cadit in debitum, tunc mihi incumbit Commmercium litterarum inter nos sustentare. Mearum itaque partium esse duxi, litteris Dominationem suam visitare, & quidem hac tempestate; Desiderium enim maximum me instigat conversationis gratissimæ de novo participem fieri. Quidquid itaque in præsentiæ fieri non potest, calamus meus efficere conabitur, qui & suum ad respondendum excitabit, ut exinde favorem cognoscere queam, qui me subscribo

Dominationis suæ.

Amicum sincerissimum.

Responsoria ad præcedentem.

Magnifice & perdocte Domine!

Mihi certè perfectò incubuisset jam pridem Dominationem suam litteris invisere, debi-

bitumque gratitudinis exsolvere. Cum autem locus, ubi degat, mihi in hunc usque diem haud cognitus sit, facile, remissionem delicti mei accepturum, erroremque commissum permissu suo compensaturum confido. Inter hæc sciat velim Dominatio sua, quam miserè me ejus absentia torqueat, quoniam haud exprimere valeo, quanti æstimem amicitiam tanti viri, cui me hisce exhibeo utpote

Dominationi suæ.

Servum Devotissimum,

Alia Oblatoria.

Ex Amicis seledissime!

Nihil equidem magis in votis optatisque habui, quam ut re ipsa declararem, quò animo in Dominationem vestram essem, sed tamen & locorum discrimen, & temporum acerbitas, & fortunæ meæ tenuitas id, quod mihi proposueram, perturbavit. Quia verò nunc confectâ peregrinatione Dominatio vestra non longè à me abest, nec deest mihi occasio Dominationem vestram ornandi aliquo officio, prætermittere non potui, quin omnemeum in omni genere officii studium, quod ad rem Dominationis vestræ spectat, offerrem. Ad quod præstandum impellit me insignis Dominationis vestræ eruditio, incitat eximia morum & ingenii suavitas, instigat virtutum, quibus ornata est, decus ac pulchritudo, allicit amicitia, quæ inter nos est inita, cum in Academia N. N. in studiis detineremur; accedit denique morum similitudo, quâ plurimis in rebus sensus nostri congrue-

videbantur. Agat igitur audacter, faciet sciam, imò pro jure amicitiae nostrae imperet, quid eadem à me fieri cupiat. Non certe fallam opinionem suam, quin potius omni animi contentione elaborabo, ut cognoscat, nullius, erga Dominationem vestram animum, nullius benevolentiam aequè esse paratam, ut meam. Atque ita valeat nomen mihi suavissimum, & sibi persuadeat penitus daturum me operam, ut non solum aequem, sed, si licebit, superem etiam Dominationis vestrae de me opinionem, qui subscribam semper

Dominationis vestrae

David aut Jonathan.

Epistolae Commendatitiae.

Mecenas optime!

Quanquam nec Dominationis vestrae splendor occasionem obtulit, nec mea fors facultatem praebet, ut aliquà in re magnoperè Dominationi vestrae commodo atque usui esse possim: tamen fretus & animi sui generosa indole, quà propensa est ad bene de bonis merendum, & privatim singulari erga me affectu, ausus sum familiarius penes Dominationem vestram deponere, quibus jacter incommodis, ut, si unquam benignitatis gloriam amplexa, eam exserere velit in sublevando homine dignitatis suae observantissimo, quem ita premit res angusta domi, & eorum, cui debemus importunitas, ut mentem instituere nequeat ad ullam praeclaram cogitationem, quod dum spiro, spero

Dominationi vestrae

Affectuosissimus Servus.

Responsio ad præcedentem
Observandissime Domine!

Nihil quidem mihi in votis est magis, quam ut primum Dominationi suæ, deinde cæteris quoque de me bene meritis omnibus quàm gratissimus cognoscar: Tempora tamen jam sunt ejusmodi, ut suis in meo in Dominationem suam animo satisfacere velim magis, quam possim. Interea hoc Dominationi suæ polliceri habeo, quod quæ Eam velle, quæque ad Eam pertinere arbitrabor, semper sine ulla dubitatione summo studio sim factururus. Agat ergo, audacter faciat sciam, imo, quæ nostra est amicitia, imperet, quid sibi à me fieri cupiat, non fallam opinionem suam. Nihil in re meâ familiari esse putet, quod ego malim esse meum, quam suum. Fateor sicuti alias non omnibus vaco: Dominationi suæ tamen nunquam non ero otiosus, si quid per me fieri volet. Paucis, nihil erit tam arduum, quod non sit futurum jucundum mihi suâ causâ. Valeat, dum ego interim persisto Dominationi suæ.

Ad omnes nutus obtemperantissimus.

Alia, qua commendatur Epistolæ lator.

Honoratissime Domine!

Quem calide semper amavi, eum favori Dominationis vestræ nunc pono. Utinam præsentem modò Juvenem, quem modestum ac industrium semper deprehendi, tali comitari sufficerem encomio, quale virtutes ejusdem me-

merentur. Multiplici enim doctrina ac virtute ipse tam arctè se omnibus insinuavit, ut alieno teste ac interprete minimè videatur indigere. Interea tamen dum commendatitias meas sibi apud Dominationem vestram profuturas intelligebat, nolui excurrentem ad Dominationem vestram sine com metu certo dimittere. Dominatio vestra verò, pro suâ prudentiâ efficiat, ut in Juvene hoc ornando sola desudasse, imò laurum Delphicam reportâsse videatur. Ast ne benevolentia Dominationis vestræ diffidere existimer, calamum hic pono, si modò hoc prius adjecero, ut præsentem hominem non alio loco habeat, ac si germanus meus sit frater, quod credere, enixè rogo. Ecce ego sum ipse, qui gratiam peto & ero decursu vitæ meæ

Dominationis suæ.

Obstrictus servulus.

Responsoria ad præcedentem.

Dulcissime Amicorum!

Quod negotium meæ nuper curæ, Dominationi suæ committere placuit, id quidem omni qua potest fieri circumspectione prosecutus sum, etsi illud optatum in terminum nondum perducere valuerim: Faxim tamen deinceps, ut et ulteriorem vigilantiam adhibendo, jure merito omnem dedisse operam dici merear. Verum quidem est, non semper à nostra illud, quod potest fieri dependere voluntate: attamen diuturnis labore ac industriâ, ardua transcendimus ac sæpenumero exsuperamus:

mus : Interea non intermittam de rei concredita statu frequenter transcribere informationem, ut opere simul ac voluntate perhibeam, quod sim

Dominationis suæ

Paratissimus servus.

Alia Commendatitia.

Optime ac integerrime Domine!

Compello Dominationem vestram, de re, quæ præstari mihi potest omnium acceptissima, nec compello ex temporis consuetudine. Nulla enim fraus moribus hodiernis, scio, tam invaluit, quam viros bonos falsis commendationibus circumvenire: quæ ut omnes impudentiæ lineas longè supergreditur, sicutiis, qui & commendatitiis & admissione prima dignissimi sunt, in exitium vertit. Nam quod de Tiberio proditum est, in falso semel deprehensum, vero quoque & honesto fidem demisse; idem ferè hic metuendum est, ne iterum iterumque deceptis viris magnis, omnes commendationes suspectæ fiant: Sed, Fidem testor! quem hic fidei Dominationis vestræ commodo Juvenem, Dominum N. N. diu probavi, nec quicquam ex amore scribo, quem tamen ipse meruit, sed è iudicio. Natus est in ditione nostra. honesto loco, Patre Senatore, ac propter humanitatem, beneficentiam, prudentiam omnibus & amore & veneratione digno, qui cum ei hospitium & contubernium apud me designasset, eundem me velut parantem suum nullo non observantiæ & obsequi, genere p e

coluit. Habui præterea publicè & privatim Auditorum sanè quam industrium, sed & omnium, quæ audiebat, capacissimum. Multos enim egregias dotes, memoriam rerum lectarum tenacem, cum iudicio singulari, quam rarissimam copulam esse novit, præter ingentem aviditatem abscondita penetrandi, probitatem ac modestiam, aliaque naturæ benignitas ipsi largita est, de quibus Patri ac Patriæ non semel gratulabar. Dùm igitur Dominatio vestra florentissimum istum Juvenem amabit, fovebit meam & parentis vicem explebit; sed & certò sibi persuadeat, me amicis suis gratissimo animo redditurum, quod Dominatio vestra, tam benigne præstitit meis.

Dominationi suæ

Pro favore hoc specialiter supplicat.

Responsoria ad præcedentem.

Doctissime atq; politissime Domine!

Eousque me suis Dominatio vestra devinxit obsequiis, ut primum merito sibi locum iussa ejusdem apud me mutuo vendicent: Quapropter non intermisi Dominationis vestræ desideria, ardentissimo, quò valui, zelò in Senatu exponere, in quo sibi præcipuus Senatorum numerus videtur quidem complacuisse, præsentia tamen Dominationis suæ coram desideratur. Quâ procul verborum meorum defectum supplebit, & rationibus impulsivisque petitionem comitantur, non leve pondus addet: Quandoquidem plus uno die præsentia efficit, quam in absentia multorum labor annorum

annorum. Expecto proinde gratissimam Dominationis suæ præsentiam & me confirmo

Dominationis suæ

Obligatissimum Servum.

Commendatio cujusdam Juvenis.

Amplissime Domine!

Nescio sanè, quonam fato fiat, ut si ve apud Dominationem vestram. si ve hic sim, semper tamen Amplitudini suæ molestus esse cogar; ita quidem, ut vel amico gratum reddere volenti, non possit ejusmodi officium à labore ac fatigatione Amplitudinis suæ esse sejunctum. Recens certe hujus rei exemplum subministrat expectationis maximæ, & ob egregias animi dotes omnium favore dignissimus Juvenis N. N. qui post feliciter emensa studiorum spatia magna promotioni suæ promittit incrementa, si modò aditu Dominationis suæ veneratione digno frui sibi liceret. Fretus itaque qualicunque commendatione meâ, benevolentia Dominationis vestræ fores pulsat. Ego sanè non dubito, quin illum pro eâ, quâ pollet dexteritate receptura, & si commode fieri potest, etiam auctoritate suâ, quæ profectò maxima est, desiderium illius sit sublevatura. Me certè quod attinet, ea omnia, quæ illi præstiterit, eò locò habebo, ac si mihi ipsi sint præstita. Interea valeat ac vivat quam diutissimè. Faxit D^eus, ut semper excellens semperque superior maneat Benefactoribus aliis, dum eandem omnibus præpono & persevero

Dominationis suæ

Indefessus Servorum.

Responsorialia, eum negotium differtur.

Coniunctissime Domine!

Quamvis negotium Dominationis suæ vigilantia conceditum tam celerem adhuc exitum obtinere nequiverit. Instando tamen & urgendo ejus, per brevi poteris finis accelerari: modò cæterarum rerum moles, & negotiorum multitudo non fortè aliqualem causent dilationem. Non diffiteor ei suas ob circumstantias fat magnam annexam esse arduitatem, & proinde ad id terminandum præter ingentes molestias, multorum odia multorumque invidiam esse perferendam; attamen reor non de fore media viamque gratitudini futuræ: quod dum ad hæc promitto, maneo.

Dominationis suæ

Antiquus dierum.

Repetitia commendatio.

Optime merite Domine!

Perscripsi ante aliquot dies ad Dominationem Vestram de negotio amici, quod multis nominibus sibi commendatum, quamvis propter silentium hætenus sim, vix, quid sperare habeam, constet. Peccare in amicitiam nostram quodammodo viderer, si bis peterem à Dominatione vestrâ, qui vel ad nutum solebat esse prompta. Dum verò sciam tantis Dominationem vestram detineri, implicarique negotiis, ut facilè non quidem amicitia officia, sed illorum festinationem in moram possit subripere. Ite.

Iterum mitto has meas, quæ aurem Dominationi Vestræ vellicent, præsertim cum suavissimus amor me ad scribendum adegerit. Cujus causâ nihil non tentaverim, quidquid finit id quod potest fieri. Quid si in memoriam hæc Dominationi vestræ revocare liceret, quæ nescire Dominationem vestram novum tempus non finit, novit, quid præsens ego non solum cum Dominatione vestrâ egerim, sed & quam ipsa humanissimè responderit; nec poteram facile credere abiisse Dominationi vestræ ex animo argumentum epistolæ, quam de eo accurate scripseram; sed putavi tamen me eis commodis non invigilaturum, si aliquid scribendi occasionem prætermitterem, frequentiam litterarum vocans in subsidia commendationis. Non poteram deesse amico, cujus preces mihi sunt imperia, quam suspicionem me à Dominatione vestrâ adduci posse videar, quasi in dubium vocem eam, quam semper hætenus tam erga me quem alios exhibuit constantiam. Ignoscet tamen si desideriis occupata vehementius ea flagitem, quæ & semper æquissima esse credidi, & Dominationi non ingrata, dum interim permaneo

Dominationis suæ

Pro Amico molestus Servulus.

Responsoria ad præcedentem.

Sincerissime Domine!

Si sua voluntatem semper stiparet potentia, vivum inserviendi Dominationi vestræ exhibere contenderem testimonium, quò obligatio-

gationi aliquatenus respondere viderer; at verò, ubi omnis ex impotentia obsequendi transferæ præcluditur via, id non jam tergiversationi, sed Fortunæ transversæ, Fatigue destinationi adscribendum est. Habebo quidem indefinenter tantorum beneficiorum mecum animò verso memoriam, at observantia penitus nulla in opus redigi potest. Non ab similem videlicet sine fructu arbori me profitear, necesse est, qui obligationis fructum demonstrare non valeo. Obsecro tamen, Dominatio sua ex cordis affectibus obsequiorum pronum animum metiri non recuset. Quibus permaneo in aliis occasionibus exhibiturus, quod sim

Dominationi suæ

Multorum annorum serie notus.

Commendatitia alia.

Fautorum & Amicorum Corona!

Quamquam in litteris ad Dominationem suam dandis non fuerim valde frequens non tamen vel ab officii mei remissione vel quacunque alia causa id profectum est, nisi quod manibus ac sterilibus litteris otia Dominationis suæ, publicè profutura immodesti esset hominis, suæque humanitate abutentis existimaverim. Earum certè frequentiam, quam raritate magis peccare mihi videor. Quod nunc scribam, precibus suis me commovit juvenis ob modestiam ac raras ingenii dotes mihi commendatissimus; magnâ etiam Dominationis suæ nominis famâ commotus omni ope studioque annisus est, ut viam ad fa-

favorem suum sibi pararem, quam cum præ omnibus me sibi posse monstrare crederet, non humanus certè & non officiosus videri potuissem, si, quem omni consiliò studiòque hætenus juvi, honestissimis in desideriis destituerem. Fuit is quasi in sinu meo enutritus, ab ore meo pependit monitis atque præceptis ad omnem divinam humanamque sapientiam incitatus; humanioribus verò, quod fieri potest, ita est cultus, ut præclaræ messis spem ipsâ in semente fecerit. Horum omnium ego testis domesticus, majori Dominationi suæ fiducia juvenem hunc commendo, eoque magis quo illo desiderio Dominationem suam cognoscendi ardet: Ac multum profecto hominem amo, quod jam tum ea in ætate eo judicio præd tus prævideat, quod ex Dominationis suæ Viri in omni doctrinæ genere summi & in commune omnium exemplum nati, familiaritate fructus percipere habeat. Nolit itaque dubitare favore suo dignum esse juvenem, quem bona ejus mens atque indoles suo quasi jure expetere videtur, ac sanè virtus vel absque laude animis hominum foveri meretur. Dabit denique id amicitia etiam nostræ, quam cum sanctam integramque conservaverit, nunquam non suum esse velit, qui meus est, atque adeo commune isto jure humanitatis, ut sunt omnia amicorum communia, frui patiatur. Quare mihi ipsum factum interpretabor, quicquid illi benigni fecerit, gratoque agnoscam animo, quod & ipse faciet. Nec iolum in suo sinu de eo gau-

gaudebit, sed & laudibus publicis prædicabit.
 Valeat, & me cum illo amet, qui sum
 Dominationis suæ

Devinctissimus servus.

Responsoria ad præcedentem.

Domine mi!

Magnæ mihi fuerunt literæ Dominationis
 suæ voluptati, majori futuræ si crebriores
 nec tam parcâ, ne dicam avarâ à Dominationis
 suæ manu mittantur. Quare videat, ne socor-
 diæ & negligentia suæ imputem, quod Domi-
 natio sua, si Diis placet, prudentiæ vult esse ar-
 gumentum, ne scilicet manibus litteris otia
 mea litteraria occupentur. Bellè Dominatio
 sua quidem & lepidè isto artificio usa est, ut
 quoniam sibi vel negotia vel segnities officium
 literarum non permittit, à me ipso languoris
 sui excusationem quærat. Non feram inposte-
 rum has argutiunculas, quibus imponi sibi a-
 mor noster non patitur, & profectò Dominatio
 sua operam dabit, ut etiam cum aliis non urge-
 tur, possit velitque scribere. Multum itaque
 amo juvenem vel ob eam causam non mihi in-
 gratum; quod saporem hunc Dominationi suæ
 excusserit. Amo certè ingenua pectora, studiis
 bonarum artium nutrita, qualia à Dominatione
 sua Viro humanarum atque divinarumque re-
 rum sapientissimo diligi commendatique novi.
 Vel eo nomine gratus omnibus bonis erit,
 quod Dominatione sua usus sit familiariter, quæ
 neminem admittit ad arctiorem societatem,
 nisi qui sua Dominatione dignum se suisque
 mori-

moribus præstat. Numerabo igitur suum etiam inter meos, quandoquidem suum vult esse meum, ac si à me quid proficisci poterit, quo studia ejus honestusque conatus juvari possit nihil, quid in me erit, patiar desiderari. Dominatio sua subinde tales ad me mittat, qui Dominationem suam ad frequentiores litteras excitent, mutuumque amorem datis quoque obsidibus confirment. Interim calamo velociter scribente ob occupationes continuas permaneo
Dominationi suæ.

Servus vigilantissimus.

Commendatitia tepida.

Amantissime Domine!

Sit salva! Ita ego, amicitiam nostram salutis appello nomine. Salvam enim cupio Dominationem suam, quam amo. Fateor, scriptionis argumentum me hoc tempore ferè deficere, nisi iste, quem præsentem habet, importunitate suâ id mihi extorsisset, Si ita Dominationi suæ molestus fuero, ipsi imputet, qui mihi fuit molestior. Dominatio sua verò pro sua prudentia, ubi ex ipso jam cognito, quid sibi velit, cognovit, prospiciet, quid factu sit optimum. Commendabit illi mea causa, si modo id poterit absque suo incommodo: sin minus, quovis ableget hominem potius, quam ad me ut redeat.
Voluntati

Dominationi suæ

Semper conformis Amicus.

D

Alia

Alia cujusdam Juvenis litterati.

Ex millibus electe Domine!

Quandoquidem, cum præsentium harum traditore tanta mihi hætenus fuit familiaritas, ut nullo major esse queat, quippe non modò patre ejus claro fortique viro plurimum fui usus, sed ipsum quoque à puero dilexi, eò quod spem mihi attulerit summæ probitatis & eruditionis: Dignum sane existimo, quem fidem ac amicitiam Domination vestra recipiat. Atque id ipsum ut faciat, majorem in modum ab eadem enixè peto. Tamen si vero commendatione meâ egere non videbatur, ex eo, quia si commendationibus uti voluisset, eas per alios etiam consequi valuisset. Nihilominus tamen, quia meum de eo judicii testimonium ipse magni æstimat, & apud Dominationem vestram valere etiam expertus est, eandem libenter impertii. Et quidni darem? cum cognôrim hominem esse doctum, & optimis studiis deditum, nec non laudem Dominationis vestræ insignem præconem. Nullus propterea dubito, quin factura sit, ut cliens iste noster intelligat, quanta inter nos hætenus intercesserit familiaritas. Cesso hic, & protectioni Divinæ Dominationem vestram quàm diligentissime commendo, & sum, qui fui, vixi & ero

Dominationis suæ

Ad omnia paratus.

Com-

Commendatitia negotii commissi *Mellitissime Patrone!*

Multis jam tum ante beneficiis sinum meum implevit: nec ego tamen adhuc desisto desiderium meum de novo Dominationi vestræ exponere. Novit enim vitæ meæ conditionem miserrimam. Quapropter etiam peto, ut causam illam, quàm alias satis cognitam habet, favore ulteriori prosequi dignetur. Præstiterit mihi certè hoc nomine rem longè gratissimam. Ego contra non cessabo Divinum Numen ardentissimis sollicitare precibus, ut omnia, quæcunque in me contulerit, largissimâ manu Dominationi vestræ iterum refundat. Utinam modo decem mihi sint linguæ, decem corda, ut, quâ veneratione ac pietate Dominationem vestram colam, devotissimo calamo animoque Eidem possim significare. Sed ne patientiâ Dominationis vestræ abusus videar, huic meæ ardentissimæ petitioni finem impono, & sum

Dominationis vestræ,

Infimus Servulus.

Alia Commendatitia Amici.

Unice de multis!

Qui Dominationi vestræ has tradit, etiam poposcit litteras, quod sic Dominationi vestræ impensius se probandum existimaret. Ego autem cum æquissima ejus desideria Dominationi vestræ curæ, & infucatas virtutes satis cognitas esse intelligerem, ab ipso illo petii,

mihi redderet apud Dominationem vestram officium, quod exigebat, & me totum, ac omnia mea, qualiacunque tandem sint, velut mancipio Dominationis vestræ offerret, Quod & manu meâ nunc testor, quo plus apud Dominationem vestram fidei inveniat, & breviter, ne peccem in tot suas occupationes valeat & me, ad hunc mei in Dominatione vestrâ cultûs interpretem amare & fovere pergat, quam gratiam dum spiro, spero, & permaneo

Dominationi vestræ

Devinctissimus servus.

Responsoria ad præcedentem.

Conjunctissime Domine!

Magnæ mihi fuerunt litteræ Dominationis vestræ voluptati, majori futuræ, si crebriores nec tam parcâ, ne dicam avarâ à Dominationis vestræ manu mittantur. Quare videat, ne socordiæ & negligentia imputem, quod Dominatio vestra, si Diis placet, prudentiæ vult esse argumentum, ne scilicet inanibus litteris otia mea litteraria occupentur. Belle quidem & lepidè isto artificio usâ est, ut quoniam Dominationi vestræ vel negotia vel segnities officium litterarium non permittit, à me ipso languoris Dominationis vestræ excusationem incipiat. Non feram in posterum has argutunculas, quibus imponi sibi amor noster non patitur, & Dominatio vestra profecto id operam dabit, ut etiam, cum aliis non urgetur, possit, velitque scribere. Multum itaque amo juvenem, vellem, ob causam non mihi, ingratum, quod

quod saporem hunc Dominationi vestræ excus-
ferit. Amo certè ingenua pectora studiis bona-
rum artium innutrita, qualia à Dominatione
vestrâ, Viro humanarum atque divinarum re-
rum sapientissimo diligi commendarique novi,
vel eo nomine gratus omnibus bonis erit, quod
Dominatione vestrâ usus sit familiariter, quæ
neminem admittit ad arctiorem societatem, ni-
si qui Dominatione vestrâ præstat. Numerabo
igitur suum etiam inter meos, quandoquidem
suum vult esse meum. Hisce permaneo

Dominationi suæ

Servus obsequiosissimus.

Alia Responsorio.

Dilectissime Domine!

Superfedere poterat istis verborum lenoci-
niis? Tantum enim abest, ut ad palatum lit-
teræ Dominationis vestræ mihi fuerint, ut bi-
lem potius moverint. Videat itaque, ne stoma-
chum in Dominationem vestram erumpam,
quæ dapilia usque dicta nauseabundo ingerit.
Itane inter amicos agere oportet, quemadmo-
dum inter peregrinos vel aulicos, quibus om-
nis in lingua habitat amicitia, verbis magnifica;
rerum animique vacua? Aut forte Dominationem
vestram planè oblitam juris sui credide-
rim, quod hic me beneficia Dominationis ve-
stræ sibi pepererunt: aut me meritorum suorum
immemorem existimat? Illius quidem, cum
quo quotidie reviviscit, non interire potest, ni-

si per modestiæ suæ culpam, recordatio. Jubeat,
& mittat me: Ecce ego, & permaneo

Dominationi suæ

Obedientissimus Servus.

Alia commendatitia negotii sui.

Suavissime Domine!

Si pro affectu scribam, longa epistola sit: nec
facile abrumpam, si animum calamus sequa-
tur. Nunc maximum amorem brevibus com-
plectar verbis, ut quem compellem; simul co-
gitem. Quid igitur scribo? unum illud; in cul-
tu Dominationis vestræ solitō me perseverare.
Ac sanè quia obstrictus vivo, obstringi etiam
cupio; imò ut ostendam, cui beneficium de-
beam, à Dominatione vestra peto. Benigna erit,
quia fuit; & vota mea felices ducet ad exitus,
quæ tam insigniter promovit, Vivam semper
Dominationis suæ

Addictissimus Servus.

Responsoria ad quandam Com-
mendatitiam.

Observantissime Domine!

Quamquam litteris Dominationis Vestræ
valde semper delectatus sim, heri tamen
datas omnium gratissimas fecit ille, cui
eas ad me perferendas committere voluit: Do-
minum N. N. dico, cujus singularis humanitas,
& eruditio & accepta facundia mirum in mo-
dum mihi placuere. Erant sæpè & à Domina-
tione vestrâ & ab aliis laudatæ ejus apud me
virtutes, quarum nunc ipse facio experimen-
tum

tum. Quo nomine & mihi gratulor, & Dominationi vestræ multum debeo,

Dominationis vestræ

Ad obsequia paratissimus.

Epistolæ Petitoria.

Petitio alicujus gratiæ.

Suavissime Domine!

Qui Dominationis vestræ in me semper eximius fuit, & verè Pyladæus amor, non tantum ad mutua charitatis officia me provocat, sed & petitionum libertatem. Lego apud Comicum: (Amicum non tam decet esse consiliarium, quam auxiliarium) Dominatio vestra facilitate suâ, quos amavit, in tantum prosecuta est, ut vota sua adimpleta viderint. Itaque sine ambage à Dominatione vestrâ peto, ut in hac necessitate auxilio expedire me velit; & gratiam suam (quâ pollet apud alios) interponere. Quam humanitatem singulari memoriâ recolam, & omnem contra occasionem captabo, quâ par pari referam: Sin per facultatem mearum infirmitatum id non licuerit, votis & precibus, quid facio, superis operam Dominationis vestræ commendabo

Dominationis vestræ

Æternum devotus Servus.

Responsoria ad præcedentem.

Honorantissime Domine!

Eleganter sanè & amicè ad me scribit Dominatio vestra: sed parum ego elegans, pa-

rumque amicus, nisi rescribam; imò nisi ad Dominationis vestræ nutum arbitriumque me totum flectam & inclinem. Ut arundo ad lenem auram: ita ad honestam petitionem ego moveor; ad inhonestam annosa quercus fio, & immobilis sum. Dominationis vestræ verò petitio planè honesta ac liberalis est, & sic jure suo facile obsequium meretur, dum permaneo Dominationi suæ

Addictus Servus.

Petitoria cujusdam favoris.

Cordialissime Domine!

Multis jam beneficiis meum implevit sinum, fortassè non sine multorum querelâ, qui, utilitatibus meis adversi, in alios Dominationem vestram vellent tam liberalem. Hisce iterum audeo cupiditatem meam porrigere, ac rursum de auxilio Dominationem vestram compellare. Prorsus, ut injectis stipulis majus surgit incendium; ita è collatis in me beneficiis videbor Eidem concitator fieri, sed ignoret, si necessitatem meam sciet, quæ plerumque imbecillioris frontis homines reddere solet audaces, & ad frequentiores petitiones non ducere, sed trahere. Præcipuum autem nunc est, quod rogo, ut in tantâ Patronorum inopiâ defectum istum explere, & quam notam habet causam, auctoritate suâ juvare velit. Fecerit mihi supra eloquium meum rem gratam, quam si non aliter, saltem sacris precibus demereri conabor, qui me subscribo

Dominationis vestræ.

Ope indigentissimum.

*Petitoria pecuniæ.**Beneficentissime Domine!*

Eò majoti petitio mea nititur fiducia, quò testantissimis tantò jam tempore experientis me de sincero indubitatae amicitiae candore sua Dominatio certum reddidit: Etiam si, nè molestus essem, à rogando abstinere maluissem, nisi necessitas legum expers, me ad id faciendum inevitabiliter compulisset: Modicum est, quò mihi subveniri, viginti scilicet Imperialibus, quos ante quatuor hebdomadarum lapsum, præter gratiarum actionem solvere adpromitto: Cæterum tam singularis beneficii memoria auro, cedroque insculpetur, & obligationum titulos vestra Dominatio multiplicabit in illo, qui aliunde manet

*Dominationis suæ.**Perennis Cultor.**Responforia annuens petitioni.**Commendatissime Domine!*

Quia omnia inter amicos communia esse debent, nihil omnino meæ est potestatis, quod non æqualiter pro lubitu à suâ Dominatione tanquam proprium expeti posset. Desideratos viginti Imperiales in præsentì transmittito, quorum restitutio commodissimæ relinquo opportunitati. Validiore Dominationi suæ obligationum ego obstringor vinculo; utpote cujus merita me jampridem, ut resarciantur reddidère impotem: Expecto ulteriora in posterum iussa, qui singularis complaciti locò

ducam, si opere demonstrare valuero, quod sim
Dominationis suæ

Fidelissimus Amicus.

Responsoria negativa.

Perquam colende Domine!

Obligatio, quâ diversis Dominationi suæ tenor titulis, jure meritò postulat, ut omni quo potest fieri, modò ejus nutui ac voluntati obtemperem; Quare non parum me sentio perturbatum, quòd petitioni factæ gratum animum referre nequeam. Vivo pro præsentī in tantâ rerum penuriâ ac paupertate, ut me herclè ne quidem unico floreno gloriri possim. Sua Dominatio meæ paupertati compatiatur, & ob hanc, amicitia dignum animum nequaquam immutet. Qui ob tenuem statûs mei fortunam extremè affligor, quòd pro nunc solò nomine me subscribere possim

Dominationis suæ

Obligatissimum.

Occasione aliquorum librorum,

Humanissime Domine!

Præsumpsi molestiam facere Dominationi vestræ cum transmissione aliquot meorum librorum ad Dominationis vestræ Amicum pertinentium. Cursor publicus Viennensis, quæ ab aliquo jam tempore valde incerta it & redit, me movet à Dominatione vestrâ translationis certitudinem exinde rogare. Condone Dominatio vestra incommoditatem, eam-
que

que ingenti illi mearum obligationum numero denuò jungat, & maneo

Dominationi vestræ

Pro hoc favore supplicans.

Pro Dispensatione Romam.

Sanctissime Pater!

Sanctitas vestræ oculis demissimè subjicitur. Quod Oratores Titius & Berta matrimonium juxta Concilium Tridentinum inire flagitantes, impeditos, ac conjunctionem consanguinitatis in tertio gradu inter eos intercedere sentiant; Ad pedes projiciunt proinde Sanctitati vestræ, enixè orantes, ut super hoc pro solita benignitate dispensationem impetrare valeant. Hæc enim non impetrata, cum paris conditionis, litis in se suscipientis, propriisque expensis eam prosequi volentis alium nusquam idoneum Oratrix reperiat, de dotis amissione litibus dubiis involuta eam periclitari, imò succumbere necesse est

Sanctitati vestræ

Ad pedes prostratus Servus.

Epistolæ consolantes in diversis eventibus.

Ob mortem Filii.

Colentissime Amice & defuncti Patris fidelissime!

Ex quo antehac summam animi voluptatem haurire solebam, id demùm mutato casu
tristitiæ

tristitiæ non vulgaris suppeditat argumentum. Mors fidelicet filii Dominationis vestræ, qui, quemadmodum ob litterarum, virtutumque splendorem lucentissimum veluti sidus in vis emicuit, ita præmaturâ morte nostrum omnium gaudia obscuravit. Dominatio vestra Paternum affectum non explorato DEI judicio non opponat: Laude digna quippe vita & probitas eum Coronâ justitiæ donarunt. Et quis ex nobis illum diu lugendi occasionem habebit, qui eum è vestigio sequimur? Quies, cujus jam ipse possessionem nactus est, omnium piè in hac vitâ strenueque decertantium meta est: Ubi e contrâ difficilium eò temporum in angustias redacti vivimus, ut profectò non nisi nostris inimicis longioris vitæ extensionem optare deberemus: Spero, quòd, qui mortis tam tempestivæ author extitit, suum in acerbissimo hoc casu solatium non denegabit: sed cæterarum prolium etiamnum superstitum causa, dies vitæ cum gaudio & solatio prolongabit, quòd ex animo precor, & maneo

Dominationi suæ

Compassione deditus.

Alia ob mortem filii.

Suavisime Domine!

Serius equidem venio consolator, ast sincerus tamen. Dum enim Filium Dominationis vestræ, qui tot vota, totque amplissimas spes dudum accenderat, extinctum video, impius merito sum, nisi cor Dominationis vestræ tristissimum medicinâ salutarî reficiam. Quæ vestræ
Domi.

Dominationis itaque est prudentia, faciat, quæ-
so, ut consiliis summi experientissimique Sena-
toris non indignuisse videatur. Novit enim quod
fors ac felicitas illorum quam maximè veniat
deprædicanda, qui malis impendentibus ma-
turè eximuntur. Quis proinde Filium Domi-
nationis vestræ infelicem judicabit, quod eum
tanquam pretiosissimum thesaurum amissum
nunc videat ac deploret? Scilicet sicut ignis,
quo clarior fulsit, eò citius extinguitur: Ita in-
genia, quo illustriora, eò quoque breviora sunt.
Quanquam nullus dubitaverim, quin volunta-
ti Imperatoris summi lubentissimè sit subscrip-
tura, utpotè qui ad se iterum transtulit, quod
anteà dederat curarum ac dulcissimum senii
Dominationis vestræ solamen; sed nolo vul-
nus vix ac ne vix quidem cicatricem ducere in-
cipiens, hic iterum refricare. Ego potius DEum
Ter Optimum, Ter Maximum ardentissimis ro-
gabo precibus, ut animi robur in Dominatione
vestrâ augeat, mœstitiæ insperatæ nubeculas
quantocius dispellat, ac vestram Dominationem
in seros Nestoris annos quàm diutissimè
incolumem sospitemque præstet, quod deside-
ro & subscribor

Dominationis suæ

Super obitum Genitoris.

Dolentissime Domine!

Dilectissimi Parentis obitus, per quem ve-
rissimum mihi amicum subreptum intel-
ligo, me omni solationum genere privat, licet
ter-felicem hanc mutationem anima ejus om-
nibus

nibus mundi deliciis perquam longissimè anteponat. Discessit fructus ex pietate, & ex labore mercedem obtenturus: Quocirca ne beatiorum cum priori statu commutationem ei invidere videamur, justam Dei voluntatem solatii loco sua Dominatio exosculetur, qui justas, & nobis inscrutabiles ob causas illum mundo avocavit: Hic porrò hanc amissionis jacturam aliorum adminiculò bonorum decima vice repondet. Ego verò nequaquam committam, ut vellatò unquam ungue recessurus sim ab auxilio filio ferendi, ad quam me Patris tam tener affectus, ita modo, qui non potest dissolui obstrinxit, ut me sine fine devinctum profitear Dominationi suæ.

Servum sincerum.

Responsoria ad præcedentem annexâ gratiarum actione.

Honorantissime Amicorum omnium.

Maximam luxuriei partem abstulit Dominatio vestra, postquam benevolentiam suam, utpote quam in abdito pectoris sui scrinio sincerè altam hætenus fovebat, vivo demonstravit exemplo. Quum enim ex calamitatum variarum laqueis, quibus irretitus vivebam, expedire me non poteram, Dominatio vestra certè dulcissimo solatio me iterum erexit, ac in regiam verèque coelestem viam præ mœnore confectam mentem meam deduxit. Pro quo officio ex animo prodeunte gratias vestræ Dominationi ago maximas. Optarem equidem, ut majoribus documentis fidem meam Dominationi-

cioni vestræ pignori dare, sufficerem. Ast quum officiosissimam tantum gratissimæ mentis formulam mihi relictum nôrim, boni sine dubio consulet ingenuæ confessionis testimonium. Interea ex animo mihi gratulor, quòd levamen mihi apportare inque summo luctu auxiliatrices manus miserix meæ porrigere voluerit. Ostendat modò DEUS occasionem feliciorē, quā officiis meis nunquam non promptis, paratisque Dominationi vestræ rursus prodesse sufficiam. Sic neminem alacriorem ipso facto atque opere deprehendet, quam eximii Nominis Dominationis vestræ cultorem deprædicatoremque religiosissimum, qui sum

Dominationis vestræ

Studiosissimus Cultor.

Ob uxoris obitum.

Amicorum Antesignane celeberrime!

Incredibile narratu est, quantus doloris sensus animum percellat meum tam inexpectatæ mortis recordatio: Luctuosissimus profectò casus, quò Dominatio vestra fidelissimam vitæ sociam, tamque pretiosum conjugalis amoris pignus mundo sublatum videt. Non diffiteor acerbissimam fati hujus memoriam novum omni momentò amaroris parere incrementum: Non diffiteor acerbissimam fati hujus memoriam novi momentò amatoris parere incrementum: Verum quoniam hæc de manu omnipotentis desuper in gloriæ futuræ pignus Christianus

stianus agnoscat, necesse est, vestra Dominatio suam ex obitu mœstitiâ ad rationis normam componet, excessumque imminuet. Cum aliunde magnô pietatis sensu commendatam DEo animam per hunc vitæ immortalis transitum suo Salvatori sciamus restitutam; & maneo Dominationi vestræ

Perennis Cultor.

Responsoria ad præcedentem.

Eximie Domine!

Inter copiosos lacrimarum imbres solatium ob mortem Conjugis meæ mihi transcriptum perlegi, quibus aliquantisper absterfis, manum calamo applicui, eam gratiarum actionem transmittens, quam anxie menti acerbis adeo doloris sensus permittit. Fateor equidem me resolutum fuisse, hâc super re prolixius scribere; At verò afflicti exagitatio Spiritus, quâ in præsentî rerum circumstantia tantoperè premor, vix mihi eam finit libertatem, quâ me scribendo exprimam

Dominationis vestræ.

Semper religiosissimus.

Alia super obitum Conjugis.

Perquam venerande Domine!

Vetuit constantia, quâ in adversis suæ Dominationis animum admirabundus suspexi; ut hosce luctus allevandi gratiâ transmitterem: Solamen quippe non admittit, qui in rerum fluctuantium vicissitudinibus, non fluctuantis aut dubiæ virtutis animum gerit: Imperium
uti-

utique Divinae voluntatis, obitum fidelissimæ conjugis agnoscit. Nec est, quod quis eorum ingemiscat amissioni, quæ pactis de amissione legibus obtinuit, facileque, quæ est regula, prudentia dolori moderatur, ubi jactura communis est & vitari nequit. Videmus jam primam plangentium vocem postremum Libitinæ lessum intonare, lucemque hanc mundi cumpri-
mis ut sortimur: *Nascendo morimur, moritur
ri nascimur omnes.* Quibus maneo

Dominationis suæ

Servulus humillimus.

Alia ejusdem tenoris.

Amantissime & gratiosissime Patrone!

Post mille testimonia, quibus æstimationem singularem Dominationis vestræ conjugis contestari solebam, nullum amplius dubium de doloris sensu ob ejus amissionem restare potest: Attamen per hasce rursus de eo vestram Dominationem certiore reddere volui. Quantum dein ad solatii transcribendi habitum attinet, non diffiteor ad id me tam parum idoneum, ut desolationi ponere modum in me ipso nequeam. Applicandum proinde illud huic acerbitati est lenimen, quod consummata constantiæ robur & virtutum valor subministrat. Cumque aliunde vestra Dominatio suam semper voluntatem Divinae ordinationi conformet, hæc sola conformatio præstantissima huic plagæ erit medela, ac in omni deinceps eventu unicum quietis comparandæ remedium. Dolor utrinque nos æqualiter afficit, &

E

mihi

mihi pro solamine, in his rerum circumstantiis solum sufficit, quod sim

Dominationis vestrae

Superstes ex animo & Servus & Amicus.

Alia occasione Partus.

Generose ac Perillustri Domine!

Dolorem meum Dominationis vestrae socio, & commune puto vulnus, quod Dominationem conficit. Quid tamen est? jacebit, & vulgi morem luctumque exprimet? Tollat, tollat querelas istas, nec maritum se ostendat solum, sed Christianum Dominationis vestrae illa erat mulier, sed ad hoc nata, ut aliquando desineret. Fecem putet, quod praecesserit, quod vitae miseriaeque circulum exantlaverit, in quietem ac tranquillitatem translata. Sic est; confidat, illa nec credere vellet, si optio ei daretur. Quid felicem animum querelis laceessimus? quid placidissimum annum singularibus inquietamus? Dormire eam censeat, ut illam facie, sic isto corpore ad aeternae lucem usuram mox redituram, quibus etsi venustissima, mortalis tamen fuit. Interea purissimi Manes caelo & DEO fruuntur, curamque Dominationis vestrae gerunt. Hoc ipsum relictis nunc liberis solatio sit, inter Coelites matrem habere. Et quid est? Non vitam solum, sed ipso mortis genere beatissimae aeternitatis praemium commeruit: nec gloriosius feliciusque ponere vitam mulier potest, quam in puerperii agone. Et quoties tamen vestrae Dominationis conjunx cum lauru, & palma, & victoria evasit? quàm

quàm copiosam dedit prolem? Herculis labores pauciores sunt. Sed nunc supersunt quoque in quibus mater vivit. Soletur vestram Dominationem ipse liberorum vultus: imò, ut paucis dicam, soletur necessitas. Morimur omnes, & jam coepimus, ex quo nati. *Quicquid ætatis retrò est, mors tenet.* Vestræ Dominationis conjunx ille pervenit, & ad eandem omnes metam properamus. Sed pervenire quis voluit? DEUS: an huic refragemur? Itaque erigat se, & numini acquiescat. Erigat se Dominatio vestra, & à virtute, non à tempore consolationem petat: nec ab amicis. Quid Religio, quid Sapientia, quid Doctrina possit, constantiæ exemplo ostendat. Valeat, & si valere me vult, hilaritatem admittat. Impetu & affectu scripsi,

Dominationis suæ

Obsequentissimus Servus.

Ex occasione defunctæ Filiae.

Suavisissime Domine!

Quod Filiam dulcissimam, repentinà morte vestræ Dominationi surreptam nunc doleat, illum acerbissimum tristissimi temporis statum justissimis meritò prosequor lachrymis Dominatio vestra amabile illud pignus, quod per exiguum temporis spatium commodatò tantum concessum noverat, inter tot amaros fletus iterum amisit. Neque enim est, quod rerum ordinem permutatum fuisse conqueratur, & in calamitatem suam DEum quasi conjurasse existimet.

existimet. Dominationi vestræ potius ceu Christiano incumbit, ut exsurgat è luctu, atque virili verèque generoso animo ponderet, à quanta sollicitudine sit exempta. Multis namque partibus cum Filiâ Dominationis vestræ morigerâ melius factum fuisse noverit, quàm si tot illecebris mundanis expositam eandem adhuc cerneret. Certè quæ inter tot castas virgines hoc tempore triumphat, ac gloriosum hymnum sine fine cantat, illa ne quidem obiiisse potest videri. Novi equidem, quod tristitiæ vehementia, amoris magnitudini semper respondeat, & si quis sit, qui vestræ Dominationi tanquam Genitori optimo contrarium persuadeat, is nihil aliud fecerit, quàm si ignem calidum glaciem frigidam esse probare gestiat. Dominatio vestra tamen pro notissimâ pietatis suæ gloriâ meliùs faciet, si manu medicâ admissa paganorum virtutem fuerit transgressa. Hanc verò non meliùs exercebit, quam si altissimum pectoris Dominationis vestræ vulnus ratione sanâ curaverit. Intereâ dum in tantâ amissæ Filiæ jacturâ nihil aliud habeo, quod mœrori Dominationis vestræ exhibere possim, quam litteras hæc doloris luctusque mei testes sinceros; en boni easdem consulat, nec aliud quid de me Dominatio vestra sibi persuadet, quàm quòd perseverantem Divini Numinis Nominisque gratiam in muniendo pectore suo quotidianis precibus semper sim sollicitaturus. Quo in voto desino, & Dominationem Vestram optimo consolationis efficacissimæ

Auctori

Auctori quàm ardentissime commendo, & permaneo

Dominationis suæ.

Servus cordialissimus.

Occasione defuncti Fratris.

Colentissime Domine!

Si animi generositatem in Dominatione suâ ullô unquam rerum eventu vacillantem expertus essem, consolationi ob mortem Fratris pro posse meo transmittendæ tam diu non defuissem. Non diffiteor, quòd amici amissio omnia suspiria, omnesque lacrymas mereretur, nisi fatum hoc commune foret ac inevitabile. Dulcis redditur hoc ipsô amaritudo hæc ob necessitatem omnes constringentem. Ego non intendo suam Dominationem de constantia admonere, neque in hoc luctuoso casu ullum documenti afferre genus. Transitus, quem Monarchæ faciunt & Principes, & à quo nulli datur exemptio, nisi natus non sit sufficienter hoc probant, quòd de manu DEI etiam tribulationes donorum numerô veniant: Cogitandumque est, quòd sepulchri claustro omnes humanæ miseriæ claudantur, & maneo,

Dominationis vestræ

Servus Addictissimus.

Occasione viri celeberrimi defuncti.

Amicorum . Alpha!

Delicias expectat? Lacrymas do, & in sinum Dominationis vestræ effundo, ut meas suis, sic quidem eliciendis, misceam. Quid ingens

vulnus mei solius animo premo? revelandum est, crescit dissimulatione ipsâ dolor, sed Dominationis vestra paret pectus, ut mœstissimi nunciû ictum excipiat. N. N. ille meus, ille Dominationis vestræ, ille omnium occidit amor, & delictum haftenus meum, Dominationis Vestræ, omnium nunc mœror. Brevi carmine, sed largo affectu, pietatem meam in Magnos Manes testatus sum, nec rude excuso, inter gemitus invenire elegantiam Musa non potuit. Dominationis vestra dolorem meum videat, suum cohibeat, ut minùs doleam. Cùm vestram Dominationem videbo, cum Eandem audiam, vivere putabo, quem lugemus, Interim sum

Dominationis suæ

Semper obsequiosus.

Occasione defuncti Generalissimi
(Statuum &c.) Overcherchy.

Tristia illa nova, quæ ad me super morte generosissimi hujus Herois perlata sunt, eum cordi meo amarorem ingenerârunt, qui æqualitatem habet cum præstito obsequiorum genere, quod ei deferre solebam. Id unicè solaminis mihi superest, quòd gloria digna in castris morte in inclytorum Statuum servitiis morte naturali occubuisse sciamus. Mors omni vitâ excellentior, dum ob fidelitatem vita amittitur. Erexerit sibi plenum honore sepulchrum, & Mausoleum splendoris exædificavit. Ille antiquissimæ suæ novum lucis addidit incrementum. Non intendo ullum solatii, aut documenti genus
pru-

prudentiæ Dominationi vestræ suggerere.
Quandoquidem tales jacturæ plus gloriæ sanguine junctis, quam damni aut doloris afferunt, & maneo

Dominationis vestræ.

Servulus infimus.

Ob infelicem litis exitum.

Cordialissime Domine!

A Què cum admiratione, ac animi acerbitate insperatum litis hucusque perductæ exitum & minus benevolam sententiam ex mihi transcriptis principio. Ob quod nimium quantum eorum opinioni subscribere cogor, qui ante plurimorum sæculorum myriades justitiam è mundo avolasse fabulati sunt; Quis enim in re tam justâ, & limpidâ felicissimi spem exitus sibi non prælagisset? Quando verò alterutra ex justitiæ lancibus auro gravatur, mox acquisitio & legum gravitas sine pondere in altum tolluntur, & in fumum abeunt. Post acerbum hunc casum animi allevamentum in justitiæ Authorem meritissimè ponat, quiqui, quod in uno tollit, in altero largè profuseque resarcit; Cujus providentiæ sese porro subjiciat; Quibus maneo

Dominationi vestræ.

Fidelis Servorum.

Ob paupertatem & inopiam.

Peramande Domine!

Quod paupertate inimicâ pressus cum æris inope hoc tempore obambulet Iro, illam Do-

minationem vestram vicem, sicut par est ac decet, ex animo doleo. Optarem equidem, ut in meliori statu Dominationem vestram constitutam viderem. At quum angustus nobis trames ad coeli januam sit propositus, nec aliquis, nisi nudus expeditusque fuerit, ad semitam hanc pervenire possit. Idcirco hortator Dominationi vestrae sum fidelissimus, ut, dum nudam se à matre genitam, nudamque ab Ecclesiâ susceptam novit, divite apparatu in coelum ire non recuset. Confidat modo Deo suo, ille nunquam hominem ita prostravit, ut benevolentius eundem non extulerit:

*Flectat mentem, pectus antiquum advocet,
Victasque magno pectore arumnas domet,
Resistat: tantus in malis vinci, malum est.*

Ob depositionem Amici à quodam officio.

Confidentissime Domine!

Sic gloria mundi transit. Novi stupore plenissimam Dominationem vestram, quod eò miseriarum devenisse sciamus N. N. qui antehac ut oculi pupilla in nostra hac aula suspiciebatur, quemque tam insignis Natalium prærogativa toti propè orbi conspicuum reddebat: En vicissitudines rerum humanarum, quibus mortalium conditio obnoxia est! Carolus Tertius Imperator eas in calamitates incidit, ut ab Arnolpho Austriae Duce panem emendicare coactus sit. Plura ad stivam Sceptra pro sui sustentatione recurrerunt, & palatia cum tuguriis commutaverunt. Vix ut Adam creatus fuit,
post

post modica aliquot momenta sommo obruebatur: forte, ut vel hinc doceretur, quòd, etsi Rex Universalis Terræ natus esset, magnificentia & Gubernia mundi non sint quàm somnus, dispareantque. Balthasar manè fuit Rex, vespere coronam cum vitâ amisit. Quibus maneo Dominationis vestrae.

Ad aras usque.

Occasione non adeptæ Promotionis.

Amice honorande!

Lamentatur sortem suam Dominatio vestra: Quòd post tot exantlatos labores minimum quidem signum affulgeat: Quod profectò vitium non paucos Nobilium hoc seculò invasit, imò corripit. Qui vel in famam sapientum verbis debacchantur, vel exiguò magnificentia indicio eorum sudores acquiruntur. Satiùs fuisse reor, si Excellentissimo Domino malum clitellarium fungis onustum præ libro præsentasset. Sapientia ultimo nunc loco abditur, disparuereque aurea illa secula, quibus largè profuseque aurea illa secula, quibus largè profuseque in litteratos libertatem exercuere Mæcenates. Aiebat quidem Martialis, Primates magna nolint, & parva pudent, hodie verò & parva & magna nolunt. Nunc quosvis ad instar Alexandri Magni vespere ad lectum sua Homerillias comitatur, Leniat acerbum hunc dolorem sua Dominatio eò applausu, quò hanc volu-

minis editionem omnes sapientes amplectuntur. Quibus maneo

Dominationis vestræ.

Sincerissimus Servus.

Contra timorem mortis imminentis.

Perdilecte Domine!

Generosum pectus non debet mortis jacula reformidare, sed omnem morbum, ut Sethi prodromum salutare. Non infideat animo Dominationis vestræ tam anxie tamque profundè mortis jam instantis rursus recordatio, quam Medici ex incurabili suâ hydrope prælagiunt: Quandoquidem homini mundus hic solum elocatus est, & propria ei domus est in cœlo, quæ per sanguinem Christi comparata est: ubi e contra hæc vita nil nisi carcer angustiarum & dolorum est abyffus. Thraces die, quô filii eorum nascebantur, singultus inter & planctus celebrârunt exequias, & in termino vitæ lautissima inter concentus instituere convivia: Unde de illis Valerius Maximus refert eorum fuisse læta funera, luctuosa Natalicia. Pro sint hæc & consolationi interserviant, quibus maneo

Dominationis vestræ.

Servus promptissimus.

Ob continuas afflictiones & calamitates.

Afflictissime Domine!

Calamitates & immixtæ afflictiones Christianum

num in via salutis retinent, & donec felicitatum semita calcatur Regia ad coelum via memoriâ excidit. Nunquam Rex Bohemiæ Wenceslaus coelestium contemplationi admovisset oculos, nisi Regnum cum libertate amisisset. Ros coelestis lacrymæ illæ sunt, quæ in tribulationibus funduntur. Inter tolerantiam & angustia bona animæ efflorescunt, quemadmodum inter jubi-la & risus peccata triumphant. Prædestinati continuis persecutionibus & omni acerbita-tum genere infestantur ac premuntur, ubi è contrario præsciti rejiciendi felicem semper in puppi ventum habent. Dominatio vestra hæc mea dicta paulisper revolvat & ponderet atque nullô se miseriarum genere sinat pusillanimum effici, minus in desperationem agi; Quando-quidem magnitudo crucis & angustia in nobis æternæ merentur pondus gloriæ, & maneo

Dominationi vestræ

Æternum favens.

In Contrarietatibus.

Dulcissime Domine!

Quod Dominatio vestra proposito suo lau-datissimô nuper exciderit, nec reliquæ res ex animi sententiâ decurrant, ægerrimis hesternâ luce percepi litteris. Ast sciat, frustra nos dolere ea, quæ mutari omnino non pos-sunt. Ne itaque & Dominatio vestra de salute recuperandâ prorsus desperet; en expansam videat manum meam medicam. Hanc ut ad-mittat, pro amicitia nostræ Sacris benevole à Dominatione vestra contendo. Novit enim
quod

quod Gentiles generosam animi constantiam tot imminentibus malis opposuerint. Certè si Ethnici non erubuerunt in adversis rebus clarâ voce cum Diogene Cynico cantillare: quid nos Christiani non facimus, utpote qui à Christo tanquam Duce nostro nomen habemus! Fortiter proinde ac patienter feramus illa mala, quæ nullo alio medio, nisi precibus nostris avertere valemus. Sic fiet, ut in omnibus actionibus præsentissimum divini Numinis auxilium ex voto in posterum nobis polliceri queamus. Ego pro parte meâ semper manebo,

Dominationis vestræ

Addictissimus Servus.

Alia super eandem materiam.

Amicorum maxime!

Silento huc usque transmisimus plus quam Pythagorico, hoc tamen in tempore abolitum est, quod tot ærumnarum ac molestiarum lenimentum nobis debuisset efficacissimum. Sed sciat velim calamitates illas, quibus quotidie exercemur, adhortationem nobis virtutes eximias existere clarissimam. Neminem enim allatratum unquam videat, nisi magnum, Deoque vicinum. Quò nomine auctor Dominationi vestræ sum fidelissimus, ut omnem præsentium malorum injuriam fiduciâ futurorum generosè contemnat. Dominatio vestra equidem me tacente probè novit, quod nulla victoria sit speranda, nisi prius alacris præcesserit pugna. Ut verò palmam in mediò positam cum coronâ aureâ & vestra Dominatio eò citius obtineat,

tineat, decertandum cum mundo immundo anteà erit fortiter. Quod superest, ex animo Dominationi vestræ precor, ut omnem fati vim lætissimo animo excipiat, imo adeo constanti patientiæ exemplo, quæcunque etiam Dominationi vestræ obtigerint adversa, fortiter ferat, & maneo

Dominationis suæ

Servus in Christo.

Occasione, factâ magnâ bonorum jacturâ.

Colentissime Domine!

HEri redeuntem me ex templo exceperunt literæ Dominationis vestræ, quæ quantum mihi mœrorem attulerint, dici vix potest. Nunciabant enim non urbis tantum suæ, sed & Dominationis vestræ in primis fatum tristissimum, orabantque ut solatio Dominationi vestræ adeo præsentem adessem. Et quanquam probe intelligam, id ultro requirere meum Officium, sit tamen nescio quomodo, ut malim ipse ab aliis erigi, quam Dominationem vestram erigere: Sic enim Dominationis vestræ mala me simul affligunt! Quod si igitur hæ ita comparatæ non fuerint, quales sortè expectat, cogitabit animum tristitiâ obrutum lætandi materiam aliis suppeditare vix posse. Magnam certè esse adversam fortunam Dominationis vestræ fateor, interim tamen non ejusmodi, quod omnem eluctandi spem decollet. Fortunæ tantum bona sunt, quæ fortuna dedit, rapuit, quidni etiam reddere possit? Habitaculum amittit, verum, an putat eum, qui

quia vibus de nidis, bestiis agrestibus de speluncis prospicit, passurum, ut sub dio diu commoretur? Vestimenta perdidit, sed qui lilia agrorum tam pulchrè vestit, de Dominationis vestrae suorumque amictu sollicitus erit. Durissimum omnium est, quod dilectissima sua cum morbo conflictatur acuto, & tantum non in ipsius vitæ discrimen adducitur. Verum, quia dum spiramus, sperandum adhuc est, Dominatio Vestra velim bono quoque sit animo, Deumque tanquam optimum Medicum in partes pie invocet: Oratio enim fidei, ut ait Apostolus, servabit laborantem, erigetque eum Dominus. Multum quippe valet deprecatio iusti assidua. Sed fortè illius Dominationem vestram moneo, quod per se abundè facit. Cæterum credat, non paucos apud nos esse, quos Dominationis vestrae calamitas admodum movet, quique & consilio & auxilio cum aliis, tum in primis Dominationi vestrae nunquam deerunt. De me verò, meaque Eidem succurrendi promptitudine prompta sit: modò faciat, ut resciam, quâ in re suis velificari commodis possim. Valeat & quo me mactavit voto, ejus fructum uberrimum ipsa vicissim percipiat. Iterum valeat & Deo confidat: Nam: *Fidentem nescit deseruisse Deus,* & sum

Dominationis suæ.

*Opere potius quam verbis
Paratissimus Amicus.*

Occasione transfossi Juvenis.

Colende Domine!

Sic humana sunt; melle & felle mixta, ut non fru-

frustra Apulejus dixerit: ubi uber, ibi tuber, post risum & jam lacrymas mitto, hunc inquam tumulum, qui è palæstrâ meâ prodit, Legat, & ad risum mox redeat. Nos hîc ingemuisse, satis est. Adolescens autem ille miserrimè periit, ab amico, & inter pocula gladio transfossus, & simul extinctus. Videat, Thraciam habemus, DEUS meliora indulgeat tempora, & permaneo Dominationis vestræ.

Servus Sincerus.

Responforia, ob vulneratum virum egregium.

Clarissime Domine!

TRistem mihi casum narrat, & sic tristem scribit epistolam, imò ad dolorem me deducit, Quid enim? Columen vestræ domus per summum scelus læsum fuisse? Bone Deus! etiamnum Centauri vivunt? & ferro sæviunt, ubi humanitatem experti sunt? Redimus ad barbara secula, & crudelitas, quæ bello placuit, lauris coronata jam limina violat, & hilaritatis larem. Sed audaces isti vulnera uni Viro, dolorem multis intulerunt: quotquot amamus & æstimamus unum, læsi simus. Ego verò præsertim accusare infestam hanc sortem possum: etenim deferre cultum meum, petere animi benevolam vicem decreveram; & hoc quoque Mercurio duce, ad Jovem Dominationis vestræ ire: Quid igitur? muto consilia, ad vota me converto: ut brevi firmum & valentem hostes, quem petere ferro ausi. Ferro ignobili, infami, & sic ipsi. Agat, quod agit, & quâ valet arte indu-

dustriâque, hunc Virum nobis, & ipsi Principi Dominationis vestræ restituat. Sed quia sollicitam Dominationem vestram video, qui jam Eandem Æsculapium esse de meliori valetudine dubitare non possum. Quia servabit virum ac restituet, aram Dominationi vestræ statuam. Meâ, & Principis causâ loquor: meâ, qui ab hoc amico operam amicam spero: Principis, qui carere isto fulcro non potest. Hunc affectum cultumque ut valenti deferam, Dominatio vestra efficiat, & ipsa valeat, permaneo
Dominationi vestræ

Supplex Servus.

Super Fratris ac respectivè Parentis obitum.

Suavisime Domine!

EX Dominationis vestræ hoc ipso temporis articulo mihi traditis litteris, nihilque nisi acerbum spirantibus luctum, accepi, parentem longè charissimum, meum verò fratrem suavissimum, ex inexplorato divini Numinis consilio, tertiâ die mensis Maii horâ antemeridiana quintâ, præmaturâ quidem, ad verè beatâ morte ex hac miserâ seculi hujus vitâ ad æterna emigrasse gaudia. Equidem nihil magis in votis haberem, quàm patrem Dominationis vestræ in præsidium & solatium, meum verò ex fraterno amoris vinculo oblectamentum nobiscum per annos & perennis temporis spatium potuisse: verum quoniam cœlesti Patri nostro unice & sine exceptione, semper cognitum perspectumque est id, quod nobis vel prodest vel obest, non
pos.

possumus non paternæ ipsius voluntati, quæ nunquam non est optima, subscribere, atque inter eâ patientiæ clypeo affectum nostrum munire, nec non de ejusmodi beatitudinis sorte consequendâ, mature cogitare. Quicquid autem sit, mœrorem nostrum valde solatur, quod parens Dominationis vestræ, vitâ, moribus & studiis immortale post se reliquerit honestæ famæ monumentum, id quod veluti ipse optimô jure meruit; ita nostrum est, tale quid ipsi statuere & exornare. Ad ipsas exequias institutas quod spectat, ecquid est, quod mallet, quàm in beatissimi parentis Dominationis vestræ, mei fratris honorem, Dominationi vestræ suisque solatium, eas coram ut prosequi possem! Verum frequentata corporis mei imbecillitas me, quamlibet invitissimum, detinet, quò minùs officio hoc meo satisfacere queam, unde fore, facile spero, ut meam excusatam habeat absentiam. Cæterum hoc Dominationi vestræ adeo persuasum velim habeat, quod Dominationis vestræ suorumque commodis parandis patrui diligenter officium sincere sim obiturus, eaque facturus, ad quæ me veræ pietatis lex obstrictum tenet. Quod super est, Deum omnis solatii fontem adoro, & precor, ut luctum hunc cœ Dominationis vestræ propediem feliciore forte temperare dignetur, cujus protectioni Dominationem vestram quàm commendatissimam esse jubeo. Valeat. Ego semper ero

Dominationis suæ

Patruus affectuosissimus.

E

Con-

Consolatio super id, quod quis
virtutem sectatur.

Colentissime Domine, alter ego!

Video & percipio tristitiam, quam mihi per litteras suas Dominatio vestra scribere dignata est: Hômines eidem infensi sunt, quia iustitiam factam tectamque servat, quia virtutem sectatur, quia quod rectum & æquum est, sequitur, quia vitia & injustitiam abhorret, & detestatur; Novit spectaculum illud Cœlestium Quiritum oculis dignissimum esse, nec sine invidia spectari posse. Gratulor Dominationi vestræ & gaudeo de tam infandâ felicitate, quâ Dominationem vestram DEus perpluit. Patitur? Sed hæc Sanctorum est ipsiusque Incarnati Dei passio. Meminerit illius sermonis, quem ad suos discipulos habuit orbis Servator: *Eritis odio omnibus.* Et iterum: *Eritis odio omnibus gentibus.* Nec suffecit illud semel iterumque monuisse, sed tertiò repetens, ait: *Si mundus vos odit, scitote, quoniam me priorem vobis odio habuit, & sicut in lege eorum scriptum est, quia odio me habuerunt me gratis. Nec solum, sed & Patrem meum Cœlestem (inquit Redemptor noster) oderunt: Oderunt & me, & Patrem meum.* Ad quietem Dominatio vestra se componat, nec ob hoc, quòd mundus, eandem persequatur, turbetur. Putatne, ob hoc, quòd vitam agat purissimam & intaminatam, immunitatem ab hominum odio se habituram? Errat largissime. Sed obiicit: novum quid esse & inauditum odio haberi

beri, neque anam ad hoc dedisse. At prætermis-
sâ hâc objectiunculâ Prophetas, Apostolos,
Martyres, Sanctos omnes, Christum ipsum, æ-
ternum Patrem summè bonum, infinitè amabi-
lem, qui omnibus esse, quod habent, commu-
nicat, omnes adjuvat, nemini unquam benefi-
cam suam manum, cùm ipsa sit per suam essen-
tiam bonitas, claudit, attentè inspiciat. Et non
omnes illi ad hanc odii incudem probati fue-
runt? Ergo, quod reliquum est, fortis reddâ-
tur in Domino, nec turbetur cor ejus, ego sem-
per ero

Dominationi suæ

Amicus.

Occasione obitus Nostrâtium.

Clarissime Domine!

Si alia non esse ratio, ob quam patienter nostrô-
rum mortes ferre deberemus, sive pater ille
sit, qui obiit, sive mater, sive filius, sive filia,
sive germanus frater, sive soror, sive affinis, sive
consanguineus, sive familiaris, sive quisunque
tandem charorum fuerit, qui denatus est, si, in-
quam, alia ratio non foret, quàm Divinâ volun-
tas, hæc sufficeret, ut in hac re patientiam ha-
beremus, quia nimirum ita DEUS voluit. Et
quandoquidem, quicquid in orbe fit, Dei nutu
imperioque fiat, necesse, & par est, ut omnia de
manu Dei, cui omnia serviunt, acceptemus; il-
li nos reluctari velle non debemus: erimusque
tantò meliores, faciliores, justiores, quantò ma-
gis voluntates nostræ cum Divinâ consentiunt.

Cecinit olim Regius Psaltes : *Magna opera Domini, exquisita in omnes voluntates ejus.* Titulo enim creationis, Deo istud obsequium debetur, ut creata omnia paratissima sint, quæ illius nutui promptissimè juxtà ac tam accuratè obsequantur, tali modo, ut quidquid divina disposuerit providentia, humana voluntas tam propense sine ullà contradictione, divino ipsius respondendo beneplacito, exèquatur. Hoc faciat, & vivet, magnamque ex hoc consilio percipiet consolationem, ego permaneo

Dominationi suæ.

Addictissimus.

Arguit Pigritiam ejus, qui consolationem petit ob talenti modicitatem,

Fruges consumere nate!

Lautitiis illecebris, ambulationib. voluptatib. choreis, delectationib. risibus, comessationib. animum Dominatio sua addicit temporis fallendi ergò ; atque pro curiosorum damnando more nunc ab hoc, nunc ab illo explorat. Quid novi affert Africa ? Ob quod optimè Athenis habitaret, non ut litterarum studiis animum excoleret, sed ut ad hoc vacaret, ut vel videre, vel audire, aut dicere posset aliquid novi. Tota est materialis, terrea, & terrenis intenta, huc omnia Dominationis suæ spectant studia ; quicquid ferè in Dominatione suâ vigilat curarum, id vigilat corpori, maximè pascendo, vestiendo, ornando, comendo. Quotidiana cura sua omnis, quò tendit, nisi ad sanguinem ? De illorum cœ-

tu

tu ac gente est, quibus prius adulta fit nox, quam
ferus vesper. Et hoc si nesciverit, modò sciat, non
aliud esse quàm talentum subtus terram occule-
re: Abscondere talentum in terrâ, & acceptum
ingenium in terrenis actibus implicare, & non
lucrum spirituale acquirere. Et naturam adhuc
simulque DEUM infimulat, quòd ingenium Do-
minationi suæ non dederint? Totum Eidem &
suæ culpæ illud, quantum est, imputet, quod in-
genium Dominationis suæ honestis hætenus
non occupaverit exercitiis; Incipiat saltem cum
Phrygibus ferò sapere & majora sperare poterit
incrementa. Hisce finem impono & sum

Dominationi suæ

Nec dum talis, qualis esse cuperem.

Consolatio super modicitatem ta-
lenti, dum propria excusat culpa.

Clarissime Domine!

Deus creando hominem simul inseruit lu-
men rationis, ac per consequens ingenium
in tali pondere, mensurâ, & modo, ut Domina-
tioni suæ viderit expedire. Illius Dominatio sua
dispositioni acquiescat, & quod suarum est par-
tium, strenuè satagat: sic enim se celebrem red-
det, & meritorum affluentia opulentissimum.
Verissimum est, non cuilibet à DEo dari quin-
que talenta, nec omnibus duo obtingere: attamen
unum talentum nulli unquam negavit, hòc
laboret, & faciet partes servi fidelis, ego perpe-
tuo permaneo

Dominationi suæ

Semper favens.

Consolatoria ob infirmitates.

Cordialissime Domine!

Ut cum minori doloris sensu infirmitatis Dominatio sua sentiat asperitatem, adeoque patientiam in illâ habeat, hoc attentissimè, velim, perpendat: Tanto minùs hominem morbum sentire, quantò animum habuerit in eum paratiorem & expeditiorem. Nihil adeò morbum auget, quàm *impatientia, ira & animi perturbatio*, nam ab his omnibus vires sumit, perturbatur & nutritur. Avicula reti inclusa, quò se magis movet inquietus est & evadere pertentat; eò minus eluctatur, imò plus se involvit, implicat. *Patienti* non est molesta infirmitas, sed *impatientem* plurimum incommodat. Seraphicus Pater Franciscus (teste S. Bonaventurâ in vitâ ejus) magnum semper in morbo solamen reperit. Illum (si quo subinde urgebatur) in Deum referens, inquiebat: Tua, ô Domine! voluntatis adimpletio mihi est consolatio valde plena. Ideoque ut morbus augesceret, avidissime petebat. Dominatio sua, si morbum non petit, saltem patienter ferat, hoc suadet

Dominationis suæ

Servus fidelissimus.

Contra detractores & oblocutores.

Corculum meum!

Ut video, multum est turbata Dominatio sua ac vultu subtristi; quid rei est, amabo, quæ Dominationem suam premit & exurit! *Malum.*
Quod

Quod illud! Malè de me loquuntur homines. Est ampliùs aliud quidpiam, quod Dominationem suam urget! Quærit hoc? Adeone rem hanc exigui esse momenti judicat? Judico. Mihi verò res aspera, dura & acerba esse videtur. Illis una vivere de quibus Solinus memorat, quòd lingua careant, res ista tam rara est quàm magnæ felicitatis. Simile omninò illud est, quod S. Augustinus testatur his verbis: Gentium narrat historia, quibusdam hominibus ora non esse, eosque per nares tantum modo suscepto & emisso halitu vivere. O quantæ est felicitatis, inter illos vivere! Vita nostra misera est & summè infelix, illorum frui contubernio, qui ora habent venenata, ac mephitim infernam continuò exhalant. Horum linguæ viperinæ sunt, & pugiones sunt, novaculae, jacula, gladii, enses, quibus feriunt, discerpunt, lacerant, confodiunt & venenum exhibent. Hem, quod genus lethi illud est! Hominem Dominationem suam fortem, robustum, magnanimum, atque ad omnium repugnantium rerum ictus impavidum, & totum ex generoso animo compositum esse arbitrabar; nunc tamen hanc de Dominatione suâ formatam opinionem ponere cogor: hæreo enim, num in Dominationem suam non debeam stringere & acuere calamus: Naturarum exploratores Elephantem, qui omnes suâ mole quadrupedes superat, atque illas inter principatum tenet, admirantur; quòd à minutissimis quibusvis bestiolis provocatus & laceffit, furore op-

F 4

pletus

pletus hinc inde moveatur & agitetur. De illo Plinius testatur, quòd etsi à primis annis mansuetus domitusque fuerit, audito tamen porci grunntu, quasi furiis agitaretur, in fugam se è vestigio proripit. Vermiculos cærulei coloris ad Gangem fluvium repertos, eodem Plinio teste, nimium admodum exhorrescit, ita, ut illicò, ubi ab illo visi fuerint, in fugam se conjiciat. Animalium maximè odit murrem: mirum est, quantum ad illius conspectum commoveatur. Intelligi Dominationi suæ, credo, quid velim. Non multum aberravero à vero, si Dominationem suam Elephantem esse dixerò, tam timentem, ut ad suam umbram quasi expavescat. Homo est magni valoris, fortitudinis, animi spiritus, generositatis, & ad unicum murmurantis linguæ verbulum ita turbatur, affligitur, & torquetur. Eja! relinquat hunc timorem, fortiter ferat, quæ ferenda sunt, & in me inveniet

Sibi

Semper constantissimum Servum.

Consolatur quendam magno
mortis timore perculsum.

Optime Domine!

Si bene rem inspexerit, & quid ipsa mors sit, ab ipsis visceribus ac medullis cognoverit, credo, illam omnino nihil Dominatio sua formidabit: non enim tantæ est rei, quanti nominis. Verissimè Ambrosius: Non mors ipsa terribilis est, sed opinio ex morte, quam unusquisque

quisque pro suo interpretatur affectu. Pro sua quilibet animi dispositione illam æstimat, metitur & notat. Et hujus rei cupit Dominationis sua habere experimentum! En ad manum est. Nonne talis suarum subinde passionum est teneritas, ut præ illarum vehementia omnem mortis metum abjiciat homo! Ex quo unico jam facile est Dominationi suæ divinare, mortem non adeò esse timidam, quam sibi humana fingit imaginatio, cum homo tot circum circa est vallatus & stipatus satellitibus, qui dimicando cum morte illam superant. Vindicta mortem vincit: Amor illam non æstimat; Honor ad illum aspirat; Ut ignominia quædam arceatur, mors eligitur; Dolor citatis gressibus ad illam currit; Timor illam anticipat: Et ut Cornelius Tacitus scribit, mortuo Ottone Imperatore, plurimos pariter ad commoriendum illi pietas provocavit. Quare sola opinio sua est, quæ morti bellum hoc & singulare certamen movet, eamque adeò difficilem reddit. Deponat hanc falsam imaginationem, & dicat cum Apostolo: Cupio dissolvi. Hoc emplastrum præscribit

Dominationis suæ

Cultor perpetuus.

Consolatur eum, qui infirmis servi-
viendo multa patitur.

Venerande Amice!

Cum infirmum lamentantem, & in querelas se effundentem audierit, nolit ob hoc of-

F s

fendi;

fendi; verba enim, quæ infirmus pronuntiant, sunt verba infirmitatis: cuius contradictionem auferre nequit illud, quod os tantum, non verò cor promit. Hominem se non prodit esse prudentem, qui medicinam, ut amaram insinuat, atque ob id acribus & diris execrationibus eam devovet, cum ratio ut bonam illam approbet. Lamenta ista sunt rumores sensuum, non verò mentis. Hominum pariter sanctissimi hoc ipsum fecerunt. Etiam ipse gentium pater Abraham, ipse Isaacus, Jacobus, Moyse, David, & S. Hilarion, amici tam chari DEO mortem timuerunt. Ipse Elias, qui linguæ suæ sanctissimâ clave cœlos potuit claudere & aperire, qui Angelum in deserto contubernalem, per aërem vero igneo curru vectus aurigam habuit, qui que ab eodem Angelo pastus fuit, animadvertens se à morte deprehendi, per totos quadraginta dies sine quiete illam fugit. Et quid illa prisca Sanctitatis prodigia commemorem! Ipse omnium Sanctorum antesignanus Christus Redemptor noster, morte vicinus timet, tremit, fit tristis, formidat & dolet. Et dominatio sua infirmum, qui sanctus non est, quovis saxo & marmore durior esse obtendit! Ad mortem Sanctissimi quivis (idque jure meritissimo) trepidarunt, cum carnis quædam imbecillitas sit, ac quoddam potius cordis deliquium, quam liberi arbitrii defectus. Quare mali nihil involvit hoc, quod ob dolores lamentari, mortemque formidari infirmi consueverunt. Novit DEVS, quo plasmate formati simus. Fletus illi sunt,

sunt oppressi cordis exhalationes, sunt vapores afflictæ naturæ. Ratio enim contradictionem naturæ auferre non potest. Boni interpretetur, siquid audit, excuset & ferat, dum in me semper experietur.

Sibi

Obsequentissimum Servum.

Consolatio ad Parentes ob mortem Filii.

Anima afflictæ!

DEus filium illum vobis reddiderat, modò quod suum erat, abstulit: hunc sibi sustulit, alios vobis reliquit. Et vos inde mœrorem concipietis, quòd communi mortalitatis legi obtemperans fecerit satis, à quâ Divinæ Omnipotentiae Auctoritas noluit ne quidem ipsum humanæ salutis auctorem DEVM & hominem eximere; Vel quia citius ab hujus vitæ misero exilio solutus, ad desertum vitæ melioris juxta nostræ spei dictamen evolavit! Vel quia priusquam vitæ provectoris ludibria expertus fuisset, aut antequam malitia intellectum pervertisset, vel operationum vanitas animam illius circumvenisset, singulari misericordis DEI beneficio in viventium est cooptatus numerum? Vel quia, ne postquam (ut credimus) primum pueritiæ stadium integerrimè & innocenter decurrit, insequentis & robustioris adolescentiæ ludi illum redderent, ac juvenus tam pro-na & ad errores proclivis illum periculis exponerent, vel incurvæ senectutis defectus

frange-

frangeret, meruit uti tenellus surculus à cedro
regiæ sublimitatis detruncari, in terrâ suspirio-
rum nostrorum radicari, ac illorum cœtui in-
feri, qui immaculatis gressibus Agnum purissi-
mum sequuntur, quocunque ierit. Indignum
proinde erit, illum lamentis & fletibus prose-
qui, quem credimus ad gaudia Angelorum
transisse: qui ruptis infelicibus vinculis cor-
poralis servitutis, ad gaudendum Spiritus li-
bertate pervenit. Ego pro viribus ero semper
Amborum charorum Parentum

Fidelissimus servus.

Factâ bonorum jacturâ.

Amantissime Domine!

Si sapiens & prudens Dominatio sua sit, tam
modicè feret fluxarum rerum externorum-
que bonorum amissionem, ut eis gravari se pu-
tet, si non amiserit: solis contenta erit virtu-
rum bonis, quæ in animo ad omnes adversa-
rum rerum ictus impavido & immobili consi-
stunt: Aliud fortunæ volubilitas Dominatio-
ni suæ surripere nequit, quàm quod indulsit:
Virtutem verò cum non dederit, subinde nec
eam tollere poterit. Imò virtus ipsa cum libera
fit, sancta, constans, stabilis, intrepida, firma,
fixa, in adversis flecti nescia, semperque trium-
phat, nunquam victa succumbit. Valeat, &
me sibi commendatum habeat, qui sum

Dominationis suæ

Observantissimus Cultor.
Conso-

Consolatur Amicum surdum.

Dulcissime Domine!

En Consolationem, quam sibi quilibet surdus applicare meritò potest: Si sensu auditus omninò fuero spoliatus; injurias, contemtus, vilipendia, motus satyras, sarcasmata, murmurationes, obscœna & spurca, novalia mundi, falsas relationes, rumores mendaces, perjuria, conciones venereas, impiorum blasphemias penitus non sentiam. Ignominia, & adulationes me non urunt, denique nec suis fallaciis & venenatis cantiunculis Sirenes me venenum exhibebunt. Utar bene surditate, Deo loquar & totus ero illius. Ero totius mundi ludibrium; Sim licet istud, sim, quid refert! Talionem reddam pro merito, & tergum illi pari modo obvertam. Me ipsum totum DEO consecrabo, securus, ab illo me non fore repellendum. Non homines sed DEVS mihi identidem concionabitur, loquetur, & saniora instillabit, ac tantò ero DEO vicinior, quantò ad illum audiendum expeditior. Dicere potero cum Hymnographo Regio: Audiam quid loquatur in me Dominus DEVS. Et cum Samuele: Loquere, Domine, quia audit servus tuus. Cum surdus sum, quidquid mundus plenis faucibus effuderit qualiacunque tandem injecerit, non intelligam; animum totum & aures adjiciam, ut illa tam avide hauriam, admittam & percipiam, quæcunque DEVS ingesserit, DEI vocem audiam, ubi sufficit, non aures pandere

pandere, sed cor apponere; quod ipsum si volo, statim possum. Orans recollectior ero, mihi-que intimius præsens: strepitus, qui animum avertunt, me non turbabunt. Quò minus quis homines auscultaverit, eò perfectius DEUM incipit audire. En consolationem optimam, quæ etiam eidem poterit esse utilitati. Hisce per-
maneo

Dominationis suæ

Servus humillimus.

Consolatur Amicum cæcum.

Cordialissime Domine!

DOlet fortassis, Dominatio sua, amplissimam illam terrarum scenam, quæ in montes as-
surgit, quæ in umbrosas descendit valles, quæ in floriferos tumescit clivos, frondescit in sylvas, florescit in hortos, videre non posse? Tristatur, quod notantes fontium limpidissimos liquores, terræque quotannis adolescentis ætatem eidem speculari non liceat! Queretur, quòd supra hunc inferiorem mortalis naturæ ordinem contemplatorem oculum elevare nequeat in stellata illa cœli palatia! Quòd auroram evigilantis solis risum, Lunam, siderum imperatricem, illas nocturno in cœlo pendentes faculas, ac denique hominis faciem longè elegantissimam contueri non possit! Sed & hoc noverit, hanc vitâ turpissimarum quarumvis rerum foetido turbine, aciem Dominationis suæ non fore perstringendam; hoc pacto degeneret colores, qui nauseam & horrorem movent, non spectaturam. Et si cæcitas aliud Dominationi suæ
com-

commodum non attulerit, hoc tamen inde lucri reportabit: ut tam pravum, curiosum, perniciosum, inhonestum cultum, & amictum plus æquo nitidiorem (quem merito superbiæ vexillum, nidum luxuriæ dixerò) aliasque, quas hodiedum impediunt corpori, absurditates & dedecora non videat. Hinc melius est oculis carere atque ea non vidisse, quàm oculis instructum esse, illamque vanitatem & turpitudinem aspexisse. Quaquà oculos deflexerit, vitium dominari videbit, virtutem verò exulare. Tanta est muliercularum nonnullarum procacitas, vestiumque luxus, ut vix cooperta, omni proscripto pudore, carnes nudas sic singulorum intuentium oculis objiciant, ut eas quadantenus veluti in vivo macello venum exponere videantur. Quà turpitudine quid pejus! quid absurdius! quid inhonestius! ad quæ omnia privata tam esse oculis magna pars est innocentia & maximum solatium. Videat oculis mentis Deum suum, quem exorabo & permanebo

Dominationi suæ

Studiosissimus Servus.

In Amicum morbi sui causam.

Mi Domine!

Dicat modò Dominatio sua, quænam suarum sit infirmitatum radix & origo? Nonne illam sibi ipsi causavit? Nonne ob culpam propriam illam suis cervicibus irrogavit? Nonne per intemperiem frequentissimè excessit? Nonne in cibo & potu transgressa, concubinâ nocte creberrimè grassata, omnia platearum compita &

& trivia circumvixit: Non videt, sanitatem hoc modo læsisse! Excessus, quos juventutis dam-
nanda licentia commisit, provector ætas & ca-
na senectus plerumque luit. Per suam ego Do-
minationem modo fidem obtestor, veritatis
perhibeat testimonium. Quoties temperantiæ
leges licentius non fregit? Quoties sobrieta-
tis metas antea actis commensationibus non est
prætergressa! Imputet ergo sibi ac lamentis
modò & lacrimis modum imponat. Deinat
conqueri, ac nunc cum Phrygibus serò sapere
incipiat: Tolleret illud pariter, quo nunc impli-
cata est, ipsa sibi hoc totum, quantum est, incus-
sit. Hisce sum

Dominationi suæ.

Veritatis minimè celator.

Consolatur ob corporis defor-
mitatem.

Honorande Domine!

NOvit, cur Dominationem suam natura tam
turpem esse voluerit? Scilicet, ut eandem
illâ fatageret excolere pulchritudine, quæ nulli
est obnoxia senio, quam nec edacissimum re-
rum tempus, nec invidiosa senecta destruit, quæ
Dominationem suam & in feretro, & in tumu-
lo, & in vitâ, & in morte, in hoc vel altero orbe
semper comitatur, quæ non suorum est proge-
nitorum laus, sed sibi ipsi suâ industriâ parata.
Pulchrius est, pulchrum fieri, quam nasci; illud
enim casus, hoc studii est. Non deest, qui dicat,
turpitudinem partum esse infelicitatis. Sed illis
credat potius Dominatio sua, qui asserunt, ani-
mum

mum turpem non fieri à corporis turpitudine, verum corpus pulchrum fieri per in se ipsum refusam & derivatam animi venustatem. Quare caveat, ne illa Dominationem suam turpitudine, sed virtutis laude illam tegat: & quod faciei deest, honestate morum suppleat. Si Helena minus compta & formosa, aut Paris magis turpis procreatus fuisset, fortassis Troja etiamnum staret. Pauci probæ mentis homines fuerunt, qui ad pulchritudinem anhelarent: multi, qui cum formæ eleganti præstarent, eam sponte deturparunt. Plurimis nocuit venustas, omnes illa exagitavit, alii post milenos incursus illi succubuerunt, ac victi in prædam peccatis se dederunt. Discat ergo sanioribus inhiare rebus, cum stultum sit, suum velle amare periculum. Hoc Consilium capiat ab eo, qui est & fuit semper

Dominationi suæ.

Servus Sincerus.

Super eandem materiam ad Filiam
quandam.

Colentissima Filia!

Verissimum illud est, nullam inter reliquas corporis dotes minùs fidam esse, minùs firmam & stabilem, pulchritudine. Vix illa ortu suo contuentium oculis se prodidit & vendidit, cum subito illis se iterum aspicientibus subducit & evanescit, Flos est, sed cujus vita est diaria, & eadem omnino luce, quâ lucem inchoat, sæpissimè finit, morientique Soli commoritur. Flos, qui mane nascitur, meridiè viget, vesperi

confenescit & moritur. Flos est, qui creberrimè omnis suæ pompæ diem unicum terminum habet, sæpè horam, sæpè paulò productius momentum. Flos est, quem quævis è cœlo decidua guttula percutit. Flos, qui nullis depugnatus turbinibus, nullis quassatus decumanis fluctibus, sed vel ipso adulante flatu exsiccatus, manè à morte sublatus, subitò unius vel minimæ infirmitatis percussu, cum totâ suâ securitate decidit, ac pedibus conculcatur. Et tamen ab exterioribus sit vindicata pulchritudo injuriis, intestinâ tamen concussione agitata consumitur, & in nihilum abit. Nec tantum illius ortus invehit lætitiæ ad hilaritatem, quantum illius interius doloris ad mœstitiam. En verissimam, quam scribo epistolam.

Colentissimæ Filiae

Cultor Devotissimus.

Contra prolium multitudinem.

Domine colende!

Quid prolium multitudinem incusat. Et hanc nonne gloriam, & coronam Dominationis suæ esse animadvertit, quam Eidem complures invident? O quantus ille decor est homini seniculo, cùm prolium examine quaquaversum circumdatur! Nonne illæ lucidissimorum in morem radiorum Solis circulum adornant? Corona senum filii eorum, (inquit optimus morum pædagogus Salomon) Quam magna parentibus est gloriandi materies, quando plures non tam suarum opulentiarum, quam virtutum, non tam bonorum, quàm mo-
rum

rum, non tam auri & argenti quàm scientiæ & fortitudinis hæredes habent? O quàm illustre & pretiosum illorum, qui tali gaudent sorte, diadema? O quam rara sunt atque admiranda Parentibus monilia filii virtuosi? Hoc sanctum Ambrosium permovit, ut diceret: Divinum munus fœcunditas est Parentum. Agant itaque Patres gratias, quia generaverunt; filii, quia generati sunt; matres quia conjugii præmiis honorantur: stipendia enim militiæ suæ sunt filii. Ah! aperiat mentis oculos, divinosque illos tam amplos, tam largos, tam infinitos iterum cognoscat favores, atque in gratiarum actiones sese effundat: sit cordis sui imperator, memoriæ thesaurus, amorisque dulcedo, DEUS, cui eandem ex animo commendo & sum Dominationis suæ,

Addictissimus servulus.

Contra metum Mortis.

Suavissime Amice!

OMnium terribilium maximè terribilis est mors, ait quidam magni nominis Philosophus sed qui non audierat cœlestem illum Philosophum, qui nos docuit non verbis tantum, sed evidentiùs etiam exemplis, hominem morte corporis non perire, sed distrahi: animam velut è molestissimo carcere educi in beatam requiem, corpus item aliquando ad gloriæ societatem revicturum. Non audierat illud dictum S. Spiritûs: Beati mortui, qui in domino moriuntur. Non audierat Paulum lamentantem, ac suspirantem: cupio dissolvi & esse cum

Christo. Et : mihi vivere Christus est, & mori
 lucrum. Sed mirandum non est, si qui credunt
 totum hominem morte perire, nec habent
 hanc spem, quam vera in Christum fides nobis
 porrigit, dum aliorum mortem deplorant, tum
 suam molestam habent, atque abominantur.
 Illud potius mirandum, tam multos esse viros
 doctos, qui dum universam Philosophiam Chri-
 stianam & didicerint & profiteantur, tamen sic
 expavescent mortem; quasi aut credant nihil
 hominis superesse ab exhalatâ animâ aut Chri-
 sti promissis diffidant, aut de se prorsus despe-
 rent, quorum primum est Sardanapallicorum,
 alterum incredulorum, tertium Dei misericor-
 diam ignorantium. Absit ergo vanus mortis
 metus, consecret se Deo & erit ejusdem dile-
 ctus Filius, ego vero sum totus
 Dominationis suæ

Intimus.

Epistolæ Instructoriæ.

Parens instruit Filium se orando.

Dilectissime Fili!

Jam cum adhuc infans esses, didicisti eo fine te
 in mundum esse editum, ut DEVM cogno-
 scas, eumque pro viribus colas, proinde tibi
 ante omnia commendo ferventissimum San-
 ctæ Orationis Studium, nec enim frigidus illi,
 nec tepidus placet; neque qui dubitando flu-
 ctuat, & gnavus est. Orando apud illum insta,
 ut per virtutem, quâ omnia sibi subjicit, efficiat
 in

in te, quod à te exigit. Laceſce nunquam in ſacro hoc exercitio, quin obſecra ipſum, ut te trahat, quò poſt eum curras; Roga calidiſſimè, ut vox mandantis tibi è ſepulchro peccatorum ſurgere, vox ſit reſuſcitantis te: Hi ſunt violenti illi, qui regnum cœlorum rapiunt. Imitare Jacobum, qui ſanctâ uſus importunitate benedictionem divinam tandem obtinuit. Hæc enim, ſi te deſtituat, nil cura, nil ſolicitudo, nil labores tui quidquam proficient. Niſi Dominus ædificaverit domum, frustra laborant ædificatores de eâ. Atque ita, uti precibus auſpicaris diem, ſic iisdem cum claude; hoc juge ſit ſacrificium tuum, quòd manè veſperique offeras; quòd ut finem obtineat optatum fac animo prius quàm corde preceris. Nec enim pro more, ſed ex intimo pietatis ſenſu, preces fundendæ ſunt. Itaque inchoandæ illæ ſunt cum gaudio, continuandæ cum voluptate, & finiendæ, non ſine deſiderio. Ubique autem cavendum, ne dum illæ durant, animum aliorſum patiaris abſtrahi. Arce has volucres, quæ ſacrificium tuum veniunt diſturbatum, proculque cogitationes omnes, quæ pietati tuæ moram injicere poſſent, à te jube abire. Namque, qui aliter precatur, Deum ludit, & cum ſacrificium offerre deberet, ſacrilegium committit. Verùm, cùm naturæ noſtræ pravitas non magno cœleſtium rerum teneatur amore, adeoque attentio iſtiusmodi difficilis ſit, proinde mediis, quibus illa comparetur, nobis opus eſt: quorum quædam, tibi, mi Fili, ut maximè profutura, ſic diligenter

ter adhibenda, subungere visum est. DEVM quidem omnibus in locis invocare licet, at non omnia loca æque ad id officii idonea sunt: Tu cum precaris, JESU Christi verba sunt: Intra in cubiculum tuum, & clauso ostio ora Patrem tuum in occulto. Ubi monet nos Mundi Servator, preces secessum petere, & adeò nullum hîc ostentationi locum esse, ut illæ nullibi meliùs, quàm in secreto peragantur. Quod non solum divinus hic Magister exemplo suo confirmavit, sed etiam, priusquam secreti usum Apostolis suaderet, dixit eis, versu præcedente: Cùm precamini, ne sitis, ut hypocritæ: amant enim in conventibus & in angulis platearum stantes precari, ut appareant hominibus. Quod præscriptum secutus, quoties precaturus es, secretum, mihi Fili! pete. Sed dum ad hanc functionem, quæ mundum defugere lubet, te accingis, cave, ne unà is tecum in secretum irrumpat. Proin, ne Rahelem, quæ è domo paterna discessum parans, Deos Patris sui furata est, futuros & viæ comites & vitæ præsides; sed Eliam potius imiteris, qui cùm propiùs ad DEVM accederet, igneo sublatus curru, pallium humi permisit cadere, ne quidquam terreni cœlo inferret. Ne appropinques huc: extrahe calceamenta tua à pedibus tuis; nam locus in quo stas, terra sancta est, clamavit DEVS è medio ardentis rubi, ad Moysen, verba ad eum factururus. Quam vocem tibi dictam puta, quoties ad precandum te paras: nam locus, ubi id factururus es, sanctificatur Numinis

minis præsentia. Quapropter extrahe calceamenta tua è pedibus tuis, ne illum polluas: hoc est, quidquid terrenarum carnaliumque cogitationum animum permeat, procul esse jube; Fugâ te eripe è Sodomâ, neque ulterius intueri post te. Sicque præparatus, postquam humi procubuisti, ad precandum, cogita prius, de immensâ Majestate ejus, cui locuturus es, & de extremâ tuâ indignitate. Ista namque meditatio, modò seria sit, fervorem tuum augebit, facietque divinæ te præsentia magis idoneum. Cùm verò ea maximè animum nostrum orationi intentum distrahunt, quæ sub oculos cadunt, necessarium hîc esse judico, illos in re tanti momenti clausos tenere: quod consilium ne negliges, mi Fili! tanquam minus dignum; sed potius ejus facito periculum, & usum illius successu metire. Hanc instructionem mittit tibi Genitor tuus, cujus semper recorderis, velim & sum

Tuus

Sincerus Genitor.

Instruit eum, quid in specie petere debeat.

Amantissime Nate!

Quid in specie precari debeas, tibi non præscribo: quas exorari à Deo cupis, adaptandæ preces sunt. Hæ verò cum variæ sint, compendiosissimam illas omnes obtinendi viam hanc fore reor, si de petendo unicè amore DEI fueris sollicitus. Qui enim DEUM secum ha-

habet, ei nihil deficit. Quare, cum Salomon nil aliud à Deo petiisset, quàm animum intelligentem: dixit DEUS illi: Eò quòd petiisti rem istam, & non petiisti dies multos, neque petiisti tibi divitias, neque petiisti vitam inimicorum tuorum, sed petiisti tibi discretionem, ad intelligendum judicium: Ecce facio secundum sermonem tuum; ecce do tibi animum sapientem. & intelligentem: Insuper etiam, quod non petiisti, do tibi tum divitias, tum gloriam. Ipsum audi Platonem, qui, Gentilissimi licet tenebrismersus, docere tamen Christianos potest, quænam ea sint, quæ à DEO petere conveniat. Ita enim precari eum legimus solitum: O Domine! da mihi profutura, etiamsi non petam, & noxia à me remove, licet ea desiderem. Namque non rarò DEVS non exaudiendo, nobis favet; exaudiendo verò, punit: dum nempe iis inhiamus, quæ damnum nobis inferrent impetrata. Quod sæpè contingere, discas ex verbis Christi dicentis: Non rarò ignorare nos, quid petamus. Illis, qui stomachi debilitate laborant, hanc præscribunt victus rationem Medici, ut parum quidem, ac frequentes, edant; idem tibi, attentionem, quam orationis animam esso dixi, paraturo, faciendum est. Mi fili! Consilium Domini sequere, inquentis; Precantes ne multa blaterare, ut Ethnici: putant enim fore, ut suâ loquacitate exaudiantur. Breves igitur cum peragis preces, fac ut eò frequentiores, & sacro æstu ac filiali fiducia conditæ sint. En, mi Fili! quæ circa preces in specie

cie

cie tibi habui dicenda: Interea momento, nec precari nos DEVM, nisi credamus in eum; nec credere non posse, nisi illum amemus. Hoc fac & adimplebis legem devoti nati, dum te hisce DEO commendo & maneo

Tuus

Fidelis Parens.

Commendat ei Dei cognitionem,
amorem & timorem.

Perdilecte Fili!

Ama DEVM, si amari cupis; verere illum, si sapias: Initium sapientiæ Timor Domini. Hunc si timueris, amabis; si amaveris, servabis mandata ejus; Timor enim DEI est, ut Salomon ait, odisse malum; qui autem odit malum, facit bonum. Hæc cum noris, mi Fili! omnem da operam, ut non noris tantum, sed ipso quoque facto hoc diligenter exprimas. DEVS Spiritus est & veritas, quæritque, qui ipsum in Spiritu & veritate adorent: Cujusmodi cultum sola illa Religio ei tribuit, in quâ, pro summâ ejus benignitate natus es, & ad cuius plenam cognitionem abunde tibi suppeditavi, lac illud intelligentiæ, quod omnis fraudis est expers. Hoc cultu defungere sedulo mi Fili! nec stellæ ductum Pastoribus Bethlehe-
miticis invidere; hæc enim ad Christum illos direxit, infirmitatis velo adhuc obtectum; ille verò ad eundem nos perducet, constitutum in gloriâ. Hic cœlestis Salvator noster, de se ipso loquens, dixit Thomæ: *Ego sum via, veritas & vita*

& vita. Cum itaque solus is via sit, per quam ad Patrem venimus, nec ab illâ, mi Fili! defle-
ctas unquam, quidquid demum tibi acciderit.
Solùm hic invenies scatebras aquæ viventis ;
alibi nil nisi cisternas deprehendas caligine &
tenebris obscuras. Tantillùm si ab ea recesseris,
recesseris à DEO, atque adeò à felicitatis o-
mnis generis tramite, cujus ille centrum est.
Non opes, non honores, non deliciæ tibi tanti
fint ullæ, ut inde te abstrahi pariaris; sed nec
ullus persecutionum rigor ab eadem te excu-
tiat. Sequere consilium ejus, qui semper per-
manebit.

Pro tuâ salute

Anxius genitor.

Excitat eum ad ferendas patien-
ter afflictiones.

Fili mi!

Nunc iterùm tibi scribens, hortor te, & dico:
Honoris sit tibi, post Servatorem crucem
gestare, & honorificum interpretare oppro-
brium, stigmata Domini JESV in corpore tuo
circumferte. Hac via ad coelestem gloriam enisi
sunt Martyres: ad quod sublime fidei experi-
mentum si senseris divinitus te vocari, ne faci-
em averte, sed cogita, quotacunque ex corona
ejus in caput tuum ceciderit spina, in diadema
illam versum iri beatæ immortalitatis. Non te
pudeat pati, ut Christianus, hoc est pro causâ
Jesu Christi, sed potius, pro virtute tuâ, DEI
celebra laudes. Morbi, amissio propinquorum,
bono-

bonorum damna, innumeræque aliæ calamitatum species vitam hanc plerunque comitantur, neque ab iis te immunem fore, persuasum habemi Fili! Unum ex certissimis filiorum DEI indicis afflictiones sunt, qui eis utitur, ad corrigendum, quem diligit: quemadmodum Pater virgam expedit, ut castiget filium, quem habet in deliciis. Ista si carni minùs placent, cogita, in rebus salutis nostræ, nullius minùs, quàm carnis, consilium adhibendum esse. Quod Samsoni Leonis ab eo interemti, caput, id fidelibus paternæ istiusmodi DEI castigationes sunt: mel ipsis solatii suppeditant, quod argumento est ab acri dulce prodire posse. Si igitur ira divina voluntas tulerit, ut in calamitates quarumcunque, etiam maximè affligentium, conjiciendus sis, ne freme: hoc unum sollicitè caveas, ut, cum sufferas, non sufferas, velut maleficus. In quantiscunque passionibus, cogita illas gloriæ in nobis revelandæ neutiquam esse æquiparandas, sed afflictiones, quæ transeunt si iis bene utaris, infinitum gloriæ pondus in te producturas, cuius DEUS claram tibi impertiri dignetur cognitionem & sum

Salutis tuæ

Avidissimus Parens.

Proponit ei Amicorum delectum.

Suavissime Fili!

Homo ad socialem vitam natus est, absque quâ nec virtuti sui essent affectu, nec mundo suum decus, neque vitæ nostræ suæ deliciae.
Proin,

Proin, cùm DEUS omnipotentiâ suâ hominem creâset, dixit: non bonum est, hominem esse solum, fecitque, pro immensâ sua benignitate, auxilium commodum ipsi, muliere formatâ, cum quâ societatem ille contraheret. Nihil autem aliud societas est, quàm mutua inter plures officiorum vicissitudo, ad vitam præsentem majori tranquillitate paucioribusque incommodis transigendam. Hæc pro ratione hominum eam contrahentium vel bona est vel mala. Ut enim præclare Salomon: Qui cum Sapientibus ambulat, sapiens evadet: sed stultorum socius, perversa patrabit. Corrumpunt bonos mores colloquia, prava. Proin, mi Fili! in amicorum selectu maximâ te curâ uti necesse est. Neque hîc in consilium vocando caro est, utpote ad malum naturâ proclivis & ad impiorum consortium te abductura; sed pietatis oraculum est consulendum, hortantis: Ne ambulato viâ (communi) cum peccatoribus; cohibe pedem tuum à sen. itâ illorum. Prudentiâ itaque opus, ut tibi idoneos seligas, quæ res maximi est momenti; cùm plerumque tensesamus in mores eorum, quibus familiariter utimur. Quòd adeò perspectum habuêre veteres, ut non dubitarent de alicujus indole, ex sodalium ingenio, judicium ferre; in ore habentes illud: Dic mihi quibus cum agas; & dicam tibi, qualis ipse sis. Quantum igitur fieri potest, non nisi probis, vel saltem, qui tales videbuntur, te junge: atque, eorum in numero, unum aliquem cæteris laudatorem selige, quem tibi amicum facias. Ne
mi-

mireris, quòd non dicam Amicos, mi Fili! rara enim horum seges est, semperque hujus fui sententiæ, citius Lapidem Philosophorum in Chymiâ, quàm verum amicum in humanâ societate reperiri posse: Et fuere, qui per totam vitam magno conatu, sed frustra talem quærerent. Tu verò, huc omnem tuam curam converte, ut eorum aliquem tibi concilies: non pœnitebit operæ, si res ex voto successerit. Quod ut fiat, nihil venerationis omitte, nulli labori, nullis officiis parce; sic tamen, quicquid officiorum, venerationis humanitatis impendis, modum servet, neque ad assentatorum sordeste deprimat: quod minimè fiet, si, uti præscripsi, hominem tibi virtute præstantem, ut cum illo arctius amicitiae fœdus ineas, selegeris. Amicitiae pretium amicitia est, si vis amari, mi Fili! ames necesse est. En epistolam manu scriptam ejus,

Qui se sincerrimè amat

Parentis.

Quæ Amico præstanda, ulterius
suggerit.

Nate mi!

Antecede, quantum poteris Amico tuo, omnis generis honoris, officiositatisque indicis, imò, postquam variis experimentis candorem ejus exploratum habueris, sicque pectus tuum ei aperire non detrecteris, nec crumenam illi occludas, cum opus est. Quod si Fato infelici metusquis intervenerit, tibi que ratio suadeat, amicitiae, quæ inter vos erat, vinculum sol-

solvere, fiat id nexum potius leniter replicando, quàm lacerando crudeliter, adeoque ita te subduc ab ejus consortio, ut nemo facile id animadvertat. Nihil societati etiam maximè legitimæ, amicitiaque quâ conservandæ, plus remoræ objicit Superbiâ. Hoc vitio primi Angeli in dæmones versi sunt: quod ut viperino sanguine cautius vites, mi Fili! necesse est: Humilitatem sectando, omnium tibi benevolentiam concilies. Sapientia habitat cum humilibus, ignominia verò quæ non separari potest est superbiæ affecla. Sapiens inquit; DEUS humilibus facit gratiam superbis autem resistit, omnis elatus corde DEO abominationi est: Dum sibi soli placet superbus, displicet miser cunctis: nec fieri potest, ut corrigi toleret, qui se ipsum miratur, sed qui odit correctionem, quando sapiet? Iterum Sapientis hæc sunt: Qui disciplinam amat, amat scientiam, sed qui correctionem odit, insanus est. Inopia ac ignominia irruent in eum, qui illam rejicit, verùm is, qui reprehensionem diligit, honorabitur. Quod si, ut & tibi contingat desideres, mi Fili! fac ut merearis; non mereberis autem, nisi à te procul exulare jubeas, non fastum modò, sed & cum habendi amore luxuriam, ignaviam, impuritatem, ac iracundiam; quæ vitia, quamvis damnentur ab omnibus, ubique tamen dominantur. Interim tibi hæc sufficient, ex quibus consilium videbis

Pro animâ tuâ

Solliciti Genitoris;

Ex-

Excitat eum ad fugiendam igna-
viam.

Bacule Senectutis meæ!

INter rationes itineris tui, ut sanctè mihi te-
status es, una ex præcipuis hæc est, quòd ip-
semet constituisti rem facere tuam & propriâ
industriâ te ipsum juvare, ad quem scopum tam
laude dignum assequendum auxiliatrices ma-
nus ignavia non porriget: Manus ignava pau-
perem reddit, diligentis verò dextra reddit o-
pulentos. Esto sedulus: omnesque intende ner-
vos, ut sensim, quâ caperis, somni expugnes dul-
cedinem. Non alium expecta monitorem, qui
te officio tibi aures vellat; nisi fortè laudis studi-
um, quod mane quolibet te maturæ exercita-
tum functioni tuæ admoveat, eique maximam
diei partem laudanda assiduitate, teneat affi-
xum. Meque mirum tibi videatur, mi Fili! quòd
in otium ignaviamque omni armorum genere,
quæ amor in te meus suggerere potuit, hæte-
nus tam pertinaciter pugnaverim. Præter enim
rationem jam dictam, subest & altera non mi-
noris momenti, quòd vitium, ad quod naturâ
nimium quàm proclives sumus: Impuritatem
nempe turpissimum peccatorum omnium, quo
in sordium spurcissima receptacula commu-
tantur corpora nostra, quæ templa esse decet
Spiritu Sancto dedicata, promoveat. Spero
itaque te meum acceptaturum consilium, dum
novisti probè, omnia paterno corde esse scrip-
ta. Vale bene.

Tuus

Fidelis instructor.

Debacchatur contra delectationes carnales.

Charissime Fili!

Eo faciliorem monitis meis te præbebis, si cum perpenderis, voluptates, quæ, quâ parte debiliores sumus, nos irrumpunt, sicque specie dulcedinis, quam largiter pollicentur, nos captivos tenent, tandem tamen plenum amatoris poculum, neque aliud quid, nobis propinant. Labanis imitatione, qui, cognito Jacobi amore; cum eo pactus, ut sibi pro Rachele pulchrâ aspectu serviret septem annos, diebus his completis, Leam deformem ad eum introduxit. Faciliorem, inquam, mihi monitis, que meis aurem præbebis, si æquâ judicii lance trutinaveris voluptatum, quarum ministerio ad nos seducendos libido utitur, turpissimas fordes, earum usuram brevissimam, calamitates ab iis indivulsas, justissimum denique non horæ, sed momenti alicujus, hilarem insaniam, nunquam finiendæ æternitatis cruciatibus pensandam. Meliora dum mihi de te persuadeo, sum

Tibi

Paterno affectu addictus.

Contra iracundiam.

Fili dulcissime!

Aliquid porrò, de Iracundiâ, Invidiâque superest dicendum; quarum illa de statu suo planè hominem dejicit; rationem exturbat omnem, & à quo sedem in corde fixit, tantos in illo

Illo tamque horrendos ciet motus, ut meritò dixerit Sapiens: *Ira furor brevis est.* Et certè furorem primò, exin feritatem generat. Quod ut cuivis verum appareat, considerentur saltem hominis irâ accensi actiones, gestusque; erunt ii testes huius rei fidissimi. Ita enim affectus huius intemperie abripi talis se patitur, ut, nisi sermo adhuc superesset, fera bestia cunctis posset credi; Quo enim à mansuetudine, suæ naturæ propriâ, recedit longius, eò propius ad sævitiam ferarum, ita extra rationis semitam exorbitando, accedit: neque anima ejus, tam violentis fructibus huc & illuc agitata, intestini huius tumultus, obscuros characteres faciei imprimit, ut facile quivis inde perspicere queat, quantâ intemperie interiora fluctuent. Et hâc optimè ratione, Sapiens quidam nostri ævi, qui omnem aliam, quam Philosophia ipsi suggererat, viam inutilem hætenus expertus erat, cujusdam discipulorum suorum, quem magnâ ad virtutem curâ formabat, animum ad iram propensiores intra limites reducere aggressus est, felici equidem successu: Faciem eum jussit inspicere hominis tam vehementis passionis æstu agitati, ubi totuplices ei & tam enormes ostendit mutationum vices, ut ab effectu ad causam progrediendo in proclivi ei fuerit monstrare, aquam adeò turbulentam à limpido fonte scaturire nequaquam posse; sicque horrore huius vitii oculis ejus cominus ingesto irascendi ardorem in eo multum imminuit, facilitate, quâ eò ferebatur, insigniter habitatâ. Hoc ipsum considera & lo-

cum iræ non dabis. Esto mansuetus, si vis ut
sim, qualis esse non desistam

Tuis

Sincerus Monitor.

Contra Invidiam.

*Invidiam fuge, hæc scribo tibi, au-
di causam:*

Alii propriis solum malis se ipsos excruciant,
quæ quidem tam varia, tamque multipli-
cia sunt, ut quantacunque aliquis prosperitate
fruatur, plurimorum is dierum tædio pauca-
rum horarum hilaritatem tandem luat: At in-
vidus, præter mala sibi peculiaria, infinita sibi
è proximi bonis, alia conflatur. Ex alterius enim
bonis dolorem capit, ejus contra malis dele-
ctatur. Proin fuge, mi Fili! vitium adeò hor-
rendum, adeò damnosum, quo qui semel cor-
reptus est, sibi ipsi supplicium evadit ac carni-
fex; Neque dubita, cum jam in hac vitâ homi-
nem tantopere torqueat, quin eum in alterâ
vitâ, deturbaturum sit in abyssum igne ac sul-
phure stagnantem, quam divina justitia iis præ-
paravit, qui ejus providentiam non omni sub-
missione fuerint venerati. Vive Deo, ama pro-
ximum, & invidiam effugies, quibus permaneo

Tibi

constanter addictus Genitor.

Doctrinæ circa ulteriora.

Fili mi!

Si facili viâ negotia tua excipi cupis, fac supra
vires nihil unquam moliaris, neque quid-
quam

quam aggrediaris ultra captum; media quoque non alia, quam quæ iusta esse persuasus es, adhibe: imò licet media talia sint, notitiamque habeas exactam rei, quàm divinam instituto tuo benedictionem exornaveris, cuius aura nisi industriæ tuæ succurrat, non frustranea solum, sed & perniciosa, illa evadet. Quòd si hæc omnia sedulò observaveris, neque tamen divinæ Providentiæ visum fuerit, votis curisque tuis optatum largiri eventum, nomen ejus sanctum nihilominus glorifica, & cæco obsequio voluntatem ejus venerare, spe certâ fretus, futurum fuisse, ut magis ex sententiâ inceptum fluxisset, si id fuisset è gloria illius & salute tuâ. Occasiones secundas, quæ tibi lætis se offerrent auspiciis, prudenter amplectere: Raræ enim hoc tempore sunt, & multorum diligentia minimè obviæ; Cum itaque aliquam harum nactus eris, ne patiaris illam elabi, semel si præterierit, ægrè postea reditura. Vale

Tuus

Manuductor cordialis.

Exponit temporis pretium.

Soboles charissima!

Temporis inprimis sollicitam habe curam, utpote cujus jactura non potest reparari. Novum lucrum veteris damni oblivionem inducere potest, sed tempus cum semel perierit, nullus erit remedio locus. Interim, dum tibi de sedulitate ac industria rebus tuis sollicitè adhibendâ præcepta scribo, non ita tamen iis

te subjicias velim, ut quietis nulla tibi indulgeas intervalla. Non ignoro, ut corpus nimio labore debilitatur, ita animum diuturnæ contentioni parem esse non posse, si ad dissipatas vires reficiendas feriæ utrique nullæ subinde concedantur. Hinc tantum abest, mi Fili! ut ad perpetuas te damnem curas, ut potius ipse suadeam, honesto otio negotiorum intervalla dispungas. Mihi autem lectione nullum unquam honestius utiliusque visum est. Illius namque beneficio solidum redditur judicium, memoria ditescit, & animus præclararum rerum cognitione imbuitur. Imo eadem eloquium nostrum efficax, purum suavéque reddit. Ut verè dici possit: quidquid è conversatione ac meditatione commodorum expectari solet, id omne unicam lectionem largè suggerere. Verùm istâ lege, ut melior potius, quàm doctior evadas: quo fine non nisi libros selectiores in manus sume, eosque de pietatis officiis præcipuè agentes, quos dum evolvis, apud imitare sedulitatem, quæ è fragrantissimis floribus succum excerpit, suo tempore in mellis dulcedinem convertendum. Sequere, & consilium amplectere

Tibi

semper fidelis Parentis.

De exercitatione corporis & lusu.

Suavissime Fili!

Cum dixi, recreationi honestæ locum esse concedendum, non comprehendo hâc voce lusus fortunæ, ut vocant, quorum eventus
nomini

nomini rarò respondet. Magis Christianum probumque hominem decent, quibus moderate corpus exercetur: & vellem quàm maximè, semper minùs recederes ab his ludis, qui utroque in studio te juvare possent. Sed uti, in hujusmodi negotio, à propensione optio pendet, ita sapienter feceris, si, quantum fieri potest, propensioni ratio moderabitur: ad cujus dictamen omni ludo, quem oblectamento tuo destinaveris, ita uteris, ut ex corollario caput rei non facias, neque otium vertas in negotium. Quod tum efficies, si lusus suaviter potius te recreet, quàm anxium teneat, metu fortè jacturæ gravioris, è discrimine pecuniæ lusui expositæ oborto. Quod ne fiat, ita lulum institue, ut certus sis, non egressurum te inde cum ægritudine, ubi nil, nisi innocens quærenda est lætitia: adeoque non alio fine lude, quàm ut ludas, id est, periculo levi, atque hujus solum rei gratiâ, ut Spiritus occupationibus tuis fatigatos distractosque istiusmodi intervallo recolligas. Interim quantillum illud, in quod lusurus es, fuerit, da operam in primis, socios habeas, quorum mores tibi penitùs perspecti: ne, postquam fraudibus illorum circumventus es, etiam ludibrio eorum sis expositus. Vale & DEVS te incolumen servet

Ad omnia tua

pervigil Genitor.

Instructio attingens proximos.

charissime Nate!

Facile irascaris ne, neque è muscâ elephantem,

H 5.

tem, sed nec ex elephante fac muscam. Stude pacem habere cūm omnibus, de iure tuo remitte potius, quā ut cum ullo altereris. Neque à proposito te dimoveri patere. Quod hodie expeditum reddere potes, ne differ unquam in crastinum. Elegantiæ ac ordinis ubique studiosus esto, etiam in tuâ supellectile, libris & minimis quoque schedis non minùs ac in maxime momenti rebus. Pro opum modulo fac expensas tuas, & quoad tibi fors favet, quidquid rerum est honestarum, tibi ipsi indulge: abstine verò à superfluis, ne illarum usu eò deducaris, ut aliquando in necessariis deficiat. In sermone tuo sis circumspectus & apertus; in actionibus ingenuus ac prudens: in conversatione affabilis & officiosus, alterius dicta factave nunquam sinistrè interpretare, in mitiorem semper inclinans partem, nisi cūm publicus consensus ad alia præiverit. Vindictæ cupidinem in animum ne admitte: hunc enim transfigit, dilaniat, cūm semel ibi sedem repererit. Et cur vindictam mediteris? Aut enim injustæ ejus causæ erunt, aut justæ: si injustæ, ultionem desiderando injustus ipse evadis; si justæ, vindictam sumendi occasionem dum quæris, desinis esse justus, Deique in jus involas, qui dixit: ultio mea est. Hæc serva, & eris dimidium animæ meæ prout ego.

Te

ex corde diligo.

Proscribit ingratitude.

Dulce decus meum!

Turpius nullum in conversatione humanâ,
nul.

nultum frequentius vitium est ingrato animo; quòd cum omnes uno ore confiteantur, nemo est, qui de illo non conqueratur, sed si hi, qui de illo querelas movent, ab eo immunes essent omnes, jam diu in usu esse desisset. Omnes enim de illo queruntur. Proles est animi magni, sed degener; quæ quamprimum in lucem prodit, tollitur ac educatur ab avaritiâ & ignaviâ, quæ lacte minùs salubri, quod ei instillant & monitis sinistris, quibus eam instruunt, illam corrumpunt, spemque natalium in primâ herbâ succidunt. Cum vitio hoc nil tibi patere esse commune, mi Fili! ne animo tuo quidquam indignum committas. Prisci Gratiarum triumpho hieroglyphico rem hanc proponentes indigitarunt, cum una harum ab alterâ beneficium accipit, tertiam illud rependendo occupatam teneri: quàm tibi ipsi legem fige, ab ejus dictamine nunquam recessurus; adeoque cum aliquem tibi beneficium expertus es, gratiarum ne obliviscere; imò aliorum gratias cumulatis beneficiis, quantum potes, prævenire stude. Sic adimplebis legem boni filii & ego non desinam permanere.

Tuus

*in omne tempus vigilantissimus
Genitor.*

Quid erga alios agendum, instruit.

Nate dilectissime!

Cum ope tuâ amico opus est, juva ipsum tuis nummis, tuis consiliis & verbo, imò omni

eo, quod in viribus tuis est situm; solum libertatem tibi ipsi serva, neque illam, pro hominum ullo, alteri redde obnoxiam. Cum amico in necessitate constituto auxiliatrices cupis ac potes porrigere manus, fac id sine morâ; si verò non potes, cur te obstringas in futurum, de quo certus non es, an non ipse magis inops, quàm nunc sis futurus? Nunquam pro altero sponde, ne fidem liberare cogaris pro te ipso: Ventis auferendas suas opes is objicit, qui eas in alterius gratiam dat pignori sicque unâ operâ se triplici periculo reddit obnoxium, perdendi pecuniam, quietem ac amicum. Quæ omnia hætenus memorata, tibi, mi Fili! suadere contentus: jam verò pro auctoritate ac jure Patris tibi impero, ut ab hac re tibi pro viribus caveas. Vide ne violes instructiones meas has, quas ferio tibi inculco, quasque si fueris transgressus, poenam dabis, quantam inobedientia tua jure merebitur. Aures aperi præceptis, quæ tibi instillat

Tuus.

Pater fidelissimus.

Responsoria supra præcedentes.

Suavisime Genitor!

Spirant paternum affectum & sollicitudinem litteræ, quas ad me nuper dedit Venerandus Genitor: Quæque cum hortari me laborant ad excolendum virtutibus animum, acta mihi agere videntur; Id certè efficient, ut multis mihi opus esse monitis videantur. Percepi
illa

illa & hærent etiamnum menti infixæ præcepta ex ore venerandi Genitoris egressa, quæ ut quandam aures implevere, ita quotidie nunc animo observantur. Nec desunt etiam hic alteri quasi parentes, qui omnibus mihi penè horis eadem occinunt, Habeo monitores vivos ac mortuos: Illos audio, hos lego, & ex utrisque rationes vitæ subduco. Nulla mihi otia nisi docta, neque inter poculorum remiges, quòd multos facere video, dies noctesque comburo. Cane enim pejus & angue barbariem hanc odi, ipsos barbaros, quibus interdum in civitatibus habemus, barbariores ablego. Cujus meæ vitæ testes non tantum domesticos, sed & alios omnes habeo, bonos sanè ac doctos, cùm quibus familiariter vivo. Huic vitæ porrò insistam, atque operam dabo sedulo, ne ab ea in transversum me rapiant communia ætatis vitia. Quare certa spes me tenet, nullam in me quidem fore causam, quæ paternum amorem abalienare vel saltem imminuere possit, quo magis perpetuum eum spero ac propriâ omni operâ, conatu studiisque fovebo. Pietatem, quam mihi per tot monita commendat, ambabus amplectar manibus, sciens per hanc & venerandi Genitoris & imprimis Divinam adipisci posse benedictionem, quam dum exopto, permaneo ad extremum usque halitum

Suavissimi Genitoris

Filius fidelissimus.

H 3

Epi-

Epistolæ mercatoriae adjectis
litteris cambialibus & Testimo-
nio Notariorum &c.

Offert suam servitutem mercator.
Magnifice Domine!

Postquam annis aliquot in mercaturâ Domi-
norum N. N. Civitatis hujus insumpsi, ubi
primitiùs mihi obtigit fors cognoscendi Domi-
nationem vestram, & desiderans in posterum
exercere mercaturam sub nomine & facultate
propriâ, non potui minus facere, quin Domina-
tionem vestram hujus certiore redderem, of-
ferens servitutem meam promptissimam in
omni mercaturæ genere, certum faciens Domi-
nationem vestram, quod eadem semper par suis
meritis non tantum à me considerabitur, sed
quantumcunque commodum possibile erit, id
à me semper habere poterit. Incipiat ergò com-
mendare eidem, qui pro summo semper honore
jactabit, sociam habere Dominationem suam
in mercatura sua, & quoniam potius opere,
quam multis ac vanis verbis ostendere mei
promptitudinem animi vellem, expectabo
iussa ejusdem, cui me totum quantum dedi-
co, permanneas

Dominationis suæ

Paratissimus servus.

Responsoria ad præcedentem.

Magnifice Domine!

Epistolam gratissimam datam de . . . unâ cum
ob-

oblatoriâ Dominationis suæ percepi. Ego omnem divinam Benedictionem inprimis apprecor ad initium mercaturæ ejusdem. Divina Bonitas continuet & secundet vota sua ad integram ejusdem satisfactionem. Semper cum aliquid occurreret, ubi ope Dominationis vestræ necesse habebam, non intermittam ea per litteras petere, dum me Dominatio sua certum facit, & de diligentia in serviendo, & de dulcore in pretio mercimoniarum obtinendo. Ego pariter officia mea vicissim offero, certi ambo, quod nullus exinde damnum sit passurus, quibus me humillimè commendans semper subscribor

Dominationi suæ

Ad jussa obsequens.

Offert & exponit venditioni
oleum.

Magnifice Domine!

In hodiernum usque diem nullas ad Dominationem vestram dedi ex defectu occasionis, præsens autem Epistola certiore faciet Dominationem vestram, me magnam olei quantitatem possidere & cum mihi ignotum non sit. Dominationem vestram sæpius hoc rerum genere opus habere, præsertim cum multos habeat emptores, proinde intermittere non potui meam hisce offerre serviendi voluntatem, ita tamen, ut Dominatio vestra semper desideratam & justam inde captura sit utilitatem. Si ergo placeat Dominationi vestræ, jubeat ei, qui semper pronus erit eidem obsequendi; & est

Dominationi vestræ

Obsequentissimus.

Responsoria ad præcedentem.

Committit nonnulla doliola.

Magnifice Domine!

Videns Epistolam oblatoriam Dominationis vestræ omnibus illis, quas desiderabam conditionibus præditam, hoc etiam ultrò in effectu experiri volui. Placeat ergo Dominationi vestræ mihi mittere 6. doliola olei, si tamen doliolum haberi poterit pro . . . florenis. Tunc videbo, quid aliâ vice faciendum erit. Ob valorem Dominatio vestra poterit iubere, ubi lubentius ipsa pecuniam desideraret, mihi enim idem est. Faciam ergo eandem solvi, prout Dominatio vestra ordinabit. Unum, quod rogo est, ut oleum recens sit, ac venditioni aptum, dum enim expositum est palam, vix meam exinde amplius trahere possem pecuniam, taceo quandam utilitatem, si, uti scribo, recens non esset, quod prudentiæ & sollicitudini Dominationis vestræ summè commendatum habere volo, & persisto.

Servus.

Ratione cambii.

Scito cambium esse contractum, quo alicui pro pecunia, certo loco alia pecuniæ æquivalens interveniente collybo datur.

Quid ulterius circa cambium observandum, quando illud non acceptatur.

Ut mercator coram notario & testibus protestetur, & desuper Instrumentum confici curet,

cūret, quod omne damnum tam ratione sortis, quàm interesse, quod ex non acceptato cambio passus est, ab illo, qui litteras cambii dedit, petere velit, modo hoc intra præstitutum tempus fiat. Et ejusmodi instrumentum vocatur Protestus, sive Protestatio.

Tenor litterarum cambialium

Laus DEO! Viennæ 1. Decembris 1721. pro
Flor. 1000.

Ad conspectum harum litterarum cambialium (Aufsicht) solvite per eas Domino N. N. aut ad ipsius mandatum summam mille florenorum in monetâ corrente, quorum valorem à Domino N. N. accepi; curate, ut fiat solutio prompta, & ponite, sicut vobis significo.

Alia.

Quamprimum hæ litteræ cambiales in conspectum vestrum venerit, solvite per eas Domino N. N. Mercatori Civitatis nostræ, aut ad ipsius mandatum summam florenorum - - in monetâ corrente, quorum valorem à Domino N. N. accepi, curate, ut fiat solutio prompta, & ponite, sicut vobis significo.

Alia.

Placeat Dominationi vestræ per has litteras cambiales proximis nundinis vernalibus (autumnalibus)olvere Domino N. N. aut ad ejus mandatum summam - - in monetâ corrente, valore à me accepto, quem satisfecit Domi-
nu

nus N. N. curet ergò, ut fiat prompta solutio,
& ponat conformiter significa.

Alia (Prima.)

Finito trium septimanarum spatio, postquam
hæ præsentēs litteræ cambiales vobis obla-
tæ erunt, solvere per primas hæce Domino N.
N. Summam - - valorem accepi à Domino N.
N. curate, ut fiat solutio prompta, & ponite
sicut vobis significo.

Secunda.

Finito trium septimanarum spatio, postquam
hæ præsentēs litteræ cambiales vobis obla-
tæ erunt, solvite per secundas hæce, primis
nondum existentibus (solutis) Domino N. N.
Summam - - valorem accepi à Domino N. N.
curate, ut fiat solutio prompta, & ponite,
sicut vobis significo.

Mercator scribit ad hominem bo-
na sua vendentem (servum.)

Charissime!

Et si paucos ante dies de omnibus rebus pro-
lixè ad te scripseram: tamen, cum certum
hominem ad vos euntem nactus essem, denuò
de iisdem ad te dare litteras volui. Non, quòd
de tuâ diligentia dubitem, quam hætenus ego
probavi semper: Sed quia rei me ita anxium
sollicitumque magnitudo reddit: ut nisi eâ ex-
peditâ, tranquillo pacatoque esse animo neque-
am. Quo ego consilio, quantisque te sumpti-
bus ablegarim, non ignoras. Prora, quod ajunt,
& puppis mihi fuit te ablegandi: ut & privatas
res

res meas expedires, & de publicis me certio-
faceres. Creditoribus, ut primo quoque tem-
pore satisfaciant, operam dabis. Ab iis, quo-
rum nostris in tabulis nomen exstat, si non om-
nem, saltem aliquam partem extorquebis: ne-
que committes, ut tua nobis fraudi lenitas esse
queat. Inprimis autem curabis: ut in nundinis
nostris proximis expedita sit pensio. De rebus
aliis privatis videbis. De publicis mihi scribe
quid ex Italiâ, Galliâ, Angliâ scribatur, & quæ
hominum de bellis opinio, apud nos varia, sine
tamen capite & auctore certo, sparguntur. Ego
nisi negotiis impedirer, ipse ad te excurrerem.
Sed nosti rerum mearum statum & conditio-
nem. Itaque totus in eo eris: ut & de omnibus
primâ quâque oblata occasione, certio-
rem me facias: & debitores vel per procuratores no-
stros admoneas, vel ipse appelles, quibus per-
maneo

Tibi

Addictus.

Passus pro quodam Mercatore.

JOSEPHUS I. Romanorum Impe-
rator.

(Cum pleno titulo.)

Omnibus & singulis præsentibus litteras in-
specturis, pro cujusque Dignitatis & Sta-
tus conditione, notum facimus: Nos subdito
nostro N. N. Mercatori Viennensi, in exteras re-
giones, præsertim in Italiam, ad Negotia sua
ibidem expedienda per aliquot tempus abeun-
di veniam dedisse, & eum, ut eò tutius commo-
dius

diusque iter hoc suum conficere & suscipere possit, hisce nostris salvi conductus litteris, communiri voluisse: Proinde omnes & singulos, cujuscunque conditionis, Status & Dignitatis fuerint, quorum terras, districtus, flumina, & portus prædictus N. N. accesserit, amicè & clementer requirimus, ut eidem nullam molestiam, aut impedimentum inferant, sed potius terrâ marique cum famulis & omnibus mercibus, & rebus, quas secum habet, liberum transitum concedant, & quâcunque necessitate id postulante, gratiam, favorem, atque benevolentiam, opem & auxilium præstent, omnique humanitatis genere, illum prosequantur. Faciente eô, rem Nobis gratissimam, quam in hisce & ejusmodi occasionibus, clementissimè pro cujusque status ratione, compensabimus; Nostri verò juris, qui sunt, exequentur eo mandati nostri voluntatem, in cujus rei fidem præsentem manu nostrâ, subscriptas, sigillo nostrò muniri jussimus.

L. S.

Formula Instrumenti super facto
transumto.

*In Nomine DEI Patris, & Filii, &
Spiritus Sancti, Amen.*

Universis ac singulis præsens transumptum
seu instrumentum publicum inspecturis
pateat, & evidenter sit notum, quod anno à Na-
tivitate Domini & Salvatoris nostri JESU
CHRISTI ----, Indictione -- Imperatore Ro-
ma.

manorum Sacratissimo & Inviſtissimo Domi-
no, DN. Francisco ſemper Auguſto, Germaniæ
& Hieroſolymæ Rege, Duce Lotharingiæ & Bar-
ri, Magno Duce Tulciæ, Principe Carolopoli,
Marchione Nomenii, Comite Falconis Petræ
&c. &c. Domino noſtro clementiſſimo, Reg-
ni Ejus Romano - - Germanici - - in oppido N.
in domo meâ ad forum & quidem in Mutæo
meo circa meridiem die 23. Auguſti, horâ nonâ
antemeridiana Nobiliſſimus & Conſultiſſimus,
Dominus N. N. Advocatus hujus loci Ordinarius
me infrâ nominatum Notarium publicum Cæ-
ſareum acceſſerit, & in præſentiâ ad hunc Actum
ſpecialiter requiſitorum teſtium N. N. & N. N.
civium hujus loci, me requiſiverit, ut exem-
plum ſeu tranſumptum Litterarum alicujus
Principis, de quibus infra fit mentio, & qua-
rum tenor ſubinſeritur, in formâ authenticâ
conficerem, easque tranſumerem, & earun-
dem veram copiam ſive tranſumptum face-
rem, & cum originalibus mihi præſentatis &
traditis collatum, & factâ collatione Tranſum-
tum ſive copiam authenticam in Instrumen-
tum publicum redigerem.

Cum igitur ratione officii hoc denegare nec
debui, nec volui, præſatas litteras, eâ, quâ decu-
it, reverentiâ, ad me recepi, vidi, legi, & diligen-
ter inſpexi, denique copiam authenticam feci,
& illam cum ipsis originalibus per me diligen-
tiſſimè collatam & auſcultatam in omnibus &
per omnia conſentire inveni; tranſumptum
I hujus

hujusmodi in hanc publicam formam redegi,
quarum litterarum tenor hic est;

Nos Dei gratia N. N. & sic porrò:

Acta fuere hæc omnia Loco, Anno, Indictione, Imperio, mense, die & horâ, quibus suprâ.

Et quoniam Ego N. N. Imperiali autoritate Notarius publicus & Judex Ordinarius dictarum litterarum præsentationi, receptioni, requisitioni, transumptioni, comparationi, auscultationi, omnibusque aliis & in singulis præmissis, dum sic, ut præmittitur, fierent ac agerentur, unâ cum prænominatis testibus præsens interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audiui; Ideò hoc præsens Instrumentum publicum manu meâ scriptum exinde confeci, & in hanc formam redegi unâ cum testibus subscripsi, & Signo Notariatûs, sigillorumque impressione communivi, ad hæc omnia legitime rogatus & requisitus.

(L. S.)

(L. S.) N. N. Notarius publicus Cæsareus juratus, ad hunc actum legitimo modo requisitus in fidem præmissorum.

(L. S.) N. N. testis rogatus.

(L. S.) N. N. testis requisitus.

Formula collationum & subscriptionum Notariorum,

Præsens hoc exemplar vero suo & authentico originali in omnibus respondere, & de verbo ad verbum consentire, attestor Ego infra nominatus Notarius Cæsareus publicus, & jura-

tus

tus, hac meæ manus subscriptione, Signi Notariatus & Sigillis appositione. Actum N. d. -- Anno N.

(L S.)

(L. S.) N. N. Imperiali autoritate Notarius publicus juratus ad hunc Actum legitime requisitus & rogatus.

Consentit hoc Apographum cum suo vero illæso & sigillato originali, quod ego N. N. Imperiali authoritate Notarius publicus habitâ diligenti comparatione & auscultatione attestor, in cujus rei fidem ac testimonium illud manu meâ subscripsi, & Signo Notariatus corroboravi. Actum &c.

Præmissam copiam, habitâ prius accuratâ collatione, suo mihi exhibito Originali consentire, attestor Ego infra nominatus Notarius publicus Cæsareus juratus hac meâ manu, & Signi Notariatus appositione. Actum N.

Scripta relecta, collata & auscultata est supra ingrossata Copia per me N. N. ex oppido, N. natum, pro tempore N. morantem, Sacrâ imperiali autoritate. Notarium publicum juratum, & in Camerâ Imperiali approbatum, Anno à Nativitate Domini Millesimo, Septemcentesimo - - - Indictione - - -, die verò N & eadem sanè integro illæso pergamenò Cæsareo, sigillato originali Privilegio in substantialibus de verbo ad verbum omnino consentiens reperta. Quod ego suprâ Notarius his omnibus manu meâ propriâ scriptis contradico. Cunctos

quoque quorum interest, aut intererit, de hisce certum reddo: In cujus fidem & evidens testimonium, eandem copiam Signo & nomine meis propriis & consuetis à latere præsentium signavi, & subscripsi nec non pro efficaciori robore Sigilli mei proprii appensione communivi. Ad hæc omnia debitâ cum instantiâ rôgatus, admonitus & requisitus.

**Petitio pro consequendo officio
Notarii.**

Magnifice, Nobilissime, atque excellentissime, Domine Comes Palatine!

Non equidem sine gravi præstantium in Republicâ Virorum deliberatione, gradus officiorum certos in civili hominum conversatione institutos esse, neminem ambigere arbitror. Inter reliqua autem officia publici Notarii seu Tabellionis munus locum non tenet postremum. Maxima enim, hoc mediante, in contractibus, ultimis voluntatibus, actibus judicialibus, eorumque requisitis, negotia perficiuntur.

Cumque in hunc potissimum finem munus illud Notariorum sit institutum, ut veritas & iustitia (quæ fundamenta sunt civilis communicationis innotescant, & si quid à recti tramite declinat, evitetur, sapienter à summis Imperatoribus utilitati communi prospectum est, quod Comitibus Sacri Cæsarei Palatii &c. Notarios creandi potestatem tribuerint. Hi vero laudem mereri videntur, qui multum hâc in re studii & operæ ponunt. Cum igitur à Serenissimo, Potentissimo

tentissimo & Invictissimo Romanorum Imperatore N. N. (vel à Cæsarea Majestate) vestra Magnificentia hac potestate amplissimâ sit donata, eâ, quâ possum submissione enixe peto, ut si me hujus officii Titulo dignum judicaverit, gradum & Privilegia Notarii publici, Tabellionis, & Judicis ordinarii mihi conferat. Quoniam autem hic gradus supplicantibus non nisi prævio examine conceditur, eidem lubens me subjicio, & ut Magnificentia Vestra de hisce, quæ circa Notariatûs officium maximè sunt necessaria, placidè mecum conferat, meque porrò erudiat, rogo & oro. Pro quo beneficio Magnificentiae Vestrae debitam obediëntiam, Reverentiam atque gratum animum promitto ac polliceor. Dabam N. die N. N. Annò N.

Magnificentiae vestrae

Observantissimus Servus.

Epistolæ Satyricæ.

Diversitas Geniorum.

Charissime Domine!

Quot capita, tot sententiæ. Sua Dominatio dum iter facit, in bene instructâ mensâ potissimum gustum reperit. Ego e contrâ ingenuè fateor, me multò magis lectum commodum ambire, quam sumptuosam mensam: hâc ductus ratione, quod inter manducandum, os solum recreatur, cum benè dormiendo totum reficiatur corpus. Conducit assato magis velunicum lintheamentum, quàm centum paropsides, & commoda culcitra præ lautitiâ culinæ.

Somnus maximum est individui alimentum: Prandium enim sit intrâ mediam horam, ubi quies integrâ durat nocte. Rideo quoad hoc Dominationis suæ differentem Genium, & maneo.

Dominationi suæ.

Perpetuus Servus.

Contra continuo ridentem.

Mirabilis Domine !

Risus ordinariè stultorum in ore abundat. Sua Dominatio, ubi minimam joci umbram advertit, jam subito plenis buccis in cacchinum solvitur. Gravitate respectus, & levitate sibilus comparatur. Homo sua tractans seriô venerationem obtinet, & Morio Ludibria, Apollo semel in anno risit, minus malum, si sæpius cum Democrito stultitias mundi risisset. Monstrat defectum intellectûs, qui ad omnem minimam rem dissolvitur, nescitque sensuum refræquare libertatem. Morigeri animi compositio virtutis est elevatioris, quæ in rerum occurrentium æquabilitate dignoscitur, & maneo.

Dominationi suæ

Probè notus.

Contra mendacem.

Fili Laomedontis !

Non amplius fido verbis Dominationis vestræ, postquam fidem toties fefellit. Dicebat Plato: Mendacium solis Medico & Mercatori impunè concussus est, illi ne periculose ægrotantem perterreat, huic, ut suas prætrudere

trudere possit merces. Athenienses legem mendaces severissimè puniendi habebant, Et Epictetus, si quem fortè in mendacio deprehendit, eum omnium scelerum capacissimum reputabat, atque à suâ communione arcebat. Duo ceu pestem, execrabantur Persæ, debitorem scilicet & mendacem. Ab unico mendacio antiqui serpentis: eritis sicut Dii, omnis adversa fortuna in orbem derivata est, & maneo.

Dominationi suæ

Veritatem dicens.

Contra quendam, cui DEUS venter est.

Mi Sybarita!

Ut fabulam explodit suâ Dominatio illud à me sibi nupere transcriptum, quòd nempe Galenus centum & sexaginta annos supervixerit: Id reperio in Classicis Authoribus, quorum ego assertum & probo, & sequor: neque in hoc quicquam fidem excedens animadverto; An non Adamus nongentos & triginta annos complevit suffragante scripturâ: an non Seth nongentos & duodecim numeravit? & Mathusalem nongentos & sexaginta novem attigit? Noe ante & post Cataclysmum trecentos confecit? In montibus Riphæis attestante Plinio & Strabone incole millæ annos superant, Joannes de Tempore sub Carolo Magno stipendia merens, trecentorum & sexaginta sex annorum spatium emensus est, qui tam longæ vitæ causam rogatus, respondit. Intus melle & extra oleo.

An igitur sibilum mercatur, si Galenus tam perspicax in herbarum secretis, peritissimus arcannorum Philosophus: homo ordine prædictus, parcus, moriger, continens, quin imò Princeps Medicinæ, ad eum annorum numerum pervenerit! Dicam ego cum Seneca: quod vitam non accepimus brevem, sed fecimus. Gula ebrietas, magnificentia luxur, crapula, delicia, & carnis sensus vitam deteriorârunt, & ad eam brevitatem dies hominis constrinxerunt, ut senium ad octoginta ascendens annos ita obstupescamus, ac si per id æternitati aliquot sæcula raperentur. Quibus maneo, & meliora suadeo.

Dominationis vestræ

Longævam valetudinem amans.

Alia super hanc ipsam materiam.

Fili bonorum Dierum!

Videntur denuò Sybaritarum Epulæ, & Apiciorum convivia introducta; Intellego, quòd sua Dominatio non studeat ulli rei, quàm ventri. Tam gulosa, ut ne quidem Stratonì Hidonio cedat. Quis iste sensus excessus! Non jam aëris aut aquæ partis sufficiunt: nil jam satis est, ut suis palatum illecebris farcire queat. Rediêre tempora Tiberii, qui eò se fine abdicavit Imperio, ut ingluviei magis indulgere valeret. Quid, quæso, ad hos abusus dicerent locustæ Joannis, aut legumina Caroli Borromæi? Consumet sua Dominatio totam facultatem in Scyphis & tricliniis, & venter plenus putredine, & doloribus supererit hæres. Ego pro.

profectò judico, quòd magnificentiâ Apollines
& Lucullos superare intendat, & fercula Anto-
nini pſittacorum lusciniarumque linguis refer-
ta palato suo apparabit. Sua Dominatio tam
enormi moderetur luxui, & consideret hæc
me ex vero affectu scribere, qui ex horum con-
tinuatione excessuum finem bonum præſagire
nequeo, & maneo

Eidem

Recta suadens Amicus.

Contra senem puerum.

Honorande Domine !

In senibus perfectior est prudentia, at sæpè ju-
diciū nullum. Credebam, quòd sua Domi-
natio tot jam cumulata annis salubriora daret
consilia. Quando denique canescit caput, non
nisi frigidos partus cerebrum enititur. Homo,
in quo firmior ætas declinat, fit puer similis in
suis rebus. Si ut barbæ decampedâ, ita intelle-
ctus ulnis mensurari posset, omnes prudentes
longis passibus antecederet Dominatio sua. Re-
fractaria in propriis opinionibus, & solū suas
vult audiri vociferationes. Certà nusquam
major, quam in senibus pertinacia. qui, dum
ætatis privilegio & annorum gravitate junio-
ribus antecellunt, leges & oracula fundere vi-
deri contendunt. In Summa; Senex bis puer,
& maneo

Dominationem suam

Arguens Amicus.

Contra nimium Tabaci usum.

Lignum fumigans!

Intelligo, quòd sua Dominatio nullis prorsus machinis à tabaci usu desuefieri possit, licet jam multoties palmaria inde capitis hauserit nocumenta. Quem grandis stultitiâ est, cum damni perspicuitate, certoque sanitatis detrimento tam frivolos sectari impetus? Transportata fuit primitùs hæc planta ex Indiis; ubi antidotum quàm plurimorum malorum habebatur, quæ dein ubi cuipiam Galliarum Reginæ oblata esset Herba (Regina) appellata est? Hodie tamen in totâ hæc nostrâ Europâ ejus folia non nisi delirii fomento, capitis vertigini, & mentis offuscationi deserviunt. Utque hic detestabilis abusus conservetur, non sufficiunt ex Ebena, Argento aut Ebore pyxides, sed jam planè ad aurum perventum est, ut fœditas ejus pulcherrima rerum manufactarum operâ includatur. Litterati illud sibi in studiorum procurant levamentum, peregrinantes pro sui Comititineris, Opificis pro refectiōe inter laborandum, & Nobiles pro amœnitatum deliciis eo utuntur: Miles ut humiditatem à speculâ abarceat, & otiosus, ut tædia diei fallat. Quin imò & fœmineum jam invasit hæc pessima herba sexum: & foret optandum, ut phreneticas à cerebro humores (uti helleborus) in iis colleteret. Proboscidem defœdat, sudaria conspurcat, inficit digitos & collaria inquinat. Perpetuum in naribus stillicidium, cuniculos sternutamentorum in capite, fuliginem in cerebro & in di-

spo-

spositionem in omnibus membris procurat. Qui illud manducat, haud secus, ut bestia fœnum ustum ruminare videtur, & qui illud sumit in fistulâ, desumit substantiam suam in fumo. Melius Dominatio sua consuleret, si ei ex integro valediceret, & maneo.

Dominationis suæ

Consiliarius cordialis.

Contra quendam Alchymistam.

Auri amator cupidissime!

Nisi Dominatio vestra suæ Alchymiaë brevi valedixerit, omnes suas facultates flammis consecrabit, & tota in fumum abibit substantia. Doleo certè, quod filii post parentis obitum hæredes restabunt necessitatis & miseriarum. Professio hæc est, per quam peramplæ jam familiæ ad infimas redactæ sunt, est & mercatura, quæ semper in Hospitalibus finem fecit. Persuadet sibi gens Alchymistica naturas metallorum per suæ miraculum industriæ mutari posse. Ego profectò eos semper nudos, miserabiles & ad summam egestatem actos comperi. Spurci, flavi, & fumigati. Nunc mille blasphemiarum genera ob alembicos disruptos evomentes, modo Paracelsis, & Theophrastis maledicentes, & postea auream suam miseriam lamentantes. Et quid, quæso tandem è furno extrahunt præter cineres, fuliginem & carbonum reliquias? Leo X. Sapientissimus Pontifex Alchymistæ librum de veri confectione auri, præsentanti vacuum burtam dono dedit, ad demonstrandum, quòd Alchymia merx sit ventorum

torum, negotium fumi, materque paupertatis;
& maneo

Dominationi vestræ

*Facultatum pro suis heredibus con-
servandarum avidus.*

In quendam Avarum.

Charissime Domine!

Monita mea instructa experior, & increpa-
tiones omnes incassum recidunt. Ut male-
dictum est avaritiæ vitium! Excessit sua Domi-
natio jam octogesimum penitus annum, & ad-
huc in dies argenti cupiditate juvenescit. S.
Hieronimus dicit: *cum cetera vitia senescen-
te homine senescunt sola avaritia juvenescit.*
Casus est desperatissimus, & moribus hic om-
nem respuit medicinam. *Incurabilis est avari-
tia* scripsit Arist. in Ethicis lib. 4. c. 1. Hinc
nolo perdere cerebrum in avari senis delirio,
& maneo.

Dominationis suæ

Ex justo dependens Servus.

In quendam astutum.

*Simplex apparens, simplicitate ca-
rens Domine!*

Illusiones Dominationis vestræ me pro futuro
cautiores reddidere, & sic prius simplicita-
tem Columbæ habui, nunc astutiam vulpis in-
dui. Non credebam eam sagacitatem deceptio-
nis in scopum collimare, proclines affectus in
proprio utilitatis Zelo radicatam. Non prævidi
simulatam in verbis duplicem sensum Harpyas
in

in corde latitare subolevi. Non perpendi infelix, quod sub affinitatis conjunctione calliditates & versutiæ abscondantur, & quod eorum amicitia cum pomis Sodomæ exactè symbolifet, quæ efforis pulcherrimè relucet, & intrinsecus non nisi amarorem & cineres continent. Non me amplius tanquam Siren suo cantu alluciet, qui deinceps ad falsam harmoniam Ulysses ero & maneo,
Dominationi suæ.

Vix Sincerus.

In quendam conjugis suæ mortem
desiderantem.

Amantissime Domine!

Quod contracta duobus abhinc mensibus Dominationis suæ conjunx debitum naturæ persolverit, ex datis ad me intellexi, cui tamen an dolorum significatione parentare debeam, num Dominationi suæ de amissionis jacturâ congratuler, haud equidem satis scio: Hoc sincerè profiteor, quod parentalium loco, insigni convivium apparatu juberem instrui, Næniisque in psalmodiam converfis semper cenotaphio accinerem: *Laqueus contritus est, & nos liberati sumus*: Observavi etenim, quotiescunque familiaritate Dominationis suæ utebar, tam male auspiciatis nuptiis vos esse collocatos; ut major Geniorum dissimilitudo Medusam inter & Adonidem neutiquam reperienda esset. Non secus ac Cerberus trifaux, oblatrando in obvios quoque insiluit: Artes omnes litteratosque cane pejus & angue execratur,

batur, & ad primum librorum aspectum quantocius expalluit. Onus profectò non nisi Jobi humeris adaptandum Dominatio sua sustinuit. Quæ non tonitrua & fulgura ad primum Chordæ attactum evomuit? Quæ non de Oeconomix gubernatione inania verborum plaustra plenis buccis effutivit: Cum tamen ipsa ab Oeconomix aut instituendæ aut conservandæ statu fuerit multò alienissima. Unicus argenti sonus ejus cor, auresque ita demulcebat, ut facile mihi persuaserim, illam eò fine mortem sibi exoptasse, ut in visceribus terræ argento sit propior, quæ super terram laturari, eò non potuit. Hoc unicè monuerim, ne iteratò Vaccam Ceruo conjugium associando sua Dominatio malum sibi accersat. Ne verò memoria tanti mali diutiùs inter nos exiret. Benedicamus Domino, qui Megæram hanc mundo sustulit, & ne spectrum ejus terram infestet, adjiciamus: Requiescat in pace. Ego vero semper maneo, & scio me respici

A Dominatione sua

Servus obsequentissimum,

In quendam superbum.

Domine mi!

LAus, quæ proprio ex ore provolat, est vanæ gloriæ vomitus & implicitus adstantium contemptus. Quid juvat suam Dominationem, quòd se de auxilio Pupillorum, & in carceres conjectorum adiumento tantoperè jactitet? Non oportet illum imitari Phariseum, qui se ostentabat, quòd nec latro, nec adulter, nec in-

justus

justus esset, & præter jejunii observantiam super possessionibus suis decimas exactè persolveret. Sanctitas non debet inter vulgus reboare, aut cum ventis omnem loci angulum permeare; Hæc enim quò magis muta, & elinguis est, eò vehementiùs amabiliusque auribus DEI insonat. Campanæ dum alios sono & clangore ad devotionem convocant, pietatis meritum non obtinent, Durabant certa lumina perpetuò, quibus antiquitas ad sepulchra utebatur, quia ab omni auræ agitatione semotâ subterraneis in cryptis reposita essent. Occisiones actusque meritorii suum ex occultatione splendore fortiuntur, & maneo

Dominationis suæ

Meliora suadens amicus.

Contra quendam, qui nobilitatis suæ Prosapiam strenuè inquirebat.

Colentissime Domine!

Urbium splendorem ex Nobilitatis frequentia & prosapiæ prærogativis metimur. Sublime argumentum sibi sua Dominatio elegit, dum pro Patriæ ornamento insignem stirpem progeniem & illustriorum familiarum antiquitatem concinnare intendit. Perpendat nihilominus quòd, quò materia est nobilior, eò profecto etiam sit periculis propinquior: Quilibet enim pro Domo suâ laudes texi, & in aliorum vituperia invehi ambit; Si qua familia vel antiquitatis privilegio alteram, aut antenatorum meritis transcendit, mox livor & invidia in aliis

is gliscere, & Historico vel partis studiosum
 nævum affingere, vel quòd penna corrupta, ac
 commodi nimis studiosa fuerit, edisserunt. For-
 tunatus rarò in similibus exitus: Mare tempe-
 statibus obnoxium & infinitis offensionibus ex-
 positum. Ego prò mea parte aliis ingenium la-
 boribus applicarem, & me iis, quæ partium stu-
 dio suspitioni obnoxia sunt, subtraherem: sic-
 que Authores sese aliorum cavillationibus exi-
 munt, invidentium censuras declinant. Qui-
 bus maneo

Dominationis suæ

Devinctus Servus.

Contra veneri diditum.

Charissime Domine!

Nemo facile in veterato malo medetur. Non
 potest fieri & iudico, quod sua Dominatio
 se habitum inducta consuetudine expediet: vi-
 tia enim, quorum principiis non obstat, serò
 paratur medicina, dum longâ invaluere morâ.
 Videntur quippe fluminum naturam induisse,
 quæ ubi semel fecere lectum, eodem semper de-
 currunt alveò. Quem Circænum amoris phil-
 trum adescavit, accatenatum tenet, & qui non
 extricari potest, mancipatu illaqueat & frustra
 se expedire conatur, quem hæc illecebra inva-
 sit; semper enim erit viscus, & Magia, quorum
 ille adhæfioni, hæc incantationi, & utrumque
 rationis excæcandæ fomiti deservit. Ubi pesti-
 lentissimum hoc malum invaluit, manus altis-
 simi applicanda est. Suspiravit & planxit Salva-
 tor, dum Lazarum resuscitaret: Symbolum eo-
 rum

rum, qui suis sepulti vitiis computescere incipiunt. Quibus maneo

Dominationis suæ

Veritatem dicens.

Occasionem esse in omnibus amplectendam.

Prænobilis Domine!

Qui sua negotia ad finem optatum perducere ambit, festinet lentè; Nam acceleratio violenta vel rem præcipitat, aut effectum retardat. Nunquam sua Dominatio suum assequetur intentum, dum vi negotium urgebit. Legitur in libris Machabæorum, universum Romanos sibi subjugasse mundum, suamque super omnes Nationes extulisse Magnificentiam, non aliâ armorum vi, quam patientiæ & consilii: Non potest operis arduum unô semper impetu amoveri: Nec molesta importunitas continuo repagula & obices amolitur. Omnia opportunitate, occasione, & tempore sunt mensuranda. Sic non potest fieri, ut inter rigidissima lauri flamina lilium germinet, aut suis sævissimâ hyeme calicibus protuberet. Et maneo

Dominationis suæ,

Partialissimus Amicorum.

Ad Amicum, qui parvam duxit uxorem.

Optime Domine!

Indignatur sua Dominatio, quòd ob amicorum semper urgentium postulationes turpis non minùs, quàm brevis staturæ uxor sibi in

matrimonium obtigerit. Quod profectò non tam stomachandi quàm lætandi causa esse deberet; si, quantum bono suo per hoc accesserit, obeservaret. Quod enim sit deformis, hoc majorem jubulum afferat: Quia nulla eam ambitio invadet & omnis ob pulchritudinem æmulatio cessabit. Quantum dein ad staturam, quam cum Nanis & Pygmæis habet communem, etiam per hanc suæ Dominationi melius consultum est. Nam Democritus, cur Sponsam tam curtam elegisset? rogatus respondit: se ex omnibus malis minimum elegisse. Quibus maneo Dominationis suæ

Ex corde Achates.

Contra Religiosos temporalia quærentes.

Admodum Reverende Pater!

Paupertas Religiosos commendat, & iis meritum, æstimationisque fidem apud alios conciliat. Vestra Paternitas Admodum Reverenda multorum strepitus & odia ob tantorum bonorum corrasionem in se concitat. Perdit Venerationem Ecclesia ob Ministrorum aviditatem: Quæ nudo in sui principio nata est, neque ullis scriniorum generibus, quam Martyrum Hecatombis gloriabatur. Quando Auri sacra fames Claustra subingreditur, observantiæ pretium in exilium amandatur, & splendor holocaustorum in altaribus evanescit: S. Franciscus à Socio repertam bursam abjici jussit, quia aurum Religionis serpentem esse agnovit. Patrimonia Cellarum sunt cucullus & cilicium.

um. Religiosus, qui divitiarum appetit, sui est abortus voti, & maledictum suae damnationis fomitem congerit. Hinc tot scandala in saeculares emanant, & merito decor habitus vilescit, quia nimirum ad quod forinsecus significandum est institutus, internè non repetitur. Quibus maneo

Admodum Reverendæ Paternitati
meam aperiens Sententiam.

Contra ambitiosum quendam.

*Con-stanti-no-po-li-ta-nis - si - me
Domine!*

Homo, quem ambitio invadit, ratione excœcatur, & omne in actionibus iudicium deponit: vestræ Dominationi nulla jam titulorum amplitudo satisfacit, neque ullum ei cum hominibus arridet commercium: Incredibili turget superbiâ, & præ horum aviditate delirat: Nam ubi vix Consiliariorum numero nuperè adlectus erat, mox undique Historicos suæ ramos Genealogiæ dilatueros convocavit: Exsuperabit paulò post arrogantiam Caji, qui postquam Imperatoriam dignitatem nactus esset, per omnes Monarchiæ partes suam effigiem populari adorationi exponi mandavit. Et Nicanori, qui ubi vix dum fortunâ faultrice aliquot victorias reportasset, hostiumque exiguum manipulum in triumphum duxisset prætendebat, totum cum Jove pariri mundum ita ut Jupiter in cœlis, atque hic regat omnia in terris. Xerxes eò arrogantia devenit, ut palam sese ostentando totum in carcerem conicere Oceanum & frenum

Neptuno injicere profiteretur. Solitæ hæ sunt
 fastu tumentium Chymæræ, qui cum stellis
 foedus amicitiae pangere ambiunt, ut in terris
 famæ lucem sibi comparent, & maneo

Dominationi suæ

Collyrium.

Contra Advocatus.

Suavissime Domine!

In Advocatum incidere, qui suis commodis
 non servit., est avem nigro simillimam Cyg-
 no reperire: Hi enim sanguisugæ Orphanorum,
 Litium procrastinatores, & nundinatores fori,
 quid quæso aliud quàm viduarum omnem
 substantiam penitus adimere student! Lamen-
 tatur illustrissima Dominatio sua, quòd Advo-
 catus suus coeptâ jam pridem in causâ destiterit,
 quia nihil amplius in bursâ, quod rodât, repe-
 rit. Vociferatur insatiabilis illa gens, donec ar-
 genteum clangorem tintinnare percipit, & vo-
 cem intercludit, ubi de vacuo disputatur. Fer-
 tur Bartolus à propriâ sorore in causâ quadam
 jam ante litteris contestationem exegisse solu-
 tionem. Illorum Codices non nisi de commo-
 do agunt: & optima in præliminaribus suppo-
 sitio est Doctoris præmissa bursæ adimpletio:
 Operantur hi insipidi legum Ruminatores ad
 instar Medicorum, qui, malô in Gangrænam
 versò per visitationum continuationem eous-
 que ditescere nôrunt, donec nudum cadaver in
 tumulum deportetur: O quàm longis & infi-
 nitis parasangis hi injusti justitiæ fautores de-
 flectunt! S. Ivo Tribunalia adiens, in Magi-
 stratu

stratu comparuit, & omnium miserabilium causas defendit non aliâ lucrispe, quam charitatis, Justinianus quondam deferebat honores, hodiè subministrat opulentiam. Quibus maneo,

Dominationem suam

Ex corde colens Amicus.

In Pressorem quendam pauperum.

Multum ut veriùs scribam, vix honorande Domine!

Etsi perinvitus faciam, Dominationem suam ut reprehendam, etsi plusquam aliis à vituperationibus adhorream: tamen amicitiae nostrae fides ac religio requirit, ut vituperare Dominationem suam tempore hoc minime verear. Quid enim per Deum immortalem agit, aut quid tandem cogitat? Nemo à vobis ad nos venit (veniunt autem plurimi) quin de sua avaritiâ ac tyrannide conqueratur: idem multorum bonorum ad nos perscriptae litterae confirmant, Miseros homines exactionibus vexat: nova singulis prope mensibus tributa excogitat: etiam leviculis aque minutilis delictis multas constituit gravissimas: imò eò quoque improbitatis & audaciae devenit, ut quæ Dominationi suae aut suis arrident, palàm eripere aliis, minime dubitet. Quæ res sanè facit, ut quæ præ magno dolore ad Dominationem suam scribam, propè non reperiam. Tiberius Imperator pastoris boni esse dixit: tondere,

sed non deglubere pecus: & Alexander ille magnus olitorem odisse sese eum affirmavit, qui herbas radicitus extirpet. Patres appellantur Magistratus & populi vocantur Pastores. Dominatio sua vero (erumpat enim vox libera) lupum non pastorem agit subditorum miserorum, & jam propter annonæ caritatem gravem ac diuturnam ære oppressorum alieno, sudorem atque sanguinem exsugit. Habuit suâ in familiâ viros, non tam prudentiæ aut fortitudinis, quam justitiæ atque continentiæ laude insignes, & ne longius abeamus, patrem, antiquæ fidei ac religionis exemplum. Qui profectò non auri argentique majorem, quam pietatis & justitiæ rationem habuit: aut satius esse duxit, opes atque divitias magnas corradere, quam nomen post se bonum relinquere. Dominatio sua verò, modo nummorum acervos maximos extruat, quid de se aut cogitet Deus, aut sentiant ac loquantur homines, susque deque ferre videtur. Equidem tributa exigere: imponere vectigalia: imperare alia, non impium aut turpe esse judico. At nullâ flagitante necessitate hoc facere, subditos ita expilare, ut ad familiam alendam nihil ipsis relinquatur: id omni à pietate, justitiâ, honestate alienum esse duco. Exemplâ quoque tum vetusta tum recentia & adhuc prope spirantia satis testantur eos qui abradendæ à popello misello pecunio læ rationes excogitarunt novas, & ex aliorum ruinis suas domos sunt ædificare conati, & perdidisse alios, & tandem cum DEO, tum hominibus invisos factos periisse miserè. Verùm
hanc

hanc in sententiam plura opinor cognati ac propinqui Dominationis suæ ad Eam perscribent, quibus obtemperabit. Simul etiam liberam hanc meam reprehensionem, æqui bonique consulet, memor illius: amicorum vulnera, non vulnera, sed oscula esse, quæ dum infligo, Dominationem suam in eo statu esse desidero, ut jure merito addere possim me esse

Dominationis suæ

Servum constantissimum.

Epistolæ Objurgatoriæ.

Pater objurgat Filium ob pessimam vitam.

Bipedâ nequisime!

Ecquid de te fili! audio? Egregiè verò Parenti omnia recta & salutaria suadenti obsequeris? Ad Musarum Academicarum castra missum esse te, arbitratus sum, & tu in Bacchi Venerisque militas tentoriis, veluti id certis auctoribus comperi. (Ego te in Academiam tanquam ad mercaturam bonarum artium miseram, tu verò, ut non obscuro nec vario sermone, sed clarissimâ & unâ omnium voce perfertur, gulæ ventrique tantùm indulges, & in cœno aliarum libidinum instar pecorum volutaris,) O tristem mihi & acerbum nuncium de te, quo affectus sum gravissimè! Hocceine ætati ac ordini tuo convenit? Istisne in Academicis vivitur moribus, quam pietatis officinas, virtutumque sacraria esse decebat? Itane Pa-

tris, Avorum, Majorumque tuorum, (quorum fama absit dicto invidiam, nulla dies terminabit,) mores vitamque exprimis? Siccine Generis tui decus & gloriam conservas? O scelus! O pudor! O dolor! Hoccine est tempus juventutis auro pretiosius: bene collocare, DEI gratiam, hominum favorem, salutem utriusque sæculi acquirere? Scilicet! An non immodicâ potûs ingurgitatione forma corrumpitur, atteruntur vires corporis, ingenii acies hebescit, contrahuntur omnis generis morbi, vitæ usura præciditur, laus & honesta existimatio amittitur, hominum favor Deique gratia offenditur, & quod gravissimum est, deficiente fructu veræ poenitentiae, nisi accedat vera poenitentia & corpus & anima, in sulphuream inferni paludem nunquam desituris cruciando suppliciis deprimuntur. Quomodo sonat ista Apostolorum Coryphæi comminatio, ebriosos scilicet regno cœlesti exclusum iri?

Te igitur, fili contumacissime! quæ mea sit sententia decretoria, scire jam volo; Nisi te, rejectâ istâ prægracandi consuetudine ad frugem bonam receperis, non tantum te jure hereditatis excludam, verum etiam in ergastulum iniectum tradam, quo credo medio præcavebo, ne salutis cum corporis, tum animæ jacturam facias. Sipienti fat dictum. Quod si verò, quæ voti mei summa est, (quod in votis habeo unicè) in viam redibis, agnitâque culpâ a DEO veniam exposces, vitæque honestioris initium ordieris, tum omnem benevolentiam, quæ

quæ à Patre in filium proficisci potest, à me expectabis.

Quod evenire jubeat Numen divinissimum, cujus tibi gratiam & auxilium ex animo precor.

Tuæ salutis uti cupidissimus, ita conditione vitæ tuæ pessimè gravissimè afflictus

Pater.

Alia ad dissolutum Juvenem.

Sceleratissime Juvenis!

Itane Academiam nuper es ingressus, ut nummos illos magno labore à parente Tuo defuncto quæsitos, in cellâ vinariâ sepelires, feriatisque dies ageres, & Te, Tuosque perditum ires! Eheu! quantâ de spe decidi, postquam audiivi, Te verecundiâ omni sepositâ, vitia, utpote quæ non rarò bonæ mentis impedimenta solent esse maxima, sine ratione ullâ amare! Musarum equidem militem Te futurum, certissimè mihi persuaseram. Ast nunc amor lascivo irretitum Te, cum dolore luctuque experior maximo. Meminisse sanè debebas, Te non Veneris protervæ, sed Minervæ innubæ gratiâ in Academiam esse missum. Olim quidem mores Tui ab omnibus probabantur, sed hodiè reprobantur iidem à verè prudentibus Viris, dum non sine ægrimoniâ vident, quod delitescentem amoris imputissimi ignem tanquam suave aliquod malum in sinu Tuo nutrias, parumque cures, quomodo sordidum istud jugum è cervicibus Tuis iterum dejicias.

K 5

Te

Te certè eò loco non habeo, quasi persuasus sim, severâ rectâque disciplinâ compesci non posse furorem illum Tuum inconsultum, quo tanquam demens homo correptus in nullo angulo es liber. Hoc enim si esset, non melior esses in verecundis illis prostibulis, quæ, ubi fuerè incipiunt, solâ morte assequi possunt lasciviæ suæ terminum pestem ferentem. Melior potius sententia de Te mihi erit, utpote quem Circæâ virgulâ non adeò graviter vulneratum tactumque auguror, ut non optet mentem saniores. Sed nolo plura de tam inhonesto vitii genere Tibi aures fricare; nec enim plura præ doloris magnitudine hâc vice possum. Finio itaque, & ut subdolæ infamisque illius meretricis jugo Te quantocius iterum subtrahas, ex animo opto. Vale &

Pro tua salute

anxius Amicus.

Alia Consimilis.

Columba seducta, non habens cor!

Dum culpæ impunitas ac liberior peccandi licentiæ poenæ vitia ut plurimum augere soleant: non constitui in delictis Tuis inposterum connivere. Si bonus eris, amabo Te unice, nullique rei magis studebo, quàm utilitati Tuæ. Sin verò posthabitâ virtute degeneraveris à Parentibus Tuis optimis, augebo poenas facinorum. Hactenus expectationem meam, quam de Te conceperam, fefellisti. Vide itaque, ut noxæ Te iterum eximas. Laude digna quondam Gymnosophistarum erat consuetudo,

do, apud quos pigris illis inutilibusque hominibus, qui nihil quotidianæ frugis afferebant, cibus denegabatur. Ne itaque & Tu pecuniâ necessariâ destitueris, da operam quæso, ut optimarum artium cultui Te in posterum devoteas totum. Quo in voto desino, & ut dignus reperiaris, qui vivas, & quem ament omnes boni, ex animo Tibi apprecor. Vale, & maneo

Tibi

Addictus,

Objurgatoria alia.

Adolescens nequissime!

Semper de Te benè merui, sperans, Te aliquando fore frugi hominem: at spem omnem futuræ in Te probitatis ademptam mihi hoc ipso cerno tempore. Nam ut audio bonam juventutis Tuæ partem stolidè contrivisti & parentum optimorum relicta bona in aleâ ac fritillis dilapidasti. Certè, si tot me non circumstarent negotia, in tempore ad Te ivissem: idque primâ datâ occasione sum facturus, si modo per occupationes non detinebor. Vide itaque ut resipiscas, nec negligentia Tuâ Epidemidis somnum indormias. Quod si verò in posterum egeris, ut voles: Ego Te prorsus missum faciam: sciveris tamen rebus Tuis pessime consultum iri, nisi vitam in melius commutaveris. Vale & bene monenti optempera

Tibi

bona suadens Amicus.

Con-

Consimilis Objurgatoria.*Aurum optimum obscuratum!*

Heu! quàm sinistra fama de mutatione morum Tuorum apud nos percrebuit! Olim enim cùm discederes, pollicebaris nobis mercedem amplissimam. Ast nunc ne carbone quidem pro montibus aureis sistere potes. Certe parentes Tui sunt pauperrimi, non habentes unde minimum emant. Tu verò nullam penitus rationem habes tam pretiosi temporis. Pudeat itaque Te, quod Tuâ unius industria Tibi ipsi non fabrices fortunam meliorem. Egregia profectò & summoperè probanda est Amasis, Ægypti Regis sanctio, qui edicto iussit, ut singuli quotannis apud cujusque Præfecturæ Præsidentem rationem redderent, unde viverent: eisque mors inferretur, qui mandatum hoc saluberrimum non exequerentur. Quod utinam nostro quoque seculo observaretur, tunc tot ignavi pigrique ventres non reperirentur, utpote quibus nullum aliud relictum est negotium, quàm quod pronâ tantum ventrem obedientiâ sequantur ut pecora. Sed nolo de emendatione tuâ desperare. Potius confido certusque sum, Te temperantiam eò citius amplexurum, quò maiora ex hujus Divæ thesauris certissimis ad Te reditura quondam expectas comoda. Interea vale, & si sapis, fac, ut stultitiæ Tuæ Te nunquam pœniteat. Quibus maneo

A te

Emendationem vite expectans.

*Alia ad Filium Increpatio.**Pondus inutile terræ!*

Quemadmodum nemo unquam Ver sine violis, æstatem sine granis, Autumnum sine pomis, ac Hyemem sine nivibus pruinisque vidit: ita impium erat, Te rationis compotem hominem, solum sine frugibus consenscentem ulterius aspicere. Certè si ulla filialis observantiæ debitæque industriæ linea in Te esset, non ita Te ad abjectissima vulgi prostibula prosterneres, & cerdonum instar per plateas noctu discurreres. Nosti enim, quòd Academiæ non ideò sint ordinatæ, ut in iis turpissimo indulgeas luxui, sed ut bruta, ratione, animâ, dignitate, formâ, nobilitateque superes ac reipsâ vincas. Tu verò pro deperdito Tuo genio non erubesc. luxu, otio, lasciviâ, prodigalitate, & nescio quibus aliis vitiis, mentis tuæ vigorem infringere; cum tamen incolumitati ac salutis Tuæ melius consuleres, si Plinianum illum Appellem, qui nullum diem sine lineâ optabat imitareris. Hoc namque pacto proderes Tuum proficiendi conatum, nec spem meam, quam olim de Te conceperam, tam oscitanter frustrareris. Te equidem minimè latet, quod nullis hætenus sumptibus pepercerim, quò studiis modò Tuis parternè succurrerem: ast Tu missò Musis Tuis nunciò, occludis non solum aures ad mea, sed etiam optimorum quorumque monita fidelissima, nec in juvenili hocce vere Tibi seris, multo minùs metis. Sed nolo saucium meum cor Tibi immorigere hætenus Filio ulterius explicare.

Quod

Quod si non cessaveris dissolutâ Tuâ vitâ justissimam Parentis Tui iram in posterum provocare, tunc eundem non alium Tibi proponere debes, quàm infensissimum impiorum facinororum Tuorum hostem, & me semper experiens.
Tibi

Offensum Genitorem.

Responsoria factâ Emendationis
promissione.

Suavissime Domine Parens!

Ex animo doleo, quod tam malè apud Te audiam. Fingebam mihi quidem morbum, qui tamen nullus in me hætenus fuit. Ast saluberrimum dat consilium, quò ipsò etiam efficit, ut si qui in posterum futuri sint, qui me à verâ virtutis semitâ abducere gestiant, aditum iis paternis suis monitis intercludat. Nec enim omnia, quæ dicuntur, scribuntque, statim pro oraculo Delphico sunt habenda. Hodienamque multa sub veritatis specie venditantur, quæ tamen, si recte examinentur, ex meris mendaciis confuta evanescent. Non nego equidem, quod fama multa annunciet vera, licet etiam non diffiteor, quod multa vanissima figmenta malè natis rumusculis addi interspergi que hodiè soleant. Intereà gratum mihi fuit paternum suum in reprehensâ vitâ meâ officium, sed longè gratius acceptiusque, quod me sine causâ accusatum deprehenderit. Quod si forsan de innocentia meâ dubitaverit, faciam in posterum, ut non irrita de moribus studiisque meis sustulisse videatur

deatur signa. Sed, ne vanus in promittendo reperiar, ipsis potius rerum argumentis filialem meam demonstrabo observantiam. Venerandus Genitor videat modo, ne ego ad justitiæ tribunal delatus & à sinistris suspicionibus opprimar. Quô in votô nunc desino, & Venerandum Genitorem divino Numini, me verò paterno favori suo commendatum, ex animo salvere atque valere opto. Valeat, & maneo

Honorantissimi Domini Parentis

Filius obsequentissimus.

In quendam ingratum

Inter aves Cucule!

Quantus hucusque in me erga Dominationem suam benefaciendi ardor extiterit, ex factis metiri potuit: Cum profectò sæpè sæpius propriâ fortuna contemptâ, in ejus commodum strenue adlaborârim: Quodque non minùs continuare, quam inchoasse animò obfirmarem, nisi luculenta ingratitudinis testimonia, multoties beneficienti reposita essent: Retraho proinde à succurrendo manum, & beneficio non respondente ad novum accipiendum haudquaquam idoneum existimo. Sciat igitur sibi omne mecum commercium præcium: Nec ipsa mihi unquam in mentem veniet, nisi, ut inde ingrati hominis nomen detester, quorum sum inimicus magnus & maneo

Dominationis suæ.

Vix tam fervido affectu quam prius affectus.

Epi.

Epistolæ Suasoriæ , & Dissuasoriæ.

Suadet Amico præ mercaturâ Studium litterarum.

Perdilecte Domine!

Dubitat Dominationem vestram audio, quoniam vitam cursum dirigat, Mercurium, an Minervam sequatur? Consilium meum admittit? Si divitias quærit. Mercurium censeo: si veras divitias, Minervam. Plura paucioribus exprimere non potui: & sciunt illi, qui à lucro & fraudibus ad Musarum se otium receperunt, meliores opes in pectore & animi scrinio strui, quam in atrio & in arcâ: eas etiam multò facilius acquiri, honestius possideri, tutius conservari. Non me diffundo per molestias, pericula, & Mercaturæ sordes. Doctrinæ illæ gemmæ haud in remotis, & toto orbe diffitis littoribus; sed pallidulis chartis domi leguntur: lectæ nec casu possessori pereunt, nec vitolluntur, quarum Dominatio vestra, quàm diu viva: imò etiam post mortem hæres erit. Nihil inde avaritia successorum distrahit: nihil aviditas hæredipetarum participat. Animi thesaurus perpetuò partus permanet ejus, qui eundem acquisivit, & permaneo

Dominationis suæ

Meliorē vitæ rationem suadens Amicus.

Mi-

Miratur Amicum Militiæ dedisse
Nomen.

Colentissime Domine!

Inopinata resolutio Dominationis vestræ mihi adeo peregrina, dubiaque visa est, ut profectò ignoraverim, num eam in somnio adumbratam, an verò vigil per litteras reipsâ exhibitam, perceperim. Certum est, quòd eâ perceptâ, non exigua in me de fide adhibendâ, exarscit pugna, an sui vel alterius nomine rem futuram Epistola referret? Ergone & naturæ donis & gratiæ Thesauro tam prodigè nobis abutendum, & vocationi Divinæ tam inconsideratè illudendum est? Ergone tam ingentes tot annorum expensæ eam desperantis animi procurant conditionem? Ego sanè vix usquam in rerum hujus mundi vicissitudinibus tam anceps aut dubium quidquam reperiri existimo, quàm in instabili belli aleâ, ac vacillante armorum Fortunâ: ubi enim omnia conjunctim periculo exponuntur, de omnibus simul periclitari necesse est. Quoniam verò Dominatio sua huic sese statui vitæque abs præmissio aliorum suasu & consilio obstrinxit, dissuasione neutiquam insisto: DEus suam desuper benedictionem largiatur, hostesque suos perterreat. Ego interim perseverabo

Dominationi suæ

Fidelissimus Amicus.

L

Dis-

Diffuadet legata ad pias causas,
dum propinqui adsunt.

Honoratissime Domine!

Non approbo in Dominatione vestra illum
ad pias causas legandi animum, cum nepo-
tes adeò egenos & omni substitutos subsidio
habeat. Certum est sanguinem debere per suas
venas currere, & non derivari in vasa extranea:
Vult DEus, ut propinquorum necessitati primò
locò succurratur, & dein extraneis: imò & na-
tura ipsa, suis subveniendum esse, docet. S.
Augustino Nobilis quidam ad Hipponense Mo-
nasterium extruendum omnes suas obtulit fa-
cultates Sanctus verò, quem egentes ejus con-
sanguinei non latuere, respondit: In hoc quæ-
rite alium quàm Augustinum. Hæreditas jure
maximò ad conjunctos pertinet. Quando flu-
men suum egreditur alveum, non potest non
nisi confusionem & mille mala efficere Resolu-
tionem hanc nemo cum laude approbabit, sed
æquitati contrariam & impiam quivis enuncia-
bit. Præstat subvenire oppressis quàm Templâ
ædificare, altaria erigere, & Basilicas dotare, &
maneo

Dominationis suæ

Per quam humilis Servus.

Diffuadet Domos suspectas.

Amantissime Domine!

Justam animadversionis notam apud me sua
Dominatio incurrit, quod se inhonestis in
locis continentem vivere posse arbitretur:
Quemadmodum enim foetido sub aëre, & in-
fecto

fecto contagione climate temperamentum vitiatur in corpore, ita dissolutarum consuetudine personarum mores depravantur. Inter leges, quas Lycurgus Spartanis dederat observandas, erat & illa, ne ullum cum Asiaticis, utpote mollibus, petulantibus & luxui deditis, commercium haberent: Sapiet quidem sua Dominatio, sed cum Phrygibus, & tum primum sapere incipiet, dum vivere desinet. Accipiat consilium ab eo, qui re bene perspectâ hanc ad eam Epistolam dedit & manet

Dominationi vestræ

Addictus Servulus.

Fuga sexûs fœminei commendatur.

Omni tempore charissime mihi!

Fœminarum familiaritas semper summè nociva fuit: & quàm optimò jure Armidæ palatio fit similis, cujus ornatu Spectatores allekti, dum ingrediuntur, illaqueati hærent. Scio, quòd Dominatio sua mihi dein suas ex amoribus haustas narrabit consolationes. Inchoabit eos quidem cum cantu, sed postremum non nisi imprecationes diras evomet ob tragicos eventus: Certum est, quòd, quò magis receditur à Venereis illis incitamentis & illecebris, eò propiùs ad felicitatis portum & tranquillitatem accedatur. Ex ipso enim nomine fœmina non nisi infame appellat. Titillat quidam earum pulchritudo oculos, at verò cordi interim venenum instillat. Quibus maneo.

Dominationi suæ

L 2 *Saniora instillans Servulus.*

Consilium petit ab Amico occasione alicujus Matrimonii.

Amicorum unice!

Omnem futuri temporis Fortunæ, bonorumque possessionem hisce judicio Dominationis vestræ subjicio, enixè obsecrans, ut mihi suam hâc super re mentem aperire dignetur. Occasio adest meum hucusque Juris studium ad optatum terminum non tantum perducendi, verùm etiam ulteriori promotioni certò viam aperiendi. Vidua triginta circiter annorum omnem suam facultatem, & substantiam sub conditione matrimonii ineundi mihi offert. Cujus præterea consanguinei omnem mihi in honoribus porrò consequendis auxilium præstandi spondent. Vidua est absque prolibus & tantarum opum, ut etiam sine futuri officii accessione ex illis bonis statui meo congruenter vivere possem. Neque opinor fore, ut aliquando poeniteat exiguam & paupertati propè affinem libertatem cum opulentissimâ futuri spe emolumentî commutasse; modò Dominationem vestram huic me proposito consentientem comperero, cujus maturo judicio totum hoc negotium subdo & consilium avidissime expecto: manens

Dominationis suæ

*Consilium ambabus amplectens
manibus.*

Re-

**Responsoria ad præcedentem
cum affirmativâ.**

Honoratissime Domine!

Nusquam quidem & nunquam difficilius
consilium datur, quam ubi de Matrimonio
agitur: Hoc enim ob quod non dissolui potest,
totius vitæ secuturæ vinculum vel semper
secum trahit felicitatem, vel perpetuam miseri-
am affert: Quia verò Dominatio vestra suam
mihi intentionem tam candidè tamque amicè
abs ullis prorsus ambagibus exponit: Judicium
meum denegare neque possum, neque volo.
Judico proinde, si liberalis illa Vidua præter in-
finuatas facultates sit virtutibus addicta, sit pro-
ba & integræ famæ Matrona, elcontrà etiam
Dominatio vestra conceptum erga illam affe-
ctum opibus illius præferat, occasionem hanc
(utpotè de rarò contingenti) omninò non esse
spernendam: Est enim profectò melior Viduæ
instructa domus, quàm Virginis curta suppel-
lex: Apprecor idcirco proposito numerosissi-
mos Cœli favores, & demùm ad Nuptiarum
solennitatem expecto invitationem maneo

Dominationis vestræ.

Candidissimus Servus.

**Suadet Patientiam Amico degenti
cum uxore strepitosâ.**

Sincerrime Amice!

Consilium à me petit, quid faciendum cum
uxore suâ? Prudens, solida, stabilis & fir-
ma Patientia optimum est, & præsentissimum

in omnia mala & adversa pharmacum. Magnos strepitus concitat, coelum ob hoc terræ miscet, thori Dominationis vestræ consortem sibi esse pugnacem & inquietam, incarnatum Dæmonem Dominationem vestram nutrire! Potest hoc ipsum quidem verum esse, non inficior; sed rogo Dominationem vestram, ac huic rei nullam unquam præbuit ansam? Revocet cum mente oculos ad illa, quæ hætenus egit. Anima sua, quæ Sponsa Christi est, quàm sanctè hoc nuptiale fœdus cum illo hætenus observavit? Quo illum amore est prosecuta? Quàm strictè illum est complexa? Quàm promptè illi obtemperavit? Quàm arcto consensionis nexu suam voluntatem cum illius copulavit? Quàm expeditè sanctissimas illius est executæ leges? Quàm dulce illi fuit in pacis vinculo connexa? Quòd si illius, quæ illi revinctus est, obligationi & debito non respondit, si iusurandum, quo obstrinxit, violavit: non miretur, si uxor eidem modò obtigerit imperiosa, dentata, cerebrosa, elata, rabiosa, & inquieta, cum quâ pacem nullam habere potest, hoc totum noverit eidem evenisse in criminum suorum justissimam juxta ac æquissimam ultionem & castigationem. Emplastrum hoc vulnus sat satisque medicabitur, quibus persevero.

Dominationis suæ

Servus sincerus.

Suadet Societatem bonorum & fugam
certi Amici.

Colentissime Domine!

Typicis vestibus amicti in publicum prodierunt

runt Apologi morales Cyrilli Alexandrini; Hi in bibliothecâ Budensi, quam Matthias Corvinus Hungariæ Rex erexerat, codici cui-dam manuscripto inserti fuerunt. Adeò elegan-tes illi sunt, grati, acuti, docti, ut nihil efforman-dis moribus opportunius possit excogitari. Il-los inter hic gratissimus est, cui titulus & no-men obtigit: Cum socio electo proficiscaris, aut cõverseris. Vulpes ad declivem ætatem deducta, patrati reatùs conscientia, cum ad sa-tisfaciendum peregrinari vellet, mox ejus pere-grinationis rumor increbuit, atque pereгри-nanti canis comes factus est. Cui vetula di-xit: Latratu & morfu soles injuriam provoca-re, atque ideò non ibo tecum. Quod quidem repudiato Onager agebat: Sequar te Soror. Cui illa: In sereno, inquit, dolens, & in tenebris gau-dens livida es, si mihi malum ingrueret, lætare-ris: si bonum contingeret, tristareris. Vade ergo, quia nolo in comitem luminis hostem. Quo rejecto statim se ursus offerens advenit. Cui vulpes respondit: Nimis furiosi pectoris es, & paratam vindictæ ungulam habes: si for-tassis in me vel in alium irâ desævires, tunc aut confunderes sociam, aut ream infense laniares; tecum ego non pergam. Tunc Leoni, id ipsum cum peteret, respondit: quoniam strenua virtu-te adeò magis es magnificus & audax, tale quid forte velles patrare, unde vix aut nunquam pedem eriperem. Deinde dimisso Leone, cùm pavo se illi socium offerret, ei dixit: Nimium propter auream pennam desideratis, & pompâ

effunderis; tecum non pergam, quoniam nolo caudam perdere ob tuam pompam & penam. Quo sic repudiato lupo se obtulit, & dixit: Quæso! ut contritum recipias & poenitentem. Cui illa: Rogo, ut dimittas facinorame ludentem, quippe cum fure nullatenus vadam, ne tuæ damnationis & criminis particeps fiam. Sed & porco mox se ingerenti dixit: Vade, quia nolo tuâ sordescere foeditate. Tandem asino multum se commendanti, respondit: Recede à me stulte, quoniam alicubi sine ratione clamares, & lupis accurrentibus eodem me tecum periculo involveres. Omnibus hisce cum rationibus rejectis, alios vulpes socios sibi ascivit, illorum alleccta precibus. Pantheram, cujus os redolet; Simiam, quæ in plenilunio gaudet; Agnum mitem, leporem pusillanimum, herinaceum cutis spinosæ; Bovem de labore viventem, Arminium sordes vitantem, formicamque prudentem. Cum quibus hilare cum peregeret, Corvus obvius dixit: Quænam est hæc caterva? Cui illa: Electus, inquit, comitatus prudentis. Nam cum electo electus eris, & qui cum sapientibus graditur, sapiens erit. Amicus, de quo mihi scribit, non est bonæ famæ, & se per diversa crimina jam prostituit, caveat ejus & societatem & familiaritatem, dum permaneo

Dominationis suæ

cordialissimus Servus.

Tribu-

Tribulationem dicit esse ample-
ctendam.

Amice candidissime!

Dicet fortassis: nonne omnes docet DEVS!
omnino, quia illuminat omnem hominem
venientem in hunc mundum: sed non ab o-
mnibus intelligitur. Insignis occultè scribendi
modus repertus, quo in chartâ albâ ita scribi-
tur, ut illâ albâ remanente nulla scriptura ap-
pareat, donec igni applicatâ, cunctæ litteræ
novo colore reviviscentes, commodè legan-
tur. Pari modo doctrinæ divinæ accidere vi-
demus, in albo interiorum viscerum nostro-
rum præcepta sua DEVS descripsit, teste Jere-
miâ: *Dabo legem meam in visceribus eorum,*
& in corde eorum scribam. Propheta David se
ipsum considerans, hanc scientiam addiscebat,
dicens: *Mirabilis facta est scientia tua ex*
me; videlicet, scientia tui; velut sanctus Ra-
silius ait; scientia, quam ego de te, non quam
tu ex me habes. Notant aliqui ossa humani
corporis esse 307., quod nempe erant præcepta
legis veteris. Non omnes tamen præcepta le-
gis veteris. Non omnes tamen hanc Scriptu-
ram intelligunt; quare? quia longè ab affli-
ctionis igne absunt; cùm enim DEVS hunc
nobis immittit, subito docti evadimus, & mi-
rifice cuncta intelligimus. Propheta Jeremias
id clarè nobis exhibet, dicens: *De excelso mi-*
sit ignem in ossibus meis: & quid inde secutum?
videbatur debuisse dicere, & me combussit;
L s sed

sed ait: *Et erudit me.* Quis docendi modus est iste? optimus est, ita quippe DEVS nobis indicat, quid in cordibus nostris scripserit. Peccata quoque nostra cordibus nostris inscripta sunt: Peccatum Judæ scriptum est super latitudinem cordis eorum. Sed quando cognoscuntur? dum afflictionis igni exhibentur. Antiochus superbus nunquam peccata sua agnoscere volebat, nisi cruciату adactus: summo quippe dolore afflictus desperabundus, dicebat: *Nunc reminiscor malorum, quæ feci in Jerusalem.* Cur nunc, cum diu illud peractum fuerat? quia vexatio illi nunquam advenerat, nunquam magistrum habuerat illum docentem, nisi tunc, Vestra Dominatio patienter ferat afflictionem, & evadet in lege DEI peritissima, permaneo ex corde

Dominationis vestræ

propensus Servus.

Consulit Spem in DEVM locandam.

Amicissime Amicorum!

Quanto afflictiones sunt majores, & auxilio humano magis destitutæ, tantò magis in DEO sperandum. Optimè Sanctus Ambrosius id nobis exhibet, dicens: In gravissimis passionibus spem deponimus, cum de divinâ miseratione tunc sperandum amplius sit, cum præsidia humana defecerint. Alibi quoque • contrà ait: ibi plus est auxilii, ubi plus est pericu-

periculi. Moyses hanc commiserationem divinam tam accurate noverat; cum enim populus maximam peccaverat adorando vitulum aureum, ut misericordiam à DEO impetraret, hoc modo precabatur: Obsecro! peccavit populus iste peccatum maximum. Sed quis iste orandi modus? nonne qui veniam obtinere cupit, extenuat potius peccatum, quam adauget? Quomodo ergo Moyses omnino contrarium agit? per hoc DEVS potius majori iram accendi videtur quam placari. Optimè tamen id Moyses peregit; peccatum quippe magnum aestimabat miseriam, cumque omnem modum excederet, nec aliquod remedium, nisi à divina manu recipere posset, tunc Moyses sperabat nullum alium posse adferre auxilium, quam ipsum DEVM, qui populum suum nunquam in necessitate deserit. Ab ipso quoque orationem suam didicisse videtur Propheta David, dum remissionem peccatorum impetrare volens, dixit: *Domine tu propitiaberis peccato meo, multum est enim.* Confidat Dominationo vestra, & videbit auxilium Domini super se, ego sum ex corde

Dominationi vestræ

Addictus.

Vir maneat vir, nec mollis sit.

Suavissime Domine!

In linguâ Latinâ Vir duo habet nomina, unum proprium nempè: *Vir*, hominem validum, & fortem indicans, vir siquidem à virtute derivatur:

rivatur: & aliud commune viro & mulieri, nempe *homo*, rem vilem & fragilem indicans: homo quippe ab humo derivatur. Mulier quoque duo habet nomina, unum proprium: *Mulier*, mollitiem & debilitatem exprimens, quia mulier à mollitie dicta, vel ut alii volunt, mollis aër: aliud nomen est *virago* à viro derivatum, validam & robustam indicans. Ex muliere ergò debilitas in homine derivatur, & ab homine fortitudo in muliere: quotiescunque enim homo superior erit, & mulierem sibi subditam tenebit, fortis erit, & fortitudinem suam mulieri communicabit. Quoties verò illi se subdet, & ab ipsâ dependebit, debilis erit & fragilis instar mulieris. Ita fragilem ac debilem se Samson mulieri submisit & in manus fortissimorum inimicorum devenit. Quis Herculem omnibus bellicis trophæis spoliatum, mulieris instar fufum arripere & fila ducere coëgit, nonne mulier? Quis fortem bellatorem regem Davidem, qui ludendo leonem, & ursum interfecerat, & caput immenso Giganti Goliath amputaverat, adeò debilem reddidit, ut diceret: *Non est sanitas in carne mea, non est pax ossibus meis*, nonne mulier? Meritò ergò Job dicere poterat, omnium miseriarum & calamitatum nostrarum initium à muliere exordiri: *Homo natus de muliere brevi vivens tempore, repletur multis miseriis*, ingens ergò homini adfert malum, mulieris filium esse. Si malum igitur est illam habere pro matre, quid erit inimicam habere? si quoque tantorum malo-

malorum occasio filiis, quos amat, qualis erit
iis, quos odit. Dominatio sua agat Virum, nec
indulgeat nimium uxori: Sapienti pauca, &
sum

Dominationi suæ.

Amicorum primus.

Contra mulierem.

(malum gener. Masc.)

Honoratissime Domine!

Magnus est cruciatus, conjunctum esse uxori
malignæ, unde, siquidem ex consortio
ejus consolationem, & auxilium recipere de-
beremus, cum ad eum finem à DEO creata sit;
ut in principio dictum; *Faciamus ei adjuto-
rium simile sibi*: aliud non reperitur, quam
amaritudo, & afflictio, quia continuo murmu-
rat, clamat & obstrepat, nec potest fieri, quie-
tam tenere: bene de illa inquit Sapiens: *Com-
morari Leoni & Draconi placebit magis, quam
habitare cum muliere nequam*. Non dicit mi-
nus malum esse, sed delectationem esse: ma-
ximè certè hoc admirandum; ergo ne delecta-
tionem adferet, commorari Leoni, à quo om-
ni momento expecta dilacerationem? potestne
delectationem afferre videri, commorari cum
Dracone, qui flatu suo venefico te inficit & oc-
cidit? Totum hoc delectationi videtur, respe-
ctu habitationis cum muliere malignâ: potest
siquidem esse, ut animalia illa, vel mansuetacta,
vel à fame non instigata, nos non tangant: aut
si occidant, subito hoc fit: mulier vero ma i-

gna non placari potest, nunquam affligere cessat. nunquam satiatur, nunc sufficit ei vitam tollere, vult etiam bona & honorem auferre. Tales sunt: Patientiâ opus est charissimi, non ultra dicamus: *mala, sed malus mulier*, maneo Dominationis suæ

Humillimus Servus.

Petitio Consilii.

Clarissime Domine!

Insignem Dominationi suæ narro fratris mei calamitatem, ad cuius nuncium ipse quoque cohorrui. Hodie aderat nobis nuntius Labaco revertens cum puerperâ & liberis: nam uxor illic mense præcedenti peperit filiam: ille heri ad nos scripsit, fratri his diebus incendio periisse cum omni frumento, quod invexerat, duo horrea, vicinum stabulum, haras aliquot. Frater damnum æstimat quatuor millibus Florenorum, tribus millibus æstimari rectè putat cognatus meus. Quam anxius ille fuerit in reacquirendâ, neque Eandem fugit, quem ego sæpè monebam, ne se tantoperè conficeret, & alia multa. Ego fortè reprehendendus, qui talia curavi. Itaque nunc etiam non habeo, qui in studiis adjuvem filium, qui alios juverim sæpè & juvem hodie. Quem in necessitate hâc meâ compellem, aut à quô consilium petam, video neminem, præsertim fratris fortunâ jam prostratâ, à quo mutuum sumere cogitâram, adeoque eram cum ipso de hoc negotio locutus. Dominatio suâ verò, tribuat mihi hic aliquam cogitationem exiguam & consilium aliquod in-

inveniat. Faciet, quòd ab Eadem maximè expectare possum. Valeat, & maneo

Dominationis suæ

pro Consilio supplex Servulus.

Petit Consilium ab inimicis lace-
situs.

Suavissime Amicorum!

Mihi consilio amicorum opus est, in quibus quem isthic potius primo loco ponam, quàm Dominationem suam? nec immerito meo, quod absque exprobratione dictum accipiet, mihi præsidio suo opus est. Nondum puto audivit, quot quantisque maledictis me adorti sint in patriâ meâ N. N. & N. N. mense Aprili: Epistolâ ad Senatum datâ. Quod cum ego aliunde accepissem, petii ejus exemplum, & impetravi. Id legendum & Eidem & aliis transmittito. Dicat sincerè, quid mihi contra faciendum censeat? Tam viles mihi sunt, ut, nisi patria sit, ne verbo quidem respondeam, præsertim in hac innocentia meâ & ipsorum apertâ calumnia. Sic autem respondi, nec mihi tamen, nec mittam, nisi prudentum amicorum exploratis sententiis, ut convitium injecerim nullum, nec ad accusandum accesserim, satis habent, dummodò me tuear. Iidem ansam veterem & alienam arripiunt in me: quâ de re Dominatio sua audiat cognatum meum, atque etiam ex illius scripta narratione cognoscet. Æquum petit, & petere judicat. In quâ petitione Dominatio sua quoque homini amico, benè docto, viro integro, ex consuetudine, quæ esse putatur magistra civi-

civilis prudentiæ ad nos reverso suffragabatur.
Quod nos Eidem gratias agamus, inciticia do-
leat & malitia. Valeat, & sum

Dominationi suæ

Pro hac gratiâ supplex.

Compatitur Amico.

Candidissime Domine!

Cum ad Dominationem suam essem scriptu-
rus, multa mihi veniebant in mentem, quæ
& possem recte scribere, & eandem libenter le-
cturum confiderem. Quod autem in primis mei
esse officii arbitror, eidem gratias ago, quod me
suâ singulâri benevolentia complectatur, id-
que, cum apud Eandem essem, humanissimis
verbis ostenderit. Hæc verò facio parcius, ne
cum in suas laudes esset, si facerem, excurren-
dum aut eas minus, quam deberem, attinge-
rem, aut, si apud Dominationem suam eas quasi
penicillo delineare conarer, in adulationis su-
spicionem incurrerem. Tantum sic habeat, &
tanti Eandem apud me esse, quanti apud quen-
quam, & nihil mihi esse magis in optatis, quam
ut Dominationi suæ sim carissimus. Magis verò
hoc opto, dum Eandem hæ ærumnæ premunt,
ut videat, merito suo Dominationem suam à
me observari, nec fieri quidquam tale ullo alio
rei studio. Subeo enim sponte partem suæ for-
tunæ, eamque litteris mitigare conarer, nisi
Eandem fortissimam & piè patientissimam om-
nes boni cognovissent. Credat hoc non mihi,
sed DEO, cujus promissiones uberrimas non
solum quotidie ob oculos politas habet, verum
intus

intimo pectore inculptas gerit: futurum est, non ut ipsa emergat, tanti enim hoc non est, quanquam & hoc fiet, sed Ejusdem opera Ecclesia vicissim & litteris inserviat, ut fecit antea summâ fide. Cætera, quæ has litteras prolixiores facerent, quæque Dominatio sua de Italiâ, meisque rebus lubens cognosceret, exponet Eidem N. N. quæm & litterarum & meo nomine sibi inter cæteros sui observantissimos commendatum esse patietur. Valeat. Permaneo Dominationi suæ.

Fidelissimus Amicus.

Notificat obitum Fratris.

Magnifice Domine!

Acerbum optimi fratris sui fatum, non parùm me afflixit. Me, quia amicum & obstrictum. Hæc doloris, veri amoris tessera est in partem ac societatem tristitiæ tantæ me sufficiens causa trahit. Extinctum lugeo, & extinctum esse miror. Sed nos superstites quam videndi fiduciam capimus, si ætas & anni decipiunt? In viâ ecce meta est, & hanc citiùs quisque mortali-um contingit, quàm prævidet. Quotidiè imminere mortem & minari, tot satis morbi moment, quibus obnoxii sumus. Videat etiam & examinet: multi citra ægritudinem extinguuntur. Atque his aliqua saltem in morbo fuisset felicitas, cum rerum naturâ pacisci. Sanè abire è vitâ, quàm rapi, pii omnes malint. At Dominationis suæ Frater iterum jam decubuerat, venientem quasi mortem vidit, & se necessitati, imò DEO consignavit. Sic vix erat quoque, ut

M

for-

sortem illam communem minùs timere potuerit: piè, honestè, & quod paucorum est, dignum illud famâ commercium ab omni prorsus fraude & malitiâ sejungens. Benè de litteris, optimè de religione meritis: æternitatis nunc capit præmia: quæ Dominationem suam quoque aliquando manent, majora etiam, quia non curam tantùm, sed & ingenium impendit; quia diutius tam laudabilem provinciam sustinebit; denique quia deinceps sola. Hisce persevero Dominationi suæ.

Obsequentissimus Servus,

Epistolæ Jocosæ.

Astutia mulierum.

Suavisime Domine!

Quod mihi Dominatio vestra scribit circa astutiam mulieris notæ, equidem non valde miror, cum semper verum fuerit: *Laus, Fraus muliebria sunt*. Hic inter nos casus contigit, quem narro: Cuidam vinitori erat mulier delicata, quæ domi lautè vivebat: & marito pul-tem fartam in vineam exportabat. Semel domi remansit in loco occulto maritus, & uxorem observavit: viditque illam duodecim ova in calefactum butyrum infundere, indè in cellam descendere, & siphone in dolium dimisso vinum extrahere. Interim maritus altera duodecim, in sartaginem ingerit. Reversa è cellâ muliere, cum omnia ova non posset devorare, mirari incipit, & queri de infirmitate suâ. Sed re-
pen-

pentè in medium profiliit maritus & fuste arreptò tergum illius dolat. Nactâ occasione se ulciscendi mulier vicinas ad se convocat, ludum instituit, ut singuli sese occultent, ne inveniantur à quærentibus. Ibi maritus, ut omnium maximè latitaret, persuaderi sibi patitur, ut in sacco includatur. Sed sacco inclusum, mulier statim verberare incipit: nec prius desit, quàm maritus sanctâ fide promitteret injuriæ oblivionem. Promittit ille quidem: sed paulò post vocatus cum uxore ad nuptias, inter agendum choreas uxorem manibus, in altum tollens, & in gyrum agens, ubi scalis appropinquasset, è manibus excidere, & præcipiti lapsu per gradus ferri patitur. Demum reconciliati post mutuas injurias vixerunt conjunctissimè. Quis ergo dicet astutiam mulieris æqualem sibi habere? Mulier ubique fraudulenta est, nunquam suum mutat genium, proinde Dominatio vestra eò facilius ferret id, quod eidem accidit, dum ego semper permaneo

Dominationi suæ

Ad vota paratus.

Dolus Avari patefit.

Cordialissime Domine!

Reverà dicere possumus: *Mundum totum in maligno positum esse*, id enim videmus in quovis hominum genere, ut Dominatio vestra nullam plane occasionem habeat tantum admirandi fraudem illam, quam nuper passa est à viro, qui illibatæ putabatur esse conscientia. Serviat pro consolatione, hoc quod subjicio:

In nundinis Francofurtensibus, quidam nequam plumbum, resque vilissimas corio insuit, ac si res pretiosa esset, atque in conspectu cujusdam divitis negotiatoris & multorum hominum fascem illum clam ab se abjecit, atque postea levavit, quæritans an quisquam in tantâ turbâ rem illam perdidisset? Accessit dives parùm probus, atque suam esse constanter affirmavit. Cui deceptor: Estne res pretiosa, ut apparet? Pretiosam asserente negotiatore: Non recipies, inquit deceptor, nisi dono mihi dederis decem aureos. Quod ille spontè obtulit, & abiens corium aperuit, atque utilitate rei perspectâ, mox deceptorem convenit seque fraudatum allegans, nisi ille decem aureos redderet, furcas minitatur. Cui deceptor: Cur ergò mendaciter & fraudulenter dixisti, rem esse tuam? Et apprehensâ ejus manu, veni (inquit) mecum ad prætorem, & de nostrâ improbitate experiamur. Negotiator retraxit manum, atque ab omni accusatione fugiendo destitit. Profectò si & hoc ipsum accedisset noto amico, qui tamen, uti palàm est, facultates habet amplissimas nihil dicere, quam suam solummodo avaritiam inculpare potuisset. Avaritia undique Sceptrum tenet. Nos qui prudentes à sæculo dicimur, satagamus cor nostrum abstrahere à mundanis, ne & corpora & animas perdamus, cum eis utendum solum, ut faciliùs ad illum, qui omnium nostrum scopus est, scilicet DEUM pertingere possimus. Hisce addo
no-

novum calamo testimonium, me semper perseveraturum

Dominationi suæ

Corde & opere observantissimum.

Mulieres obliviscuntur defuncti
mariti sine morâ.

Honorande Amicorum!

Dominatio sua, ut video, mirum in modum admiratione afficitur, quod nota Domina tam citò ad secundas properet nuptias, & Hymenæum recenter iterum degustare cupiat, & ego mirarer, nisi plurima nos de alio instruerent exempla: Non pridem quidam Caupo erat Viennæ, qui cùm ad medium annum valetudinarius, vitam tandem cum morte commutasset, uxor ejus funus profecuta, miserabiles edebat ejulatus, obstinateque lachrimabatur, adeò, ut ducere eam cogeretur servus ejus, qui pro virili parte consolabatur. Cùm verò ipsa quereretur, se neminem habere, cum quo cauponam administraret (ut moris est mulieribus multa conquerentibus) famulus sua in homines merita, qualiter quoque notus esset declarando, appellavit eam de conjugio. Illa inter ejulandum dixit: Ah! nimis serò petiisti, paulò enim antè alteri promissi. Hic genius est mulierum & juvenum viduarum. Deus conservet Dominationem suam, ego semper manebo

Dominationi suæ

Obtemperans Servus.

M 3

Con-

Contra Dolos muliebres.

Amantissime Domine!

Et si viri magnam videantur sibi polliceri prudentiam, verum tamen est mulierum dolos esse multò acriores, unde, ut Dominatio sua possit citius oblivisci ejus, quod contigit, narro eidem hunc casum ludicrum: Tres erant mulieres, quæ convenerant, ut quæ virum suum magis infatuaret, grandem pecuniam lucraretur. Prima, cum vir semel dormiret, fecit eum radi cucullogue ad hoc comparato vestivit: cumque ille evigilasset, mulier dominum eum & Patrem appellando, an non cum Confratribus suis abire vellet, quæsit: pagum enim suum paulò antè cujusdam monasterii fratres vehiculo transiverant. Vir primò irate uxorem alloquitur, an ipsum ludibrio haberet? Illa, non profectò inquit, Pater Reverende! absit à me tantum facinus, sed fratres vestri abiêrunt. Ille raturam advertens atque vestem, sumne ego Colinus (ita enim vocabatur) an non? Uxore vocitante eum Reverendum Patrem, atque perseverante in ea appellatione: rusticus tandem consensit, atque quorsum hi abiissent, quæsit. Quos cum ex uxoris relatione illo die non consequi posset, illa eum induxit, ut apud se manendo, cras divina celebraret. Qui cum accessisset altare, incompositum quendam cantum & rusticanum cœptabat. Altera mulier suum induxit, ut nudus omninò ad altare cum oblatione accederet, pro novo sacerdotio vicini, cum crederet se ex ver-

verbis uxoris vestitum. Tertia verò cum marito suo persuaserit ipsum mortuum esse, feretro impositum in templum detulit. Qui cum se erexisset, vicinumque unum sacrificantem atque Monachum agentem, & alterum nudum illi offerentem videret, profectò nisi mortuus essem, inquit, has vicinorum meorum ineptias effusè riderem. Quæritur nunc, penes quam mulierum victoria sit? Quæri, potest etiam, utrum maritus eludere possit omnes mulieris dolos? ad quod dum respondeo: negativè, me Dominationi suæ perquam humiliter commendo. Sit fides penes Authorem. Ego sum Dominationis suæ

Servulus humilis.

De quodam ignorante Parocho.

Domine mi!

Scio Dominum conscium demisse precatum esse pro Parochia in N. sed timeo, nec ei eveniat, quod modo narrabo: Cum in libro cujusdam Sacerdotis contineretur Festum Conceptionis virginalis, & Sacerdos ille pervenisset ad Evangelium ubi dicitur: Abraham autem genuit Isaac, Isaac autem genuit Jacob &c. ipso commutando festum Conceptionis legebat, Abraham autem concepit Isaac, Isaac autem concepit Jacob &c. Cùm autem reprehenderetur à quibusdam: Vultis vos (inquit) corrigere sacram scripturam? Videte Breviarium meum: illi viso Breviario ignorantiam viri, industriam illius valde laudaverunt. Verbo dicam: Scientiam non est prædictus & imaginatione

tamen omnes longe anteit. Tempus dabit suorum fructum laborum, ego autem persisto.

Dominationi suæ

Ad omnia paratus Servulus.

Antipathia inter maritum & mulierem.

Colentissime Domine!

Nihil novi mihi est, in audio Dominum N. N. tam malè cum uxore suâ degere, si id quod scribo, verum est. Quidam venerat ad portas Cœli non longo tempore post, dum vitâ functus esset, & cum S. Petrus præteritorum memor, eum admittere vellet, dicebatque: veni & sedeas prope uxorem tuam. Respondit ille: Non per DEUM, si uxor mea est intus, ego nunquam intrabo. In vitâ enim nunquam quietus fui cum eâ, mortuus nunc & otiosus, & crebrò cum eâ habitans, quomodo pacem habere possem? Atque sic abiit, nescio quorsum. Ex quo videre licet antipathiam inter mulieres & viros. Quandoque Divitias tantùm piscamur, proinde dicere possumus: merito hæc patimur, ego maneo

Dominationis suæ

Servus humillimus.

De quodam guloso.

Confidentissime Domine!

Cùm histrioni cuidam, cum nobilibus discumbenti, minutiores pisces appositi essent, illis aurem grandiores, cœpit histrio, pisciculos multos contrectare, atque nunc ad os,
nunc

nunc ad aurem admove, quædam arcane loquens, cœpit & tandem flere. Et cùm nobiles, cur id faceret? interrogarent, dixit: Pater meus piscator olim in aquâ submersus est, & cùm quæro pisciculos, an non viderint genitorem meum? Respondent se esse juniores, ut hanc rem sciant, proinde interrogandos esse grandiores natu. Hoc cùm intelligerent nobiles, dederunt ei grandiores pisces etiam inquirendos, vel potius devorandos, Credo equidem hunc non paucos habere fratres, inter quos est & sua Dominatio, quæ libentius tractat pisces, quam pisciculos. Sed quid ad me? Ego sum semper

Dominationis suæ

Ad obsequia promptus.

De quodam ignorante Sacerdote.

Mi Domine!

Conveni Sacerdotem quendam Italicum flumine, qui erat cum certis Amicis ex Lauranâ, & cœpi percontari de novis rebus Italiæ. Ille averso vultu stans, ait: Non intelligo, non sum Sacerdos ad Grammaticam. Tum ego: Ad quid est ergo Sacerdos, dixi? Respondit ad tria Missa. Et ego in eodem genere quæsi; Ad qualia? Respondit, de Beatâ virgine, Spiritu sancto, & pro defunctis. Sed causa est, quia inibi omnes functiones Ecclesiasticas solent peragere in lingua Illyricâ. Proinde: *Dominus Vobiscum* dicunt: *Gospud suame*: Credo, quod no-

tus amicus vix plura sciet de Latinitate. Ego
ero semper

Dominntionis suæ

Servus in Domino.

De timido Pistore.

Colentissime Domine!

Quidem adulterii commercium habuit cum
uxore pistoris, cum quâ, dum nocte quâ-
dam esset, maritumque domui appropinquan-
tem videret, consilio amicæ in stabulum porco-
rum, quod sub scalâ erat, properè se proripuit.
Adveniens verò maritus, strepitum (nondum
enim composuit ille) audiens: Quis es tu? in-
quit: Ille more porci primùm grunnire cœpit,
ut erat instructus ab adulterâ: sed pistore assidue
quærente, dixit: Sum miser pòrcus. Qua voce
adeò exterrebatur pistor (diabolicam vocem e-
xistimans, quàm ille terrore nimio horribilem
ediderat) ut è vestigio domum fugiendo relin-
queret, adulteroque liberam abeundi faculta-
tem præberet. En pistorem simplicem! Quæ
Dominationi suæ scribo, vera sunt, etsi ridicula.
Hisce permaneo

Dominationis suæ

Addictissimus.

De simplici Servo.

Suavissime Domine!

Hisce diebus hic contigit, quod & Dominatio-
ni suæ narro: Quidam adolescens gloriæ
cupidus, convenit cum servo, ut de quâcunque
re apud amicam loqueretur, semper ipse servus
rem

rem exaggeraret: dum esset cum puellâ, diceretque de censibus suis, semper servus triplicem efficeret. Cum verò alio tempore iterum conveniret amicam, & ipsa diceret. Videris mihi, ô amantissime! paululum infirmus, hic color non integer atque insolitus prodit: Dixit ille, se tam pallidum, parùmque infirmum. Ad hoc servus: Meritò est pallidissimus, quotidianâ enim & incurabili valetudine laborat. Hoc Dominus ægre tulit, servumque remotis arbitris acerbissimè castigavit, quòd ea apud amicam de eo diceret. Tum illi servus dixit: Ita enim fieri debere existimavi, ut quicquid tu diceres, ego copiosius, & augerem, & confirmarem. Sic simplices sunt servi: sed mundus decipit, & vult decipi. Alia modo non habeo ad scribendum, nisi quod Dominationis suæ hisce diebus memor fuerim vitro boni vini, quod vocant: Muscatum. Interim permaneo

Dominationis suæ.

Servus fidelissimus.

Viri omnes timent Uxores.

Honoratissime Domine!

Nihil novi sub sole, quòd notus vir in eâ occasione timorem uxoris adduxerit. Uxores dominantur viris. Narrabo hæc: Circumferebat quidam per universum orbem calceos, quos ocreas vocamus, eas offerens illi viro, qui uxorem suam non timeret. Ec cum diu neminem inveniret, qui acceptare vellet: tandem rusticanus quidem homo & inordinatus accepit:

pit: Cui dixit illi. Accipe & axungiam in sinum, ut ungas eas: Sed quia novo indusio & candido indutus erat rusticus, non audeo, inquit: uxor etenim quod indusium denigrarem, argueret. Tunc ille ocreas recipiens, illisque eum percutiens: Abi, dixit, in malam crucem, quoniam in levissimâ re uxorem times, meque defraudare studuisti. Atque mox abiens, non credo, quòd adhuc alicui donaverit. Qui credit se uxoris suæ Dominum (desperatum modum excipio) veniat ad nundinas Francofurtenses & erit ei præmium. Permaneo hisce

Dominationis suæ

Cordialissimus Amicus.

De quodam nobilitatem suam ostentante.

Candidissime Domine!

Non oportet nimis jactare nobilitatem suam. Ecce: Venit quidam pannosus & deformis homo in cauponam, & cum ab omnibus negligeretur, cœpit tandem jactare suam nobilitatem, familiamque vetustissimam, compotatoresque esse homines rudes & barbaros, qui eum non debitâ reverentiâ prosequerentur. Et cum semper in commendandâ nobilitate suâ perstreperet: cœpit alius (cui fastidio tandem erat gloriosi illius jactantia) dicere: Abi precor cum tuâ nobilitate. Nam equidem asinus molitoris nostri multò te est nobilior; is enim servo comite ingreditur, tu autem sine servis. Quid adhuc

huc respondit? nescio, nec præsens fui. *Propria
laus sordet.* Commendo me & permaneo

Dominationi suæ,

Obligatissimus.

Simplicitas rustici.

Colentissime Domine!

Rusticus quidem erat, uti certissimâ fide accepi, cui cum in peste uxor, omnesque liberi, quos plures habebat, obiissent, coepit & ipse eâdem peste correptus ægrotare. Quem cum Sacerdos providere Sacramentis, uti solet, vellet, restitit rusticus, adeo indignateque se mori nolle, testatus est, seque summâ à Deo injuriâ affici conqueritur seriò, quòd post omnes liberos & ipse vocetur ad mortem, dum plures haberet vicinos, qui cum liberis omnes incolumes sint, seque DEum & Apostolos provocaturum jamque provocare affirmat. Ad hunc sacerdos: Sis æquo animo, inquit: fili? vitamque tuam pariter, & voluntatem divinæ voluntati committas, eos enim plus visitat & ad se vocat, quos clariores habet. Cui rusticus respondit: O utinam hostis meus esset! modo sineret me vivere. Nam si ita suos diligit, diligat alios quàm me & dicitur convaluisse; forsan enim per appellationem vitam obtinuit. Sed hæc non imitanda crassa simplicitas. Obtemperemus in omnibus DEO, quoniam ipse faciet, quid nobis ad salutem conducet: *Spes mea DEO.* Permaneo

Dominationis suæ

Ad obsequia paratissimus.

De

De quodam Helvetio.

Hic casus, quem Dominationi suæ transcribo, certè accidit: Helvetius quidam in Alpibus pascendorum pecorum curâ detentus, quòd rarissimè ad Ecclesias veniret, semel instigatus à vicinis suis in hebdomade magnâ, quam & sanctam vocamus, matutinis interfuit. Et cum solito more extinctis luminibus tumultus fingeretur, quem Judæi concitasse creduntur, cum Christum in custodiam traderent, ille extracto gladio, in angulo Fani stetit summo timore perculsus: Cumque rursus accederentur lumina vicinum suum acclamans quæsit: anne vulneratus esset? Et interea vidit Sacerdotes imaginem Crucifixi portantes, & quoniam non novit imaginem, dixit: Ego benè cogitavi tantum tumultum non finitum iri sine homicidio. En simplicitatem! Deo autem gratias, qui dedit nobis meliorem rerum spiritualium & Ecclesiasticarum cognitionem. Subscribar semper

Dominationi suæ

Servus paratissimus.

De Caufidicis.

Clarissime Domine!

Matrona quædam venerat Patavium, & videns illic multos adolescentes scholasticos, quæsit, quidnam facerent? Respondebatur, eos litterarum studiis operam dare. Ad quæ illa: Quibus litteris? Juri civili respondebatur. Illa verò: in quem finem? Quales sunt illi
fu

futuri? Dicebatur: Ut fiant sæcularium causarum Advocati, causidici atque litium patroni. Heu! clamabat illa, solum est in patriâ meâ unus causidicus vel procurator, & fermè tota patria per ejus & nugas & fallacias destructa est: quid nunc fiet de tam ingenti scholasticorum classe? utrum hæc benè locuta fuerit, relinquo id judicio Dominationis discutiendum & sum Dominationi

Addictissimus.

Contra distractos orationem perfolventes.

Amantissime Domine!

Non equidem bonum est in Sanctæ Orationis Studio distractum esse, minus maledicentem. Quidam auceps, cum aucupio intentus esse, atque orare simul instituisset, cœpit dicere: *Pater noster, qui es in cælis*, & cum res non successit ex sententiâ, imprecatus est epilepsiam & sacros ignes, atque iterum in oratione progressus: *Sanctificetur nomen tuum*. Mox turbatus dixit: Dii superi & inferi male velint. Progressus ultrâ: *Fiat voluntas tua sicut in cælo ita & in terra*. Mox incommoda prospiciens, ad solitas imprecationes regreditur atque orando simul & maledicendo multum diei consumpsit. Nonne hunc exaudiet Dominus? Vix. Dominatio vestra sataget purâ mente & corde DEUM orare. Sic enim adorabit eum in spiritu & veritate. Permaneo

Dominationi vestræ,

Propensus servus.

Modus coercendi iram mulie- brem.

Amicorum optime!

Habebat quidam pugnacem mulierem, adeo
ut, siue ex cauponâ rediret, siue laboraret
aut comederet, maledictis ab eâ impeteretur,
quicquid tentavit, semper ei mulier maledixit,
atque quânto eam frequentius verberaverat,
tânto contumeliosior reddebatur, magis jur-
gabatur. Quod cùm verbera nihil profecissent,
aliâ viâ aggrediendam rem putavit, atque quo-
tiescunque ipsa ei maledicebat, nihil moveba-
tur, sed continuò tibiâ, cujus erat indoctissi-
mus, canebat. Quod cùm fecisset, ipsa acrius
maledicere coëpit. Illo verò persistente sic in
proposito, ipsa præ irâ saltare coëpit: quo per-
gente, ipsa ex manibus ejus tibiam excussit, qui
cùm nihilominus resumptâ tibiâ sine commo-
tione caneret, mulier indignatissima domo ex-
ivit, asserens se posthac non perpeffuram ne-
quitiam viri, & temulentiam illam intolerabi-
lem. Et cùm postera die cum solita maledictio-
ne rediret, vir ad solitum cantum reversus est.
Quare mulier se victam ostendens, imprecatio-
nibus abstinuit, benevolentissimamque se fu-
turam viro pollicita est, modo tibiam se pone-
ret. Insigne exemplum, pertinaciam mulie-
brem variis artibus frangendam esse. Sed dicet
Dominatio sua, mulierem ejus hoc non posse
domari remedio. Quid faciendum? patientiâ
certè eidem erit necessaria, ut reportet rursus
promissiones. Permaneo

Cordialissimus Amicus.

Simplicitas cujusdam rustici.

Charissime Domine!

Multoties ridicula eveniunt etiam tempore sacrarum functionum. Rusticus in quodam spectaculo Christum crucifixum agens, cum à Judæis malè percussus esset, abjectâ cruce, diabolus, inquit: sit posthac vester Deus, ego nunquam ero. Sed cum semel pistor hanc ageret personam, Judæi illum probrosis dehoneſtabant verbis. Quod cum patienter pertuliſſet, dixit alius ad eum: Fur farinae. Ad quod pistor: Tace, aut ego te cruce in terram proſternam. Veritas enim non patitur jocos, nec homines conſcii ſibi, libenter audiunt cum veritate ſecum joculari: Similia non committantur ſimplicibus hominibus, qui ſæpè ſæpius errores committunt. Permaneo

Dominationis ſuæ

Ex corde obſtrictus Servus.

Timor ridiculus.

Clarissime Domine!

Hanc ſcribo epistolam, quoniam his diebus casus hic contigit: Quoniam faber ahenarius hic ſuſpenſus erat, & alius neſcius rei, cùm ad civitatem intempeſtâ nocte feſtinaret, & nimîâ feſtinatione clauſas jam portas ſuſpicaretur, cœpit ſub arbore, non procul à patibulo, quietem. Non autem multo poſt tempore venerunt alii, & ipſi ad Civitatem properantes, qui patibulum intuentes atque ſuſpenſum cognoscentes, illum inclamaverunt, ſi vellet, ut

N

cum

cum ipsis ad forum iret. Quibus verbis ille excitatus, (quem dixi primum quietem cœpisse sub arbore) acclamabat; Expectate ô boni socii! ego veniam. Unde illi mortuum loqui existimantes, adeò extimuerunt, ut celerimâ fugâ penè exanimarentur. Ille verò semper eos secutus; Manete, inquit, vos rogo, nam vobiscum ibo, & quantò plus clamando eos secutus est, tantò magis illi festinârunt: adeò, ut semianimes tandem ante portas urbis reperirentur, atque non nisi longo demùm tempore sanitatem pristinam ex longâ consternatione receperint. Hæc apprehensio & imaginatio quandoque efficere possunt. Expecto ad meas præcedentes binas responsum, & permaneo
Dominationis suæ

Sincerrimus Servus.

Exordium cujusdam Concionis.

Admodum Reverende Pater!

Non credo, quod notus Amicus quadrabit ob debilitatem memoriæ. Narrabo: Concionaturus quidam Sacerdos suis rusticis, incepit: Salutat vos Lucas medicus, ut sacræ litteræ habent. Sed post ita obstupuit, ut ne unum quidem verbum enunciare potuerit ulterius. Cui ex senioribus unus assurgens dixit: Habe gratias, atque si quando ad eum Reverentia vestra redibit; dic & illi nostro omnium nomine plurimam salutem. Idem quasi mihi videbatur nuper de illo, dum vix aliquid ad populum dicere poterat. Parochia hæc est sat celebris,
&

& digno eget Concionatore. Tempus dabit
plura, quibus permaneo

admodum Reverendæ Paternitatis

Servus devotissimus.

De quodam vanaglorioso.

Clarissime Domine!

Mundus plenus est vanagloriosis, dum tamen
hi sæpè confunduntur, ut hic infrà. Qui-
dam gloriatus est, se lustrasse totam ferè Euro-
pam, maximeque Italiam. Interrogabatur de
Venetorum Urbe, magnificisque ædificiis. Ad
quod inquit: Non possum plura dicere de Ve-
netiis, eam enim urbem, non nisi semel, sub cre-
pusculo vespertino transivi equo. Quod cum
alii, non potest fieri, dicerent, eò quòd urbs ma-
ri circumdata, equorum ingressum & egressum
non admitteret. Dixit ergo: fuisse hyemem eo
tempore, dum transisset, atque super glacie
equitasse ad urbem. Quid juvat multa de se ja-
ctare, quæ vera non sunt? Hæc ad Dominatio-
nem vestram scribo, ut fugiat vanam gloriam,
quæ ad nihilum utilis, & hominem proscribit.
Ego ero semper

Dominationis suæ.

Servus humillimus.

De tribus Bavaris.

Colentissime Domine!

Tres Bavari simul peregrè profecti sunt, gra-
tia morum in alienis terris discendorum,
venientesque in Germaniam inferiorem (ubi
homines tam expeditè curteque loquuntur, ni-

miumque celeriter verba pronunciant, ut vix & ægrè superiores Germani intelligant) civitati cuidam appropinquaverunt. Præmittitur autem ab eis pro procurando hospitio lautoque prandio instruendo, qui hujus insuetæ linguæ non admodum ignarus, sed peritissimus haberi voluit. Qui cum in urbem venisset, atque tardâ suâ linguâ, in primisque crassâ & durâ, cum caupona esset locutus plura, nihil tamen eorum intellexet: quare dentes digitis demonstrans, comedendi cupiditatem significavit. Caupo dolore dentium laborare eum existimans, mox ad Medicum dentarium deduci jubet. Ubi cum adhuc in dentibus demonstrandis perseveraret, Medicus Cauponis opinione permotus dentes duos illi evulsit funditus. Quare indignabundus ille tristis exiens civitatem, ad comites pervenit, quibus ait: O fratres charissimi! per fidem meam consulo vobis, ne hanc civitatem ingrediamini: quam primum enim ad manducandum quidpiam postulaveritis, dentes vobis omnes evellentur. Mihi ut cernitis duo ob eam rem adempti sunt, qui nisi adeo peritus & edoctus fuisset in eorum linguâ, jam totus dentibus carens ad vos rediissem. Ibi boni homines stulto illius consilio commoti, ferè inediâ confecti abierunt, Bavariam jejuni iteratò repetentes.

Dominationi suæ

Servus.

De

De quodam Diabolum sibi imprecante.

Perdocte Domine!

Quis explicabit simplicem animum rusticorum, quæ ab iis patrari solent, ut jure merito hanc per epistolam Dominationi suæ transcribere dignam judicârim. Quidam rusticus in pago, cui nomen erat Balthasar N. N. certam quandam fabellam narrabat, cui ut fides haberetur, ita confirmavit: Nisi ita sit, auferat me diabolus. Et mox conscius mendacii, & ita intra se territus, revocavit verba, atque absit, inquit: ut hoc pacto me hic devoveam: nescio enim, quales apud vos hic sint diaboli: at illud scio, si domi & apud nos sic jurarem, quod nostri dæmones nihil mihi nocerent. En ridiculam rem, putabat enim Diabolos pagi sui non esse tam malos ac alios alibi degentes. Si quid novi habebo in posterum, non cessabo per litteras communicare, permaneo

Dominationis suæ

Candidissimus Amicus.

De muliere obstinatâ.

Suavisime Domine!

Conjux quædam à nostris, admodum viro contraria, semper verbis ejus objurgando refragabatur, perstans in eo, quod cœperat, ita ut superior esse vellet. Habitâ semel cum viro gravi contentione, maritum *pediculosum* vocavit. Ille, ut verbis id iterum tractaret, uxorem verberibus contundebat, pugnis cædens ac cal-

cibus. Quò magis cædebatur, eò plus illa *pediculosum* vocabat. Vir tandem verberando lassus, ut uxoris pertinaciam superaret per funem in aquæ puteum demisit, suffocaturum se eam dicens nisi verbis ejusmodi abstineret, illa asidue perseverabat etiam in aquâ mentum usq; constituta verbum illud continuans. Tum vir eam ne amplius loqui posset, in puteum demersit, tentans, si eam mortis periculo à verborum pertinaciâ posset avertere. At illa loquendi facultate ademptâ, etiam dum suffocaretur, quod loqui nequibat, digitis exprimebat. Nam manibus super caput erectis, atque unguibus utriusque pollicis conjunctis, saltem quod potuit gestu, viro pediculosos objiciebat: unguibus enim eorum digitorum pediculi à fœminis occidi consueverunt. Quis vidit & audivit similem pertinaciam? sed mulieres hujus temporis sunt tam magnæ pertinaciæ. Vivat bene dum ego maneo

Dominationi suæ

Obsequiosissimus Servus.

Epistolæ Invitatoriæ ad Nuptias.

Conjunctissime Domine!

Nolo Dominationem vestram celare, mens jam esse, à quo inter Dominum N. N. Mercatorem hujus nostræ civitatis celeberrimum, & Filiam meam N. N. natu maximam, bonorum amicorum consilio, sponsalia sunt contracta.

Et. Cum igitur tempus tandem requirat, ut illa coram Ecclesiæ nostræ cœtu adhibitis piis precibus, solenni modo confirmentur & promore recepto celebrentur, diem illis diximus 7. Februarii, ad quem vocavi & voco ex meis, intimos, & conjunctissimos. Cum autem Dominationem vestram quoque in numero meorum non postremum habeam, rogo atque obsecro, ut ad diem addictum, cum suâ Charissimâ apud Nos - compareat, precibus aliorum bonorum, pro felici copulandorum auspicio suas adjungat, atque præsentia & auctoritate suâ, nostras nuptias promoveat, erit id nobis tam gratum, ut nihil gratius. Valeat, & me sibi commendatum habeat, qui sum

Dominationis vestræ

Cultor perpetuus.

Alia Invitatio.

Ornatissime Domine!

Haud Dominationem vestram fugit, connu-
bii me promississe fidem Matronæ valde
piæ, Viri spectatissimi quondam N. N. relictæ
viduæ, nuptiisque solennibus diem, auspice
Christo supremo illo Gamarchâ ad VII. Calen-
das Majas hîc locorum celebrandis dixisse. Ex
fraterno itaque affectu, quo Dominationem
vestram prosequor, impensè eandem rogo, ut
die dicto huc ad nos excurrat, fraternumque
suum erga me favorem contestatur in eo, ut
non modò ad templum nos deducat, consue-
tisque cærimoniis sacris intersit, verùm etiam
precibus finitis, ad constitutum Nymphæum

nos reducat, atque ita, quàm fraterno me prosequatur amore, omnibus probatum reddat. Hoc officii genus, ut grato agniturus sum animo, ita in consimili, siue alio officiorum genere, tam erga Dominationem vestram, quam suos, pro virili compensare, nulli nec operi, nec operæ parcam. Hic subsisto. & Dominationem vestram protectioni divinæ quàm commendatissimam esse jubeo, felicemque adventum suum, ut certè spero, ita ex corde apprecor, permanens

Dominationi suæ

Cordialissimus Servus.

Nunciatoria de nuptiis initis.

Suavisime Amicorum!

Quæ mihi res maximæ curæ fuit, & in quam meas omnes cogitationes fixeram, eam, cum ex animi sententiâ, divino favente numine successerit, litteris Dominationi suæ, significandam putavi. Unicam filiam Magdalenam, inter sacras virgines educatam non hebetem ingenio, nec paucis, nisi me fallit amor, virtutibus instructam, N. N. juveni optimo satis honesti loci, haud postremi ordinis in jure civili, addo etiam, quod hodiè potissimum requiritur, fortunæ bonis non vacuo, meis reclamantibus quidem, de sententiâ tamen fidelium amicorum, despondi. Hoc meum consilium, pro veteri nostrâ necessitudine, suaque æquitate, non dubito, quin & Dominatio sua approbet & optimis votis prosequatur. Equidem

dem onus Aetnâ gravius deposuisse mihi videor, speroque fore, ut, quod reliquum & vitæ, vacuo curis animo tranquillè degam. Dominationis sua verò valeat & hujus voluptatis diuturnitatem precetur, qui semper subscribar

Dominationi suæ

Fidelissimus Servus.

Responforia ad præcedentem.

Amicorum Apex!

Quæ Dominationis suæ lætitia sit ob collocatam N. N. filiam, meus me sensus admonet, siquidem ipse hæc pariter sum affectus. Postulat enim noster amor, ego secundis rebus suis æquè læter ac meis, Dominatio sua meis vicissim æquè lætetur ac suis. Dominorum N. N. familia tum doctrinâ & sapientiâ, tum honoribus & rebus gestis præclari nominis est, Generi Dominationis suæ pater is & fuit in omni vitâ & nunc quidem is maximæ est, cui præferri nemo integritate, ingenio, dignitate, conferri possint admodum pauci. Filius adolescens, ex omni à Dominatione sua juventute probatus atque electus, non dubito, quin & parentis & majorum suorum laudibus egregiè respondeat. Quocirca Dominationi suæ de ista conjunctione vehementer gratulor, eamque DEVM Optimum Maximum ità fortunare volo, ut majorem quotidie sui consilii fructum voluptatemque capiat. Valeat, & me sibi commendatum habeat, qui sum

Dominationis suæ

Ad obsequia paratissimus.

Nunciatoria cum Invitatoria ad Nuptias.

Clarissime Domine!

Innotuit jam familiaribus, nec Dominationem suam fugit, quemadmodum minorem natu filiam Annam Sophiam humanissimo juveni N. N. studiorum liberalium & inprimis Jurium sedulo cultori, Illustrissimi Principis N. N. Secretario, aliquos mensibus desponderim. Jam verò etiam diem nuptiis Septembris diximus. Puto autem esse mearum partium, ut pro nostrâ amicitia ac singulari suâ in me benevolentia ad hoc Sacrum nuptiale Eandem quoque invitem cum amicis integerrimis. Quare Dominationem suam etiam atque etiam magnoperè rogo, ut nostro honori non gravatè serviat, & inter amicos in eâ solemnitate compareat. Ego vicissim mea meorumque officia Eidem, suisque defero; & quicquid à me fieri poterit, ipsorum beneficii haud immemor præstabo. Valeat, & sum

Dominationi suæ

Servus integerrimus.

Responsoria ad præcedentem,
mixtâ laude vitæ conjugialis.

Amicorum Antesignane!

Quemadmodum, omnibus propè rebus mirifica mater natura hoc indidit, ut simile sibi adjungi velint & appetant; ita eadem cupiditas, sed & meliori tanquam lumine accepto,

pto, in homine, qui homo est, nec, quod humanum, à se alienum putat, deprehendi solet. Morosi enim omnemque aspernantis societatem Timonis est, non genii elegantioris Viri, conjunctionem bellissimæ honestissimæque uxoris averari. Unde ex corde aggratulor sponso Charissimo, quod cum florentissimâ clarissimique generis virgine demisse invocato Numine divino, se jungat in matrimonium. Ita certè se habet Dominationis suæ institutum, ut & DEO, castissimo amoris fonti, vehementer placeat, & acclamare eidem more veterum me oporteat. Bonum factum! Conjugium enim legitimè contractum res honestissima est, nec parum bonæ existimationis, quæ in cœlibatu non rarò patitur naufragium, conciliare potest, aut & conciliatum stabilire. Proinde non intermittam benignissimum Cœli Moderatorem interpellare, ut conjuges ambos diutissimè in bonâ conservare dignetur valetudine. Quibus me commendo & permaneo

Dominationi suæ

inter Servos non postremus.

Alia invitatoria.

Inter omnes plurimum colende

Domine!

Tandem aliquando nuptiales tabulæ inter me & pudicissimam Filiam Domini N. N. sunt signatæ. Omnia autem ad vota nostra felicissimè decurrant, in testimonium festivitatis publicæ provocandi sunt Amici optimi, iique exploratissimi. Quamobrem, ut à negotiis, quibus
ve-

vestra Dominationi districta tenetur, nonnihil se vindicet, & divino Numini futuram nostram felicitatem commendet, eô, quo par est, cultu; officiosissimè à vestrà Dominatione contendo. Eadem enim majorem fecerit domum nostram dignatione suâ, si ad exemplum Thesei, qui quondam non aspernabatur Hecatis hospitium, cum parvulo tugurio contentus vixerit. Reddat itaque nobis amantissimum suum conspectum, certissimè persuasa, quod in omni vitâ nullam rem tanto præconio comitaturi simus, quàm si Eandem præsentem modò exosculari non prohibeamur. Valeat, & nisi reus fieri gaudeat amicitiae violatae, veniat, & dignetur præsentia suâ

Sibi

Devotissimum Servum.

Responsoria ad præcedentem.

Sponse venustissime!

Litteras Dominationis vestrae, etsi serò, seriò tamen sum exosculatus, partim, quod jucundam valetudinis Dominationis vestrae mihi aspirent auram, partim quod in amore casto eundem sponsum esse, DEO fideque testibus, nobis significet. Euge! in optimam Dominatio vestra se inseruit familiam, & longâ serie laude dignam. Sponsam habet præclari nominis, com-
matis, & honesti stemmatis, & nisi melama fe-
fellit, pietatis laude decoram, ætatis flore insignem, formæque venustate inter reliquas specio-
sam: Socerum nacta est, virum ingenio saga-
cissimo, & multarum rerum usu callentissimum,
&

& super hæc, in sublimi dignitatis gradu constitutum, quin imò ex omni parte talem, quem hoc nomine focerum velint & sollicitent honestissimi quippè adolescentes. Quamobrem Dominatione Vestra, sibi quod gaudeat, & DEO gratias agat abundè habet. Mihi verò est largiter, quod gratuler, calidisque votis Dominationi vestræ apprecer, ut id, quod feliciter cœpit, opus, ex omni parte fortunatum esse jubeat supremus ille cœlorum Moderator, faxitque porrò, ut honestæ sobolis parentem lætissimum utpotè Dominationem vestram, quàm fieri potest, felicissimè videre & salutare suo tempore possim, qui ex intimis animi penetralibus Dominationem Vestram valdè amo, proximè venturus ad jucunditatem transcriptam, qui sum

Dominationis vestræ

Æternum devotus Servus.

Invitatoria alia.

Candidissime Domine!

Hæc schedâ nunciâ scire Dominationem velim, me non ità pridem, DEO, rerum omnium arbitro, haud dubie sic moderante, fulis prius precibus, reque præmeditatâ, nec ullâ cujusquam ex utrâque parte discrepante sententia fidem dextramque connubii dedisse virgini lectissimæ, sui que sexus dotibus ac ornamentis spectatissimæ, N.N. Viri Magnifici, pietate ac doctrinâ Clarissimi Domini N. N. Filiæ natu maximæ, eamque mihi vitæ ac thori sociam elegisse. Cùm igitur decreverim sponsalia nuper celebrata

brata, supremo Cœlorum Dominatore Jesu Christo auspice, more Majorum, pompâ nuptiali, ac interventu copulationis Sacerdotalis, die tertio advenientis Mensis Septembris, explere, atque in effectum perducere, Dominationis vestræ præsentiam præ cæteris omnibus expectam. Igitur à Dominatione vestra per illum amorem, quo me complectitur, peto, ut ratione habitatum ordinis hujus sacrosancti, tum benevolentia, quam mihi annos benè multos re ipsa probavit, consuetis negotiis tantillum furripiat, ac pridie Solennium Nuptialium septa comitatu uxoris, prolisque dilectissimæ, in pusillâ domo futuri mei soceri haud gravate compareat, postero autem die horâ decimâ pompam nuptialem ritu Christiano in ædem sacram deducendam, præsentia suâ honorificâ, precibus ad Deum pro salute Neonymphorum fundendis ornet, Sacris denique finitis in Nymphæo destinato, epulis, quas pro loci, temporisque conditione divina largietur benignitas, fruatur hilariter, æquique ac boni quantulumque apparatus consulat,

Rem fecerit DEO Ordinis Auctori, gratam, perque jucundam, mihi autem, meæque sponsæ, ac omnibus, qui nos cognitione & affinitate attingunt, honorificam, & acceptam, nosque ad unum omnes, ad omne officium genus præstandum sibi in perpetuum devinxerit. Interea valebit Dominatio vestra, nosque adventu suo verè desiderato, certissimè beabit, quod sperat atque rogat.

Virtutum suarum variarum

Admirator perpetuus.

Responforia ad præcedentem am-
borum Conjugum.

Honorantissime Domine!

Quod nobis jucundissimum auditu fuit, formâ
& virtutibus capta, nobilissimam Virginem
ambiit & expugnavit. Quanquam non opus fuit
ullâ vi, ambitu, conciliatoribus, & communibus
amicis interpretibus, aliisque oppugnandæ
virginis instrumentis. Dominationis vestræ vir-
tus fama, & juvenilis decor id effecit, ut flagran-
tissimo amoris Dominationis vestræ minori
pertinaciâ repugnaret. Agite, bonis avibus in
manum convenite, & in æde sacrâ DEO optimo
maximo inspectore & arbitro quam sanctissimè
nubite, ac posthac è suavissimo amplexu jucun-
dum gaudium fruamini. Nec quis præter mor-
tem, quæ sera sit, dividat tam mutuò amantes,
ut aliquando tumulto vestro inscribi possit anti-
quum illud omnium splendidissimum: Vixe-
runt unanimes tandem, qui pulcherrimus ma-
trimonii fructus est: Laudetur simili prole pu-
erpera. Quod sperare nos jubet DEO accepta
probitas Dominationis vestræ, & futuram disci-
plinam domesticam jam jam spirans animus,
& manemus

Dominationis vestræ

Sincerrimi Conjuges.

Invitatoria alia.

Perquam Colende Domine!

Quod os meum post tot susceptas consulta-
tiones capistro maritali tandem porrexe-
rim,

rim, ex nuperrimis meis sine dubio colligere potuit litteris. Ast, cum nihil aliud hoc ipso tempore supersit, quam si modò optimorum Amicorum præsentia festum nuptiarum cum sponsâ meâ obsignem. Idcirco Dominationem vestram, utpote quam ob perfectam comitatem nunquam satis æstimare potui, observantissimè rogo, ut sepositis ad tempus procurationibus suis, abjiciat moram omnem, nec se subducatur solemnibus nostris tædis. Nos certè maximi beneficii loco agnosceamus hunc ipsum nobis inmerentibus exhibitum honorem eximium, nec cessabimus tanti affectus testimonium gratâ memoriâ semper celebrare. Faxit Deus, ut concors videamus matrimonium, nec nisi sera mors amata dividat pectora. Vale, & si me ama, veni, dum persisto

Dominationi suæ

Addictissimus omnium.

Alia brevior.

Cordialissime Domine!

Meam Nuptiarum futurarum ferias per gratissimam Dominationis vestræ præsentiam decorari ex animo exopto. Quocircâ obsequiosissimè obsecro, ut desponsatorum, aliorumque amicorum desiderium eâdem adimplere, & omnium præsentium gaudia augere dignetur: Decimâ quintâ mensis currentis sui operi perficiendo assignata est, ubi Dominationem vestram cum charissimâ conjugē sine fraude

de præstolor, qui favori tanto unâ cum sponsa
meâ æternum manebo.

Dominationis vestræ

Obstrictissimus Servus.

Responforia ad præcedentem.

Magnifice Domine!

Ille ad nuptiarum festum invitationis honor,
me gratiarum actionis referendæ admonet,
& pariter ad gaudiorum prosperitatisque ap-
precationem animat: Quoniam verò utrum-
que in præsentia juxta obligationem meam
præstare conabor: Hinc præmittere hæc dun-
taxat volui tanquam deditissimi cordis & obse-
quiosissimi servi testes, qui æternum maneo.

Dominationi suæ

Servus obsequentissimus.

Hæc Nuptis offertur donum.

Suavissimi Conjuges!

Ut ad Deorum sacra accedere sine muneribus
nefas est, ita nec ad vestra, quæ Veneris sunt
& amoris, cujus nunc estis Flamines & Sacerdo-
tes. Cum ergò circumspiceremus, commodum
munus, poculum hoc invenimus, ovi figurâ ab
Artifice elaboratum, quod primis Vestris amo-
ribus non immeritò consecramus. Ab ovis cœ-
nam orditos fuisse Veteres, legimus, non amo-
ris hinc auspiciū interpretamur. Quod si e-
nim ex ovo totam quandam rerum naturam
prodiisse & ipsos quoque Deos Orpheus docu-
it: Si ex ovo de cœlo lapso pulcherrimos He-
roes progenitos accepimus, præclaro aliquo

Symbolo votis vestris & desideriis præludere videmur. Quod ergo absque magnificâ jactatione dicamus absolutissimum amoribus vestris omnibus numeris absolutis donum mittimus, quod figurâ suâ ipsum hunc orbem (quem *Ovi* nomine insignivit Veterum Philosophia) exprimit. E quo olim Persarum Regem bibere solitum apud *Athenaum Damon* refert. Nestoris etiam Ovum describit Homerus, mundi imaginem exhibens aureis clavis velut quibusdam stellis transfixum. Jactamus non rei pretium sed formam, quæ sola in hoc munere commendanda, vobis ingrata esse nequit, præsertim, cum licet primi non fuerimus, primum tamen omnium rerum, quod ante hominem ipsum fuit, imò quod primo homini originem dat, primasque in negotiis Veneris fert, largiamur. Quod reliquum est, exoptamus eam vobis, (quam ovo indicare voluimus) fecunditatem, quodque poculo significavimus, ut perpetuis amorum philtiris vos invitetis, quibus permanemus

Vestri

Devotissimi N. N. & N. N.

De humilitate & Superbia.

Præstantissime Domine!

Scire desiderat à me Dominatio vestra, quamnam elegantiam homo aliquis bene educatus actiones suas condire debeat? ad quod respondeo: hominem ante omnia debere humilitatem colere, cum autem humilitas consistat, non solum in eo, ut nihil de nobis præsumamus eximii,

mii, sed etiam, ut aliorum commoda, & in quibus illi sibi placent, nostris ante omnia præferamus, eousque, ut horreamus omne id, quod alium tristem reddere vel lædere posset, verè ille modestus erit, qui habebit animum hoc omnino modo dispositum. Ratio, quia sicut nihil est, quod magis alienet alios à nobis, & minùs tolerabile sit, quàm superbia & vanitas, ita etiam nihil magis est gratum, & quod magis corda hominum nobis conciliet, quàm cum humanitate conjuncta humilitas. Hunc characterem omnibus virtutibus, à se manantibus impressit Deus, ut oculos feriant, & pectora emolliant eorum, qui illas exerceri vident, sed peculiari quâdam ratione (splendore isto) humilitatem induit. Hinc est, quòd, licet dexteritas quâdam desideretur in actione alicujus, quem humilem & modestum esse novimus, illud tamen adeò neminem offendat, ut potius quivis boni id consulat & excusare conetur, cùm econtra quâcunque elegantia homo ferox & superbus sua facta ornare moliatur, displiceant omnia, omnia offendant. Quibus permaneo

Dominationi vestræ.

Consiliarius sincerissimus.

Epistola pro petendo Compatre.

Perillustris Domine!

Haud absque singulari mentis lætitiâ & delectatione significo, dilectissimam meam Conjugem, per Dei gratiam, hodie horâ octavâ pomeridianâ enixam esse infantulum, meque novâ sobole parentem fecisse; quo nomine divi-

næ benignitati immortales, uti debemus, ita agimus gratias. Cum autem pietas hanc nobis parentibus imponat necessitatem, ut actum curemus, quò filiulus noster recens-natus, sacro Baptismatis fonte ab originali suâ labe & peccatis ablutus, Christo inseratur, inque ejus militiam transcribatur; Ad eam verò rem sponsores iustiales nobis deligendi & exorandi veniant: Ecce! inter primos affectus ad dominationem Vestram se se devolvit, nobis spem indubiam injicit, fore, ut pietatis hocce officium haud invita in se suscipiat, nostrumque Filiolum CHRISTO ad sacrum Baptismatis fontem offerat, ac nominis proprii nuncupator eidem existat. Id quod haud gravatim ut faciat, pro eo, quem haftenus in Dominatione Vestrà erga nos perspexi affectum, indubius confido, summisque contendo precibus, ut consueto tempore hodiè hîc in æde Divo Augustino sacrâ comparet: filiolumque nostrum sacro lavacro tingendum exhibere initiandumque Ecclesiæ offerre velit. Hoc ipsum opus, inter Christianos summè necessarium, veluti in gloriam Dei, nostramque salutem vergit: ita grato animo à nobis agnoscetur, me ad simile vel aliud officiorum genus promptissimus offero. In hoc affectu hîc cesso, & Dominationem Vestram Compatremque nostrum honoratissimum venerabundus divinæ defensionis quàm commendatissimum esse jubeo. Et sum

Perillustri Dominationis Vestræ

*Pro hac specialissimâ Gratiâ, omni
quâ possum instantiâ supplico.*

Epistolæ Claustrales.

Magister Novitiorum instruit Novitios per litteras de Tentationibus.

Honorande Frater!

Si crebriùs ac graviùs ingrueret in Reverentiam vestram tentationum procella, ac protinùs sibi incipiat displicere, quasi ob id Deo suo vel curæ, vel cordi non sit, aut parum pia, aut etiam minus perfecta. Imo potiùs gratias agat, quod eam, ut futurum hæredem erudiat, ut charissimum filium flagellet, ut amicum exploret. Maximum est argumentum, hominem à divinâ misericordiâ rejectum esse, cum nullis tentationibus impetitur. In mentem ei veniat S. Paulus Apostolus: qui ad tertii cœli mysteria promeruit admitti, tamen ab angelo Satanæ colaphizatus. Succurrat amicus Dei Job, succurrat Hieronymus, Benedictus, Franciscus, cumque his innumerabiles alii Patres, maximis vitiis sollicitati. Si cum tantis viris, si cum multis Reverentiæ vestræ commune est, quod patitur, quid est, cur animum dejiciat? Magis enitatur, ut cum illis vincat. Non destituet Reverentiam vestram Deus, & faciet etiam cum tentatione proventum, ut possit sustinere. Ego autem permaneo.

Reverentiæ vestræ

Addictissimus.

O 3

Quo-

Quomodo faciendum tempore Tentationis.

Religiose Frater!

Quod callidi solent imperatores facere, ut in tranquillis etiam rebus, tamen excubias agant, itidem Reverentia vestra quoque semper animum vigilantem ac circumspectum ad futurum hostis assultum habeat: nunquam enim ille non circuit, quem devoret: quo paratior esse queat, ut irruentem statim fortiter retundat, statim pestiferi serpentis caput conterat. Nusquam enim ille vincitur vel facilius, vel perfectius proinde consultissimum est, *parvulos Babylonis*, illico ut nati sunt, *ad petram*, quæ Christus est, *allidere*, priusquam grandescant. Accipiat doctrinam hanc à

Sibi

Fidelissimo.

Modus repellendi tentationes.

Dilecte Fili!

Repellitur maximè tentator his modis: si vehementer aversata fuerit objectum, proinde statim in suggerentem velut exspuat, aut ardenter oret, aut ad sanctam aliquam occupationem toto pectore Reverentia vestra se conferat, aut si verbis è sacris libris petitis, tentatori respondeat. Quâ quidem in re non mediocriter profuerit adversus omnes tentationis habere paratas, eas maxime quibus aliquando senserit animum suum vehementer commoveri.

ri. Hoc faciat, & tentator discedet. His me sacris suis precibus commendo permanens

Reverentiæ vestræ

Salutis amator.

De duplici Periculo in Tentationibus.

Devota Anima!

Plos homines duplex potissimum habent periculum: alterum, ne post victoriam in consolatione & gaudio spirituali insolescant. Ut igitur tuta sit Reverentia vestra non solum à timore nocturno, verum etiam à dæmonio meridiano, faciat, ut cum hostis Reverentiam vestram ad turpia sollicitat, non suam ipsius respiciat imbecillitatem, sed tantum meminerit, eam in CHRISTO omnia posse, qui non Apostolis tantum, sed & ei, & omnibus suis membris etiam infirmis dixit: Confidite, quia ego vici mundum, Rursum cum vel post superatum instigatorem, vel in pio quopiam opere senserit mentem suam intus arcana quâdam voluptate perfundi, tùm etiam atque etiam caveat, ne quid inde suis meritis arroget, sed totum gratuitæ beneficentiæ DEI ferat acceptum. Et ipsam protinus verbis Pauli reprimat: Quid habes, quod non accepisti? & si accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis? Itaque adversus duplex hoc malum, duplex erit remedium, si & in conflictu suæ virtuti diffusa, ad CHRISTUM caput suum confugiat, atque in ejus unius benevolentia spem omnem vincendi ponat, & in colatione spirituali, statim

gratias agat illi de suo beneficio, suam indignitatem humiliter agnoscens. Sic evadet insidias Tentatoris, quibus permaneo

Reverentiæ vestræ

Amantissimus in Christo.

Modus præscribitur pugnandi cum inimico.

Religiose in Christo Frater!

Cum pugnat Reverentia vestra cum hoste, non satis ei sit, si ictum illius declinet, aut etiam repellat, nisi fortiter arreptum telum in ipsum auctorem retorserit, suomet illum gladio jugulans. Id ita fiet, si ad malum sollicitata non solum non peccet, sed hinc sibi arripiat occasionem virtutis. Et quemadmodum eleganter fingunt Poetæ, Herculem objectis ab iratâ Junone periculis animo crevisse atque indurnisse, itidem Reverentia vestra quoque det operam, ut hostis instigationibus non solum pejor non fiat, sed etiam evadat melior. Sollicitatur ad libidinem, imbecillitatem suam agnoscat, ac plusculum etiam Reverentia vestra sibi de licitis voluptatibus interdicat, ad castas & pias occupationes apponet non nihil plus. Instigatur ad cupiditatem? ad tenacitatem? augeat eleemosynas. Incitatur ad inanem gloriam? tanto magis demittat se in omnibus. Ita fiet, ut unaquæque tentatio sit ei renovatio quæquam sancti propositi sui, & pietatis incrementum. Neque enim prorsus alia ratio tam efficax conficiendi, profligandique hostem nostrum erit. Verebitur enim Reverentiam

tiam vestram denuò provocare, ne, qui impietatis auctor esse gaudet, pietatis ministret occasionem. Hoc certum inveniet, si id fecerit. Hicce permaneo

Reverentiæ vestræ

Fidelissimus Servus in Christo.

Semper vigilandum esse.

Perdilecte Frater!

Semper autem hoc animo, atque hâc spe dimittet, quasi ea pugna sit Reverentiæ vestræ postrema futura, si victrix discesserit. Fieri enim potest, ut & istud præmii suæ virtuti largiatur benignitas divina, ut hostis semel turpiter victus nunquam postea se prodat, id quod degimus piis aliquot viris obtigisse. Nec absurdè credit Origenes, vincentibus Christianis minui copias hostium, dum semel fortiter repulsus, nunquam ad hominem sollicitandum reverti permittitur. Ergo in conflictu audeat perpetuam sperare pacem. At rursus ubi vicerit, sic Reverentia vestra se gerat, quasi mox in prælium reditura. Semper enim alia post aliam expectanda tentatio, neque unquam discedendum ab armis, nunquam relinquenda statio, nunquam remittendæ excubiæ, donec in hoc corporis præsidio militamus. Semper illud propheticum in pectore cuique habendum: *Super custodiam meam stabo.* Quibus permaneo

Reverentiæ vestræ

Humillimus Servus.

A minimis cavendum.

Religiose Fili!

Magnopere cavendum, ne quod vitium, velut leve contemnamus. Nullus enim hostis vicit sæpius, quam qui fuit contemptui, Quæ in re non parcos hominum miserè falli comperio, fallunt enim se ipsos, dum sibi in uno aut altero vitio conniventes, quod pro suis quisque moribus veniale putat, reliqua graviter execrantur. Bona pars eorum, quos vulgus integros & incorruptos appellat, furtum, rapinam, homicidium, adulterium, incestum oppidò detestantur: at simplicem animum sensu præditum, & moderatum voluptatis usum, ut leve commissum, neutiquam refugiunt: alius ad reliqua sat incorruptus, bibosior est, in luxu intemperantior: alius linguæ petulantioris, alius inani-or & jactantior. Quo tandem vitio carebimus, si ad hunc modum suo quisque blandietur? Argumentum est, istos nec reliquas quidem virtutes verè possidere, quibus ullum vitium placet, sed potius simulachra quædam virtutum, quæ vel natura, vel educatio, vel consuetudo denique & gentilium animis indidit. At qui Christiano odio unum quodlibet vitium execratur, omnia detestetur, necesse est. Cujus animum semel verâ charitate occupavit, pari detestatione universam malorum cohortem persequitur, ac ne in venialibus quidem sibi blanditur, ne à minimis sensim ad maxima dilabatur, & dum in levibus oscitat, excitat à summis. Et si nondum

forte queat universam vitiorum stirpem evel-
lere, tamen quotidie de malis aliquid decerpit,
bonis moribus semper aliquid adjiciendo. His-
ce semper permaneo

Reverentiæ vestræ

Servus in Christo.

De Dulcedine Victoriæ.

Suavisime Fili!

Si Reverentiam vestram valde terrebit labor,
quem oportet in conflictu tentationum su-
bire, hoc erit remedium. Nolit molestiam
pugnæ conferre cum voluptate peccati. Sed
præsentem amaritudinem pugnæ componat
cum futurâ amaritudine peccati, quæ victum
consequitur, tum præsentem dulcedinem cul-
pæ, quæ Reverentiam vestram delectat, cum fu-
turâ dulcedine victoriæ, & tranquillitate men-
tis, quæ consequitur strenuè pugnantem, &
mox videbit, quam iniqua sit collatio. Verum
in hoc falluntur parum cauti, quod amaritudi-
nem pugnæ comparent cum delectamento
peccati: neque respiciunt, quid hoc atque il-
lud consequatur. Consequitur autem victum
multò tu gravior tum diuturnior molestia,
quam vincenti fuerat in congressu futuro, vi-
ctorem item longè major ac stabiliior voluptas,
quam victo fuerit, quæ traxit in culpam. Id
quod facile judicabit, qui fecerit utriusque rei
periculum. Verum neminem Christianum o-
portet usque adeò ignavum esse, ut cum quoti-
diè succumbat tentationi, non saltem aliquan-
do

do vel curet experiri, quid sit vincere tentationem. Quod quo fecerit frequentius, hoc fiet victoria dulcior. Deus incrementum dabit. Quibus permaneo

Reverentiæ vestræ

Sincerrimus Servus.

Quid victo faciendum?

Perdilecte Frater!

Quod si quando Reverentiam vestram contingerit lethale vulnus accipere, caveat, ne protinus abjecto clypeo relictis armis, hosti se dedat. Id quod animadverti non paucis accidere, quibus animus naturâ est imbellicior, & muliebrior, ut semel prostrati definant reluctari, seseque totos permittant affectibus, neque cogitent de recuperandâ libertate. Nimis quam periculosa est ista animi infirmitas, quæ cum interdum ingeniis non pessimis adjuncta sit, tamen ad id, quod est omnium pessimum, solet adducere, nempe desperationem. Adversus hanc igitur hâc regulâ communienda mens est, ut lapsi in peccatum non solum non desperemus, sed gnavos milites imitemur, quos non rarò pudor ignominia, & accepti vulneris dolor non modò non conjicit in fugam, verùm ad fortiùs, quam antè pugnandum, acuit denuo inchoatque. Itidem nos quoque, simul atque in quantam noxam fuerimus inducti, illicò properemus redire ad cor, & lapsus ignominiam novâ virtutis alacritate sarcire. Facilius uni vulneri medebitur, quam multis, facilius recenti quam

quam inveterato jam putrique. Animo Reverentiam vestram versiculo illo notissimo, quem usurpasse Demosthenes legitur; *Vir fugiens denuo pugnabit*. Cogitet David Prophetam, Regem Salomonem, Petrum Ecclesiæ Principem, Paulum Apostolum, tanta lumina sanctimonix, in quæ scelera tamen inciderint? quos fortasse vel ob hoc cadere permisit Deus, ne Reverentia vestra lapsa desperaret. Erigat se igitur in pedes, sed statim magnoque animo, atque in pugnam redeat tum ardentior, tum cautior. Fit interim, ut capitalia commissa piis hominibus cedant in cumulum pietatis, dum ardentius amant, qui turpius errarunt. Hæc satis, & permaneo

Reverentiæ vestræ

Manuductor fidelis.

Cur Patiendum?

Dilecte Fili!

Quiescat & crucem à Deo sibi impositam patienter toleret. Cogitet Christi Sponsi sui passionem. Passus is est pro omnibus, ab omnibus, in omnibus. Pro omnibus passus est, etiam illis, qui passionem suam contemnunt, & sanguinem ejus pedibus conculcant nefariè. Passus est ab omnibus. A cœlesti patre traditur, conteritur, derelinquitur à dilectis discipulis deseritur: à populo Judaico peculio suo rejicitur: qui latronem Barrabam ipsi præferunt; à gentibus crucifigitur, omnium omninò hominum delicta sustinet, ideò etiam ab omnibus affligitur,

tur. Passus est etiam in omnibus. *Tristis est anima usque ad mortem*, & sensu Judicii divini pressa à DEO se desertam clamat: omnia membra sanguineum exfudant florem, caput coronatur spinis, lingua myrrharum gustat poculum, manus ac pedes perforantur clavis, latus vulneratur, totum corpus flagellatur, & in cruce expanditur: Ipse passus est famem, sitim, frigus, contemptum, paupertatem, convitia, vulnera, mortem, crucem. Ferat, quidquid DEUS eidem imponit, & maneo

Reverentiam vestram

Ex corde diligens.

Contra nimiam Securitatem.

Religiose Fili!

Cogitet salvandi difficultatem, & facile excutiet omnem securitatem. Nunquam & nulli securitas est, neque in Cœlo, neque in Paradiso, multò minus in mundo. Cecidit Angelis sub præsentia divinitatis, cecidit Adam in loco voluptatis. Adamus creatus erat ad imaginem Dei, nihilominus insidiis deceptus est diaboli: Salomon omnium hominum erat sapientissimus, nihilominus à Domino per mulieres est aversus. Judas erat in Scholâ Salvatoris, & quotidie percipiebat verba salutaria summi doctoris, nec tamen tutus fuit à laqueis seductoris, præcipitatus est in barathrum avaritiæ & ex avariâ in barathrum æternæ tristitiæ. David erat vir secundum cor Dei, & erat Altissimi filius carissimus, sed per homicidium & adulterium factus erat mortis filius. Ubi ergo in hac vita securitas?

curitas? adhæreat Reverentia vestra firmâ cordis fiduciâ DEI promissionibus, & tuta erit à dæmonis impugnationibus; nulla in hâc vitâ securitas, nisi quam credentibus & in via Domini ambulantibus promissionum præstat certitudo, si ad futuram pervenerimus felicitatem, tunc demùm plenam habebimus securitatem; in hâc vitâ connexa sunt timor & religio, nec alterum debet esse sine altero; ne sit segura in adversis, sed quæcunque accidunt adversa, peccatorum suorum cogitet flagella; sæpius occulta delicta punit DEUS per flagella manifesta: cogitet gravem peccatorum suorum labem, & timeat justum peccatorum vindicem; ne sit segura in prosperis, illi enim Deus irascitur, qui in hâc vitâ non corripitur; quid sunt afflictiones piorum? amaræ sagittæ ex dulci Dei manu emissæ; multos DEUS indignos præsentis punitione æstimat, quos tamen in æternum reprobat: Successus felicitatis humanæ sæpius indicium est damnationis æternæ; nihil infelicius peccantium felicitate, nihil miserabilius eo, qui miseriam ignorat. Quibus permaneo

Reverentiæ vestræ

Fidelissimus.

De Discussione Examinis.

Religiose Frater!

Quolibet die morti, judicio & æternitati magis appropinquat, cogitet ergò quolibet die, quomodo in mortis & judicii severâ discussione consistet, & quomodo in æternum

vi-

vivet. Omnium cogitationum, verborum & factorum accurata cura habenda, quia de omnibus cogitationibus, verbis & factis olim accurata cura reddenda. Mortem hanc nocte instare cogitet tempore vespertino, mortem hanc die instare cogitet tempore matutino. Conversionem & bonam operationem ne differat in crastinum, quia incerta est dies crastina, sed mors impendens semper est certa: nihil magis adversum pietati, quam dilatio. si contemnit internam Spiritus sancti vocationem, nunquam perveniet ad veram conversionem. Conversionem & bonam operationem ne differat in senectutem, sed offerat DEO ipsam floridam juventutem; incerta est juveni senectus; certus paratus est juveni impoenitenti interitus: nulla ætas servitio DEI magis apta, quam viribus corpori & animi vicens juvenia: In nullius hominis gratiam suscipere Reverentia vestra debet actionem malam; non enim homo iste, sed DEVS suam aliquando judicabit vitam. Nullam ergo hominum gratiam divinæ statuatur gratiæ præferendam. *In viâ Domini aut proficimus aut deficimus*: Singulis ergo diebus vitam suam examinet, an in pietatis studio proficiat & deficiat? Stare in via Domini est recedere, non ergo Reverentiam vestram delectet in cursu pietatis stare, studeat autem semper in viâ Domini ambulare. Et permaneo
Reverentiæ vestræ

Sincerrimus Servus.

Re-

Recordatio CHRISTI patientis.

Suavissime Frater!

Aspiciat Reverentia vestra dolorem in cruce patientis CHRISTI, vulnera pendentis, cruciatum morientis. Caput illud Angelicis tremendum spiritibus, densis spinis pungitur: facies speciosa *præ filiis hominum* sputis impiorum deformatur: oculi lucidiores sole, caligant in morte: aures, quæ audiunt Angelicas laudes, peccatorum insultibus & sarcasmis perstrepunt: os, quod divina profert eloquia & Angelos docet, felle potatur atque aceto: pedes, ad quorum scabellum adoratur, clavis affiguntur: manus, quæ extenderunt cœlos, in cruce extensæ sunt & clavis affixæ, corpus sanctissima Deitatis sedes & purissimum habitaculum verberatur & lanceâ perfoditur, nec remansit in eo nisi lingua, ut pro crucifigentibus oraret. Qui in cœlis regnat cum Patre, tristissimè affligitur à peccatoribus in cruce. *DEVS moritur*, DEVS patitur, DEVS sanguinem fundit. Ex pretii magnitudine periculi æstimet quantitatem: ex remedii pretio ingenti æstimet periculum: Magna omnino vulnera, quæ non nisi vulneribus vivificæ & vivificantis carnis potuerunt sanari: magnus certè morbus, qui non nisi morte Medici curari potuit. Hæc sæpè perpendat, & suavissimum sibi exinde conficiet pharmacum, & permaneo

Reverentiæ vestræ

Servus in Domino,

P

De

De Pœnitentia.*Venerabilis Frater!*

Fundamentum & principium sanctæ vitæ est salutaris Pœnitentia. Ubi enim vera pœnitentia, ibi remissio peccatorum. Ubi peccatorum remissio, ibi gratia DEI, ubi gratia DEI ibi Christus, ubi Christus, ibi ipsius meritum, ubi Christi meritum, ibi satisfactio pro peccatis, ubi satisfactio pro peccatis, ibi iustitia, ubi iustitia, ibi læta & tranquilla conscientia, ubi tranquillitas conscientiæ, ibi Spiritus Sanctus, ubi Spiritus Sanctus, ibi tota Sacro-Sancta Trinitas, ubi Sancta Trinitas, ibi vita æterna. Ubi vera pœnitentia non est, ibi nec peccatorum remissio, nec DEI gratia, nec Christus, non ipsius meritum, nec pro peccatis satisfactio, nec iustitia, nec tranquilla conscientia, nec Spiritus Sanctus, nec Sacro-Sancta Trinitas, nec vita æterna. Arripiant hanc, & Filius erit Sanctissimæ Trinitatis. Hisce eandem revereor, & me sacris precibus commendatum habere volo, qui sum

Reverentiæ vestræ

*candidissimo Affectu Servus.***Epistolæ Nunciatoriæ.****Commendat duos Amicos.***Clarissime Domine!*

Ego verò, quàm sum inurbanus toties Dominationem suam interpello: sive hoc facit vus, in me animus, sive mea de Eadem persuasio:

so: siue hominum sui sitis. Mihi enim quævis harum causa sufficit ad excusationem. Ut autem præteream, quæ in nobis muta esse lubens mihi persuadeo, nemo est vel modicum imbutus litteris, quin & Dominationem suam magnificiat, & si istuc proficiscatur, audire vocem suam, vultum contemplari, & humanitatem experiri velit. Videt quid dicturus sim. Hi amici mei N. N. & N. N. Silesienses famâ Dominationis sui nominis permoti, & ipsi eandem salutare jam pridem in animum induxerunt. Quod, cum mihi mirificè placere intelligerent, ut qui Dominationem suam jam penitus perspexissem, visi sunt à me epistolam hanc cupere, quam ipsis dedi brevem & incultam, ut videt. Hæc tamen munus suum obierit, si ipsis fores sui alloqui patefecerit. Quod haud dubiè spero, siue illa etiam antequam hanc legendo processerit, siue sua humanitas faciet. Si tamen hoc requirit prætereà, cognoscat viros & virtute præditos, & litteris probè excultos, & cum omnium eruditorum, tum Dominationis suæ observantissimos. Quæ cum in iis deprehendet, erunt eidem, me quoque tacente, commendatissimi. Cui commendationi si fiet quædam quoque ex hisce litteris accessio, multò magis & ipsos & me sibi obligabit. Valeat, & sum Dominationis suæ

Amicus perpetuus.

Nunciat convalescentiam.

Benignissime Fautor!

EX N. N. acceperit de meâ vehementissimâ

colicâ, quam cum DEO & curante Medico excellentissimo vix superavi, atque ægrè me collegi, in eâque sum etiam hodie. Ita fit, ut ex iis, quæ pluribus & de me & de Dominatione sua quasi conversabar, & in arculâ mentis recondideram, nunc depromere non possim. Fiet, cum ero firmior, & paululùm habuero otii à curis aliis laboribus. Valeat, & me sibi commendatum teneat, qui sum conversationis Dominationi suæ.

cupidissimus Servus.

Exponit statum suum & suorum,
præsertim valdè ægrotantis
filiae.

Multùm colende Domine!

Tardiùs quidem ego, ad postremas Dominationis suæ, & eruditas, ut omnes suæ, ac exquisitæ humanitatis plenas, nunc respondeo; sed & mea meorum valetudine factum est, quod nunc demum & tardiùs respondeam. Mihi per hos dies cum insigni, obstructi lienis, & penè, quæ non domari potest, contumaciâ lucta fuit; qua fit ut plerumque neque valeam, ut ille loquitur, neque ægrotem, sed in statu quærulo sim & morer. Vim mali in præsens sic utcunque infregisse mihi videor; ipsum extirpaturum penitus, vix sperare audeo. Suadent mihi plerique istorum, quorum aliàs consilio, sententiâ & autoritate utor, ut, postpositis quietis illis, & quæ me quasi glebæ domi adscribunt, sed mirificè, ut dicam, quod res est, recreant, studiis, deli-

deligam frequentiores per urbem, aut agrum proximum, discursationes: cæterum iidem id hætenus mihi non persuadent. Cur enim? scio ego ætatem meam quotidie vergere; sentio in virili ætate quasi senium mihi offerri: occurrit & animo mea mortalitas, ac proinde ut vetus sapiens loquitur, dum suppetit vita, enitendum esse, ut mors quam paucissima vel imperfecta, vel quæ abolere possit, inveniat. Huic qui vult scribere quoque ad Dominationem suam filiola velut manum iniecit, quæ lentâ febriculâ absumi, & sensim contabescere videtur: Metuo igitur, ne finem cum exordio jungat, adeoque vivere desinat ipso vitæ apparatu. Diceret sensu quodam tædioque tangi infeliciū insanorumque in quæ incidimus, temporum. O brevem & caducam hanc vitam! & pene, non vitam, & ut sic dixerim, vitam verè mortalem! terra tegit eos, qui nondum terræ graves fuerunt; & quiescere immotâ fatorum lege, jubentur, quos nondum iter aut via fatigavit, & vix materni uteri carcere aut vinculis liberati ad noctem profundam & subterranea regna damnantur. Cæterum querelarum desino, & animum obfirmo constantibus vel præceptis, vel exemplis. Sic enim vita ferè fit viventis supplicium, certè exilium, non jam malè cum meâ illâ virgunculâ agitur; & si mors sit transitus ad vitam illam coelestissimam, & Solem vitalem, festinare ejus discessum, malè doleo. Sed paterni animi pietas vix sinit in præsens, ut fatear malè me dolere. Mihi quippe carendum erit & spe, quam & non parvam conceperam & lon-

gam inchoaveram; & tot osculis, tot amplexibus, dulcissimoque spectaculo loqui aut ire conantis infantiae hæitationum; imprimis verò innocentiae, quam in toto adultorum populo non invenimus. Carendum mihi erit parvulam quidem, sed tamen vitæ & veræ sapientiæ magistrâ, ad cujus simplicitatem nisi me componam, carendum & mihi intelligo regno deliciisque, ac divitiis cœlorum. Ista ac tanta sunt, quorum facturum me jacturam jam prævideo & dolens permaneo.

probè cognitus Amicus.

Invitat Amicum.

Suavissime Domine!

Quantum Dominationem suam amo, tantum rogare audeo, ut ad nos quoque veniat. Breve iter est, sed bene de me & amicis simul meis merebitur, qui intueri vultum Dominationis suæ, venerari eruditionem coram cupiunt. Meum si amorem expenderit, excusationem non inveniet. Jam & doctissimus noster N. N. Eandem expectat & palæstra mea, quam in parte ecce videt. Adjicio communionem Domini N. N. ut sit, quod in itinere Dominationem suam oblectet. Veniat, si me amat, & se cordi meo sistat, quod exopto permanens

Dominationis suæ

Paratissimus Servus.

Expedit salutem audire Amici.

Colentissime Domine!

E tiam cum dolore delicias conjungi posse,
nu-

super, cum litteras Dominationis suæ acciperem, expertus sum. Legebam morbum ejusdem & totus ipse cohorruï: legebam de novo Libro meo judicium suum, & suavissimo gaudio affectus sum. Vult solidum autem hoc ipsum esse? Faciat quæso, ut valere Dominationem suam intelligam: ita quia dolor extinguetur, deliciae plenæ ac maturæ erunt. Quæ adversus inimicum meum N. N. brevi scripsi, videtur, quod suo in primis nomine & affectu usus sim, ut omnimò hominem dejicerem, sed filebit ille, opinor, ac finet, plus sibi veritatem quam invidiam imperare. Litteras Dominationis suæ avidissimè, id est, novas, sed, sine dolore delicias exspecto. Utinam bonâ fide, constitutas esse Inducias simul nuncient! Næ mihi reditus videbor. Valeat & me amet; ô meum decus! permaneo

Dominationi suæ

Constantissimus Amicus.

Se Amicum visitaturum nunciat.

Flos Amicorum rarissime!

Jam verò tristissimum est, Dominatione suâ me non posse frui. Quod potest, mihi Amico suo horulam unam alteramve indulgeat, indulgeat sermonem amanti, ut adfuisse Eandem sciam, gaudeamque. Sunt quæ dicam, sed in aurem, & quæ studia nostra, id est, nos ipsos, tangunt. De meridie igitur ad Dominationem suam veniam, & hoc, ut paullisper soli simus, impetrabo. Erimus autem, si me amat, & quia a-

mat. Brevis ambulatiuncula otium & secretum
dabit. Interim totis permaneo fibris

Dominationi suæ

Antiquus dierum & fidelis.

Expetit visitationem Amici.

Honoratissime Domine!

Tandem aliquando depulisse morbum videor, nisi quòd languidus adhuc, & quibusdam velut reliquiis septus. Sive corporis, sive anni & auræ vitio, desiderare nunc etiam domi cogor, & quod molestissimum est otio torpere. Obstare valetudini studia, nimis notum est. Sed mihi tamen carere libris, alter velut morbus est. Unde convalescere non possum, nisi ægrotem: nec corpori consulere, nisi ægrotem: & funditus perspicax ingenium negligam. Quid est homo? in pusillum natus? longævus, si miseriam spectet. Annum jam ago quinquagesimum, & heri mihi natus videor: quatuor jam menses partim ægroto, partim langueo, & quatuor exantlasse sæcula videor. Quis tandem vitæ brevis, longæ miserix finis? mori. Atque ego, ut seriò me ad extrema componerem, epitaphium mihi scripsi, quod cujusmodi sit, mox videbit, Tantine erat! ut amœnitate saltem aliquâ lecti molestiam fallerem, varia hæctenus epigrammata effudi, quæ filius meus excepit, & in fasciculum collegit; si nec hoc satis, typis mandabit. Tanquam & epitaphium epigramma esset, cæteris additum est. Sic vivo, & vixisse videor; imò ægroto, ut vitam possim contemnere. Omnis nunc cogitatio mea est, intimum-

numque desiderium, Dominationem suam in hac Civitate complecti. Excurrat, si potest, imò ut excurrat, rogo. Hoc solatio quicquid patior & passus sum, vincam. Sunt etiam, quæ coram committere candidissimo pectori suo cupiam. Statim verò aliquid expecto responsi, ut de statu vicissim ejusdem, & quando ventura sit, intelligam. In reditu filium meum comitem habebit, ut is uno aut altero mense apud Eandem sit, & suo amore imbuatur. Hanc ego moram quovis pretio æstimabo, & permaneo

Dominationi suæ

Servus humillimus.

Pacem Amico nunciat cum
uxore.

Colentissime Domine!

Expectabam litteras Dominationis vestræ, & ecce meas mitto, rerum, quæ geruntur, non modò sollicitus, sed curiosus. Scire omnimò desidero, quid in re uxoriâ actum: num placari Juno potuerit? Mihi sanè hoc thori, quàm illud fori negotium potius videtur: prorsus componendum, ut quæ solatia solent esse, tormenta esse desinant, sed lenitate opus, & tanquam amare jam incipiat. Habet blanditias; utatur. Mulieribus hoc est insitum, rogari volunt, cum ultrò cupiunt: Dominatio vestra verò suam sibi vindicabit. Fallor, an jam vindicavit. Sciam igitur. Sic agat omnia, ut nostri memor sit. Optimus ille vicinus noster jam adesse Dominationem vestram desiderabat. Rebus compositis, facile erit venire: non compo-

nendis, istic manere noxium. Præstat enim de aliis conqueri, quàm de Eâdem alios. Atque hic bonæ mentis, famæ, & fidei fructus est. Nos, solemus, agimus, valemus, non omninò infelices, quia quieti: Eandem quietam volo, ut valeat. Quid suavius, quam pacificè cum uxore degere. Quibus permaneo

Dominationi suæ

Addictus Servus.

Nunciatoria Amoris.

Amicorum insignis!

Officii tesseram hic à me adolescens feret: epistolam, inquam, non alio argumento criptam, nisi quòd amo. Breve hoc, sed ingentis pretii verbum est. Nam profectò, qui amare se profitetur, promittit omnia & vicissim expectat. Velle, primum est: ab hoc fonte, sed purissimo, reliqua profluunt. Vult autem omnia, qui amat; dignus sic quidem, ut recipiat omnia. Plauti alibi locus est: *In ludum eo, & ternas scio.* In bonâ & honestâ amicitia sunt omnia; Ludum tamen vocare vile sit, nisi & in ludo sapientia discatur: Verus enim amor, non Venere, sed Sapientia nascitur; mori autem non potest. Mentium ille affectus est, tantumque à corpore alienus, quantum à vitio virtus, ab ignorantia scientia, à morte vita. Volunt etiam ex amore voluptatem natam esse. Quidni! hâc fruimur, quia amici sumus; sed meliori, robustiori, nunquam peritura. Cogitare candorem suum, probitatem suam, humanitatem suam, alias-

aliasque animi dotes, summa mihi voluptas est. Cum cogito autem, adesse me sibi, aut Dominationem vestram mihi existimo! loqui & sermonem mittere, quoties scribo, etiam cum non scribo. Hâc ratione cum facunda silentis verba sint, non minùs loquentis silentia miretur. Quid sit amare, dixi, & hoc jam argumento epistola impleta est; nec impleta tamen, nisi voto finiatur. Ut vivat, ut valeat, ut felix sit, ex corde apprecor. Permaneo.

Dominationem suam

perpetuò colens Amicus.

Suavis Amicitiae recordatio adjecto munusculo.

Amice amicissime!

Quotiescunque diem illum tacitè mecum recordor (recordor autem ejusdem quam sæpissime) quò amicitiae nostrae fidem datâ dextrâ obsignavimus, eamque sincerè cultam obsignatamque, nullâ interruptâ serie hucusque valdè constanter servavimus; non possum, quin præ gaudiò nimio exultem. Nulla enim calamitas tam funesta, nullum periculum tam arduum, nulla locorum intercapedo tanta tamque magna fuit, quæ suavissimum illud amoris vinculum dissolvere ac distrahere unquam potuerit. Quamobrem propter amicitiae nostrae nexum vehementer confido, literis hisce meis subjunctoque levi donativo aliquod apud Dominationem suam benevolentiae spatium fore relictum. Accipiat itaque le-

vem

vem hanc tesseram, tanquam luculentissimum
amoris nostræ argumentum, & muneri exiguo
benevolè ignoscat. Interim valeat, & amare
me pergat, qui semper ero

Dominationis suæ

*Amicus, usque dum spiritus
hos regit artus.*

Transmittit Rev. Patri N. CARO-
LI III. Regis Hispaniarum Anathema
in Monte Serrato affixum.

Admodum Reverende Pater!

Quoniam jam septimanæ multæ sunt, quod
nullas ad Paternitatem Vestram Admo-
dum Reverendam dederim, hâc occasione ex-
hibita non volui omittere eidem Anathema
præsens transmittere, à quo id affixum sit, vi-
debit. Quæso si interim Admodum Reverenda
Paternitas Sanctissimi Domini CLEMENTIS XI.
homilias habere potuit, eas mihi per litteras
communicare dignetur. En

CAROLI III. Regis Catholici Ana-
thema, proprio Marte, arte & manu
in Monte Serrato affixum.

Quæ Sacris in paginis nigra dicitur, & formosa,
Quæ Mater est ejus,

Per quem Reges regnant:

Humillime provolutus in genua,

In perpetuam memoriam Austriacæ Devo-
tionis,

De Voto anIMO Consecro

Et depono

Gla-

Gladium lateri meo detractum,
Ut

Pro me in exarmato
Fortioribus armis Cœlum militet,
Sub auspiciis
Magnæ hujus Cœlorum Reginae,
Quam eligo & confirmo

In BeLLO DUCeM

Exercitus

In paCe CUsToDeM

Regnorum

Ac Advocatum ad DEum pro me Peccatorum
maximo

Monferrati VII. Calendas Julii
Ejusdem Virginis Matris MARIE,
Cœli Terræque Dominæ

*Infimus Clientum Servusque
perpetuus.*

CAROLUS.

Hisce claudo Epistolam meam meque demi-
ssissime sacris precibus commendatum volo,
permanens.

Admodum Reverendæ Paternitatis

Servus in Christo.

Transmittit eidem Homilias San-
ctissimi Domini Papæ CLEMEN-
TIS XI.

Admodum Reverende Pater !

Hisce diebus Homilias Sanctissimi Domini no-
stri CLEMENTIS XI. Pontificis Maximi à
quodam Cardinali percepi, quas hisce Admo-
dum

dum Reverendæ Paternitati communicare volui & quidem hæc est Nativitate Domini, uti sequitur:

Lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt. Lux venit in mundum dilexerunt homines magis tenebras, quam lucem. Falsò ergo quæritur humanum genus, dum suis prætendere fatagens erroribus, improborum hominum verbis illis dolet: *Sol intelligentiæ non est ortus nobis: Fustitia lumen non luxit nobis.* Verè si quidem lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt: verè lux venit in mundum, & dilexerunt homines magis tenebras, quam lucem. Illuminavit Dominus, veneratione digni Fratres! dilecti Filii! illuminavit Dominus abscondita tenebrarum illustratione adventus sui, habitantibus in regione umbræ mortis lux orta est eis. *Ortus est Sol Justitiæ: orta est stella ex Jacob,* ortus est inter homines *DEUS*; ita fanè declinante ad nos cælo, ut non jam Solem è longinquo suspiciamus cæcutientes, sed propinqua, ac pene nobis domestica ejus luce collustremur. Tanti luminis coruscante fulgore, qui adhuc non vident, suorum agnoscant vitium oculorum, non lucem accusent. *Deus lux est & tenebræ in eo non sunt ullæ:* Tanto rebelles homines, qui errores suos veritati præferentes in iis potius versari malunt, quam lucem illos redarguendam recipere, culpæ nequeunt lumen, quod refugiunt, tenebras quippe magis diligentes, quam lucem, recta quidem cognoscunt, quæ sequi debeant,

beant, sequi tamen dispiciunt, quæ cognoscunt. Inde verò sequitur, ut qui prius videre despererunt, *obscrentur subinde oculi eorum, ne videant, & dorsum eorum adferenda peccatorum onera semper incurvetur*: qui enim prius fuerunt rebelles lumini, quod noverunt, postmodum excæcantes, ut nesciant: & quia bonum noluerunt facere, quod sciebant, jam non cognoscant bonum, quod faciant; carnalium scilicet desideriorum *supercecidit ignis & non viderunt Solem*, unde cum Regio Propheta exclamare compellantur: *Comprehenderunt me iniquitates meæ, & non potui ut viderem, dereliquit me virtus mea, & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum.*

Quid porro luce pulchrius? quid innocentius? Quid e contrà tenebris foedius, quid criminofius? Et tamen sic in tenebris, quasi in luce ambulant: ita gaudentes in nocte peccati, ac si eos lux justitiæ circumfunderet. *Dicentes enim, se esse sapientes, stulti sancti sunt, & obscuratum est insipiens cor eorum*: cæci sunt & putant se videre: servi sunt & servitutem amant: vincti sunt: vincula non horrent: miseri sunt: nec agnoscunt, se esse misero. Quid jam miserius miseris, non miserantibus se ipsos? Tanti est tenebras magis diligere, quam lucem. Tanti est bonum nosse, & à malo non declinare. Tanti denique est orientem æternæ lucis splendorem in *CHRISTI* *nativitate* recolere, & adhuc opera tenebrarum non abjicere. Verum, ne, quam aliis facimus, recidat in nos expro-

bratio, perpendamus sedulò, quanta nos Dominus, qui certe non fecit taliter omni nationi, dignatus fuerit luce perfundere; perpendamus itidem, an eo, quo debemus sollicito studio rectas illas, quas splendidior ea lux nobis ostendit, semitas jugiter inire satagamus. Quantâ, ut benè nostis, illuxit nobis, adhuc illucet, Dominus luce gratiarum? Quantis ipsam etiam sagittarum lucem, qua nobis aliquando, ut nos emendaret, illuxit, misericordiarum radiis temperavit.

Caveamus dilectissimi! ne tot inter lumina simus adhuc tenebræ, non autem lux in Domino, & filii lucis. Surgent profectò in iudicio cum nobis viri Ninnivitæ, & condemnabunt nos, quia pœnitentiam egerunt in prædicatione Jonæ. Et ecce plusquam Jonas hic; qui toties de Sion rugiens, dedit de Jerusalem vocem, ut nos ad pœnitentiam vocaret. Regina Austri surget in iudicio cum nobis, & condemnabit nos, quia venit à finibus terræ audire sapientiam Salomonis. Et ecce plusquam Salomon hic: qui venit ad nos Rex pacificus ad docendum nos viam prudentiæ. Surgent in iudicio cum nobis remotissimæ Sinarum gentes longo terrarum mariumque intervallo à nobis diffitæ, quæ missos ab hac Petri sede Divini verbi Præcones insuetis honorum significationibus exceperunt, & novos licet ac extremos Evangelicæ lucis radios non despexerunt. Surgent gentes istæ in iudicio cum nobis & condemnabunt nos, quippe qui in splendoribus

bus sanctorum, adeoque inter ipsos meridianæ lucis fulgores caligantibus penè oculis opera tenebrarum abjicere adhuc nescimus.

Surge ergo illuminare Jerusalem, quia venit lumentuum & gloria Domini super te orta est, super te Jerusalem ortus est Dominus, & gloria ejus in te visa est, orta est in tenebris lux tua & tenebræ tuæ factæ sunt sicut meridies. Super nos, dilectissimi! orta est magna illa lux, quam populus vidit, qui ambulabat in tenebris. Super nos orta est gloria Domini, qui tot, tantisque nos cumulans divinæ suæ clementiæ beneficiis fulgidiori illustravit nos lumine suæ claritatis. Transierunt tenebræ & verum lumen jam lucet, ne igitur simus rebelles lumini quo tam splendide collucemus. Hoc in nostro respondeat opere, quod per fidem fulget in mente. Annuntiemus virtutes ejus, qui de tenebris nos revocavit in admirabile lumen. Ambulemus in luce, ne nos tenebræ comprehendant. Fructus verò lucis sit in omni bonitate & justitiâ, & veritate. En Homiliam de Nativitate & permaneo

Admodum Reverendæ Paternitatis

Servus in Christo.

Mitte Homiliam de Resurrectione Christi.

Admodum Reverende!

Hisce aliam mitto Homiliam, quæ lecta est de Resurrectione. Credo, quod Paternitati vestræ multum placebit. En illam: Prope-

Q

ran-

rantes hodie ad Christi tumulum piæ mulieres statim, ac revoluta lapide sedentem inibi juvenem stolâ candidâ indutum viderunt, subito timore percussæ obstupuerunt : Sed omnem prorsus excutere formidinem jubentur ab Angelo sic eas alloquente : *Nolite expavescere, JESUM quæritis Nazarenum crucifixum?* Quasi diceret : Non expavescant, qui JESUM quærent, & crucifixum quærent. Illi timeant, illi expavescant, qui JESUM non quærent, aut non quærent crucifixum. Multi sunt, venerabiles Fratres ! dilecti Filii ! multi sunt, qui credi volunt JESUM quærere, sed quia crucifixum non quærent, verè nec JESUM quærent. Quærent felices plerique JESUM sive leprosos mundantem, sive cæcis oculos aperientem, sive surdos audire & mutos loqui facientem, sive annosos ægri languores in piscina sanantem, sive demùm quatrIduanum Lazarum è sepulchro revocantem. Hi sunt, de quibus habemus in Evangelio : *Et sequebatur eum multitudo magna, quia videbant signa, quæ faciebat super his, qui infirmabantur.* Illi scilicet, qui DEI alias immemores gravesque morbos animæ negligentes, in suis duntaxat temporalibus necessitatibus & periculis ad aram salutis confugiunt : verè non quærentes crucifixum, quia crucem ferre detrectant. Placet aliis, JESUM quærere sive in Galilæis nuptiis aquas in vina convertentem, sive in deserto Bethsaida multiplicatis panibus turbas saturantem. Hi sunt, qui minimè formidantes Evangelium illud :

Vae, vobis qui saturati estis, non alio consilio sacris Ecclesiae Castris adscribuntur, quam ut opulenti fiant in Sion, & de annonâ Christi splendidius escantur, ut hydrias, quas attulerunt, sola aqua plenas, vino onustas accipiant, ac cophinos fragmentorum, quæ sunt vota fidelium, pretia peccatorum, & patrimonia pauperum, sacrilegâ crudelitate pauperibus ipsis, quorum sunt ea, surripientes ad domus suas reportent. Quærunt isti, quæ sua sunt, imò & sua non sunt, non quæ JESU CHRISTI; Unde eis meritò ipsemet Christus exprobravit dicens: Quæritis me, non quia vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus & saturati estis. Et lanè non quærunt JESUM crucifixum: Utinam non quærerent, ut crucifigant. Alii demum JESUM quærunt, non alibi tamen quam in monte illo præcelso, ubi medius apparens inter Moysem & Eliam ostendit se discipulis in claritate vultus sui, ut de illorum cordibus crucis opprobrium tolleretur, ne conturbaret eorum fidem voluntaria humilitas passionis, quibus revelata fuerat absconditæ excellentia dignitatis. Hoc in monte figere illi vellent cum Petro tabernacula sua non intelligentes in tentationes hujus vitæ prius nobis tolerantiam postulandam esse, quam gloriam, quia tempora patiendi non potest felicitas prævenire regnandi. Hi sunt, qui minime recogitantes, quanta oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam, de suscipiendæ crucis asperitate trepidantes, non socii patientis, sed solum con-

fortes esse vellent resurgentis, veriùs sanè ac mater illa filiorum Zebedæi, nescientes, quid petant ad dexteram scilicet & ad sinistram in Regno Christi sedere ambitiosè gestientes, calicem tamen, quem Christus bibit, liberè recusantes. Hi certè nec crucem quærunt, nec crucifixum, & quia crucifixum non quærunt, JESUM etiam nec quærunt, nec inveniunt.

His planè omnibus JESUM crucifixum verè non quærentibus minimè dixisset Angelus ne expavescerent: Neque enim timere non possunt, quæ verè timenda sunt, qui amant, quæ verè amanda non sunt. Pauci adeò sunt, qui verè timere non debent, quia pauci sunt, qui verè amant, quæ amare debent. Ne itaque dilectissimi! trepidi semper, semperque pavidum cum iis esse cogamur, qui verè JESUM non quærunt, amemus crucem, quæramus crucifixum. Totus figatur in corde, qui pro nobis fixus fuit in cruce. Ibi spes, ibi salus, ibi securitas, ubi crux Christi. Non amat Christum, qui non amat crucem Christi: Armemur ergo Christi cruce, ut Christo digni habeamur. Tollat unusquisque crucem suam quotidie & sequatur Christum, majores divitias æstimans thesauro Ægyptiorum ignominia Christi. Præcessit ille bajulans sibi crucem, & mortuus est pro nobis in cruce, ut nos nostram portantes crucem mori etiam gestiamus in cruce. Si audiat impietas, grande ludibrium. Si pietas, grande mysterium. Evacuatum enim est scandalum crucis, quæ signum vitæ est his, qui apprehen-

prehenderint eam, & qui tenuerit eam, beatus. Per illam scilicet credentibus datur virtus de infirmitate, gloria de opprobrio, vita de morte.

Crucem itaque alacres ascendamus, vivamus in cruce, moriamur in cruce: Nec quempiam descensum a cruce nobis suadentem audiamus. Sic quærentes ignominiam passionis gaudia inveniemus resurrectionis, nobisque nuntiari audiemus ab Angelo: Nolite expavescere. Magnum, Dilectissimi! interjacet mare inter infimam exilii hujus nostri vallem & patriam nostram coelestem. Instruit DEUS lignum, quo mare hoc transeamus: nemo siquidem transire potest mare hujus seculi, nisi cruce Christi portatus. Per lignum à patriâ ejecti fuimus; per lignum ad patriam revocamur. Hoc victi ligno propinquemus ad JESUM, nec ventum validum timeamus, calcantes mare, ne mergamur in mari. *Absit igitur nobis gloriarī, nisi in cruce Domini nostri JESU Christi, quæ licet Judæis sit scandalum, gentibus autem stultitia, nobis tamen Dei virtus est, Dei-que sapientia.* Plaudamus nobis in infirmitatibus nostris, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis pro Christo. Hæc nobis sit consolatio, ut affligens nos dolore non pareat. Lenit quippe dolores nostros recordatio crucis CHRISTI, in quo salus, vita & resurrectio nostra; nam si commortui sumus & convivemus: si sustinebimus & una regnabimus, atque unà cum Evangelicis mulieribus quærentes JESUM & hunc crucifixum, de san-

Et a & admirabili ejus resurrectione lætabimur;
fructus enim crucis est gloria resurrectionis.
Quibus permaneo

Admodum Reverendæ Paternitatis

Servus in Christo.

Nunciat Amico conditiones Fœ-
deratorum attingens præteritum
ob hæreditatem Hispanicam
bellum.

Cordialissime Domine!

Quoniam tota quasi Europa continuo vexa-
tur bello & Regnum Hispaniarum, & si-
quidem Dominatio sua à me puncta petiit, quæ
inter Fœderatos determinata sunt, per hanc
Epistolam eidem talia communicare volui:
En

I.

Sit, maneatque inter Sacram Cæsaream Ma-
jestatem & Sacram Regiam Majestatem Magnæ
Britanniæ, & Dominos Ordines Generales Uni-
ti Belgii constans, perpetua & inviolabilis ami-
citia & Correspondentia, teneaturque alter al-
terius commoda promovere, damna verò &
incommoda pro posse avertere.

2.

Sacra sua Cæsarea Majestas, Sacra Regia Ma-
jestas Magnæ Britanniæ, & Domini Ordines
Generales cum nulla res ipsis magis cordi sit,
quàm pax & tranquillitas generalis totius Eu-
ropæ judicaverunt, ad eam stabiliendam, nihil
efficacius futurum, quàm procurando Cæs.
Maj.

Maj. ratione prætensionis suæ in successionem Hispanicam satisfactionem æquam & rationi convenientem, & ut Rex Magnæ Britanniae & Domini Ordines Generales securitatem particularem & sufficientem pro navigatione & commerciis subditorum suorum adipiscantur.

3.

Propterea Fœderati ante omnia operam dabunt, quantum possunt, maximam ad obtinendam viâ amicabili & per hanc actionem solidam & firmam Cæs. suæ Majestati satisfactionem æquam & rationi convenientem in causâ memoratæ successionis & securitatem modo indigitatam Regiæ suæ Majestati Magnæ Britanniae & Dominis Ordinibus Generalibus uniti Belgii, impendentque Fœderati in hunc finem omni studio & absque ullâ intermissione spatium duorum mensium à die quô ratificationum tabulæ commutabuntur, numerandum.

4.

Quod sit præter spem & vota intra tempus præfinitum res eo, quo dictum est, modo transigi nequeat, Fœderati sibi invicem spondent alter alterum omnibus viribus se adiuturos, idque juxta specificationem peculiari in conventionem determinandam, ut ita acquirant satisfactionem & securitatem ante memoratam.

5.

Fœderati ad procurandam satisfactionem & securitatem antedictam intendunt, ut recuperent provincias Hispano-Belgicas, ut sint obex & repagulum vulgo Barriere, Galliam à Belgio

Fœderato removens & separans pro securitate Dominorum Ordinum Generalium, quemadmodum ab omni tempore inservierunt, donec Galliarum Rex nuper eas milite suo occupavit, ut & Ducatum Mediolanensem cum dependentiis ejus tanquam feudum Imperii atque securitati Provinciarum hæreditariarum Cæsareæ suæ Majestati invigilent. Præterea Regna Neapolis & Siciliae & terræ atque Insulæ citra ora Hetruriæ in Mari Mediterraneo, quæ sunt ditionis Hispanicæ & ejusdem usus esse possunt & pròdesse navigationi & commerciis subditorum Regis Magnæ Britanniae & Belgii uniti.

6.

Licetum sit Regiæ suæ Majestati Magnæ Britanniae & Dominis Ordinibus Generalibus communi consilio pro utilitate & commodo Navigationis & commercii subditorum suorum, quas poterunt in Indiis Hispanicæ ditionis terras & urbes armis occupare, quicquid autem occupaverint, ipsorum manebit,

7.

Necessitate exigente, ut Fœderati ad obtinendam antedictam suæ Cæsareæ Majestati satisfactionem & Regiæ Magnæ Britanniae, ac Dominorum Ordinum Generalium securitatem bellum subire adigantur, fideliter inter se consilia communicabunt, de operationibus bellicis & de omnibus rebus ad causam hanc communem spectantibus.

8.

Neutri partium fas sit bello semel suscepto,

de

de pace cum hoste tractare, nisi conjunctim & communicatis consiliis cum alterâ parte, nec pax ineatur, nisi adeptâ prius pro Cæsareâ suâ Majestate satisfactione æquâ & rationi conveniente, pro Regia sua Majestate Magnæ Britanniae & Dominis Ordinibus Generalibus securitate peculiari. Regnorum, Provinciarum, Ditionum navigationis & commerciorum suorum, & nisi justis cautelis antea provisum sit, ne Regna Galliae & Hispaniae unquam sub idem imperium veniant & uniantur, nec unquam unus, & idem utriusque Regni Rex fiat, & speciatim, ne Galli unquam in possessionem Indiarum juris Hispanici veniant, neque ipsis ibidem navigari mercaturæ exercendæ causâ sub quocunque prætextu, directo vel indirecto permittatur, & denique nisi pacta pro subditis Reginae Magnæ Britanniae & fœderati Belgii facultate plenâ utendi & fruendi omnibus iisdem privilegiis, Juribus, immunitatibus & libertatibus commerciorum terrâ marique in Hispania Mari Mediterraneo, & in omnibus terris & locis, quæ Rex Hispaniarum postremo defunctus tempore mortis tam in Europâ, quàm alibi possidet, quibus tunc utebatur & fruebatur, vel quibus amborum vel singulorum subditi jure ante obitum dicti Regis Hispanici quæsito per tractatus, per pacta conventa, per consuetudines, vel per alium quemcunque modum uti & frui poterant.

9.

Tempore, quò dicta transactio vel pax fiet,

Q 5

fœd.

fœderati inter se convenient de omnibus iis, quæ ad stabiliendam navigationem & commercia subditorum Reginae Magnæ Britanniae & Dominorum Ordinum Generalium in terris & Ditionibus acquirendis & à postremò defunctò Hispaniarum Rege possessis, necessaria erunt, quemadmodum etiam de modo, quo Domini Ordines Generales per obicem antedictum vulgò Barriere securi reddantur.

10.

Et quoniam controversiæ quædam Religionis ergò exoriri possent in locis à fœderatis (uti sperant) armis occupandis, de exercitio ejus inter se etiam eodem, quò suprà dictum est, tempore convenient.

11.

Fœderati se invicem omnibus viribus juvare & opem ferre contra aggressorem teneantur, si Rex Galliarum, vel quispiam alius quem fœderatorum ex causâ fœderis hujus aggredi sustineat.

12.

Quod si vel nunc super sæpè indigitatâ satisfactione & securitate transigi queat, vel post susceptum necessariò bellum pax iterum coalescat, post talem vel transactionem vel pacem conclusum sit & maneat semper inter partes contrahentes fœdus defensivum, pro guarantiâ ejusdem vel transactionis vel pacis.

13.

cuncti Reges, Principes & Status, qui volent,
Ad hujus Fœderis societatem admittantur
&

& quibus pax generalis cordi erit ; quoniam autem Sacri Romani Imperii peculiariter interest , pacem publicam conservari , & hic inter alia agatur de recuperandis Imperii Feudis, ad hujus Fœderis societatem dictum Imperium speciaticim, invitatur. Præterea Fœderatis conjunctim vel singulis seorsim licitum sit, accessionem in hoc fœdus requirere eorum, quorum ipsis visum fuerit.

14.

Ratihabebitur hoc Fœdus ab omnibus Fœderatis intra spatium sex septimanarum vel citius , si fieri potuerit. In quorum Fidem Plenipotentarii præsens fœdus subscriptionibus & sigillis suis muniverunt. Nunc sciet Dominatio vestra conditiones Fœderis initi inter Fœderatos. Quibus permaneo

Dominationi vestræ.

Servus.

Nunciat Civitatem Lille se dedisse.

Cordialissime Domine!

Singulari Comitatus Dominationis vestræ non semel jam obstrictus , quod rependam eidem , non habeo , præter addictissimi animi fidem ac candorem , cujus experimentum equidem , ex me capiet , quoties licebit ; cujusque vadem, Dominationi vestræ nunc sisto , qualecunque hoc curarum nostrarum monumentum , quo Civitatem Lille tantâ felicitate expugnatam nuper complexi sumus. Quod reve-

râ

râ Rex Galliarum Ludovicus XIV. sat satisque
sentiet, nam modò tota Gallia terrore bellico
personabit. Quis satis valorem, dexteritatem
& magnanimitatem Serenissimi Principis Eu-
genii declarabit? qui jam nomen suum pridem,
ut ita dicam immortalem reddidit, unâ cum suâ
Magnitudine Duce Marleburgo S. R. I. Princi-
pe, aliisque Generalibus omni laude dignissi-
mis. Imo audimus inimicum à civitate Bruxel-
lensi profigatum. DEus ultiores concedat
victorias, & sum

Dominationis suæ

Fidelissimus Servus.

Copia Litterarum Cæsarearum
ad summum Pontificem.

(Leopoldi I.)

Beatissime!

Quantoperè excrucient animum Sanctitatis
vestræ immanes bellorum undique sævi-
entium calamitates, quibus Populus Christia-
nus premitur, & quantâ sollicitudine id agat,
ut contumaces Christianorum Principum ani-
mos ad pacem concordiamque revocet, ex lit-
teris Ejus, die octavo elapsi proximè Mensis ad
Nos datis, prolixius percepimus. Et verò non
minus Nos, quàm paternæ Sanctitatis vestræ
pectus affligunt mali illa, quæ ex bello recenti
non sine summo scelere excitato Christianæ
Re publicæ quotidie majora incumbunt; Sed
id verò nobis solatii est, quòd Deo & conscien-
tia

tiā teste ab omnium eorum culpā immunes si-
mus, quippe, qui arma non nisi laceffiti pro Im-
perii populiq̃e Nobis commissi necessaria de-
fensione suscepimus. Et inprimis Sanctitati ve-
stræ penitiores cordis nostri sensus longā olim
consuetudine ita perspecti sunt, ut faciliē intelli-
gat, nihil nobis gravius accidere, quā inna-
tum Nobis pacis tranquillitatisque publicæ
studium novis semper, inprimis Galliæ sive
ambitionis, sive invidiæ impulsibus irritari;
neque enim ulla pactorum & fidei publicæ re-
ligio apud Coronam hanc id hætenus valuit,
ut non toties violata fuerit, ac irrita. Nam ut
alia prætereamus, ingemiscit profecto Chri-
stianus Orbis, & detestabitur posteritas, quod
Christianissimus Rex eò se abduci passus sit, ut
interrupto nuper pleno victoriarum Nostra-
rum contra Infideles cursu, Nobis amicitia mi-
cantis, infesta interim arma intulerit, & cædi-
bus, rapinis, incendiis omnia repleverit, quā
ullam armorum causam aut offensionem de-
nunciarit. Conculcanda scilicet erant potius
divina humanaque omnia, quā aut occasio
Galliæ præferendorum ad Rhenum limitum
omittenda, aut Nobis & Christianitati belli
contra Turcas feliciter conficiendi, firmandæ
rumque finium facultas permittenda.

Obligavit proinde Nos supremi Muneris
Nostri ratio, ut conspirantibus Christianissimi
Regis & Christiani nominis hostium contra
Nos armis, socios notos & foederatos pro No-
strā Populiq̃e Nostri defensione adversus
Eun-

Eundem adjungere, quorum foederum ea præcipua lex est, ut nihil de negotiis pacis nisi communicato cum ipsis consilio statuere valeamus. Cum verò de eorum voluntate id polliceri possimus, illos non minus ad Nos eam semper votis suis pacem complecti, quâ universus Christianus Orbis juxta Pyrenææ & Westphalicæ Pacificationis violatas à Galliâ leges ad tranquillitatem pristinam componatur. Ita in hoc præcipuus vertetur cardo, ut Sanctitas vestra eo inprimis apud Christianissimum Galliæ Regem utpotè belli authorem, paterna sua officia quàm efficacissimè convertat, ut ad utriusque hujus Pacificationis Tractatus, quod ipse rupit, restaurandos commoveatur. Quod si ab ipso Sanctitas vestra pro causæ Justitiâ impetraverit, non deerimus sanè partibus nostris, ut sanctam Beatitudinis vestræ pro Christianitatis Bono intentionem, Ejusdemque oblatam paternam operam & conciliationis officia, Nobis certò gratissima, etiam reliquis Foederatis Nostris accepta reddamus, nec affectu caritura. Quod Sanctitati vestræ pro Nostrò erga Eandem observantiæ studio ad amantissimas suas litteras reponendum duximus, divinam Bonitatem orantes, ut Sanctitatem vestram diutissimè Ecclesiæ & Nobis sospitem præstet. Viennæ die . . . Anno . . .

Re-

Responsoria Regia ad eum, quâ
alter Rex se in solium evectum nunciavit.

Serenissime Rex!

Litteras Majestatis vestræ, quibus se in solium
Regni N. N. evectum nunciare Nobis voluit die . . . exaratas nunc primum die . . . accepimus, eo sanè animo, quem effusum & lætum Magnis & excelsis Dei operibus mirificis consuevimus.

Quemadmodum ex hac Regiâ Capiti Majestatis vestræ imposita inclitâ coronâ adoramus nutum & benignitatem ejus, per quem Reges regnant, ita non possumus ex communi nuncio exundantes in gaudia non sumere sensus, ac ominari, derivanda fore in universam Christianitatem, Solatia: Et speramus enim, & unice optamus ut coronatus Majestatis vestræ virtutes afflictissimi orbis Christiani Pax, tranquillitas, felicitasque sequatur. Nos porro fœderum, Amicitiarumque juribus, quæ Prædecessores Nostros inter & N. N. Reges Sacra erant, nihil deesse ex parte Nostrâ patiemur, quin in uno non eodem retinere modo, sed augere avidi, nullam sinemus elabi occasionem, mutuum erga Majestatem vestram ejusque Regna amorem validis comprobandi argumentis, quod reliquum est, Majestati vestræ prosperum ac felix cum bonâ valetudine regimen ex animo precamur; Dabantur N. N.

Majestatis vestræ

Bonus Frater.

Nunciatur Namurcum se dedisse.

Guilielmus III. Dei gratiâ Rex Angliæ &c. &c. Friderico Tertio, Electori Brandenburgensi, &c. Salutem.

Frequentes prosperique adeo foederatarum Copiarum in Urbem Namurcensem aggressus, præsidarios ipsi milites, in tantas coniecerunt angustias, ut die secundo Mensis currentis albo vexillo incenibus affixo de urbe dedendâ transigere postularent; Commutatis itaque obsidibus ad pactiones venimus, quibus, concesso militibus in arcem sese recipientibus horarum quadraginta & octo spatio, de urbis deditione conclusum est. Celsitudinem Vestram Electoralem successus tam felicitis gaudiique nostri exinde profluentis quam primum participes volumus, ipsamque insuper certiores facere, Faustissimum hunc eventum Nos Ducibus vestris militibusque majorem in modum acceptum referre, quorum virtutis & constantiæ, nulli hostium conatus, nulla munitionum robora obstare valuerunt, qui ubicunque operam suam contulerunt, difficultates maximas majore animo nunquam non superaverunt. Tam faustis adjuti auspiciis non moramur, quin easdem, quibus tam feliciter usi sumus, in arcem intendamus vires, nulli dubitantes, quin favente Deo Optimo Maximo unitis foederatorum armis arx ipsa eadem
utæ.

utatur fortunâ, & militum præsertim vestrorum summoperè increseat gloria. De cætero Celsitudinem vestram Electoralem Supremi Numinis Clementiæ commendamus, ipsam demisse precantes, ut perpetuò rerum secundarum cursu Celsitudinem vestram Electoralem communemque Christiani orbis causam fortunare, cœptumque hoc nostrum tam feliciter inchoatum ad faustum exitum perducere dignetur. Dabantur in Castris Nostris prope Namurcum sextâ die Augusti, 1695. Anno Regni Nostri septimo.

Cujusdam Reverendi Patris è Societate JESU ad quendam Principem.

Serenissime Princeps!

Quæ Serenitati vestræ ad me quintâ labentis scribere, placuit; debitâ Reverentiâ excepti, & accepta, pari fide Augusto Cæsari exposui; qui mihi respondit: nullam unquam vel minimam suspicionem de Serenitatis vestræ fide habuisse, nec de conjuratione Ragozianâ ipsam participem aut consciam fuisse, cogitasse erga neminem de hac re nec unquam mentionem fecisse. Cui tam luculento Augusti testimonio nihil, quòd addam habeo, quàm ut Serenitatem vestram rogem, ne similibus malè fundatis rumoribus ullam fidem adhibeat, sed de Augusti Cæsaris gratiâ secura in ejusdem fide, uti hætenus perstitit, etiam in posterum

R

rûm

rûm perseveret. His me Serenitatis vestræ favori demissè commendo Viennæ . .

Serenitatis vestræ

Servus minimus.

F. M.

Nunciat salutem suam, suorum-
que subditorum.

*Admodum Reverende in Christo
Pater !*

A B eo tempore, quo Conventus noster honorem habuit præsentia Paternitatis vestræ Admodum Reverendæ illustrari, ope benignissimi DEI omnes bonâ fruimur salute, DEUS etiam tandem multis conservet annis. Hisce transmittere volui Homiliam Sanctissimi Domini Nostri CLEMENTIS XI. Papæ habitam die ipso SS. Apostolorum Petri & Pauli:

Ubi primum Apostolici coetus Princeps humani generis Reparatori Discipulos interroganti, quem ipsi eum esse discerent, fideli ac liberâ confessione respondit: Tu es Christus, Filius Dei vivi; beatus illicò à Domino prædicatur, Petrus dicitur, felix ædificandæ Ecclesiæ fundamentum in novi nominis nuncupatione constituitur, cœlestis Regni Claviger denunciatur, ligandorumque ac solvendorum arbiter, mansurâ etiam in cœlis judiciorum suorum definitione præñcitur. Tanti fuit, Venerabiles Fratres! Dilecti Filii! tanti fuit generosus ille fidei ardor, quo Petrus virtute indu.

indutus ex alto, aliorum Christi Discipulorum tarditatem præveniens, ac omnia humanarum opinionum incerta transcendens, impavidâ voce festinanter pronuntiavit: *Tu es Christus, Filius DEI vivi*: Digna sanè fide vox, quam nec caro, nec sanguis Galilæo piscatori revelavit, sed divinus Pater, qui in coelis est. Apostolico cordi inspiravit. Hæc scilicet fides naturæ fines excedens, ac humanæ rationis terminos supergrediens arcana detegit, attingit inaccessa, deprehendit ignota, comprehendit immensa, novissima apprehendit, ipsam etiam æternitatem suo vastissimo sinu circumcludit. Hæc fides educens nos de terrâ Ægypti, monstransque nobis iter in deserto, per diem in columnâ nubis & per noctem in columnâ ignis, navis tutissima est, quæ ducit ad Portum: Via est, quâ Verbum Dei ascendit ad cor: Lampas est, quæ animam illustrat: Scutum est, quo ignea nequissimi hostis tela retunduntur: Ostium est, per quod viam ingredimur, & ad filiorum Dei consortium pervenimus. Hæc est, quæ cæcos illuminat, infirmos sanat, poenitentes reparat, justos roborat. Hæc fides terrena spernens, cœlestia respiciens, mollia calcit, aspera tolerat, in prosperis non erigitur, in adversis non dejicitur. Hæc fides pietatem asserit, sanctitatem firmat, calamitates expellit, felicitatem conciliat. Ipsa est humanæ salutis initium origo justitiæ, columnen veritatis, altissimum Dei donum, Religionis basis, virtutum omnium mater & radix, totius denique Christiani ædi-

ficii, hoc est omnis gratiae gloriaeque omnis constans ac solidum fundamentum. Haec fides diabolum vincit, & captivorum ejus vincula dissolvit. Haec erutos mundo inserit coelo, & portæ inferi adversus eam prævalere non possunt. Hæc est victoria, quæ vincit mundum, fides nostra, Petri fides, sancta fides, divina fides, sine quâ nihil sanum, nihil sanctum, nihil tutum, nihil bonum, nihil purum est vivum.

Sed heu! quot, quanta & quam gravia in hujus non fidei trepidâ facie vulnera cernimus & dolemus? Quam degenerem ab eâ exhibet indolem, quam in sua spirabat infantia? Quam discolor ab illo nunc tempore aspicitur, quo pro eâ fortiter asserendâ invicti Christi pugiles ligabantur, includebantur, cædebantur, torquebantur, laniabantur, trucidabantur, in usum nocturni luminis urebantur, & tamen adhuc multiplicabantur? Neque enim ullo crudelitatis genere destrui potuit Sacramento crucis Christi fundata Religio. Non minuta fuit persecutionibus Ecclesiæ, sed aucta; semperque apparuit Dominicus ager segete ditiori vestitus, dum grana, quæ singula cadebant, multiplicata nascebantur. Quam alienæ sunt hodie timidæ fidelium viæ ab eorum semitis, qui magisterio Apostolicæ illius vocis imbuti: *Tu es Christus, Filius DEI vivi; Ibant gaudentes à conspectu Concilii, noniam digni habiti fuerunt, pro nomine JESU contumeliam pati?* Multitudinis credentium, charitate fraternitatis se invicem diligentium, erat tunc *cor unum*

&

Et anima una. Quot nunc armorum & discordiarum flammis? quot irarum & bellorum facibus universa penè ardet Christiana Respublica! Tenera erat fides, & lactans, cum nascentis Ecclesiae proceres non alio consilio Regna & Imperia inter se partiebantur, nisi ut illa Evangelicae veritatis luce illustrarent, charitate foverent, sudore & sanguine, foecundarent. Adulta nunc, imo & annosa jam fide, quæ & qualia sunt eorum studia, qui de Regnis & Imperiis tantâ contentione decertant, scrutari refugimus, ne diutius in hoc invisio argumento versemur, cogamurque nostra vulnera ad impatientiam doloris exasperare. *Obscuratum est Dilectissimi! obscuratum est aurum, mutatus est color optimus.* Refrigescente scilicet charitate decolor evasit fides & exanimis. Quis enim salubriter fidelis est, nisi eâ fide, quæ per dilectionem operatur? Vita corporis est anima, vita fidei est charitas.

Si itaque charitatem non habemus, non in hoc nobis nomine, quod Christiani dicimur, blandiamur, sed potius propter hoc ipsum nos judicandos esse credamus, quia nomen nobis falsò vindicamus alienum. *Nomen habent, quod vivant, & mortui sunt, qui confitentur, se nosse Deum, factis autem negant.* Hinc admirabili nexu irrigatus è cœlo divinus Spiritus ignem sociavit & linguas. Vera siquidem fides est, quæ charitatis ignem cum voce Religionis conjungit. Vera fides est, quæ in hoc, quod verbis dicit, operibus non contradicit.

Qui igitur Petri fidem tenemus, Petri etiam charitatem æmulemur: *Charitatem, quæ nunquam excidit; Charitatem, quæ foras mittit timorem: charitatem, quæ operit multitudinem peccatorum.* Hanc Petrus ipse precibus nostris affuetus, nobis impetrare dignetur ab eo, quem Filium Dei vivi primus promulgavit, quemque se plus aliis diligere trinâ confessione nunciavit, ut ita induiti lorica fidei & charitatis per bona opera, juxta ejusdem Petri monitum, certam nostram vocationem & electionem faciamus, eique in omnibus placere contendamus, qui nunquam suâ gubernatione destituit, quas in soliditate suæ dilectionis instituit. Cæterum expectamus brevi iterum adventum Paternitatis Admodum Reverendæ, cujus sacris precibus ego me, meosque omnes subditos commendo & sum.

Admodum Reverendæ Paternitatis

Servus humillimus,

Alia Consimilis.

Admodum Reverende Pater!

Et hanc mitte hisce Homiliam, quam Sanctissimus Dominus noster CLEMENS XI. de præsentium rerum Statu recitavit: Ex quo Catholica Ecclesiæ gubernacula non minus inviti, quam immerentes, DEO sic disponente, tractanda suscepimus, venisse nos in altitudinem maris bene novimus, innumerasque & sanè gravissimas è sublimi hac Apostolicâ speculâ Pontificatui nostro ingruentes tempestates bene

ne perspeximus: Nullam tamen difficultatis & periculi pleniorē prævidimus, quam quæ subeunda nobis erat adversus sæculi potestatem, nova in dies & minimè toleranda auctoritati, libertatique Ecclesiæ præjudicia inferre molientis. Non propterea concidimus animo, in eo confisi, qui sperantes in se confundi non patitur; DEI enim promissio est, quæ præteriri non potest: *Quoniam in me speravit, liberabo eum*: Arguimus, obsecravimus, increpavimus, urgentes opportunè, importunè, juxta Apostoli monitum, in omni patientiâ & doctrinâ. Pluries idcirco, suadente justitiâ, a superiora quæque aggredi parati fuimus: Pluries, monente charitate, mitiora amplexi consilia pastoralis officii cursum inhibuimus: Pluries manum extendimus ad virgam: Pluries subtraximus; nihil fanè curantes, quomodo interim homines modum hunc aggredi nostrum interpretarentur, qui sciremus, DEO æquè per infamiam ac per bonam famam serviendum esse.

Nota res est, de qua loquimur; satis enim comperta sunt & pervulgata, quæ ante aliquot annos adversus Ecclesiæ jura in Regno Neapolis, in Ducatu Sabaudia & Principatu Pedemontii, ac nuperrimè in Ducatu Parmæ & Placentiæ contigerunt. Illa proinde vobis, qui omnia nostis, & quorum consilia semper his in rebus usi fuimus, præcipue referre prætermittimus. Nos certè viæ, quam hucusque inivimus, minimè poenitet; tum quia aliqua, nec sane leviora in præfato Regno Neapolis, vobis

notum est, dignâ ac debitâ emendatione reparari obtinuimus; tum quia omnibus jam Pontificiæ lenitatis impletis officiis pro iis, quæ non pauca supersunt, ad severiora remedia, tametsi non sine maximo cordis nostri dolore, cum fiducia tamen & alacrius devenire jam possumus. Cum enim auctis in dies scandalis & inauditis Ecclesiæ Authoritatis læsionibus multiplicatis eo nunc jam adducta res sit, ut nulla amplius sacris Altarium Ministris, nulla Ecclesiis, nulla nobis, nulla DEO Reverentia supersit, adeoque omni prorsus spe dejecti simus, paternam longanimitatem nostram quidquam in posterum profuturam, dura quidem, sed tamen quæ vitari potest implendi muneris nostri necessitas exigit, ut inflicta Ecclesiæ vulnera non lentâ jam nec levi manu tractemus. Decretum proinde nobis, fixumque est, sine majori cunctatione ea hodie viriliter exequi, & palam promulgare, quæ Pastoralis officii ratio postulat, quæque diuturnus tam nostris, quam alienis precibus demisse imploratum cœlestis gratiæ lumen nobis ostendit.

Nec sane absque peculiari divinæ Providentiæ consilio contigisse arbitramur, ut hâc ipsâ die, quâ eum honorem, qui profanis olim Gentilium celebritatibus tribuebatur, sacris illis beati Petri vinculis pie deferimus, quibus Apostolorum Princeps, orante sine intermissione Ecclesiâ ad DEUM pro eo, mire solutus fuit. Nos similiter post divinam opem enixè
in-

invocatam, vincula illa, quæ secularis potestas injicere tentavit Ecclesiæ, quæ non ancilla, sed libera est, Apostolicæ severitatis gladio dirumpamus. Nullus sane labor, nullum periculum deterrere nos poterit ab eâ, quam tam justè suscepimus, Apostolicæ sedis & Ecclesiæ jurium defensione. Magno fortique gradu pergemus ire, quo cœpimus, animo recolentes præclara illa Apostoli verba: *Si quid patimini propter justitiam, beati.* Deum interim omnipotentem, cujus tremendo judicio potentissimi quique gentium Principes pavidī ac nudo latere palpitantes subesse debent nostræ, seu potius suæ causæ vindicem & assertorem invocamus, levantes cor & oculos nostros in mortem excelsum & sanctum, unde nobis omne auxilium affuturum speramus, fideque cum Propheta clamantes: *Dominus illuminatio mea & salus mea*, quem timebo: Reliquum est, Venerabiles Fratres! ut vos quoque, qui in partem sollicitudinis nostræ vocati estis, quæ consilio vestro egimus, vestris apud Deum votis & assiduis precibus juvetis, divinam bonitatem in contritione cordis obsecrantes, ut suâ cœlesti ope, curis & conatibus nostris clementer adesse non dedignetur. Si quid prætereâ Romæ novierit audire, non intermittam Admodum Reverendæ Paternitati omnia significare. Hisce me affectui religioso commendo & permaneo

Admodum Reverendæ Paternitatis

Servus humillimus.

R 5

Nun-

Nunciat Civitatem Lille se dedisse
armis Foederatorum.

Clarissime Domine!

Dum fecus ac par est, multis jam mensibus nihil ad Dominationem suam litteram dederim, non immeritò mihi venit in mentem subvereri, ne quam Eidem malè de me suspicandi occasionem mei silentii diuturnum tempus præbuerit. Veruntamen cum singularem ejus mihi que non ignotam humanitatem considero, omninò mihi persuadeo, Eandem culpam intermissi hætenus litterarum officii non negligentia meæ, sed variis potius molestisque occupationibus imputaturum esse: earum enim moles, quâ semper obrutus sum, tanta est, ut nunquam vacem, nunquam respirare queam. Prætereà quoque dignum mihi scribendi argumentum defuit, quod oculis Dominationis suæ summa plerumque spectantibus subjiciendum arbitrarer, nunc autem nuncio Civitatem Lille inò & arcem armis Foederatorum 8. Decembris dedisse. Quibus permaneo.

Dominationis vestræ

Fidelissimus Servus.

Nunciat Ulmam recuperatam.

Colentissime Domine!

Non puto Dominationi suæ, ignotum esse illud: *Mens hominis novitatis avida.* Desiderium scilicet sciendi omnibus hominibus est connatum. Hoc in omnium ordinum ac ætatum

tatum hominibus videre est. Pueros vix cunis egreſſos, videmus novitatis avidos. Nonne ſtrepitu quocunque foris excitato pandunt auriculas, intendunt oculos, ad fenestras & januas properant, ut rem novam cognoſcant. Dum verò pueri tam avidi ſunt ſciendi, quid ni & nos virili ætate de rebus magni momenti ac ponderis magis ſumus ſolliciti? Quoniam verò & ipſe novitatis ſum avidiſſimus auresque meæ mirum in modum novitate lætantur, litteræ Dominationis ſuæ, quas paucis abhinc diebus accepi tantam legendi mihi voluntatem attulerunt, ut nulla major adferri potuerit, ſiquidem in iis ad numerum dilucidèque percenſebat, quo pacto Ulmenſis Urbs iteratò obſeſſa, opinionone citius, deditione factâ in oppugnatorum venerit poteſtatem, Ad hanc expugnationem, quod attinet, non vereor arreptâ ex litteris ejusdem occasione aſſerere, eam non eſſe improbandam. Quis enim adeò peregrinus, quis tam hoſpes in ſacro codice eſt, qui non ſi minus ipſe legerit, at auditione certè aliquâ inde acceperit, Deum Magiſtratûs Politici Auctorem exiſtere, & lege digito ſuo tabulis lapideis inſculpta, ſeveriſſimè à cunctis efflagitare, ut poteſtati ſuperiori ſe ſubjiciant? Conflictum & Cladem perpeſſam ab inimicis Hœchſtadii jam complete ſciet. Hiſce ſubſcribor

Dominationis ſuæ

Cordialiſſimus Servus.

Scri-

Scribit de miseriis Patriæ suæ.

Candidissime Domine!

Petit à me, ut de patriæ suæ statu certio-
meis Dominationem suam litteris reddam.
Facerem equidem hoc lubenter, si sine peri-
culo fieri illud posse viderem. Sed profectò eo,
sefe modo res nunc habent omnes, ut ne episto-
lâ quidem narrare Eidem, nedum nuntiis atque
tabellaris committere audeam: qui quàm sint ri-
marum, ut ille ait, pleni, maxime ubi vino in-
caluerint, factique fuerint hilari, multi sæpe,
non sine damno experiuntur. Hoc unum acci-
piat: etsi quòd proverbio dicitur, patriæ fumus
igne sit alieno luculentior, eaque viro bono ni-
hil esse possit jucundius: tamen, quod à suâ jam
abest, Dominationi suæ verè & ex animo gratu-
labor. Neque enim ea videt vel audit, quæ nos,
qui adsumus, videre & audire quotidie, non si-
ne magno dolore cogimur. Deinde eo in loco
res esse suas, nec obscuro, nec vario ad nos ser-
mone perfertur, ut vix meliori esse posse vi-
deantur. Quòd enim ita vitæ suæ studio-
rumque rationem instituit, ut jucunda sit
condiscipulis, grata Præceptoribus, accepta
iis, quorum tecto mensâque utitur: Spe Do-
minatio sua implet eos, qui de ingeniis judicare
aliquid possunt. Ut autem nunc patriæ suæ est
status, vehementer profectò metuo,, ne si do-
mum aliquando venerit, non dignum aliquem
ingenio, doctrinâ, virtute locum inveniat. Om-
nia enim extincta propè nunc jacent: silent le-
ges.

ges: exulat iustitia: disciplina collapsa est: earundemque cultores nullo, aut perquam exiguo numero sunt. Verum & hæc nescio recte ne tutoque satis sint litteris credita. Itaque ex aliis plura Dominationem suam audire, quam meis cognoscere litteris malo. Eadem tamen hac de causâ nihil interim de diligentia in studiis remittet: Sed ea parabit, meditabitur, cogitabit, quibus instructos paratosque eos esse oportet, qui miseris hisce ac ferè conclamatis temporibus opis aliquid atque auxilii Reipublicæ Christianæ ferre cupiunt. Et si fortè locus Dominationi suæ in patriâ nullus contigerit, de eo Poëta cogitavit, dum dixit;

*Omne solum forti patria est, ut piscibus
aquor:*

Et volucris vacuo quicquid in orbe patet.

Hisce valeat & permaneo

Dominationis suæ.

Servulus minimus.

Nunciat sibi gratissimum conversationis Convivium.

Domine amantissime!

Vellem crederet, & ii cum Dominatione suâ, quibus nuper inter pocula innotui, sic fuisset me apud vos, ut nusquam libentius. Nam mensâ exquisitis adeò epulis instructâ, dispaream, si cœna jucundior unquam ulla fuit, quam etiam adhuc mecum repeto, & immortalis, credo, essem, si apud vos tali modò perpetuò vivere contingeret. Certe cibum Principum præ
illa

illâ negligerem, si optio mihi daretur: ita non
 tam coenam coenavi, quàm doctrinam. Sed
 dicendum erat, licet invito tristissimum illud
 Vale! Hinc vivendum ac moriendum esset
 mihi ingrato, nisi promptam Dominationis
 suæ benevolentiam agnoscendo & æstimando
 ex parte retribuere adnitar. Quo fine amor
 iste in eandem meus & jucunda sui memoria,
 quæ blandiente mihi imagine ante oculos po-
 nit, reditque frequens, facile à me impetra-
 bunt, ut has animi gratissimi explicatores &
 constantis affectûs indices ad Dominationem
 suam properarem, & vicissitudinemque me-
 rear & sermonis & amoris. Quibus persevero
 Dominationis suæ

Servus minimus.

Nunciat Studiorum suorum ini-
 tium.

Cordialissime Amicorum!

Credo ego Dominationem suam mirari, quid
 causæ sit, cur à meo discessu ex patriâ, &
 suâ expectatione, & meo promisso seriùs ad
 Eandem scribam. Sed scire Dominationem su-
 am volo, non id negligentia factum meâ, aut
 oblivione nostræ familiaritatis ac necessitudi-
 nis: (quomodo enim ex memoriâ elabi poterit
 is, quem amare coepi jam tum, cum essem ado-
 lescensculus?) sed quòd non habuerim per
 quem arbitrarer litteras meas ad Eandem per-
 latum iri. Nunc verò cum se mihi occasio quæ-
 dam obtulerit scribendi ad Dominationem su-
 am,

am, libenter hâc usus sum, ut Eidem, quæ sit scholæ nostræ rerumque mearum facies, strictim exponerem. Sciat igitur, me confecto quatuordecim itinere, saluum atque incolumem Pragam advenisse, atque apud populares nostros, quos illa civitas tenet, divertisse: postero autem die Reverendum Patrem Rectorem adii, meumque nomen apud eum professus, litteras quas habui commendatitias, ei reddidi. Quibus ille perlectis eruditionis meæ quantulæcunque periculum fecit, paulò post in Auditorium introduxit, inter Philosophos retulit, hospitio denique satis commodo instruxit. Discipulos enim tantum duos erudiendos habeo, Hospite utor æquè humano ac benefico, victu commodo, lecto non male strato, Musæo denique solus studiis meis maxime accommodato. Ad Scholam verò, quod attinet, illam benè stratam sciat, Magistri enim sunt viri omni genere elegantioris doctrinæ exculti, à diuturno assiduoque rerum usu periti, fide singulari præditi, qui Adolescentulos fide suæ commissos in bonis artibus ac linguis utilibus fideliter accuratèque informant, ad pietatem, modestiam, aliarumque virtutum studium cohortantur, eorumque animos ab omni malitiâ vitiorumque turpitudine avocant. Quare non connivent ulli petulantiaæ negligentiaæque discipulorum, non nescii, licentia fieri omnes deteriores, ut est apud Comicum, sed pro delicti ratione animadversione utuntur debita, & ut rem in verba paucissima con-

con-

conferam, in eam curam incumbunt unice, ut Discipulos suos doctrinâ atque exemplo efficiant meliores. Hæc Dominationi suæ transcribere volui, quibus me commendo & semper permaneo

Dominationis suæ.

Amicus ut pridem.

Epistolæ Dedicariæ.
Dedicat Mæcenati Librum.
Colentissime Mæcenas!

Vetus est institutum, opera sua alienæ commendare tutelæ, ut videlicet sub auspiciis magnorum nominum securè quis caput possit inclinare. Quam ipsam consuetudinem, ne solus ego insuper habere velle videar, Dominationis vestræ nomen gloriosum meo huic libro amuletum præfixi valde efficax cogitans, fieri non posse, ut planè periret ille labor, qui Dominationis vestræ ingenio dedicaretur. Simul priscos Romanos ex eâ parte volui sequi, quando Heroum suorum victorias laurô donârunt, exiguis quidem frondibus, sed æternis: non superbè virentibus, sed semper: adeoque ex immortalibus hisce foliis virtutis ac famæ immortalitatem ipsis unâ augurabantur. Parva nimirum laurus est, verùm illæsa brumis, intacta fulminibus, Solibus nullis obnoxia, interque nivium & caniculæ injurias per omnem cœli vultum, quàm varius etiam ac sævus is fuerit, æternitatis suæ decus conservans, mori

ri nescia, nisi inter comas triumphantes: Hanc ipsam enim æternitatem Dominationi vestræ quoque pollicetur indulgentissimus ille Ejusdem erga litteras favor: nam cæterarum virtutum pelagus non nisi temerarius hoc locò ingrederer, quem omnes Dominationis vestræ noti nullis statuis, nullâ marcentium coronarum, nullâ denique qualium triumphorum specie unquam satis compensabunt, etiam si pro viribus triumphales arcus media inter nubila suspenderent, & superbas Pyramidum moles, ingentesque Colossos ad sidera usque deducerent. Quò uno igitur ad magnitudinem Ejusdem accedere se posse putârunt, de gratâ tot beneficiorum memoriâ & perpetuâ erga Dominationem vestram observantiâ, jam dudum ipsi lauream, Romanis frondibus longè vivaciorem, imposuerunt, cui coronæ, si meas has libri pagellas, veluti lemniscum quendam aut quasi lauri folium adjici patietur, tunc ego, qui magnum aliud in me nihil quàm erga Dominationem suam tenerrimè affectum esse puto, me verè beatum esse judicabo: cujus etiam tutelæ humiles meas Musas iterum atque iterum; Dominationem vestram autem cum universâ Domo laudatissimâ divinæ potentiae commendo, &, ut vitam degat temporum contra fatorumque minas tranquillam ac diuturnam, submisit precor. Valeat, & permaneo

Dominationi suæ, Mæcenatis suavissimi

Servulus humilis.

S

De

Dedicatoria ad quendam Consi- liarium (Libri.)

Illustrissime Domine!

Confessæ veritatis est, anathemata à barba-
ris quoque nationibus Diis templisque suis
dedicata, eo ipso supra malitiam & injurias
quorumvis privatorum evasisse, neminemque
pœnam effugere visum esse, qui quomodocun-
que vel raptu vel contumeliâ talia violâset.
Non minore religione, simplicissimâ certe
pietate, Illustrissimæ Dominationi suæ, hic
liber à me offertur, ut itidem cum præfixo E-
jusdem nomine, ubi invidi ac malevoli eandem
visuri sunt, illaesa permaneat. Quare dona-
rium isthoc ad Augustum Illustrissimæ Domina-
tionis suæ pulvinar eâ, quâ decet, animi sub-
missione projectum, clementi animò suscipiet,
eidemque lucem, ad quam spirat, liberaliter
commodabit. Imò, ut istud firmissimè sperem,
facit, quòd summi Reges ac Principes aliis
semper honorificum putârunt, sibi dedicari
litteras, se à litteris ambiri, adire, pensari,
usque adeò, ut justissimè verear mihi succen-
seri, si tot nominibus Illustrissimæ Dominationi
suæ devinctus, labores industriæ meæ sine
Ejusdem nominis præscriptione inauspicato
prodire commissem, & si Illustratissimam
Dominationem suam, quæ, quàm speciosa
sint æternitatis instrumenta (litteræ) novit, in-
solenter ac rusticè præteriissem. Sed, quia
plura decet, servum facere quàm loqui, con-
clu-

cludam orationem meam magis fine sermonis, quam gratiæ, quæ perpetua manebit. Cum pri- mis DEUM immortalem patriæ ejusque aman- tium nomine supplex veneror, ut, quæ facit, quæque faciet, prosperiter eveniant Eidem, Reipublicæ, nobis: vel, si rectius erit, op- tandum, ut uni Eidem, in quo & Respublica & nos continemur. Vivat incolumis, impe- ret venerabilis, floreant amabilis, ac virtutis suæ, hæredumque suorum, qui patriæ debentur solatio, spectator cum Serenissimâ Conju- ge quàm diutissimè supersit. Quibus me ex ani- mo commendans, meque per omnia conse- crans permaneo

Illustrissimæ Dominationis suæ

Cultor egregius.

Dedicatio ad totam quandam
Rempublicam.

Viri Domini!

Conscientiâ Genii compulsus, Vobis uni- versis ac singulis unâ eademque chartâ ve- lut Iliadem nuce inclusam, gratum animum transmittito, qui uno eodemque affectu mihi lenocinare studetis: aliâs si vel Vestra merita vel mea attenderetur devotio, deberent sin- gulis donaria suspendi. Spe vero meæ porrò indulgeo. Vos, qui antehac tot annos minu- tiora mea studia elevastis, jam in altiore palæ- strâ ad arcanas verioresque litteras proludenti favore Vestrò singulari magis magisque fore adfuturos. Juro, quòd, cum confidentis cœ-
S 2 lestis

lestis auxilii, hoc sim acturus, ne debitum tantum Vobis aut abalienetur aut minuatur: minimum ut fidei non videar prævaricator, effundam aliquando pro patriâ, si non sanguinem; tamen studiorum consanguineum sudorem. Interea, ne hæc turbinum ventis deleantur, pietate nunc rogo privatâ, usque dum licuerit, publicâ: Vos autem, Patroni indulgentissimi, bono Reipublicæ fauste in longi temporis spatium permanete, meque semper vobis commendatum habetote, qui sum

Vestrum omnium.

Subditus & Servus.

Alia Dedicatio.

Patrone Suavisime!

Quo plura sunt, quæ muneris ac beneficii Dominationis Vestræ me faciunt totum, eò frequentius præteritarum rerum memoriam animo meo perpendere soleo. Imò, cum animi grati mensurâ columna rupibus excidiâ me non possit, ideò pro omnibus mœnia extruxi papyracea eorundemque Dominationem Vestram propitium quoddam Numen constitui, vel tantum sic publicè testatum facturus, quantum Eidem ex officio & merito me debere profitear. Sin verò his ipsis minutiis celeberrimæ Dominationis Vestræ Nomen luminibus obstructum esse videbitur, quæso, ut consueti favori tribuatur, ac idem mihi meisque rebus

bus perpetuò conservetur. Valeat, meque
sibi commendatum habeat, quo sum
Dominationi suæ

Servus devotissimus.

Dedicatur Disputatio Patrono.

Mæcenæ primarie!

Sacrifico nunc virtutibus Dominationis suæ,
non quidem pretiosa thuris grana, nec Ara-
bicæ arboris lacrymas, neque trecentos boves;
sed molam salis hoc est, ex agro sterili char-
tas pauperculas, & vix tribus nebulæ cyathis
mercales. Longè siquidem, nominis Ejusdem
splendori clarissimo, debebantur sublimiora,
ille etiam in Musarum cultores inusitatus favor
Dominationis suæ multò splendidius aliud
quid merebatur; sed enim latere Eandem non
potest, quòd ferreum hoc seculum omnem
fermè clientibus præcludat viam, quâ huma-
nos Joves rite colore, dignasque iisdem referre
gratias queant. Quò tamen apud Dominatio-
nem suam vel parva scintilla grati animi ex me
promicaret, non dubitavi hanc humanioris
litteraturæ inermem Palladem Eidem (*Dispu-
tationem*) consecrare. Libabo deinceps majo-
ra, si fortunæ meæ altiore incesserint cothur-
nò. Interea demissò rogo affectu, ut, quic-
quid istud est, muneris chartacei locò gratiosâ
accipiat fronte, & simul peculio adscribat

Dominationi suæ

Clientem devotissimum.

Dedicatio Disputationis habitæ, Fratri.

Dulce decus meum, suavissime Frater!

Ascendendum igitur olim aliquando mihi fuit in cathedram, & quantulumcunque apud me foret ingenium, publicæ Disputationis incudi exponendum. Quæstionem nimirum elegi, altissimâ dignam indagine, quam etiam olim Viri in disputando exercitissimi ac valdè lubrici utrinque flexerunt, & super quâ Dominatio sua, ipsa quoque æstus meum quondam explicavit. Unde, cui illam alteri dedicarem, is non foris conquiri debere videbatur, aut sollicitè peti longiùs, cum domi occurrens sit, cui fraternum aliquod monumentum debebam pro beneficiis exstantissimis. Tantùm hoc addo, ut non tam operi huic quàm animo meo fraterno fraternè faveat. Valeat, & me sibi commendatum habeat.

Dilectissimæ Dominationi suæ

Frater Sincerrimus.

Dedicatoria alia.

Multùm colende Domine!

Ingratus fuerim, si quidquam studiorum meorum publici juris facere volens, istud alterius nomini, quam Dominationis suæ, nuncuparem, ut, quæ Eandem potissimùm jactant autorem, ipsi iterum reddantur, ac, veluti aquæ, à magno illo mari emissæ, ipsum repetunt

tunt Oceanum; ita & labores mei, quos Dominatio sua sola fermè tanti fecit, ut publicè mereantur conspici, in eandem spontaneò industriæ meæ, voto recurrant. Ex quo enim humanioribus mancipatus litteris rectius vitæ iter cœpi ingredi, statim in ædes me suas atque convictum admisit, omnem suam Bibliothecam ultrò obtulit, &, tanquam Pararius in multorum Clarissimorum Virorum familiaritatem intimam duxit, aliaque plura mihi benefecit, quæ ampliùs ordine non possunt recenseri. Eorundem tamen omnium gratam recolens memoriam permaneo, hæc perpauca dedicans folia.

Dominationi suæ

Æternùm me quoque consecrans.

Dedicatio cujusdam tractatuli
(Libelli) ad Discipulum.

Observantissime Domine!

Divinus ille Plato perquam rectè sensit, quando in suo profitetur Phædro, se hominis, qui ordinem servet, vestigia, tanquam Dei sectari. Hinc enim, ceu Ariadnes filo, in multiplici materia, cæca hominum vestigia regi, scite ait quidam; undè ne ipsam quidem naturam sine ordine consistere, sapienter dixit alius. Prolixas verò coacervat Rhapsodias ille, qui varios & multos hinc inde perlegit autores, magnumque quotidie paginarum lustrat numerum, atque audire intereâ cogitur illud: *De omnibus aliquid, de toto nihil.*

Operæ igitur pretium esse putavi, si quâ studi-
 orum methodo progrediendum sit ei, qui
 temporis, (sumptuosissimæ impensæ) com-
 pendium facere cupit, docuero. Id, quod
 si non omninò præstitisse accuratè, utiliter
 tamen conatus esse, in meo hoc parvo libello
 videor. At verò Dominatio sua videat, quan-
 ti apud me sit, quippe Eandem unam è multis
 selegi, cui libellum huncce inscriberem. Pro-
 meruit hoc, quicquid est honoris virtus sua,
 quæ non laudanda modò, sed ulterius etiam
 excitanda. Suo quodam jure flagitant paren-
 tum suorum præclare de me merita, quibus
 eximia meæ fortunæ auspicia debeo, & debere
 me, tam novo isto libello profiteor. Imperat
 cura illa, quam suis in studiis olim formandis;
 & jam confirmandis, impendere Dominationi
 suæ volui, imò debui. Suum est, amorem
 huncce in meum, inque parentes studium æqui
 bonique facere. Meum verò porro existimo,
 commodis suis inservire quàm maximè, & pro
 præclarissimorum parentum suorum salute ad
 Deum vota facere, cujus salutiferæ curæ Do-
 minationem Suam quàm commendatissimam
 esse jubeo, & sum

Dominationi suæ

Ad nutum obtemperans.

Responforia ad præcedentem.

Honore colende Domine!

Dedicatoriam Dominationis lætabundo ac-
 cepi animo, cumque eâdem simul mentem
 bene

benevolam & ingenitum erga me affectum, calamo & litteris expressum, abundè perspexi. Præ cæteris exinde hoc meo tribuo honori, quòd à Dominatione sua tanti fio, ut me non inter ultimos, sed primos habeat clientes & discipulos, amorumque & honorem istum amicæ eruditæ Dominationis suæ dedicatione literato Orbi contestata. Nec hoc ipso prolixus Ejusdem clauditur affectus. Studiose enim agit id, ut quem olim præsentem eâ, quâ fieri potuit, fide me erudiit, jam absentem quoque, quâ viâ in studiorum meorum studio pergere debeam, & commodè possim, haud minore dexteritate dirigat. Agnosco amorem huncce & honorem, deque grati animi arâ, in posterum à me pro virili erigendâ, cogito. Interea faxim, ut qualis ex paterno affectu esse à Dominatione suâ judicor, talem me mature præstem. DEUS vitam & vires mihi benignè largiatur: Eandem verò, Reipublicæ litterariæ quàm diutissimè sospitem & superstitem tueatur. Valeat, & me pectori suo fixum teneat, qui sum

Dominationis vestræ

semper obsequiosissimus Client.

Dedicatoria oratiuncula de Passione Christi.

Honoratissime Domine!

Oratiuncula de cruentâ pariter & salutiferâ Christi passione, quam nuper illustri hoc Gymnasio recitavi publicè, tenuem quidem illam, si genus dicendi spectetur, & inopem,

nec Dominationis suæ conspectu, oculisque eruditissimis magnoperè dignam, cui potius, quàm Eidem mitterem, dedicaremque reperire non potui. Neque enim putavi, laboris mei primitias ad ullum magis pertinere alium, quam ad Dominationem suam, quam, à DEO si disceffero, maximum mihi habere Patronum videor. Arbitratus sum quoque, qui hospitem tam benignum se præbuit hactenus, meque innumeris ornavit beneficiis, ei non posse non quadantenus placere munusculum hoc, quod mittere volui, levidense, crasso filô & stylô, cujusmodi solent esse munera eorum, qui facundiâ & eruditione parum instructi sunt. Inprimis verò id me animo bono esse jussit, nec parùm in proposito confirmavit, quòd non ignotum mihi esse poterat, Dominationem suam vel hoc nomine lubenter suscepturum esse hanc meam lucubratiunculam, quia Salvatorem nostrum, quem piè amat & colit, pro hominum peccatis passum & crucifixum ante oculos pro virili exponit. Accipiat igitur, accipiat meditatiunculam, quâ solet, humanissimâ ac modestissimâ fronte, propter eum inprimis circa quem oratiuncula (ut dictum) occupatur. Cæterùm exopto devotissime, ut salus Reipublicæ, quam sapientiâ & gravitate suâ contra aliorum injurias acerrime defendit, per Eandem quàm diutissimè firma stet & inconcussa. DEUS Dominationem suam amet, morbi ac damna sui tanquam oblita, penitus ab Eadem suisque longissimè abant. Cælum
eti-

etiam & terra, quotiescunque Eidem ita conveniat, vim suam in totam domum suam uberimè demittant. Valeat, & permaneo

Dominationis suæ

Valdè obstrictus Servulus.

Dedicatoria cujusdam libelli.

Dulcissime Domine!

Singulari DEI beneficio accidit, ut cujus virtutem, doctrinam, merita, semper maximi feceram, ejus benevolentiam & humanitatem multis modis experirer. Et quis ego? nunquam publicè conspectus, & bonis litteris deditus magis quàm imbutus; Dominatio sua verò, quàm non perfunctoriè colerent & ipsi devotione digni. Ut si eruditionis ac meritorum præcepta opinio tanti amoris fundamentum jecit, ingenuè fatear, nullum opus esse, quod superstruere illi debeam. Sed de hoc jactabundus, ita gloriator, ut neminem amicorum suorum superiorem agnoscam. Offero nunc ejusdem prædem & vadem, libellum istum, quem per otium conscripsi; & quanquam potiora debeo, tamen nec Eadem spectanda censeat, nec ego jam exsolvenda. Sufficit affectum observantiæ plenum ad Dominationem suam transtulisse, & peculiaribus virtutibus suis (quibus toti patriæ venerationem conciliat) munusculum aliquod, velut donarium, apposuisse. Sed & de melioribus spem adeò non abjeci, ut conceperim potius, & libellum istum, ceu metatorem, præmiserim, qui hospitium illis

lis ipsis designaret apparituris, cùm, ut hactenus : sic in posterum Benevolentia suæ aura me afflaverit : Quibus permaneo
Dominationi suæ

Cliens humillimus.

Responsoria cum gratiarum actione ad præcedentem.

Suavissime Domine!

Vidi & legi scriptum Dominationis suæ: nec quicquam in eo displicere potuit, nisi eximiae laudes illæ; quibus me honorare cogitavit: Dicam libere, (ut apud amicum decet,) colorem morsumque verecundia mihi expressit; qui quotidie tam multa video, quæ tenuitatis admonere me possunt. Novit illud etiam insuave esse: laudare nimis. Hic unus inter me & Dominationem suam dissensus est; cui velim ignoscat. In cæteris incredibile dictu est, quàm me affecerit profundissimus affectus Eiusdem, quo me prosequitur; unde nec verba invenio, quibus pro dedicationis honore dignas gratias agam. Erit huic muneri honestissimus in Bibliothecâ meâ locus, & si aliud non possum, pro gratiarum actione, in Dominationi suæ donum, quale Socrati Æschines offerebat: Nihil, inquiens, dignum, quod dare possim, habeo; Itaque dono Eidem, quod unum possideo, me ipsum. Hoc munus rogo, qualecunque est, boni consulat, cogitetque alios, cùm multum Dominationi suæ darent,

rent, plus sibi reliquisse. Non aliter, ego, & in præsentialium carissimo Nomini me & con-secro

Eidem

Servum devotissimum.

Dedicatoria Exercitii Academici
ad Patrem.

Colentissime Parens!

Nullus dubito, quin huic exercitio Academico, quod venerabili Genitori dedica-
vi, futura sit utroque pollice; ut melius di-
cam, lato pectore. Non quod dignum sit be-
neficiis suis, quæ maxima nunc sentiuntur, &
adhuc majora fuerunt, cum ab infanti & pue-
ro non intelligerentur; sed ut modò observan-
tiæ, submissionis, & obedientiæ meæ sincer-
rimum pignus. Prætereà si earum arbo-
rum fructus colonum maximè delectant, quas
ipse manu suâ posuit, quarumque primum fo-
lium vidit, non potest non munusculum istud
gratum Eidem venire, cujus beneficio illud
ipsum debetur. Tantum enim abest, ut suffi-
cere putaret vitam dedisse; ut hoc ipso naturæ
ac patriæ injuria facta videretur, nisi meliori-
bus studiis adolescentiam meam applicaret,
quò bene viverem. Nullis igitur sumptibus,
nulli labori, ne genio quidem suo pepercit,
dum, ut in hac rerum omnium calamitate at-
que publicâ inopiâ Musis meis bene sit, nul-
las expensas timet, ut taceam monita & con-
silia,

filia, quæ, dum sola consiliorum omnium fraudis atque malæ fidei suspensionem excludunt, pro patrimonii optimâ portione habeo. Iterum dico, nullus dubito de suâ erga hoc qualecunque scriptum benevolentia; & si tantæ confidentiæ approbatio venerabilis Genitori successerit, abundantem observantiæ meæ fructum tuli, & sum

Venerabilis Genitoris

Filius semper obedientissimus.

Dedicatio Exercitii publici itidem
ad Genitorem.

Honoratissime Genitor!

Beneficiorum Venerandi Genitoris recordatio, cum negligentiam & ingratum animum pene exprobrare mihi videretur, eò compulit, ut, qui aliàs tam strenuo seculo pugnam detractare velim, prodirem tamen; & quod Eidem debebam, velut exsolverem: Ita enim credebam, fore, ut de impensarum suarum ratione, animoque meo obsequentissimo melius Venerando Genitori constaret, ac ipse ad fovendas Musas meas alacrior fieret, siquidem Exercitium publicum in me reciperem, idque Nominis Ejusdem præscriptione consecrarem. Quemadmodum contra spem coloni, aliquoties frustrante vel agro, vel vineâ, vel horto, idem vult etiam cessare curam suam; ita Parentem & sumptuum & laborum poeniteat necesse est, cum spes bonæ frugis in filio
eva-

evanescit, nullumque animadvertitur operæ pretium. Dignus quidem est honore splendidiore; sed enim verò, si rectè Proclus, Hierocles, alii, Parentes, vivas quasdam & veras imagines existimârunt communis omnium Parentis Dei, nunc etiam illum imitabitur, & solam offerendi voluntatem, non rem aut speciem considerabit. Quo impetrato, nec de majore desperabo, cùm approbatio sua non possit non animum mihi facere, & ad ulteriora calcar esse. Quibus me fisto

Venerandi Genitoris

Filium obedientissimum.

Alia ad Mæcenatem,

Celeberrime Fautor!

Quod faciunt ii, qui undis perituro tabulam porrigunt aut manum: id ipsum Dominatio sua mihi, nunquam non fecit. Nam cum aliquoties res meæ ad extrema redactæ viderentur; Dominatio sua semper prompta adfuit, & suâ maximè beneficentiâ studiorum meorum rationem quàm expeditissimam fecit. Ob quæ sua beneficia, ne ultrà ingratus essem, suum nomen in harum pagellarum vestibulo legi volui, ut quem amen, quem colam, quem magnificiam, cui multa, imò plurima debeam, non inter notos solùm, sed etiam ignotos constaret. Accipiat ergo pro suo illo, in me benevolo affectu, & immortalibus beneficiis, gratum meum animum, & hunc animi mei abortum potius, quàm foetum. Ex quo nihil, fateor,

teor, honoris Dominationi suæ accesserit, sua tamen cum præcesserint beneficia, quæ erant gratuita, meum par erat, ut sequeretur officium, quod debebatur. Deterreri equidem debuisssem Augustâ Nominis sui auctoritate, quippè cui longè debeantur majora: attamen, quoniam aliud, quod darem, non habeam, & Dominationem suam affectu contentam esse sciebam: Profilui hâc occasione; quo coram omnibus, quod acceperissem, agnoscerem: quoniam dicente Senecâ: *Ingratus est, qui remotis arbitris, agit gratias.* Potius igitur hanc meam exercitationem ex animo inscribentis, quàm ex rei ipsius pretio æstimabit. Nam eam talem non esse, quæ in arce poni posset, quasi illa Minerva Phidiæ, ingenuè confiteor. Tamen inopia mea, faciet eam argumentum non leve amoris & grati animi. Accipiat igitur eam, neque displiceat eam legendo degustare. Nam ego mihi ipsi tum demùm placebo, si ea, quæ polito ac limato suo iudicio, virgâ censoriâ digna videbuntur, emendaverit. Semper enim illud in animo habeo: Nulla dies sine lineâ. Quod superest suæ me porrò committo fidei, & Dominationem suam cum omnibus longum jubeo valere.

Dominationis suæ

Cliens jam pridem devinctissimus.

Magno Patrono aut Principi facta.

Illustrissime Domine, Domine!

Quo animo rusticus ille Regi suo pomum rapamve obtulit: isto ego Illustrissimæ Domini-

minationi suæ chartaceum hocce munusculum offero. Si pretium illius spectet, exiguum est, fateor, multumque infra dignitatis suæ eminentiam positum. Sin animum, munusculum vile veniam merebitur devotissimi studii æstimatione. Ita enim solet in excelsa posita virtus plebejæ largitionis dona pendere, sui que cultum majori in pretiò, quàm pretium ipsum habere. Quam Regiæ benignitatis indolem cum totus terrarum orbis in Dominatione suâ Illustrissimâ prædicet, non dubito, quin hoc ipsum Augustissimo Nomini suo sacrum *munusculum* placidâ serenâque fronte sit acceptura. Equidem testis mihi sit DEUS, quod nihil tam seriò optem, quàm ut amplissimas semper provincias Illustrissimæ Dominationis suæ in sanctissimò illò sanctissimarum legum tenore ac vigore ad ultimam usque vitæ Ejusdem horam felices fortunatasque videat. Sed ne tempora Illustrissimæ Dominationis suæ, splendidioribus occupationibus consecrata, humillimo hocce scribendi genere ulterius remorer, sisto hic calamum, & Divinum Numen supplex quæso, venerorque, ut vivat hilaris, imperet incolumis, floreat amabilis, ac virtutis suæ gloriam in posteros suos transfundat venerabilis.

Illustrissimæ Dominationis suæ

Servulus perquàm humilis.

T

De-

*Dedicatoria alia ad Fautorem.**Perillustris Domine!*

Audax fanè facinus præsens hocce aggreditur scriptum, quod nullâ eruditionis suæ fiducia suffultum, ad Dominationem suam affectat viam, & oculos istos in se convertere non veretur, ad quorum fulgorem tamen non possunt non rubore suffundi, qui suæ se tenuitatis conscientiam metiuntur. Et poterat certè modestius quibusdam videri, minus Augustum Nomen tantillo operi præscribere, nisi constaret sublimes istas mentes pauperculis etiam chartis interdum vivere contentas. Scilicet magnorum excelsorumque Spirituum dos eximia putatur, ad mediocrium etiam hominum studia aliquandò se demittere. Nec enim aliud gloriosius in conscientiam ipsorum exstructum manet theatrum, quàm interior erga litteras litteratosque stimulus. Hujus itaque asserti bonitate & ego erectus, ad Augustissimum Dominationis suæ pulvinar pagellas hæce levidenses, eò, quò par est, cultù, submissè depono. Ego equidem nullum per omnem vitam lætiores habiturus sum diem, quàm si modò tranquillam Dominationis suæ umbram pro decantata illâ omnibusque bonis notâ benignitate mihi promittere auserim. Quam si exoptatissimis à Dominatione sua obtinuerò auspiciis, omnis felicitatis compotem me factum gloriabor. DEUS Eandem sospitet ac conservet in longissima ætatum tempora. Ejus.

jusdem enim salus, mea salus: Ejusdem felicitas, meum emolumentum ac commodum. Deus Dominationem suam servet. Quibus permaneo

Perillustri Dominationis suæ

Servulorum minimus.

Alia ad Benefactorem.

Honoratissime Benefactor!

Mitto hic Dissertationem Philosophicam, inscriptam Nomini suo amplissimo, semper apud eos in veneratione futuro, quorum interest vacare saniori Philosophiæ. Factum audacissimum interpretabuntur, qui singularem erga me affectum & beneficentiam Dominationis suæ nesciunt. Ego probè mihi conscius, jam pridem facem, cereumque extinctum fuisse Musis meis, nisi à Dominatione suâ novis subinde beneficiis & salutaribus consiliis essent excitatæ, debui hoc, quicquid & qualecunque est, in tàm sublimi Nomine apprehendere. Scilicet, qui Dianam in venatione propitiam sunt experti, testandi grati animi sufficere putabunt, vel dentem sacris liminibus affigere; nec defuit, qui bipennem suam utrinque retusam, & nullo jam latere scindentem, Minervæ dedicare ausus est, quod sciret, non donarii pretium, sed consecrantis animum à Diis potissimum spectari. Parem judicii æquitatem non tàm speravi, quam aliunde cognitam habebam, dum exilis Dissertationis fronti, tàm illustre nobileque Nomen

præcriberem. Perillustri Dominatio sua amat, juvat, ornat Studiosos, quia amat, & literas & dùm mihi innumera præstitit, amplissimæ vicissitudinis loco Eidem manet bonus animus. Quæ causa est, ut communem formulam favoris expetendi, parùm necessariam hic existimem. Interea valeat, Palladii amator, unicumque prælidium meum. Persevero

Perillustri Dominationi suæ

Æternus Cultor.

Dedicatio Dissertationis Academicæ.

Candidissime Domine!

En beneficiorum multitudine obrutus ac fermè oppressus, Virtutibus Dominationis suæ nunc dedico Dissertationem hanc Academicam. Utinam tamen eandem, tanquam dignissimam materiem Amplissimo conspectui suo offerre sufficerem. Ast dùm à me ejusmodi votum vix ac ne vix concipi inirique possit, non dubito tamen, quin contenta victura sit exilibus hisce chartis, donec aliquando maturiore aliquo scripto Eandem exhilarasse par inveniar. Nihil aliud enim levidensis hisce conatus meus demonstrabit, quàm officiosissimam & tot ingentibus beneficiis jam tum ante pignori datam mentem. Accipiat itaque, partum tenerrimum vultu sereno, nec aliam pro decantatâ comitatis suæ gloriâ ac gratiâ Eidem assignet mercedem, quàm benevolam candidis-

diffimæ mentis Dominationis suæ umbram. Quam si optatis auspiciis ab Eadem fuero consecutus, omnis felicitatis compotem me factum gloriabor. DEUS Dominationem suam fervet, ut mihi, bonisque omnibus quàm diutissimè solpes incolumisque supersit. Ego autem semper permaneo

Dominationi suæ

Cultor perpetuus.

Ad Amicum, Exercitii Academicum.

Dignissime Amice!

Impius sim, nî Dominationem suam ob arctissimum amicitiae nostræ vinculum ex animo diligam. Postquam enim elegantioribus litteris consecratus, laudabilius vitæ meæ iter ingredi cœpi, statim in convictum suum me admisit, tantisque beneficiis ornavit, ut alterum Pericem pro dignitate exprimendis non immeritò mihi optem. Interea tamen ut animum, tot benefactorum memorem, Dominationi suæ publicè aperiā, en boni consulat præsens hocce Exercitium Academicum, quod nullo alio loco haberi desideravi, quàm ut ea modò maneat, quæ semper fuit, nempe amicus integerrimus. Quô excelsò bonò ex voto ditatus, feliciorem me putabo Chrysippo, utpote qui quondam dicere solebat: *Hominem gratum, veluti carceribus inclusum, operiri debere ad tempus debitum, ubi dato veluti signo profiliat.* Profiliū itaque & ego; licet coram

omnibus nihil aliud edisseram, quàm quod multa beneficia acceperim. Quà ingenuâ confessione, ut hâc vice contenta vivat, & me inter sinceros Virtutum suarum cultores quam commendatissimum sibi habeat, ex animo opto & me sisto.

Dominationis suæ virtutum

Clientem admirabundum,

Alia ejusdem tenoris.

Cordialissime Amicorum!

Quotiescunque diei illius tacitè mecum recordor (recordor autem ejusdem quàm sæpissimè) quò amicitia nostræ fidem datâ dextrâ obsignavimus, eamque sincerè cultam obsignatamque, nullâ interruptâ serie hucusque constantissimè servaverimus; non possum, quin præ gaudiô nimio exultem. Nulla enim calamitas tam funesta, nullum periculum tam arduum, nulla locorum intercapedo tanta, tamque magna fuit, quæ suavissimum illud amoris vinculum dissolvere ac distrahere unquam potuerit. Quamobrem propter amicitia nostræ nexum vehementer confido, litteris hisce meis subjunctæque iisdem Dissertationi præsentî aliquod apud Dominationem suam benevolentia spatium fore relictum. Accipiat itaque adventitias hæc chartas, tanquam luculentissimum amoris nostri argumentum & muneri exiguo benevolè ignoscat. Interim valeat, & amare me pergat. Qui sum

Cordialissimi Pectoris

Venerator in ævum.

Epistolæ Laudatoriæ.
Laudat prærogativas Amici.
Semper dilecte!

Quando altissimas animi dotes, atque insignes vitæ actiones Dominationis vestræ penitus expendo, eam profectò in admirationem rapior, ut ob quæ adire nequit, etiam minimæ laudis consecutionem absterrear. Et certè, qui his dilaudandis pro merito Encomiasten agere vellet, is sine controversia in primo limine à sese offerentium meritorum concursu opprimeretur & obmutesceret. *Laus* quippe exprimendarum necessitatum præteriens, non jam laudis nomen obtinet, sed infringentis existimationis, temeritatisque notam incurrit: Ubi e contra honestum *silentium*, quæ non eloqui potest, rei non minùs præjudicat, quàm Solis pulchritudini Ægyptiorum digitum ori præstupore super imponentium taciturnitas adversatur: Unde observamus, ut omnia ea, quæ limitatas humanæ potentiæ facultates suâ transcendunt magnificentia; vel ab omnibus omninò silentiò prætereantur, vel à paucis mortalium dilaudentur. Quia scilicet eorum excellentiam aut verbis, aut calamo nemo assequi valet. Dominatio vestra suis proinde eximiiis meritis, non tergiversationi aliorum adscribat, quòd nullus manum operi imponere attentet. Alexandri effiguratio *Solam* Apellis dexteritatem admittit, & quò pulchrior effi-

giei forma adumbranda expetitur, eò pretiosior colorum requiritur mixtura. Quòd si enim Solis excellentiam carbone delineaveris, eum semper & ubique nigredine infectum exhibebis. Quapropter ut taceam necesse est, & solum admirabundus permaneam

Dominationis suæ virtutum

Perpetuus admirator.

Responsoria ad præcedentem.

Colentissime Domine!

Suâ de me conceptâ Laudum Panegyri Dominationis sua indicat, quid me esse deceret, non quid se ipsâ sum. Omnia enim transcripta encomia, sunt potius benevolentis calami lusus, quam veritatis in bene meritis fundatæ attestatio. Lætor nihilominus, quòd ex tam intensâ laudum magnitudine animi affectum, sinceritatisque candorem multò magis metiri queam, quàm si parcus in iis atrexendis mansisset: Licet à veritate alienum non sit: *Honores sine meritorum correspondentia in ingenuis animis ruborem excitare:* Quem profectò dum ob tantam encomiorum paraphrasim intoleranter in me causavit, effecit, ut perpetuo in memoriam resisterem, quod sim Dominationi suæ.

Confidentissimus.

Alia Laudatoria.

Patrone Amplissime!

Omnia Dominationis vestræ Præclara facinora gradus ad æternitatem designant, &
mi-

mortale nomen posteritati transcribunt, quod nec temporum injuria, nec vicissitudinum inconstantia, neque invidentium livor arrodere audebit. Quocirca me reliquis fortunatorem meritò existimo, quod tantâ claritate non exiguæ lucis accessio in caligine plenos rerum mearum successus derivetur; dum tam luculentis benevolentiae indicibus in me gratias exhibet. Magnorum favor eò solum capite inferiorum præfertur honoribus: quia sub vulgo delitescentes in publicam mundi lucem reponit: Quocirca & ego, dum per Dominationis vestræ favoris demonstrationem ingentem forti meæ lucem advenisse lætor, fateri debeo, quòd sim factus ex obscuro

Dominationi suæ

Publicus & obsequiosissimus Servus.

Responsorio ad præcedentem.

Amicorum Antesignane!

Omnis Urbanitatis demonstratio merita invenit sine ullo meritorum vestigio. Habeo quidem, quò lætor ob non vulgare affectuum exhibitorum testimonium: obscurat tamen animi hilaritatem, quæ potest palpari, in me defectuum meorum cognitio. Quoniam verò tam honoris attributio, quàm laudum publicatio, & prius & potius in *honorante*, & *laudante* est; sequitur, quòd plenissimis in sui *præconem*, ac *enunciatores* redeant, unde in me mei reddendi tantâ laude dignum excitatum voluit desiderium: Hinc

me potius sui imitatore agnoscat, qui nihil æquè in votis habeo, quàm ut post haustas à Dominatione vestrà Virtutis dici merear Dominationis vestræ.

Servulus infimus.

Laudatoria cujusdam Juvenis.

Cordialissime Domine!

Quamvis eximiæ virtuti nullo opus sit præconio, suisque ipsa radiis splendeat, in oculos tamen hominum, ut incurrat, sæpè digito monstranda est: habet enim vel intra parietes privatos, ut subsistere relata virtus possit, in lucem tamen aliquando protrudere eam debet seria atque amica commendatio. Inter illos, merito suo à nobis commemoratur eximius doctissimusque Juvenis N. N. quem quamdiù in hâc Academiâ vixit (vixit autem integro biennio) plurima ingenii & bonæ mentis specimina edentem vidimus, ut multi habuerint, quod inviderent, aliqui, quod imitarentur. Neque enim illi (qui plerumque mos Juventutis esse solet) ætatis lubricum inter popinas consumptum, non turpibus immersum voluptatibus fuit, aut otio aut vanis oblectationibus tenebatur; Prælectionum publicarum non parcus aut infrequens cultor fuit, & Doctorum suorum amores facilè in se pertraxit. Nunquam à bonâ mente aberrantem vidimus, nunquam contentionibus, duellis, rixis addictus pulverem litterarium arenæ gla-

gladiatoria miscuit, & ut paucis multa complectar, talem se gessit, ut optimi quique in votis habent. Et hæc quidem omnia tanta sunt, ut omnium mereantur affectum, mihi sanè æquissimum visum est, ista descriptione hæc publicâ testari, cui hæc visa sunt futuris temporibus omnia auspiciatissima, ut non semel gratulatus fuerim de isto alumno Patriæ, Familiæ de insigni ornamento: Horum ego me testem his litteris profiteor omnibus & singulis, egregias Juventutis optimæ dotes offerens, justo pretio æstimandas, qui non alium hunc nostrum invenient qualem nos sistimus eruditum, probum, pium, ut neque nos verba dedisse nec ille vota fefellisse videatur, quibus subscribor

Dominationi suæ

Servus perennis.

Responsoria ad quandam laudatoriam.

Prænobilis Domine!

Si respirare à morbo vel tantillum fuisset, dudum ad laudes Dominationis suæ reclamasset non adeò arrogans, ut velim illis suffragari. Fide certè historicâ credere, ut hominis esset, nimia persuasionis laborantis laude offendi hoc velut ingenii esset morosioris indicium, eâ tamen in re illud sequar temperamentum, ne sibi esse fraudi possit. Suorum ergo verborum elegantiam intueor velut à Dominatione suâ perfectam, ut nihil eorum, quæ
ad

ad me pertinent, eâdem cogitatione comple-
ctar. Quâ ratione illa nunquam effatu suo
frustrabitur, dum me relinquet persuasissimum,
sed de virtutibus suis summis, sed de ingenii
sui elegantia, sed de admirabili non laudati, sed
laudantis eloquentia, & permaneo

Dominationis suæ

Æternus Cultor.

Laudatoria instituti, serviendi
Reipublicæ.

Suavisime Domine!

Proponenti mihi nonnihil litterarum ad Do-
minationem suam mittere, quo propensum
meum in Eandem amorem significarem, res,
quæ scriptione quidem satis dignæ esset sese ob-
ferebant nullæ. Tandem verò ubi litteris, quas
ipsis Cal. Feb. amicus quidam meus ex urbe e-
jusdem ad me dedit, cognovi, Dominationem
suam omnes cogitationes suas in Reipublicæ
salutem conferre, ansam laudandi laudabile hoc
suum studium eò libentiùs arripui, quò ma-
jore inde voluptate sum perfusus. Mirabitur
autem fortè, quâ ego re ad faciendum addu-
car, cum Dominatio sua in summò Dignita-
tis fastigio constituta parum meâ indigeat lau-
datione. At verò non adeo sum ego mente
oculisque captus, ut hoc per me non videam,
tamen ut virtutes Ejusdem apud exteros etiam
in summâ haberi admiratione intelligat, au-
sum meorum veniam à me (utinam à Domi-
natione suâ etiam) facile impetro. Quis enim
tem-

temperare sibi posset, quin honestissimum hoc suum propositum singulari laudum præconiô extolleret? Etenim cum DEO pariter atque hominibus maximo placeat opere, si quis in servandâ Patriâ, Reique publicæ promovendâ salute omnia sua studia omnemque curam collocet, hoc ipso suam declarat pietatem in terram illam, quæ suos nascentis vagitus primò excepit. Mente secum agitat, non *sibi soli hominem esse natum* sed partem nativitatis ejus sibi patriam vindicare. Neque etiam ullâ aliâ re potest famæ suæ melius conlulare, quam si ad conservandam bonisque omnibus cumulandam Patriam omne suum conferat studium. Hâc enim ratione gloriam, quæ cunctis divitiis præstantior est, sibi conciliat, nomenque suum æternâ cum laude conjunctum ab hominum oblivione, omnique prorsus interitu vindicat. Quid! Quod florentissimam jam tûm suam Rempublicam in dies augeat atque amplificet. Neque verò est, quod minimam sibi molestiam fingat, fascesque, quod alias in proverbio dicitur, verè sibi esse fasces opinetur, cum vel saniores Æthnici pro patriâ mori dulce & decorum esse existimarint. Hisce permaneo

Dominationi suæ

servus humillimus.

Responforia ad præcedentem.

Suavisime Domine!

Quas novissimè ad me Dominatio sua dedit
licet

litteras , mire mihi fuerunt gratæ , gratior sed affectus , cujus haud obscuram habebat significationem atque candor nullo atræ liginis succo infectus. De laudibus autem, quid dicam , quas plena quasi manu in me congerit? dum Reipublicæ applaudit, quod magna uberrimaque emolumenta non sperare, quam expectare certò à me possit , id unicè agente, ut ad publica augenda commoda, voluntas mea , defuisse nunquam videatur. A viro tantæ existimationis , nominis tanti apud plerosque doctos non amari tantum, sed laudibus etiam cohonestari, quanti faciendum sit? ipsamet optimè intelligit. Argumentum quidem istud nunc non premam, dissimulare tamen nequeo, suà hac mira comitate delectari me ac duci singulariter, & pluris suam æstimare laudem, quam currum triumphalem aut lauream. Quod si enim ea jucunda laus est, quæ ab his profiscitur, quid optatius tandem potuisset accidere quam laudari à Dominatione suâ? quæ postquam animum doctrinâ finxit meliorem, illud magis, quod universis prodest, quam Eandem ipsam respicit, magisque omnium quam propriam curare solet salutem, haud ignarus ortûs nostri partem sibi vindicare patriam, pro quâ nihil non laboris sustinere pulchrum, sibi que ducit proprium. Minimè quidem is ego sum, eximium patriæ aliquid qui tribuat, sed nulla ratione mereri me hæc laudes, ultrò fateor, neque tamen tam humilis abjectique sum animi,
aut

aut eò tarditatis à natura damnatus, ut planè non delectet me ac capiat, laudatorum laudari vocibus, & incitamento id mihi esse sinam, in summa eniti. Si quando igitur propitium Numen hujus lucis usura frui me voluerit longiùs, id enitar sedulò, ne qua mihi occasio elabatur, Reipublicæ commodis, sicut coepi inserviendi, quò jure id tribui mihi possit, cujus causâ ad siderum domicilia Dominationis suæ extollit. Pro quâ laude permaneo Dominationi suæ.

Devinctissimus Servus.

Laudatur Filius cujusdam Parentis.

Perdellite Patrone!

Dum redimendi temporis gratia ad Parnasum Viennensem properarem, accidit fortunâ, ut obviam sese mihi daret Filius Dominationis suæ morigerus. Hunc profectò non in cellâ vinariâ nummos sepelientem, sed optimarum artium cultui horas suas consecrantem inveniebam. Ex hac ipsâ re, quantum ego ceperim voluptatem, scire potest etiam metacente, si modò amoris nostri nexum non imminutum voluerit. Et profectò dubito adhuc, utrum major gaudii accessio in generosis mentibus possit enasci, quàm si videant juventutem in virtutis honestarumque actionum cursu vigilantissimam. Novi mus quidem, quod tenellis ingeniis multa adnata sint vitia. De Ejusdem verò Filio hoc ego

ego sine veritatis injuriâ pronunciaverim, quod is præter modestiam amabilem, singularem probitatis diligentiaque laudem præ se ferat. Non possum itaque, quin optimæ monetæ Juvenem, quem suo, imò ipsius veritatis nomine necesse erat diligere, talem habeam, qualem eundem reverà deprehendebam. Et certè non mei solius, sed potius totius Professorii ordinis testimonium hoc esse, firmissimè credat augureturque. Nolit proinde dubitare, quin frugi, modesti ac industrii Adolescentis officium religiola mente semper sit præstiturus. Ego perseverabo semper Dominationis suæ

Addictissimus.

Laus infirmi post convalescentiam.

Cordialissime Domine!

Recens nuncius nos exhilaravit, & de restituta in pristinum salute, & de editione Dictionarii ejusdem jam ad optatum finem perductâ. Nunquam verbis exæquabo magnitudinem lætitiæ, quâ sum affectus, eò magis, quòd per multos dies infandus rumor ad aures nobis, acciderat, Dominationem suam jam adscriptam ordinibus superiorum & exemptam mortaliter. Eadem quidem virtute & meritis fastigium humanæ sortis excessit, nec terrena moles ultra sustinere posse videtur tam illustre depositum. Omnes tamen bonos, qui rem litterarium salvam esse capiunt, hoc animo esse

esse oportet, ut velint Dominationem suam
quàm diutissimè interesse cœtibus miserorum
hominum, & serò ad eam felicitatem perve-
nire, quam spe & augurio toties jam pridem
percepit:

Est opus hoc terris, se quoque velle decet.
Laus Dominationis suæ crescere non potest,
ut quæ ad summum claritatis gradum perve-
nit & celsius eminet quàm ut invidiæ morsu
appeti possit. Persisto

Hujus Veritatis

Testis omni exceptione major.

Epistolæ Scholasticæ & pueriles.

Incitatio ad Studia.

Amantissime omnium!

Dum Viennam, tanquam ad bonarum artium
um mercaturam es profectus, turpissi-
mum foret, si quis inanem Te inde redire vi-
deret. Tu proinde quantum potes, fac & ef-
fice, ut animum Tuum ad verè sublimia ap-
pellas. Præterea auctor suasorque Tibi sum
fidelissimus, ut Te ipsum quotidie superare
discas. Hoc enim (Platone iudice) præstan-
tissimum victoriæ est genus. Hæc bonorum
omnium gloria certissima, ut quotidie meliores
evadant. Et dum Tu etiam hoc ipso tempore
in nobilissimo elegantiorum litterarum cursu
constitutum Te vides, omni quæso animi con-

tentione effice, ut optimam pulcherrimamque de Te conceptam expectationem non solum expleas, sed etiam egregio Tuo exemplo reipsa superes; superabis verò eandem facillimè, & adversùs omnes juventutis illecebras animum maturè obfirmaveris. Studio nostro certo modo parentum nostrorum sustinetur fama ac gloria. Tu modò perge in laudatissimo elegantiorum litterarum studio, majora in posterum emetiri spatia. Sic Tibi necessarij sumptus non deerunt, imò DEum, Fautores parentesque Tibi reddes propitios ac benevolos. Sed ne etiam immemor vivas moniti mei, fac quæso, ne persuasione in acquisitis profectibus Tuis plus justò tribuas. Nosti enim quod nulla nocentior honestorum animorum pestis detur, quàm si adeò magnificè de sese multi sentiant, quasi omnes Latinorum Græcorumque opes uno potu exhausissent. Vale, & sum

Tuus

Amicus sincerus.

Temporis pretium proponitur.

Perdilecte Juvenis!

Quod Divini Numinis indultu benignitateque sanus valensque Pragam, tanquam fidissimam rectorum studiorum nutriculam perveneris, valde lætor. In illâ enim expectatam optimamque veræ eruditionis messem metere nunc poteris certissimè. Sed (quæ Tua est sanctimonia) fac quæso, ne cum aliis Juvenibus

bus otio inertī torpeas, marcescasque. Probè namque nosti, quod omne illud tempus, seriis studiis non rectè consecrarum, pereat. Non dicam jam de jacturâ, quæ à doctis Viris ita, ut non possit reparari, aliàs solet vocari. Rectè itaque feceris, si unius temporis avaritiam reputaveris honestissimam. Certè nullus dolor tam penetrans esse potest, quàm qui ob pristinam amissi temporis recordationem vires suas in delidum œconomorum animis pectoribusque explicat. Tu potiùs animum Tuum studiis rebusque honestis iocundes, ne nimis serò cum aliis, gravi veterno torpentibus hominibus duplicare cogaris Evandri illius Virgiliani querelam acerbissimam:

O mihi prateritos referat si Jupiter annos!
Neque enim dubito, quin apertis oculis egregia illa bona, quæ Tibi tanquam possessori circumspectu concedidit providentia divina, æstimaturus sis rectissimè. Tu modo fac, ut ad excelsum illud virtutum dignitatumque indefesso vigilique labore provocandarum fastigium propediem conscendas. Sic eò major formosiorque in hac ipsâ probitatis arenâ Tibi relinquetur diligentiae palma. Vale & ama
Tui

Amantissimum.

Occasio studiorum non negligenda.

Suavisfime commilito!

Dum eo in loco Te nunc degentem video, ex
U 2 quo

quo tanquam ex equo Trojano viri in omni eruditionis genere exercitatissimi olim prodierunt; idcirco facere non potui, quin Te pro amicitiae nostrae Sacris amicè hortarer. Qui itaque Tuus est Genius, fac quæso, ne occasionem tam præclaræ oscitanter indormias, ac Parentum Patronorumque Tuorum expectationem frustreris. Nosti enim quod diligentiae palma Tibi omnibusque iis, qui proficere modò gestiunt, sit proposita. Prætereà non obscurum Tibi forsitan sedet argumentum illud, quod ad bonarum artium litterarumque mercaturam sit amandatus. Impius proinde eris, si non cautè mercari didiceris. Certè pro odorifero virtutis balsamo omnium scelerum pyxidem reportasse ingens profectò dedecus foret. Ego quidem non ambigo, quasi monita mea ab animo, Tui amantissimo profecta, non æstimaturus sis rectè; sed potius in eâ versabor opinione, Te misso consortio noxio ita victurum, ut aliquando ad amplissimos honorum gradus non obstructam cernas semitam. Gravissima sanè in hoc ætatis flexu Tibi constituta est adversaria; ast si eam pertinaci studio viceris, incredibilis Tibi inde parata erit virtutis expectatio. Quo in voto desino, & optima quæque de indole Tuâ modestâ mihi polliceor incrementa. Vale, sic enim amo

Te meum

Cordialissimum Amicum.

Re-

Responsoria ad præcedentem.

Ex millibus!

Accepi litteras Tuas, & lætor immensum, quod fores ad ulteriorem amicitiam patefactas mihi videam. Agnosco certe inde animi Tui in virtutem proni candorem apertissimum. Merito igitur obstrictum me sentio, qui omnibus humanitatis officiis Te iterum provocem. Quanquam enim ex eâ ratione infelicem me iudicem, quod neminem hætenus habuerim, cui meas tutò committere potuerim; gestio tamen hæc ipsa occasione promptum animum meum in scribendo Tibi facere testatum. Interea gratulor mihi ex animo, quòd me à Te antea persuasum quasi sentiam. Quo ipso argumento devinctum me novi salutaribus Tuis admonitionibus in posterum benevolè obsequendi. Et quidem eò maiore fiducia desiderii mei testimonium demonstrabo, quò excellentius momenti salutis meæ additi gratus recordor. Quod superest, persuadeas Tibi velim, me semper bonorum ingeniorum consuetudinem quæsiturum, nec commissurum, ut ex dissoluti cujusdam hominis moribus corruptis, contagium aliquod traxisse videar pestilentissimum. Vale

Tuus

Sincerrimus.

Diffuadet Bellum.

Amice colende!

Obstupui certè, voxque faucibus hæsit, postquam audiui, Te funesto exitiali que

U ;

bel-

bello nomen Tuum dare desiderare. Sed audi quæso sanam rationem, utpote quæ certissima aliàs consiliorum omnium salutarium dux rectrixque esse consuevit; hæc certè non suadebit, ut inter tot fortunæ vulnera veram animi magnitudinem priùs quærere debeas. Nosti enim, quod pleriquè milites discant errando. Sicutnamque agricolam sterilitas, architectum ædium lapsus, equitem casus crebri, nautam graves procellæ acuunt, ita militis artem infauusta prælia, quasi tristes fidi que edocent magistri, atque ubi sit erratum, plagis admonent violentis. Prætereà non adeò Tibi excidisse certus sum vetus illud odium, quò universus propemodum orbis prosequitur eos, qui militum ordini sese adscriptos sciunt. Taceo hæc vice, quod illi, quibus blandior fortuna integris violatisque forsan esse permisit, manubiarum loco zonam interdum reportent inanem, & gravissimâ scelestorum sarcinâ onusti, perpetuum conscientiae deperditæ persentiscant tortorem. Adeò difficile hodiè est innocentem vivere in bello. Et quamvis stadium illud, quod gloriosè ha hæteus emensus es, durum molestumque Tibi videatur; crede tamen mihi, quod major dignitatis gloria ex isto campo, qui in optimarum artium studiis decurritur, sit speranda, quàm si militiæ nomen Tuum præter necessitatem ullam offeras. Tu modò spem fiduciamque Tuam in Divini Numinis auxilio religiosè pone. Quod si enim in eximiâ illa
nun-

nunquamque satis laudatâ virtutis vitâ strenuè perrexeris, tunc nullum dubium supererit, quin omnes aliquando amplissimam nacturi sint occasionem de tot partis eruditionis consummata bonis Tibi ex animo gratulandi. Vale, & à proposito tuo desiste.

Tuis

Cordialissimus Socius.

Commendatitia ad Amicum.

Dulcissime mi!

Primam nunc scribendi causam fecit religio, ut videlicet memoria nostri jugibus excolatur litteris: alteram præsens Juvenis, qui non tam loci celebritate, quàm eximiâ Vestrorum hominum eruditione eò vocatus, in Tuam Tuique similibus Clarissimorum Juvenium familiaritatem interiori admitti non omninò est indignus. Et quamvis justissimas alias in se habeat causas, raram nimirum eruditionem atque morum pulchritudinem, quæ planè cum auxiliante ipsius naturâ videntur certare; hujus tamen sui desiderii me adscivit interpretem. Parco verò optimum politissimumque adolescentem Tibi commendare pluribus, credens, varias ejus virtutes, ubi penitus Tibi præsentì fuerint notæ, omnibus verborum pigmentis præstantiores debere judicari: deinde, quia commendari satis Tibi erit eum, qui est meus, ita ut hoc videatur supervacaneum: tum, quia, cum me Tui portionem tot annos existimaveris,

neceſſe eſt, illum, qui mei eſt portio, Tui quoque aliquatenus portionem eſſe ducas. Prætereà, ſi res mihi foret cum ignoto ea commendationum artificia adhiberem, quibus illum unicè Tibi vellem charum; nunc autem quonam tantò tempore nos exactè invicem novimus, fac, ut inter veniens iſte legitimi amoris evidentia cognoſcat ſigna. Nec enim hoſce ſolùm ſuaves amicitiae fructus iudico, quos inter nos ipſi percipimus; ſed & eos, qui ex noſtrâ amicitia ad alios emanant. Unde ſic exiſtimes velim, quidquid in hunc officii contuleris, id non aliter me velle interpretari, ac ſi in me ipſum contuliſſes. Vale, & ſum

Tuus

Addiſſimus Amicus.

Oſtendit affectum eximium, quo afficitur.

Dilectiſſime!

Binas à Te accepi, eodem fermè argumento, addo etiam, eadem animi indole, hoc eſt, illâ veteris in me Tui amoris ſignificatione. Quarum prioribus cum reſpondere vellem, alteræ in ipſo articulo me oppreſſerunt. Is cui litteras dederas, propter certam cauſam in itinere nonnihil fuit retentus. Scribis Te abſentia meâ non mediocriter affici, & rogas, ne mihi deſim in excipiendâ ullâ occaſione, quæ eò duceret. Gratum eſt, & quòd

in

in recordatione diligenti persistas, & quòd me blandis verbis requiras. Scias, in eum quoque affectum, tanquam si vires collegisset, æquè plenum esse & fortem, Tui videnti. O quàm libentiùs præsens eloquerer, cui scribo absens! Crede mihi, constitueram mense superiori ad vos trajicere, exosculaturus iterùm jucundissimam animam meam, quam inter omnes amo, &, quo par est, affectu colo; sed alia intervenerunt, ut usque in mensem sequentem sim rejectus. Et, ne amicissimum mihi cor nesciat, ad Calendas Septembres, si erit pax cum valetudine, Vobis certò adero. Faxit Deus Optimus Maximus, ut feliciter! Iter vero conficiam per Græciam, quò etiam poteris, ubi commodum tunc fuerit, obviam nobis procedere. Certè, quantum lenimentum ex jucundissimâ Tuâ consuetudine sim percepturus, tacitum gaudium jam pectus meum præsentiit. Vale, & sim

Tuus

Sincerissimus Amicus.

Invitatio ad prandium.

Cordialissime Amice!

Destitutus hætenus copiâ Tecum suaviter fabulandi, & ex conspectu me semel delectandi, te ipsum hodie horâ undecimâ apud me esse volo, ubi quidem gratior eris & commodus conviva, si nullam Tecum umbram duxeris, quia aliis invideo, ut jucunditatem nostræ consuetudinis intercipient. Adde, quod

U S

NON

non sum fumum excitaturus, qui vigiles terreat; verum placeat nobis cibus, quem nec parent familiæ, nec spectent, non ante multos paratus dies, nec multorum manibus ministratus; sed parabilis facilisque, nihil habens accersiti pretii, nec patrimonio gravis nec corpori, nec rediturus, quâ intraverat. Quod si has contemnis evocatorias, credo, vel servis meis tunc non reluctaberis, impulsoribus blandis, meique desiderii quantum suspicor, strenuis executoribus, quorum castra statim eò movebuntur, ut Te, magnis flagitatum precibus, parvis separatim spatiis, multis expectatum diebus, curru umbratò tempestive deportent. Dentes enim mihi pruriunt in cibum, neque mirum:

Decima jam linea tangitur umbrâ.

Meridiem esse, & mihi stomachi dicit horologium, sed, quæso Te, ne asymbolus venias: patere, uterque suam prius & memoriam & patientiam exerceat, quàm mensæ accumbat: nempe revocemus in cumulum & synopsis, quicquid horis antemeridianis lectione nostra effecimus, ut sic quoque super mensam frustrâ non fuisse videamur. Vale, & veni, permaneo

Te

Desideratissimè expectans.

Mo-

Monet quendam Amicitiae prioris.

Præclarissime Amice!

Et si meritus mihi videbaris, ut verba papavere sparsa Tibi à me non veniant: satius tamen me facturum existimavi, si non tam promissi Tui oblivionem Tibi proponam. Viximus olim unanimes, atque ita quidem viximus, ut, si qua fides fuisset Pythagoreis habenda, mea in Te, Tua in me secessisse anima, fuisset credita. Sed eò res jam rediit, ut cum Lipsio nihil dicam aliud, quam:

Ista fuerunt:

Ut nihil hic orbis, quod perenne, possidet!
Tu tamen ne Te excuses, sed animum eundem retineas, quàm sanctum Amici sit nomen, cogita: sub cuius oculis, Dei quippe Omnipotentis, hoc foedus jecerimus, perpende: quæ Tua tandem post transitorias has vitæ humanæ blanditias futura sit fama, considera, & à mente illâ optimâ ne recede. Hæc, ut ego parum monerem, me amor incendit. Tu ut comovearis, à me vicissim incendere. Vale, & perge esse, sicut ego semper sum

Tui

Amantissimus.

Læ.

Lætitia ob Sanitatem recupera-
tam.

Candidissime!

Gratularis, dum ex adeo violento morbo tam facile merfi; nisi dolendum potius, quod exoptatissimum portum tam propè accessi, nec tenui tamen. Sed tu, qui meam & meos intueris, lætaris ita potius accidisse, & Deo Optimo Maximo mecum, imò cum aliis quam plurimis gratias agis & laudes. Valde me recreat affectus iste. Det verò ille mihi pro suâ infinitâ clementiâ, ut quod super volet esse vitæ, totam ad nominis ipsius gloriam cedat pro viribus augendam. Ut diu vivam, non est id votorum meorum summum: Ut bene vivam, id verò toto pectoris affectu, opto, aveo, voveo, & sum

Tuus

Cordialissimus Servus.

Tutoris ad Studiosum.

Mi dilecte!

Anus ipse est, quo è domesticâ disciplinâ, è manu atque adeò è sinu meo dimissus eo in loco versaris, cujus & celebritas decantata est, studiaque, quæ à Viris doctissimis docentur, ad ipsâ sapientiæ penetralia facem tibi præferre possunt. Ac meministi sanè, vel me tacente, quâ sollicitudine ac diligentia per autorum optimorum abdita te circumdlexerim saluberrimisque monitis, tum ad scientiam

tiam non vulgarem consequendam, tùm ad actus in vitâ civili instituendos jam inde à puerro instruxerim, ut nihil quidem eorum deesse tibi possit, nisi tu ipse committas, ut oblivione eorum tibi ipsi deesse velis. Quoties porrò animum repeto te è conspectu meo sublatum eo in loco vivere, in quo libertas vitæ facilè degenerare in licentiam potest. Toties me suspiciones tui causam habent sollicitissimum. Non habes monitores, qui tibi aurem vellicant, vacanti nisi animo tuo jam obfirmato ducite pateris, quod an tenera istâ ætate sperare habeam, dubitandum mihi sanè est. Occident tibi undique Syrenes, quibus nisi aures obstruxeris, ipse ille locus, qui ad salutem animi tibi datus erat, in discrimen vel ipsam perniciem verget. Excute igitur, si sapis, omne voluptatum genus undique te circumstans, nam alias à regiâ virtutum viâ in transversam te rapient, nisi prudentiâ vel Doctorum vel tuâ viâs tibi muniveris. Dum alii Baccho madent poculisque implentur, ut operam da, ut litteris tingaris easque quasi diuturnam explere sitim cupiens, arripias avidè ac mentem rerum cognitione satures. Cum meretriculas interrogant alii, tu Virgines Musas secutus, earum ingenti perculsus amore sacra tractare ne desinas. Præ cæteris eloquentiæ tibi studium habe commendatissimum, quo velut vinculo quodam humana omnis continetur societas, quâ ut instrumento necessario omni in vitâ uti possis. Huic si adjungas rerum civilium prudentiam,

non

non pœnitendos Academiæ tractus mihi videberis confectus. Quod si ergò ita vitam institutam tibi intellexerim, ut indulgentiam pariter ac pietatem omnibus viribus sectatus, suis quasi loris & frænis commodè regi contendas, habebis me tutorem indulgentissimum, qui nec sumptibus parcat, nec laboribus, ut te omni studiorum genere reddat quam ornatissimum. Sin, scias velim, non defutura mihi media, quæ vel ignaviam tibi excutiant, vel malè viventem pœnis coerceant. Hisce permaneo

Tuus

Fidelissimus Tutor.

Responsoria ad quandam laudatoriam Studiosi.

Colentissime Amice!

Si respirare à morbo vel tantillum fuisset, dudum ad laudes tuas regessissem, non adeò abjectum me esse animo, ut eas rejicere cupiam, nec adeò arrogantem, ut velim illis suffragare. Fide certè historicâ illis credere, ut hominis esset nimia persuasione laborantis, offendi, velut ingenii esset morosioris, eâ tamen in re illud sequar temperamentum, ne tibi esse fraudi possit. Tuorum ergo verborum elegantiam intueor velut à te profectam, ut nihil eorum, quæ ad me pertinent, eâdem cogitatione complectar. Quâ ratione illa nunquam effatu suo frustrabuntur, dum me relinquent persuasissimum,

mum, sed de virtutibus tuis summis, sed de ingenii tui elegantia, sed de admirabili non laudabili, sed laudantis eloquentia. Quibus subscribor

Tuus

Cultor perpetuus.

Alia ad Laudatoriam Responsio.

Cordialissime!

Quoties ad te mitto litteras, eam semper lingua utor, quae in gente nostra publica est, & vobiscum penè nata, ne alterius orbis hujus nostri civis esse videar. Tu tamen, quae tua est humanitas, persuadere mihi laboras inesse singularem aliquam litteris meis eloquentiae vim, quam tantum abest, ut in iis agnoscam, ut ne vix quidem conatum ejus ostendam. Nam quae tu mirari dicis, vix tolerabilia mihi visa sunt, nisi tibi per humanitatem suam summa ea videantur, sed si cum verborum tuorum suavitate ipsa tuorum officiorum vis atque efficacitas conjuncta esset, suspicari possim de istis aulicae cujusdam indolis deliciis, quibus bellè eleganterque mihi illudatur. At verò cum id à veritatis charactere, atque adeò te etiam alienum sit, vehementer te rogatum velim, ne in posterum mihi laudibus illis, ad quas penè obstupui, pudorem incutias. Animus meus hisce in litteris se conspiciendum praebet cogitationum suarum simplicitate, dum nec colore nec ullo fucò tinctus est. Affectus
meus

meus his in litteris tibi loquitur, nec verò quæ in animo concipiuntur, benedicendi artem flagitant. Nulla est affectuum, nulla moris disciplina, vel à Græcis vel à Latinis, vel ab Aristotele vel à Cicerone tradita. Ac quanquam nullis sermonis pingere coloribus datum mihi sit, ipsa tamen veritas silentium mihi tollit, ipse affectus os mihi solvit, ut testari de animo, de obsequiis, de officiis erga te meis possit, & permaneo

Tibi

Summo affectu deditus.

Responsoria ad valedictoriam.

Candidissime Amice!

Dum abitum hinc à nobis parās, jucundissimo consuetudinis tuæ fructu me privaturus, haud in mediocrem me conjici mœrorem inficias non eo. Nosti enim, quàm arctissimo amoris vinculo, quod ægrè divellitur, conjuncti hactenus vixerimus. Optarim certè, si absque tuo fieri potuisset incommodo; ut veluti animo, ita corporibus quoque unà vivere nobis licuisset. At verò, si ætatis & vitæ tuæ rationes penitus excutio, non possum non honestissimum propositum tuum vehementer approbare. Perge itaque bonis avibus, depone mollitiem domesticam, prodi in lucem, ex patriæ umbrâ in apertum te offer, & exteram arenam pati disce. Si quis erit, qui Philologiæ & Philosophiæ studia accuratius professus fuerit, cum

eo gratiam & familiaritatem conjunge: observa illius dotes, & imitare: ita doctrina hæc tibi erit usui, & prudentiam fiduciamque agendi ac loquendi ex illâ conversatione addices. Umbratile studendi genus non usque adeò probatur. Versaris in luce hominis, inferre e optimis, ac publica frequenta Gymnasia, deque rebus studiorum, & moribus populi, nec non principum familiis, cum doctis loquere: Eloquentiæ studia persequere, & si qui boni ac probati Authores ei præsent, eam occasionem ne negliges, sed aucupare & capta. Quæ ubique observas conspicua, diario tuo inferre, atque ita futurum est, ut brevi ingentem veræ scientiæ thesaurum coacerves. Hoc ipsum ut facias & aliquando omni virtutum ac solidæ eruditionis augmento ad nos remeas; votorum meorum summa est. Vale, & habe commendatum

Tibi

Tuum te omni amore prosequentem Servum.

Conqueritur Socium velle nomen dare militiæ.

Conjunctissime Commilito!

Nihil multis hinc ab annis accidisse mihi acerbius memini eo, quod nuper audiui, te in dies studiis remissiores fieri, deque vitæ genere litterario cum militari commutando cogitare. Quia enim ab ineunte ætate unice te
X amavi:

amavi : autor quoque nobilissimo tuo Parenti extiti, ut ad Academias te ablegaret, non possum non dolere : subito te, vel juvenili quadam temeritate, vel improborum quorundam voculis persuasum, studiis valedicere, & quidem tale vitæ genus sectari velle, quod sive honestatem quia spectet, sive jucunditatem quærat, sive propositam utilitatem habeat, probari nullo modo potest. Etenim ut missis nunc aliis, ea solum, quæ te, tuique ordinis homines propius attingunt, breviter indicem : quid nobilium loco esse turpius potest, quam mercenarium fieri ? libertatem cum servitute commutare ? ex aliorum cruore quæstum facere ? pietati omni renunciare ? *Neque enim*, ut ille ait, *in castris malus est quispiam, nisi is, qui mali nihil agit.* Neque etiam temerè illud quòd à Poëta dictum ferè in Proverbium hodiè abiit :

Nulla fides pietasque viris, qui castra sequuntur.

Ab honestate verò ad voluptatem atque delectationem, si te convertas, & quam obsecro in castris reperies ? sub dio jacere excubias etiam agere milites : imbres, nives, æstus frigus perferre coguntur. Assueti vino bono, generoso, aquâ sitim restinguere necesse habent : pro symphoniâ suavissimâ, bombardarum tonitrua & lamenta audiunt : sæpè pane duro aut pomis caducis famem depellunt. Aut commoda, inquires, homines excitant, ut castra sequantur. Egregia sanè commoda, cum
domum

domum secum milites mancos ac debiles artus : insignem vulneribus vultum : paupertatem, ulcera, morbos varios referunt. Sed esto, onusti coronatis redeunt milites, quam obsecro diuturnus illarum divitiarum esse usus potest, quæ à misellis rusticulis, aut aliis innocentibus sunt abraſæ ? Et hoc in more habere milites nonnullos videmus, ut si quam in bello aliquid pecuniæ collegerint, ne rubiginem fortè illa obducat, illicò hospitibus committant. Ita etiam atque etiam te hortor : omni abjectâ cogitatione militiæ, studia tua prosequaris, quæ & voluptates veras ac diuturnas habent, & bona ea erunt, quæ nec eripi, nec furripi possunt. Loco natus es nobili, quem maxime virtus atque doctrina ornat : principem habes & litterarum ipsum & summum litteratorum patronum : parentes tibi Deus est largitus, qui suppeditare tibi sumptus & volunt & possunt : non ingenium deest : non alia ad capeſſenda studia, necessaria desiderantur. Tuum igitur erit considerare potius, quid DEO, quid parentibus, quid cognatis & amicis debeas : quam id, quod alii, non ad quietem atque otium, sed bella nati homines suadeant. Arripe Consilium ejus, qui semper permanebit

Tuus

Sincerrimus Amicus

Epistolæ Valedictoriae &c.

Valedicit Amico visitaturus
Provincias.*Suavisime Amicorum!*

Ignosces, si discessum, quem nunc parò, per litteras hæc Tibi indicare cogor. Nec enim potestatis meæ negotium est, sed eorum, quibus in me fortuna arbitrium, & nondum matura ætas imperium concessit; ut relictâ paulisper patriâ meâ dulcissimâ per terras alienas Ulyssis colligam vestigia. Durum equidem est, à patriâ abire: durius verò ab eo avelli, cujus conspectu alloquiisque frui nihil ferè in vita fuit amabilius. Sed parendum est majoribus, qui fatorum tabulas nobis prælegunt. Intereà eris mihi amicus præsens etiam in absentia, & cum oculis Te videre non potero, animo tamen circumferam, utpotè in quo tot innumera eximiorum beneficiorum argumenta altius Te mihi impresserunt, quàm ut tempore possint, aut reminiscientis animi insidiis obliterari. Alio quidem sub Sole ad tempus vixisse obstringor, sed non alius erga Te ero. Potius idem semper Tuus Tuusque ero; hoc in votorum meorum meta laturus perpetuò, ut sicut salvos nunc tristesque separari contingit; ita postliminio incolumes, vegetos, & corpore animoque hilares convenisse

venisse eveniat. Quod ex corde apprecor,
permanens

Tibi

Ubique locorum addictissimus.

Valedictoria alia.

Optime Amice!

Affectui meo sincero sine dubio adscribes, quòd ante discessum Tuum Valedictoria hacce Te compellem. Ingens enim doloris materies solet esse, dimidio animæ suæ privari. Abis nunc à me inter amicos meos optimos exploratissimosque optime! & quomodo animum meum tristitia non vulneres? I tamen felix, siquidem hæc Majorem Tuorum voluntas, cui refragari velle, læsi Numinis foret periculum. Eant Tecum fortuna, virtus, humanitas ac comitas individuo passu. Eat amor noster Tecum igneus felicissimo cursu, & quò fuerit remotior, hoc etiam fiat auctior vehementiorque. Inter à altissimè impressus eris menti meæ, & vitam prius, quàm Tui memoriam amifero. Illud unicum coronidis loco meminisse Te cupio, ne committas, quò Amor noster silentio pereat. In eò potius omni animi contentione labores velim, ut pristinus noster affectus verissimò amicitiae intemeratæ glutine firmatus, dulcissimis verbis absenteque colloquio, tanquam blandissimo interioris pectoris condimento, suavissimè,

imo nulla interruptâ serie constantissimè in posterum nutriatur. Vade memor

Tui

Candidissimi Amici.

Responsoria ad præcedentem.

Salve corculum!

Præsentis itineris mei felicitatem, quod grataris, gratias, quas mente concipere possum, ago habeoque maximas. Neque enim memoriam Tui unquam deponam. Certè sola mors tam arctè constrictum amoris nostri vinculum prius dissolvat, quàm nutantem me videbis in servandis amicitiae nostrae infucatae promissis. Interea in mœrore versor maximo, quod nullum aliud doloris levamentum mihi relictum nôrim, quam suavissimam Tui recordationem. Adeò quotidie recrudesceat vehemens dolor ille, quò animum meum vulnerasti, postquam ultimum valedixisti additissimis Tibi Amicis optimis. Ast in spe tamen omnes versamur maxima, fore, ut rebus ex sententiâ ritè confectis, mox iterum Te amplecti queamus. Quo in voto nunc desino. Faxit Deus, ut formosissimus ille dies opinione citius illucescat, quo Te nobis ex voto redditum, verè gloriari sufficiamus. Vale. Deus Te servet, ô animi nostri portio maxima? Iterum felicissimè vale ac salve & memento

Tui

Candidissimi Amici,

Re.

Recommendat Juvenem.

Amice non vulgariter dilecte!

PRæfens adolescens, dum in Academiam, tanquam ad mercaturam bonarum artium proficisci secum constituisset, maximis à me contendit precibus, ut meorum cuidam, cujus consilio in studiis suis uteretur, de meliori notâ commendarem, quam quidem operam, cuilibet homini, præsentim verò Artium liberalium studiis addicto, quantum mearum virium imbecillitas patitur, libenter præsto, proinde eam denegare nolui. Non verò quempiam, cum quo major mihi consuetudo fuisset, aut quocum conjunctius vixissem, præter Te in Academia Viennensi novi. Quapropter Tibi Amice! cujus amor tantum mihi surgit in horas, quantum vere novo viridis se subjicit alnus, eum adolescentem de manu ad manum uti nostrates loquuntur, commendo, magnoque opere à Te contendo, ut eum quæ est humanitas tua, favore & benevolentia tuâ amplecti, tuâque auctoritate, quæ plurimum valet, conservare velis. Siquidem hic eximia quidem spe summæ virtutis præditus, omnis officii plenus, ingenuisque artibus, quibus in scholis studiosa cohors erudiri solet, ita versatus est, ut excellat: verum enim verò ita omnibus opibus est destitutus, ut sine magnorum & clarorum virorum consilio, atque opulentorum subsidio vix salus esse possit. Cum verò te natura & di-

vina bonitas, maximis & amplissimis opibus instruxerit, ità, ut ei facillime opem & salutem ferre queas, nullus dubito, quin ejus tenuitatem sis sublevaturus, meisque precibus & huic commendationi locum aliquem sis relicturus. Facies enim, (crede mihi) si eum in numerum eorum, quos beneficiis consuevisti ornare, adleges, rem Deo acceptissimam, Reipublicæ aliquando, maximè fructuosam: mihi verò gratissimum & nunquam satis laudandum officium, quantique me facias, haud obscure hoc medio declarabis. Ille non grato tantum animo hoc beneficii genus accipiet, verum etiam pleno ore prædicabit, & datâ quavis occasione compensare illud, si melior ipsi fors arriserit, omnibus viribus conabitur. Ego verò, quæ pertinere ad tuam dignitatem sentiam, studiosissimè omnia faciam, diligentissimè curabo, totiusque in eo ero, ut nulla unquam hujus in me studii officii Tui memoriam obivio deleat. Quod restat, votorum meorum fastigium est, ut amicorum suavissime! cum dilectissimis perpetuo in portu naviges, meumque nomen prout ego Tuum charissimum in corde conserves. Vale, & favè, sum enim

Tuus

Usque ad aras.

Excus-

Excusat negligentiam scribendi, morte Parentis.

Optime Adolescens!

NOnnullam litterarum intermissionem accusare poteras, sed semper aliud ex alio me impediit & inprimis Parentis mei de sæculo excessus, qui adeo subitus fuit, ut postquam eum ardens febris occupasset, paucis diebus extremus ei quoque supervenerit. Stupet animus, manus tremit, caligant oculi, lingua balbutit, & quicquid dixerò, quia ille non audit, mutum videtur: quotiescunque nitor in verba prorumpere, toties lacrymis implentur oculi, & renovato dolore, totus in funere sum. Amisi enim optimum Parentem, unum illum, ad quem dubias cogitationes poteram reflectere. Et amisimus hunc eo tempore, quo maxime fulcrum illud, res & rationes nostræ familiæ requirebant. Nam, quinque liberorum pater hoc immaturò exitu reddidit infelicem fecunditatem, quorum alii sunt prætereà è secundis nuptiis, adeoque superstes noverca, quæ, ut ego non querar, nunquam olim tam bona fuit, quin malam Sapientes vocârint. Proinad molestias vocor, ut libellos acceptorum, & expensorum inspiciam, totamque hæreditatem primus liberorum componam. E cujus relictis bonis accedet quidem aliquid meo peculio; sed, eâ portione ad vitam redimere mihi parentem velim, & ut de meis an-

nis annos annorum Pater ipsi adjecisset, optarem. Sic nec loqui nec scribere possum, nisi ut de fideratissimi Parentis recorder, cujus etiam dolore animus lassus non finit, ut Tecum pluribus nunc agam. Permaneo.

Te ex corde

Omni tempore Amans.

Epistolæ Gratiarum Actoriæ.

Gratias agit ob beneficia.

Fautor Magnamine!

Magnas Dominationi Vestræ nunc, uti debeo, ago gratias: majores habeo, & habiturus sum: dum animâ spirabo meâ: relaturum me affirmare mea me tenuitas non finit. Tot enim tantaque Dominationis Vestræ in me exstant promerita: ut vix illa percensere numerando, nedum remuneratione explere aliquâ possim. Nisi forte, quæ Dominationis Vestræ est humanitas, retulisse me gratiam existimaverit, si memoriâ ea tenuero. Si de propinquorum, aut etiam liberorum agendum sibi rebus esset: majorem profectò curam, fidem, diligentiam adhibere non posset: quàm in hac meâ, molestâ sanè ac difficili satis, habere Dominationem Vestram intelligo. Quot enim, quantosque mei causâ labores sustinebat: quorum hominum odium sibi atque invidiam conciliet: quibus eum jurgiis propter

pter me contendat, cognitum jam dudum exploratumque habeo. Itaque hæc nunc cura animo erit mea infixæ perpetuò : ut & publicè dignum suâ melaudivat atque commendatione geram : & verò privatim minimè committam : ut suorum officiorum memoria meo ex animo effluxisse videatur. Valeat, & quem semel suâ benevolentia, & defensione dignum judicavit, eundem & deinceps amare, fovere, tue-
ri pergat. Hisce permaneo

Dominationis vestræ

Cultor perpetuus.

Virgo Religiosa mittit odoratos
pulveres cuidam R. P. Conciona-
tori.

*Admodum Reverende Pater Con-
cionator !*

A Rectioribus me Paternitati Vestræ vinculis obstrictam sentio, quam ut ullo officiis genere solvi iis me posse sperem, Custodiam tamen eâ, quâ possum observantiâ Paternitatis spiritualia monita, quæ nuper mihi ac spiritualibus sororibus meis religiosissimè sup-
peditavit. Interim ut aliquanto officii gene-
re Paternitatem Vestram venerer, religiosæ
Paupertatis memor, mitto pulveres hos odo-
ratos manu meâ præparatos, quibus suffitus
facere solemus, cum aquis odoriferis ignis
artificio in hanc subtilitatem redactis. Nolit
ridere exile munus, quo Diis interdum lita-
tum

tum est. Ignoscat itaque, si ob divini Paternitatis vestræ ingenii dotes eo illam cultus genere afficiam, qui Diis immortalibus indignus non fuit habitus. Ego quidem pro beneficio reputabo, si Paternitati vestræ munere hoc non esse spernenda, ubi Sancta Paupertas id per votum suadet, permaneo

Admodum Reverendæ Paternitatis

De votissima Soror N. N.

Responsoria ad præcedentem.
Religiosa in Christo Soror!

Afflarunt litteræ Religiosæ Sororis me velut numine quodam, aut ut verius dicam, inspirarunt mihi, nescio quos spiritus divinis illis odoribus, comitatæ ad me venerunt. Nullæ sunt mihi præ illis vel Hispanorum vel Romanorum deliciæ, quæ cerebrum mihi potius excutere, quam illi blandire videntur. Religiosæ Sororis verò pulveres illi, & aquæ purissimo quidem & defecatissimo imbutæ odore, adeò nihil ingrati spirant, sed suavissimâ voluptate non cerebrum tantum perfundunt, sed spiritum ipsumque sanguinem reficere videntur. Si felicitis Arabiæ aut Insularum Fortunatarum esset Regina, non poterat jucundius à Religiosâ Sorore offerri munus. Natura quidem prima rerum odoriferarum opifex est : Religiosa Soror verò ejus fecunditatem arte suâ fecundiores reddit, easque

in

in nobiliorem elevatas ab omni materiæ fece purgat, tam gratas reddit. Proinde Religiosæ Sorori humillimas pro iis ago gratias & permaneo

Religiosæ Sororis

Devotissimus in Christo.

Agit gratias cuidam Patri è Societate Jesu, quidam provectioris ætatis.

Admodum Reverende Pater!

UNa mihi propemodum relictæ est Paternitas vestra quam è frequenti Præceptorum cœtu colam: & una ante omnes fuit, in quam post reliquos affectum meum derivarem. Quoties adolescentiæ annos & diatribas cogito, in oculis mihi suavissimus ille vultus Paternitatis vestræ versatur, & adhuc aures vox docentis mulcet. Ad Scholas redeo, & eruditionis (si quam nactus sum) fundamenta. Quicquid ingenio aut judicio accessit meo, labori suo debetur: imò Paternitatis vestræ beneficio excrevi, & vocis stilique fructum potui dare. Memini, memini, quàm seculò docendi illud munus obire solita est, quàm miti severitate & me & totum illud discipulorum agmen regebat. Ago proinde demississime eidem gratias, & me totum sequenti vitæ tempore ad obsequia sisto

Admodum Reverendæ Paternitatis
vestræ.

Devotissimus Servus.

Græ.

Gratias agit Amico pro transmis-
sis Pharmacis.

Candidissime Domine!

Non accuso naturam; benigna est, fecem sanguinis videtur depurare. Sed sic quoque expendo, quàm fragile & quassum hoc animæ domicilium sit, & quàm omnia, præter mentem vilia, morbidaque. Igitur hominis officium est, hominem se meminisse, placere Deo, in cæteris non angi. Meum verò malum exiguum est, aut malum non est: Sed & ferendo minuam. Videtur verò ulcus in sede esse. Nam copiosior sanguis non sequitur, neque dolores interni sunt. Cæterum, mens; ut solet, muneribus suis fungitur. Dominationi vestræ nunc gratias immensas scribo, quæ medica remedia suggerit: iisdem utar quoque, si videbo malum crescere. Interim sum

Dominationis vestræ

Toto corde propensus.

Gratias agit pro concessione librorum.

Clarissime Domine!

Non sine tacitâ gratiæ mentis delectatione, mecum cogito, quantùm à Dominatione vestrâ nuper acceperim beneficii. Vix enim Urbem suam ingressus eram, & ecce! ad alloquium, ad amicitiam me vocat, domum invitât, lautæ mensæ adhibet, Bibliothecam offert, quâ sanè usus sum ita, ut haud exiguum

am scientiæ & prudentiæ cumulum inde me lucratum esse sentiam. Quid? quòd, quicquid in bonis profeci litteris, bonam partem ex libris Dominationis vestræ me hausisse, candidè fatear. Quid dicam? abiturientem quoque officio quodam ut prosequeretur, jure hospitalitatis amplius me jungit, contestaturque apertè, tesseram datam me nequaquam fracturum, sed illabaram reportaturum esse, dum divertere apud Dominationem vestram, si quando itineris occasio tulerit, jubet. Magna certè beneficia, quæ ut quocunque modo compensem, voluntas mihi est largiter, facultas verò hoc tempore non item: ut autem aliquando suppetat, occasionem, & tempus mihi dari exopto. Interea Dominationem vestram longissimum valere cupio, & permaneo erga

Dominationi suam

Gratissimâ recolens memoriâ.

Alia Gratiarum Actoria,

Domine mi!

Litteræ Dominationis suæ 4. Januarii Brunâ datæ, fuerunt mihi valde jucundæ, ut cæteræ omnes. Expressit namque in illis animum ejusdem pronum erga me honoremque meum mirum in modum: quod tamen non nunc primum fecit: sed statim ut à nobis discessit, vehementer in hanc curam incubuit, totoque pectore conata est, quocunque venerit, servire laudi ac gloriæ meæ, & benevolis ali-

aliquos mihi oratione suâ prædicatione mearum laudum conciliare. In quo tamen vereor, ne valde peccaverit, quia illa, si quæ sunt in me laude digna, nimis exaltaverit, & modum in me celebrando non servaverit. Sed hoc proprium est ejusdem probitatis & virtutis singularis. Magis enim amatorem, quàm Dominationem suam, cognovi adhuc neminem, nec facile arbitror invenire posse, qui ad hanc laudem propius accedat. Verùm de hoc nunc verbum amplius non addam. Sæpe namque, ut video, mihi occasionem præbebit sibi de hac suâ incredibili humanitate, naturæque bonitate gratias agendi, & nova quædam prædicandi. Interim revereor eandem & permaneo

Dominationi suæ

Toto adhærens pectore.

Agit gratias ob beneficia collata.

Suavissime Domine!

Qui fui, esse pergo, ampliùsque puto constantem; quàm amicum esse; cum reverà nemo Amicus, nisi qui constans sit. Dominationis suæ olim candor me cepit, sæpiusque deinde non uno humanitatis officio obstrinxit, nutrit affectum, & ne intermori possit, alit ac fovet. At ego interim quam cupidus tam felix non fui, ut in Dominum optimè de me meritum mutua benevolentia signa regererem. Rogare igitur audeo, ut cum Brunam veniet,

me

me visat; imò, ut vel ideò veniat. Fortasse nec injucundum putabit, post aliquot annos videre locum, in quo totius jam anni amœnitās ridet. Hisce diebus Nobilitas hic se listet, ubi videre plurima poterit. Permaneo hisce Dominationis suæ

Addictissimus Servus.

Responsoria ad præcedentem.

Amplissime Domine!

Turpissimum illud vitium ac verè barbarum, barbaro, quod ingratus animus dicitur, etiam Diogenis, quem Cynicum salutant Philosophum, ætate locum obtinuisse suum, vel ipse testis est locupletissimus. Interroganti enim aliquando, quid inter homines celerius senex fieret? Beneficium, inquit. Atque hoc sapientissimum sapientis viri responsum jure meliori de corruptissimis nostri sæculi moribus dari posse, qui negaret, is profectò quotidianæ repugnaret experientiæ, non sine extremo temeritatis argumento. Etenim quanta acceptorum beneficiorum apud plurimos sit oblivio, quàm rarò isti Gratiam habere aut referre studeant, ne dum agere decenter allaboraret, palam est, cujus tamen vitii turpitudinem tantum abest, ut Dominatio vestra amplectatur, ut potius omni eam studio fugiat atque abominetur. Credat igitur me semper paratissimum esse, dum jussa ejusdem habebo, uti permaneo

Dominationi suæ

Addictissimus.
Gra-

Gratias agit cuidam Præceptor.

Venerande Domine Præceptor!

Mos antiquus fuit, usque ad Senecæ servatur ætatem, primis epistolarum verbis adjicere: Si vales, bene est. Rectè & ergo nunc dixerim: Si favet, bene est. Siquidem ità semper existimavi, omnium meorum hominum esse neminem, cujus favorem æquè magni faciam atque Dominationis vestræ, quippè qui primam fomiti meo scintillam subjecit, & ad ingenuarum artium studium non tam sermone hortata est, quàm exemplo, adeoque teneros meos annos magisteriò multifariæ suæ doctrinæ bona fide instruxit; imò, quod omnium potius est, à parvulo ad doctum illum Palladis ramum feliciter deduxit. Unde pius, quoque erga eandem meus affectus quotidie sumit incrementa, animumque nescio quo thyrso stimulat, ut videat, suam olim in me erudiendo ac perpoliendo non vanam aut inutilem fuisse operam. Profectò, quo magis utilissimâ studiorum jucunditate crescentes annos innovo, eò amplius & certiore velut oculò animadverto, quàm ingens eidem propterea debeam talentum. Atque hæc ipsa cogitatio amorem meum impendio nutrit, suavique rore imbuat, nunquam extinguendum: quippè quem majorem esse sciat, quàm ut unquam se claudi patiatur, aut in tacito pectoris penetrali contineri. Quare non hæc solum scrip-

scriptio ab amore sui est, sed & ille deinceps per isthæc litterarum spiracula sæpius erumpet, quæ tam calentes à sua origine non possunt non mutuò affectu in me quoque favore plenum suum animum accendere: tantum, ut firmetur & radices agas perennes, atque vi-rens ac vicens constanter in omnem ætatem propagetur, obtestor. Valeat & me sibi semper commendatissimum habeat, qui sum

Dominationis vestræ

Cliens & Cultor gratissimus.

Gratias rependit pro datis pridem commendatitiis.

Honoratissime Domine!

Ex longinquo has ad Dominationem suam destino vehementer optans, ne fatò quodam, astrorumque irâ fortè intercipientur. In iis enim meipsum Eidem sisto, & gratum simul animum declaro, quòd aliquali abhinc spatiò mihi illic discedenti, commendatoriis subvenerit litteris. Quas & apud bonos quoscunque tantum invenisse pondus sciat, ut nescio quâ ambitiosâ humanitate quodvis officiorum genus certatim in me congefserint, amorem, favorem, patrociniumque ultrò deferentes. Imò quandoque solum Dominationis suæ nomen gloriosum præfari sufficiebat: tantos videlicet tamque nobiles famæ thesauros apud exteriores Eidem acquisivit, quibus, quod ego nunc immerentissimus undequaue reddar particeps, æternas propte-

reà ago gratias. Et quoniam longè majores, quàm hi mei conatus unquam aspirare posse videntur, gratias meretur, intereà velut imaginariis quibusdam officiis ingentem hanc benevolentiam remunerabor, Dominationem suam toto pectore æternum culturus, dicetque totus mundus me ad cineres usque perseveraturum

Dominationis suæ

Gratissimum Clientem.

Gratias agit Studiosus ob stipendium datum.

Nobilissimi, & Præstantissimi Domini!

Dici vix potest, quàm gaudium meum gavissus sim, postquam nunciatum est, me ab illis deinceps accepturum stipendium. Quo me verterem ad extrema redactus, nesciebam, ut jamjam dira illa duraque adversa fortuna æternum suavissimis Musis imperatura silentium videretur: & ecce! illi tristem meam sortem miserati, ceu sidera tremulæ carinæ, mihi apparuerunt, ac egenas meas Camœnas rore sumptuum necessariorum refrigerarunt. Pro quorum adeò benignâ oblatione universis ac singulis iisdem gratias ago uberrimas, & nisi verecundia eorum verbis meis hic poneret modum, latiùs evagarer. Ideò sermo de iis nunc erit parcus; memoria verò proluxa. Ne autem fructus eisdem pereat; sed ut eundem suò tempore ferre possim, atque ad magis
stu;

studia promovenda, foveant, rogo, desiderium studendi, & Solem longè durantis suæ benevolentiae mihi præstent, qui semper ero
Nobilissimorum atque Præstantissimorum
Dominorum ac Mæcenatum

Cultor perpetuus.

Epistolæ Mixtæ.

Aggratulatoria ad Amicum.

Dulcissime Domine!

Suave omninò fuit, litteras Dominationis suæ videre; suavius erit, Eandem ipsam. Ego jam, nisi scribam; non tantùm negligens, sed pænè inhumanus videar. Ab illo profecto tempore, quo & doctrinam suam, & pietatem lucere in hac nostrâ Academiâ Serenissima Respublica voluit, Dominationem suam quasi præsentem putavi; nec scripsi: postquam in plures mora menses protracta est, silentii mei errorem intellexi. Diluat amor, quicquid peccatum: ego, ubi venerit, ostendam amorem nequaquam refrixisse. Nunc post tot amicos, & ego novam hanc Dignitatem virtuti Ejusdem gratulor. Assumi debebat, cùm non peteret, ut meruisse videretur, quod temporis tantùm causâ dilatum erat. Ergo absens voti compos facta est, ut nihil cuiquam deberet: & aliquid tamen literis meis tribuit, ut cum maximè amet, honoris quoque radium in me derivet. Hæc Dominationis suæ benignitas

nitas est: minorem se ipsam facit, ut amicum evehat. Surgam igitur, & dùm Eandem sequor, majorem semper agnoscam. Valeat, & me sibi commendatissimum habeat, qui semper eo.

Dominationis suæ

Paratissimus Servus.

Ad Novitium quendam Religiosum.

Venerabilis Frater!

Nihil mihi jucundius, quam litteras, & in iis animum Reverentiæ vestræ pium & constantem videre, & in sanctâ paupertate lætum. Non è divitiis hanc felicitatem capiunt, qui semper cupiditate suâ torquentur: non è deliciis hanc voluptatem, qui fluxis malunt, quàm æternis adhærere. Paucis omninò datum, intelligere vera hominis bona, & simul capeffere; aliqui etiam intelligunt, & negligunt; quorum peior conditio est. Reverentiæ vestræ cogitationes suavissimâ austeritate circumvallatæ sunt, & tota, quam agit vita, innocentia potest appellari. Hoc, profectò est, *Deum sequi*; hoc est animum extra mortis timorem collocare! Mugiat cœlum, inhorescant elementa, quid ad Eandem? In iis versatur castris, ubi bellum sibi quisque indixit, ubi triumphant omnes, si affectus vicerint. Militiam deseruit; sed hîc magis pugnandum est. Arma, opera sunt charitatis, pietatis, sanctitatis; ut quod hominis est, magis

gis magisque eruat; quod Dei est, assumat,
Valeat & in sanctâ lætetur paupertate.

Reverentiæ vestræ

Servus humillimus.

Commendat Amicum.

Præclarissime Domine!

Notum facere audeo, & offerre cultum,
ut affectum stipuler. Occasio quoque
trahit; causa, inquam, amici et propinqui mei,
quæ in sacro tribunali Dominationis suæ agi-
tur. Causa, ut mihi nota est æquissima;
sed variis adversariorum technis oppug-
nata, & in longum tracta. Propinquus ille
meus N. N, est, civis N. N. qui profectò ni-
si summo jure niteretur, pati damnum mal-
let, quam litigare; cedere adversariis, quam
molestiam justissimæ auctoritati Dominationis
suæ exhibere. Hunc igitur virum, &
hanc causam commendo, ignotus ut innotescam;
omnia nomini Ejusdem & dignitati deferens,
ut tamen debeam. Debebo, quia ignotus non
ero; & gloriabor de benigno affectu Dominationis
suæ, si quid favoris Propinquus meus accipiet.
Id enim æquitati tribuetur. Vale, & repentinas
litteras excusa quam festinans & expectans tabellarius
exegit. Permaneo

Dominationi suæ

Ad vota.

Cupit reconvalescentiam Amici.
Doctrinâ celeberrime!

Nullam sine morbo ætatem esse, quotidiana exempla docent. Atque ego per hos aliquot menses expertus sum, infringi, cum minimè suspicetur vitæ robur, atque debilitari. Adhuc igitur langueo, & tanquam ægrotum, ago. Interea de Dominationis suæ ægritudine nunciatum, quàm non minùs affectus sum quàm si simul hoc meo malo malum accessisset. Respexerit verò Eandem jam Deus, audieritque bona bonorum hominum vota, Nam Dominationis suæ salus, multorum est; Ejusdem vita, multorum. Quare ut vivat, valeatque præ multis; multi optant: ego in multis, vel ante multos, qui me profiteor, non uno beneficio Ejusdem esse; & hæc quodammodò sua quæ ingenio molior. Talia Paradoxa quoque ista, ante morbum quidem meum præparata, verùm in morbo absoluta. Sic ægrotare, & quiescere simul non potui. Bene scripserim, si nihil in hoc libro morbi inveniet; benemiserim, si Eandem jam liberatam morbo liber inveniet. Ita spero, & vitam atque robur apprecor. Valeat, & sum

Dominationi suæ.

Candidissimo affectu.

Com-

Commendat negotium vicini-
norum.

Dignissime Domine!

Vicini hi mei sunt, & cum sint, eos tan-
quam Amicos appello. Ut miseros sciat,
in lite sunt, & fortunis defendendis, quæ
attritæ, fortunas coguntur impendere. Cau-
sam commendo; bona est; sed, quia senescit,
periculum, ne mala fiat. Annos jam totos
quindecim trahitur, quod sæculi hujus sunt,
à Curia N. in quâ adversaria ceciderunt, ad
N. N. tribunal translata. Duo terræ jugera,
sed horum hominum divitiæ sunt, de qui-
bus controversia est: si moram comparet,
majus temporis damnum emergit. Finem
verò victores, iterumque felicem, auxilio
Dominationis suæ, & me scribente sperant;
debituri sic quidem, quantum boni tranquil-
la paupertas habet, quantum referre nunquam
potuerunt. Plura scriberem, nisi pro his scri-
berem, & nisi ad Eandem. Faciat, ut quàm
me, & æquitatem amet, jam vicini mei intel-
ligant: quos sic magis vicinos, id est meos,
& in propinquâ parte amicitia habiturus sum.
Valeat, & sum

Dominationi suæ

Pro favore Supplex.

Commendat quendam Sacris Ordinibus initiandum.

Seledisime Domine!

Humanitate Dominationis suæ fretus, commendare hunc adolescentem audeo, de meliore mihi notâ notum. Auditor meus est, gente alienus, modestiâ & candore Brunensis, complexus animo, quicquid pulchri & alienus & Brunensis habent. Si pietatem laudem, ultrò adjutum velit: laudo; vita & voto Deum spirat, imò primus Sacris initiari cupit, & hâc de causâ ad Illustrissimum Episcopum N. N. introduci. Non tantùm ut faciat, rogo; sed ut studiosè, & cum affectu. Hærebit sanè beneficii memoria apud ingenium, & velut sacer iste nexus erit, qui duraturam amicitiam stringet. Ego me duci, introduci, initiari putabo; & Auditoris mei nomine obstringar: imò studio, officio, industriâ parabo, quicquid ille accipiet. Sed quid ago? aut quem alloquor? Multis apud ignotos & multos agendum est; sed tamen ut multum, quem commendo, amare videar, sic pro eodem loquor, permaneo

Dominationi vestræ

Addictus Servus.

Dif-

Differt peregrinationem.

Colentissime Domine!

Non ad Dominationem suam scribere hoc tempore, sed venire animus erat. Litteris equidem totum explere affectum non poteram. Et quò libentius, quàm ad Collem Miraculis illustrem, & cui aliquid mei quoque ingenii consecratum est? Ad Collem, ejusdem & pietate & doctrinâ ornatiorē; & in quo Dominationis suæ mihi nomen velut miraculum est. Aspiro, sed differre desiderium cogor. Suus non est, qui in publico aliquo munere, præsertim Academico versatur. Quidquid sit, mensis Aprilis qui instat, annumque aperit, viam quoque mihi aperiet. Cùm videbit me, fatebitur pariter, non malè hætenus affectum à Dominatione suâ in me collocatum: cùm admittet à me vicissim benevolentiae pignus, videbit se verè & sine fūco à me amari. Si nomen quoque ad omen referendum est, omnem sibi in re omni cedam victoriam, ut minùs amem, nunquam impetrabit. Vale, & me sibi commendatum habe. Sum semper Dominationi suæ

Servus obsequentissimus.

Respondet ad officiosum.

Candidissime Domine!

Iterata benevolentiae tessera quomodo me non obliget? Eo nomine utramque Epistolam
Domi-

Dominationis suæ appello, à manu & pectore verè sincero profectam. Ut mores hodiè multorum non sunt, multùm profecto integritatem servat. Non blanda tantùm, sed benigna est, & verba in officia commutans, bene de rebus meis, quâ privatim, quâ publicè, mereri studet. Ante omnia tam bonum affectum pro beneficio habeo, auxilio in occasione usus. Valeat, & permaneo

Dominationis suæ.

Servus integerrimus.

Parentis ad Religiosum Filium.

Dilectissime Fili!

Epistola Reverentiæ vestræ suavissima mihi tessera fuit, & Pietatis, ut sic dicam, strenua, Eandem sic animatam esse, ex intimo corde gaudeo, imò sic scribere. Quantò enim majori affectu Deum & Divina colit, tantò mihi semper jucundius erit, à Reverentiâ vestrâ amari. De meo affectu dubitare nolit: in pectore Eandem mecum circumfero, suo exemplo fratres fororesque excitare ad pietatem soleo, Eandem Coronam familiæ meæ dicere audens, postquam in ordinem N. N. adoptata est. Ostendam verò, ubi à molestiis quibusdam respirabo, quàm mihi etiam nunc curæ sit, & quam Reverentiam vestram in sanctissimâ illâ Societate amem; sic magis meam, cum videri possit, non esse. Sed de Fratre suo an audivit? Ejusdem sequi exemplum voluit, & spretis huma-

humanis votis, Deo adhærere. Quare non defertâ, sed mutatâ militiâ, tyrocinio lætus, non jam nos finit mœstos esse ; Reverentiam vestram verò etiam lætiores faciet. Quibus me Sacris precibus humiliter commendo permanens

Reverentiæ vestræ

Genitor Sincerrimus.

Nonnullis etiam Eruditis deficit scribere per Calendas.

En !

- (1.) Januarii dies vocatur Calendis Januarii vel Januariis.
- (2.) Quartô Nonas sive Nonarum Januarii.
- (3.) Tertiô Nonas Januarii.
- (4.) Pridiè Nonas Januarii.
- (5.) Nonis Januarii vel Januariis.
- (6.) Octavô Idûs Januarii.
- (7.) Septimô Idûs Januarii.
- (8.) Sextô Idûs Januarii.
- (9.) Quintô Idus Januarii.
- (10.) Quartô Idus Januarii.
- (11.) Tertiô Idûs Januarii.
- (12.) Pridiè Idûs Januarii.
- (13.) Idibus Januarii vel Januariis.
- (14.) Decimô nonô Calendas sive Calendarum Februarii.

(15.) De-

- (15.) Decimô octavô Calendas Februarii.
 (16.) Decimô septimô Calendas Februarii.
 (17.) Decimô sexto Calendas Februarii.
 (18.) Decimô quintô Calendas Februarii.
 (19.) Decimô quartô Calendas Februarii.
 (20.) Decimô tertiô Calendas Februarii.
 (21.) Duodecimô Calendas Februarii.
 (22.) Undecimô Calendas Februarii.
 (23.) Decimô Calendas Februarii.
 (24.) Nonô Calendas Februarii.
 (25.) Octavô Calendas Februarii.
 (26.) Septimo Calendas Februarii.
 (27.) Sextô Calendas Februarii.
 (28.) Quintô Calendas Februarii.
 (29.) Quartô Calendas Februarii.
 (30.) Tertiô Calendas Februarii.
 (31.) Pridiè Calendas Februarii.

Perspecto hoc Schemate, etiam minus eruditus litterarum confector alios menses metiri poterit.

Re

Repertorium Titulorum.

Advertendum Titulos, uti cibos
esse, qui diversis pro diversitate
apponantur.

In Statu Sæculari.

Imperatori Romanorum.

Serenissimo, Potentissimo & Invißtissimo
Principi ac Domino, Domino FRANCIS-
CO, Dei gratia electo Romanorum Impera-
tori, semper Augusto, Germaniæ & Hieroso-
lymæ Regi, Duci Lotharingiæ & Barri, Magno
Duci Tusciæ, Marchioni & Duci Calabriæ,
Geldriæ, Montisferrati, in Silesia Teschæ,
Principi Carolopolis, Marchioni Mussiponti,
Nomenii, Comiti Provinciæ, Valdemontii,
Blankenburgii, Zutphaniæ, Saarwerdæ, Salmi
& Falconis Petræ &c.

Imperatori Regi & Principi Clementissimo
Domino Domino meo.

Imperatrici Romanorum.

Serenissimæ, Potentissimæ atque Invißtissi-
mæ Principi ac Dominae, Dominae MARIAE
THERESIAE, Romanorum Imperatrici, Re-
ginae Ungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiae
& Slavoniæ, Archi-Duci Austriæ, Duci Bur-
gundiæ, Brabantia, Mediolani, Stiria, Carin-
thiæ, Carniolæ, Mantuæ, Parmæ, Placentiæ,
Lim-

Limburgi, Luciburgi, Geldriæ, Würtembergiæ, Superioris ac Inferioris Silesiæ, Principi Sueviæ & Transylvaniæ, Marchionissæ Burgaviæ, Moraviæ, Superioris & Inferioris Lusatiæ, Principali Dignitate Comiti Habsburgi, Flandriæ, Tyrolis, Ferretæ, Kyburgi, Goritiæ, Gradiscæ, & Artesiæ, Comiti Provinciali Alsatia, Comiti Namurci, &c.

Imperatrici Russia.

Serenissimæ & Potentissimæ Principi ac Domina, Domina *Elisabethæ*, Magnæ Domina Czaariæ & Magnæ Duci, Conservatrici ipsi totius, tam magnæ quam parvæ Russiæ terræ, Principi Volodomirii, Moscoviæ, Kioviæ, Novogrodi, Czaariæ Cassani, Astracani & Siberiæ, Domina Plescoviæ, Magnæ Principi Smolensciæ, Principi Estoniæ, Livoniæ, Cardia, Severiæ, Twercki, Jugorski, Permiski, Wiatski, Belgarski, Domina & Magnæ Principi Novogrodi inæ terræ Dominatrici Resanski, Rescowki, Tschernichoviæ, Rosdowki, Udorki, Jaroslaviæ, Bielosera, Obdoriæ, totius plagæ Septentrionalis, Domina Ivericæ terræ, Czaariæ Kartalinski & Grufinski, Principi Circassorum & Goriscki, Domina & Dominatrici plurium aliorumque Regionum &c.

Czaariæ & Domina meæ Clementissimæ.

Turcarum Imperatori.

Potentissimo & Inviictissimo Principi ac Domino, Domino *Mahomede V.* Turcarum Impera-

peratori nec non Ægyptiæ, Tartariæ, Arabiæ, Idumææ, Alexandriæ, Antiochiæ, Capadociæ, Persiæ & Babylonæ Regi &c. &c.

Regi Persiæ.

Serenissimo & Potentissimo Principi & Domino, Domino N. Regi Persiæ, Syriæ, Indiæ, Mediæ, Æthiopiæ, Duci Cæsariæ, Tarsæ, Damasci, Phœniciæ, Pithoniæ & Terrabeni, Landvogtio magni Maris Phratis &c. &c.

Regi in genere.

Serenissimo ac Potentissimo Principi ac Domino N. N. Regi N.

Reginæ in genere.

Serenissimæ & Potentissimæ Principi ac Dominae N. N. Reginae.

Hispaniarum Regi.

Serenissimo, & Potentissimo Principi ac Domino, Domino *Philippo V.* Regi Hispaniæ, Castiliæ, Legionis, Aragoniæ, utriusque Siciliæ, Hierosolymæ, Navarræ, Granatæ, Toleti, Valentiniæ, Galliciæ, Majoricæ, Sardinia, Corsicæ, Murcia, Gieni, Algarbiæ, Algeziræ, Canariarum Insularum, Orientalis & Occidentalis Indiæ, Insularum & Terræ firmæ Maris Oceani, Comiti Barcinonis, Domino Biscagiæ. &c.

Regi Gallie

Serenissimo ac Potentissimo Principi & Domino, Domino Ludovico XV. Christianissimo Franciæ & Navarræ Regi.

Regi Portugallia.

Serenissimo & Potentissimo Principi ac Domino, Domino Johanni Vto Regi Portugallia & Algarbia, cis-et trans Mare Dominatori, inque Africâ Dynastæ Guineæ, nec non victarum Regionum, Negotiorum & Commerciorum in Æthiopiâ, Arabiâ, Persiâ & India Domino, &c.

Regi Angliæ.

Serenissimo & Potentissimoque Principi & Domino, Domino *Georgio II.* Dei gratiâ Regi Magnæ Britannia, Franciæ & Hiberniæ, Fidei Defensori &c. Duci Brunsvicensium & Luneburgensium, S. R. I. Archi-Thesaurario & Electori, Principi Zellæ, Calenbergæ & Grubenhagæ, Comiti Hoyensi & Diepholtæ &c.

Regi Sueciæ.

Serenissimo & Potentissimo Principi ac Domino, Domino *Friderico*, Suecorum, Gothorum & Vandalorum Regi, Magno Principi Finlandiæ, Duci Scaniæ, Estoniæ, Livoniæ, Careliæ, Bremæ, Verdæ, Stetini, Pomeraniæ, Cassubiæ & Vandalia, Principi Rugiæ, Domino Ingriæ & Wismariæ, nec non Comiti Palatino Rheni, Duci Baviariæ, Juliaci, Cliviæ & Montium Duci &c. Heredi Principi Hassiæ Casseliis, Landgravio Hassiæ, Principi Hersfeldiæ, Comiti Cattimeliboci, Deciæ, Ziegenhainæ, Niddæ, Schaumburgi, Isenburgi & Budingæ &c.

Regi & Domino Clementissimo.

Regi

Regi Daniae.

Serenissimo ac Potentissimo Domino, Domino *Christiano VI.* Daniae, Norvegiae, Gothorum & Vandalorum Regi, Duci Slesvici, Holstiae, Stormariae & Ditmarsiae, Comiti Oldenburgi & Delmenhorsti &c.

Domino ac Regi Clementissimo.

Regi Poloniarum.

Serenissimo & Potentissimo Principi ac Domino, Domino *Friderico Augusto* (*Augusto Tertio*) Regi Poloniarum, Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiae, Kioviae Volhiniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czernicoviaeque &c. Duci Saxoniae, Juliaci, Cliviae & Montium, nec non Engriae & Westphaliae, S. R. I. Archi-Marschallo & Principi Electori, Landgravio Thuringiae, Marchioni Misniae, nec non Lusatiae Superioris & Inferioris, Burggravio Magdeburgi, Comiti Principali Hennebergi & Barbiae, Dynastae Ravensteinii &c.

Clementissimo Regi, Electori Principi & Domino, Domino meo.

Regi Prussiae.

Serenissimo & Potentissimo Principi ac Domino, Domino *Friderico II.* Regi Prussiae, Marchioni Brandeoburgico, S. R. I. Archi-Camerario & Principi Electori, Supremo Domino & Duci Silesiae absolute gubernanti (*souverainen*) Principi Oraniae, Neuchatteli & Val-

lengini, ut & Comitatus, Glacensis Duci Magdeburgi, Cliviæ, Juliaci, Montium, Stetini, Pomerniæ, Cassubiorum, & Venedorum, item Megapolitani, Crofnæ, Burggravio Norimbergæ, Principi Halberstadii, Mindæ, Wendenæ, Camini, Swerini, Ratzeburgi & Mœrsii, Comiti Hohenzolleræ, Ruppini, Marchiæ, Ravensbergæ, Hohensteinii, Tecklenburgi, Lingæ, Schwerrini, Buhrenæ & Lehrdami, Marchioni Veriæ & Flesingæ, Dynastæ Ravensteinii, terrarumque Rostochii, Stargardi, Lauenburgi, Butoviæ, Arley & Bredæ, Domino & Baroni de Thurnhuti &c.

Regi Sardinia.

Serenissimo, & Potentissimo Principi ac Domino, Domino Carolo Emanueli, Regi Sardinia, Cypri & Hierosolymæ, Duci Sabaudia, Montis Ferrati &c. Principi Pedemontii, Marchioni Italiae Salutarum, Comiti Maurianæ, Principi & Perpetuo Vicario S. R. I. in Italia &c.

Regi Sicilia.

Ser. Pot. Pr. ac D. D. Carolo, Regi utriusque Sicilia & Hierosolymæ, Principi Hispania &c.

Electori Bavaria.

Serenissimo ac Potentissimo principi & Domino, Domino *Maximiliano Josepho*, superioris Palatinatus Duci, Comiti Palatino ad Rhenum, S. R. I. Archi-Dapifero & Principi Electori, Landgravio in Leichtenberg, &c.

E/c.

Electori Saxoniae.

Idem est qui Regis Poloniarum titulus ut supra.

Electori Brandenburgico.

Idem est, qui Regis Prussiar. titulus ut supra.

Electori Palatino.

Serenissimo atque Potentissimo Principi ac Domino, Domino Carolo Theodoro, Comiti Palatino ad Rhenum. S. R. I. Archi-Dapifero & Principi Electori, Duci Bavariae superiorisque Palatinatus, nec non Juliaci, Cliviae & Montium, Comiti Veldentii, Spanheimii, Marcae, Ravensbergae & Moersii, Domino Ravensteini, &c. &c.

Electori ac Domino Clementissimo.

Electori Brunsvicensi.

Idem est, qui Regis Angliae titulus ut supra.

Duci Brunsvicensi.

Serenissimo ac Celsissimo Principi & Domino, Domino Carolo, Duci Brunsvicensium ac Luneburgensium.

Principi ac Domino Clementissimo.

Duci Holsatiae.

Serenissimo ac Potentissimo Principi et Domino, Domino Petro Federovvitz, Magno Duci Russiae, Principi Haeredis Norvegiae, Duci Sleswici, Holsatiae, Stormariae & Dith-

marſiæ, Comiti Oldenburgi & Delmenhorſtæ &c.

Principi ac Domino Clementiſſimo.

Duci Megalopolitano.

Sereniſſimo ac Celiſſimo Principi & Domino, Domino *Carolo Leopoldo*, Duci Mecklenburgico, Principi vetuſtæ gentis Henetæ, Sverinenſi & Razenburgenſi, Comiti item Sverinenſi, terrarumque Roſtochi & Stargardiæ Dynaſtæ.

Principi ac Domino Clementiſſimo.

Duci Würtenbergico.

Sereniſſimo atque Celiſſimo Principi ac Domino, Domino *Carolo Eugenio*, Duci Würtenbergiæ & Teccia, Comiti Montisbeligardi, Dynaſtæ Heidenheimii.

Principi ac Domino Clementiſſimo.

Duci in genere

Sereniſſimo Principi ac Domino, Domino N. N. Duci N.

Principi & Domino meo Clementiſſimo.

Landgravio Haſſiæ-Caſſelii.

Idem eſt, qui Regis Succia Titulus, ut ſupra.

Landgravio in genere.

Sereniſſimo & Celiſſimo Principi ac Domino, Domino N. Landgravio N.

Marchioni in genere.

Marchioni Badenenſi Durlachii.

Sereniſſimo & Celiſſimo Principi ac Domino,
Domino

Domino *Carolo Friderico*, Marchioni Badenen-
fi & Hohenbergensi, Landgravio Saufenber-
gæ, Burggravio Spanheimii & Ebersteinii, Dy-
nastæ Rœtelii, Badenweileri, Lahri & Mahl-
bergæ &c.

Clementissimo Principi ac Domino meo.

NOTA. Quod hic Titulus etiam quadret ad Mar-
chionem Baden-Badenensem, nomine di-
ctum WILHEMUM BERNHARDUM.

Principi Anhaltino.

Serenissimo ac Celsissimo Principi ac Do-
mino, Domino N. N. Principi Anhaltino, Co-
miti Ascaniæ, Bernburgi & Servestæ.

Principi ac Domino Clementissimo.

Comiti in genere.

Illustrissimo Comiti & Domino, Domino
N. Comiti N.

Comiti ac Domino gratioso.

Comiti de Waldstein.

Illustrissimo atque Generosissimo Comiti &
Domino, Domino N. N. S. R. Imperii Comiti
de Waldstein, Dynastæ Closteri, München-
Gratzi, Zvveretizi, Zafatka, Studenka Sole-
zi, superioris inferiorisque Malobratřcitz,
Furstenburgki, Walleřschoff, Hirschbergæ, Bœ-
řig, Weiss- & Hünner - Wasserer, Groß - Skall,
Lautscheck, Urbis Turnaviæ ad Iřseram, By-
řcitz, Comorni-Hradeck & Svvigoviæ in Bo-
hemia, nec non Trebitřch in Marchionatu

Moraviæ, Cæsareæ Romanæ & Catholicæ Majest. actubl. intimo Consiliario, & Dapifero hæreditario in Regno Bohemiæ &c.

Suæ Generosissimæ Excellentiæ Gratosissimo Domino Domino.

Comiti à Kaunitz.

Excellentissimo ac Illustrissimo Domino, Domino *Maximiliano Udalrico*, Sacr. Rom. Imperii Comiti à Kaunitz & Rittberg, Domino in Effens Stettesdorf, Wittmund & Melrich Hæreditario Domino in Austerlitz, Hunggrichbrod, Mærisch-Pruss, Magno Orzechow, Neo-Kaunitz, Schuran & Raco &c. Sacræ Cæsareæ Regiæque Majestatis Consiliario intimo, nec non Supremo Capitaneo Marchionatus Moraviæ &c. &c.

Comiti Stolbergensi.

Illustrissimo Comiti ac Domino, Domino N. N. Comiti in Stolberg, Kœnigstein, Rochefort, Wernigeroda & Hohnstein, Domino in Epstein, Munzenberg, Breyberg, Aigmont, Lohra & Clettenberg &c.

Comiti ac Domino Per-Clementi.

Principi Schwarzburgico.

Illustrissimo Principi ac Domino, Domino N. N. e quatuor S. R. Imp. Comitibus, Comiti Schwarzburgi & Hohnsteini, Dynastæ Arnstæti Sondershusæ, Leutenbergæ, Lohræ & Clettenbergæ &c.

Comiti ac Domino Per-Clementi.

Comiti

Comiti Mansfeldensi.

Illustrissimo Comiti ac Domino, Domino
N N. Comiti ac Domino Mansfeldiæ, Nobi-
li Domino Heldrungi, Seeburgi, & Schrapela-
viæ &c.

Comiti ac Domino Per Clementi.

Comiti Rutheno.

Illustrissimo Comiti ac Domino, Domino
N. N. Comiti de Reussen, (Rutheno) Domi-
no de Plavia, Domino in Graiza, Cranich-
felda, Gera, Schlaiza & Lobensteinio.

Comiti ac Domino Per Clementi.

Comitissæ Ortu tali.

Illustrissimæ (Generosissimæ) Comitissæ ac
Dominæ, Dominæ N. Comitissæ N.

Gratiolæ Dominæ meæ.

Comitissæ ortu non tali.

Generosissimæ Comitissæ & Dominæ, Do-
minæ N. conjugatæ Comitissæ N. natæ N. &c.

Libero Baroni.

Perillustri ac Generosissimo Domino, Do-
mino N N. Libero Baroni de N. Dynastæ in
N. Serenissimi Electoris N. Consilio Sanctiore
Senatori, & Comiti Cubiculario nec non Pro-
to Synedrii Electoralis Præsidi eminentissimo
&c.

Domino Clementi.

NOTA. Quod altioris inferioris conditionis
Militiæ officialibus competat prædicatum
origini suæ conveniens. Hinc evidendum,

nam quis talis sit Princeps, Comes, Baro, aut Nobilis, sicque prædicatum Principis Comititis vel Baronis ejusmodi Officiali applicatur & præponitur, postque provinciarum, Regionum & prædiorum additur titulus, tandem vero Stationis militaris, cui præest, fit mentio. Quod si ortu non est generosus seu nobilis, illustri tamen statione fungatur, titulus difficile est imitari, cumque germanicè ad ejusmodi Belli Ministrum vel etiam gallicè, quod ultimam usu obtinuit, Inscriptio fieri soleat, hac operâ facile superse-
dendum erit.

Gubernatori Regio.

Illustrissimo & Excellentissimo Domino, Domino N. Regio Majestatis N. summè constituto gubernatori N.

Legato cuidam.

Generosissimo Domino, Domino N. N. Romanæ Cæsareæ (Regiæ) Majestatis N. Legato Splendidissimo ad Aulam N. &c.

Notandum hic est, quod hic titulus omnino variet, si Legatus est vel Comes, vel Consiliarius simul, tunc enim formari deberet h. m.

Illustrissimo & Generosissimo Comiti & Domino, Domino N. Romanæ Cæsareæ Regiæque Catholicæ Majestatis N. Legato Splendidissimo ad Aulam N.

Consiliario

Consiliario intimo.

Illustrissimo & Excellentissimo Domino Domino N. Romanæ Cæsareæ Regiæque Catholice Majestatis N. Intimo à Consiliis dignissimo &c.

Congressui Imper Ratisbonæ.

Serenissimo, Potentissimo atque Invictissimo Principi ac Domino, Domino FRANCISCO, electo Romanorum Imperatori & Regi &c. & sic porro.

etiam

Reverendissimis, Serenissimis, Celsissimis summe & multum Reverendis, Generosissimis & Generosis, Prænobilissimis, Nobilissimis Amplissimis, Consultissimis, Eruditissimis, Prudentissimisque S. R. Imperii Principibus Electoribus, Principibus & Statibus, eorumque respective Consiliariis Splendidissimis, Legatis & Deputatis hoc tempore in Comitibus Ratisbonensibus congregatis.

Clementissimis, Gratosissimis, Gratosis, Benignissimis & Honoratissimis Dominis.

Statibus Imperii omnibus Ratisbonæ
feu

toti Statuum Imperii Corpori.

Serenissimis Potentissimisque, nec non Reverendissimis - Celsissimis, summe Reverendis Generosissimis & Generosis, Magnificis, Præ-

no-

nobilissimis, Nobilissimis, Amplissimis, Consultissimis, Prudentissimisque S. R. Imperii electis Regibus, Electoribus, Principibus & Statibus tuncque Illorum respectivè Consiliariis Spectatissimis Nunciis & Legatis, hoc tempore in Comitibus Ratisbonensibus congregatis &c, ut supra.

Consilio Imperii Aulico.

Est idem, qui ad Augustissimum Imperatorem titulus.

Legatis Ratisbonæ.

Summè Reverendis, Generosissimis, & Generosis, Magnificis, Amplissimis, Prænobilissimisque, Nobilissimis, Consultissimis, Prudentissimisque S. R. Imp. Regum, Electorum, Principum, & Statuum Consililiariis, Nunciis & Legatis Splendidissimis Ratisbonæ &c.

Gratiosis, Benignissimis & Honoratissimis Dominis.

Regimini Viennensi.

Summè Reverendis, Generosissimis & Generosis, Magnificis, Prænobilissimis, Amplissimis, atque Consultissimis Dominis Gubernatori (Stadthaltern) Officii Provisorii (Amts-Verwaltern) Cancellario, Regentibus & Cancellario, Regentibus & Consiliariis, Camerae, Laudatissimi Regimenti Superioris inferiorisque Austriæ &c.

Gratiosis &c. immediate ut supra.

Fu-

Judicio Camerali Vezlariae.

Reverendissimis Electoribus, Generosissimis & Generosis, Magnificis, Prænobilissimis, Amplissimis, Consultissimis atque Doctissimis Dominis, Dominis Camerae - Judicibus, Præsidentibus & Assessoribus Imperatorii, & Sacri Romani Imperii Judicii Cameralis.

Gratiosissimis, Gratiosis & Benignissimis Dominis meis Vezlariae.

Judicio Rothvilensi

Generosissimis & Generosis, Magnificis, Prænobilissimis, Amplissimis & Consultissimis Dominis, Dominis, S. R. Imperii Judici Aulico & Assessoribus Judicii Aulici Rothvilensis &c.

Statibus Hungariae.

Summè Reverendis, Generosissimis & Generosis, maxime Reverendis, Magnificis, Prænobilissimis, Amplissimisque Regni Hungariae Statibus & Ordinibus Spectatissimis. &c.

Statibus Bohemiae Provincialibus.

Summè Reverendis, Generosissimis & Generosis, Magnificis, Prænobilissimis & Amplissimis Dominis, Romanae Cæsareae Majestatis respectivè Intimis, nec non aliis Consiliariis, Camerariis, summè constitutis Regis Gubernatoribus, Præfectis Officialibus & Judicii Provincialis Assessoribus in Regno Bohemiae.

Statibus Sveciæ.

Illustrissimis, Generosissimis & Generosis, summè Reverendis, maxime Reverendis, Magnificis, Prænobilissimis, Amplissimis, multum Reverendis, Consultissimis Doctissimisque Regni Sveciæ Splendidissimis Dominis Consiliariis & Statibus, Comitibus & Baronibus, Episcopis, Equitibus & Nobilibus, Clericis, militiæ Præfectis, Civitatibus & toti Universitati. &c.

Statibus Poloniæ Provincialibus.

Summè Reverendis, Generosissimis & Generosis, Magnificis, Prænobilissimis & Amplissimis Reipublicæ Poloniæ, Serenissimis, Magnique Ducis Lithuaniae præsentibus Dominis Statibus.

Consiliario cuidam.

Perillustri ac Generosissimo Domino N. N. suæ Majestatis Cæsareæ (Electoris) Consiliario intimo Domino ac Patrono gratiosissimo.

Cancellario.

Magnifico, Nobilissimo atque Excellentissimo Domino N. N. Juris Consulto, Consiliario Sanctiori & Cancellario, Domino ac Patrono Colentissimo.

Consiliario Aulico.

Nobilissimo, Consultissimo atque Excellentissimo Domino (N. N. ponatur hic Aula,
 ubi

ubi degit) N. N. Consiliario Aulico Spectatissimo, Domino & Patrono meo maximè observando.

Consuli alicui.

Nobilissimo, (Nobili) Amplissimo, Consultissimoque Domino N. N. Reipublicæ *ponatur locus*) Consuli summè merito, Domino ac Patrono plurimum colendo.

Juris Doctori & Professori.

Excellentissimo, Prænobilissimo atque Consultissimo Domino N. Juris utriusque Doctori celeberrimo, & famigeratissimo Professori Publico Universitatis Laudatissimæ N.

Advocato Ordinario.

Amplissimo, Consultissimo, atque Doctissimo Domino N. N. Jcto & Advocato in Republicâ N. Ordinario, Causarumque Patrono (Jurato Judiciorum Advocato) celeberrimo, Domino plurimum colendo.

Medicinæ Doctori & Professori.

Excellentissimo, Prænobilissimo, Experientissimo atque Doctissimo Domino N. Medicinæ Doctori celebri & Professori Publico Universitatis N.

Medico cuidam.

Nobilissimo, Excellentissimo atque Experientissimo Domino N. Medicinæ Doctori; ejusdemque in Civitate (Republica N.) Physico Ordinario (Practico) celeberrimo, Domino ac Patrono colentissimo.

Phi-

Philosophia Professori.

Viro Præcellentissimo, Nobilissimo, Amplissimo atque Doctissimo N. Professori Philosophiæ Publico dignissimo N.

Licentiato vel Candidato juris.

Prænobilissimo, Amplissimo atque Consultatissimo Domino N. Juris Utriusque Licentiato (Candidato) famigeratissimo.

Præfecto.

Prænobili, Amplissimo, Consultissimoque Domino N. Serenissimi Principis & Præfecto in N. Gravissimo, Domino Patrono honoratissimo.

Senatui Urbis.

Præ-Nobilissimis & Nobilissimis, Amplissimis, Consultissimis & Prudentissimis Dominis, Dominis Consulibus & Senatoribus Urbis N.

Notario.

Nobilissimo, Amplissimo & Consultissimo Domino N. Notario Publico Cæsareo jurato N.

Studioſo.

Per-Eximio, virtutumque ac doctrinæ politioris laude conspicuo Domino N. (*Philosophia, Theologia, Juris utriusque, Medicina*) in Academia (Universitate) N. Studioſo perindustrio, Amico suo haud vulgariter dilecto.

Mer-

Mercatori cuidam.

Magnifico Domino N. Mercatori in Civitate N. celebri Domino suo colendo. *Spectatissimo, Prudentissimo, Solertissimo, Perspicacissimo.*

Opifici.

Honesto Viro N. Artis Sartoriæ (*Sutoria aut alterius opificis*) Magistro celebri, Amico sibi colendo, (*Industrio, accuratissimo, Peritissimo.*)

Civi cuidam.

Honesto Viro N. Civi in N. Amico suo dilecto.

Sequuntur modo Tituli

In Statu Ecclesiastico.

Summo Pontifici Romano

Beatissimo, Sanctissimoque omnium Reverendissimo in Christo Patri Principi ac Domino, Domino N. N. Divinâ Providentiâ S. R. E. Pontifici Maximo, B. Petri Apostolorum Principis Successori, Romanæ Catholicæ-Apostolicæ Sedis supremo Episcopo & *JESU Christi* Vicario &c.

Clementissimo Domino meo.

Patriarchæ Venetiis.

Reverentissimo & Beatissimo in Deo Patri & Domino, Domino N. Sacræ Romanæ &

Apostolicæ Sedis Venetiis Patriarchæ, Primate per Dalmatiam, & Metropolitano Archiepiscopatum Candia & Corfu &c.

Principi & Domino meo Clementissimo.

Cardinali (ortu Principi)

Reverentissimo, Eminentissimoque in Christo Patri, nec non Serenissimo Principi ac Domino, Domino N. Sacræ Rom. Ecclesiæ Cardinali, Duci (Principi) N.

Principi ac Domino meo Clementissimo.

Cardinali ortu non Principis.

Reverentissimo & Eminentissimo in Christo Patri, Principi ac Domino, Domino N. S. R. Ecclesiæ Cardinali Episcopo N.

Domino meo Clementissimo.

Electores Ecclesiasticis.

Electori Moguntino.

Reverentissimo atque Serenissimo (Eminentissimo) Principi ac Domino, Domino Johanni Friderico Carolo, Sacræ Sedis Moguntinæ Archiepiscopo, S. R. J. per Germaniam Archicancellario, &c.

Electori & Domino meo Clementissimo.

Electori Trevirensi

Reverentissimo atque Serenissimo Principi ac Domino, Domino *Francisco Georgio*, Archiepiscopo Trevirensi, S. R. I. Principi Electori, perque Galliam & Regnum Arelatense

tenſe Archi-Cancellario, Epifcopo Worma-
tienſi, Præpoſito Elwangenſi &c. &c.

Principi ac Domino Clementiſſimo.

Electori Coloniænſi.

Reverendiſſimo atque Sereniſſimo Principi
ac Domino, Domino *Clementi Auguſto*, Ar-
chi-Epiſcopo Coloniænſi, S. R. I. Principi E-
lectori, ac per Italiam Archi-Cancellario, Epi-
ſcopo Hildesheimenſi, Paderbornenſi, Mo-
naſterienſi, & Oſnabrugenſi &c.

Principi ac Domino Clementiſſimo.

Archi-Epiſcopo ortu Principi.

Reverendiſſimo & Sereniſſimo Principi &
Domino N. Archi-Epiſcopo N. S. R. I. Prin-
cipi N. &c.

Archi-Epiſcopo ſimpliciter tali.

Reverendiſſimo in Deo Patri, Principi ac
Domino, Domino N. Archi-Epiſcopo N. &c.
Principi ac Domino Clementiſſimo.

Epifcopo.

Reverendiſſimo Principi ac Domino, Do-
mino N, Electo Epifcopo Labacenſi &c. (*aut
alibi*)

Principi ac Domino Clementiſſimo.

Epifcopo ortu Principi.

Reverendiſſimo & Sereniſſimo Principi ac
Domino, Domino N. Epifcopo N. S. R. I. Prin-
cipi &c.

*Abbati Fuldenſi, quomodo Princeps
non eſt.*

Reverendiſſimo ac Illuſtriſſimo Domino,

Domino *Amando de Busseck*, Abbati postulato & confirmato Principalis Capituli Fuldæ Splendidissimo &c.

Domino Clementissimo meo.

Abbati Principalis dignitatis.

Reverentissimo ac Serenissimo Principi ac Domino, Domino N. Abbati postulato & confirmato Principi ac Domino Clementissimo.

Universitati Lipsiensi.

Magnificis, maximè Reverendis, Prænobilissimis, Amplissimis atque Eruditissimis Dominis Rectori, Doctoribus & Magistris inclutissimæ Universitatis Lipsiæ.

Generali Superintendenti.

Maximè Reverendo, Amplissimo & Doctissimo Domino N. S. Scripturæ Doctori, Electoratus seu Principatus N. summè ordinato Generali Superintendenti N. &c.

*Doctori S. Theologiæ & Professo-
ri.*

Magnifico, maximè Reverendo Amplissimo atque Doctissimo N. SS. Theologiæ Doctori, nec non celeberrimæ Facultatis Theologicæ, Universitatis N. Professori Publico dignissimo, &c.

S. S. Theologiæ Doctori.

Reverentissimo, Amplissimo, atque Excellentissimo Domino N. SS. Theologiæ Doctori, Domino ac Patrono Suavissimo.

Para-

Parocho cuidam.

Admodum Reverendo, Pietate ac doctrina
singulari Conspicuo, Domino N. Ecclesiæ - - -
Parocho optime merito, Domino ac Patro-
no summè venerando.

Curato cuidam.

Reverendo ac Perdocto Domino N. (*ſi
Philosophia Magister est addatur*) Curato ad
Divam (Divam, ponatur Sanct. Ecclesiæ Prin-
cipalioris) in Civitate - - - Curato Domino
plurimum colendo.

Generali Ordinis.

Reverendissimo in Christo Patri N. totius
Ordinis - - - Ministro Generali dignissimo, Pa-
tri suo honorandissimo.

Provinciali.

Admodum Reverendo in Christo Patri N.
Ordinis - - - per Provinciam N. Ministro Pro-
vinciali dignissimo, Patri suo plurimum ho-
norando.

Religioso cuidam.

Reverendo (Admodum venerando) in Chri-
sto Patri (Fatri) N. Ordinis N. Professo, (*ſi
Concionator, aut Lector est, apponatur*) Patri
suo Colendo.

Lector Benevolus.

Sciet pro diversitate personæ, conditionis,
Status aut alterius circumstantiæ unum aut
aliud Epithetum mutare. Quomodo enim
mihi compertum esse potest utrum scribat ad

magnæ, an mediocris aut parvæ considerationis Virum? Tituli ut cibi sint, pro diversitate diversificandi.

Sequuntur Epitheta.

(si quæ aptiora essent.)

Pro Genere Masculino.

Generosissimo.

Nobilissimo.

Strenuo.

Antiquâ Nobilitate illustri.

Doctrinâ ac Auctoritate eminenti.

Ortu scientiâque nobilissimo.

Scientiâ & Praxi pollentissimo.

Judicii gravitate ac doctrinâ spectatissimo.

Præstantissimo.

Multis in Rempublicam meritis Excellenti.

Valdè conspicuo.

Prudentissimo.

A diuturnâ Praxi peritissimo.

Spectabili ac Clarissimo.

Omni doctrinâ instructissimo.

Humanissimo.

Eximiè docto.

Omni doctrinâ insigni.

In omni Scientiâ apprimè versato.

Doctrinâ ac eruditione Ornatisimo.

Celeberrimæ Famæ Viro.

Doctrinâ ac Humanitate commendatissimo.

Spectatæ Doctrinæ Juveni.

Morum

Morum integritate ornatisimo.

Eximiae spei Juveni.

Lectissimi Ingenii Adolescenti.

Insigni doctrinae Elegantiâ fulgenti.

Pro Genere Fœminino.

Virtutum Splendore illustri.

Summis Laudibus conspicuæ.

Rarâ pietate atque Virtute Nobili.

Sexûs sui virtutibus splendidissimæ.

Lectissimæ Pietatis Matronæ.

Omnibus virtutibus commendatissimæ.

Integritate Pudicitiâque Singulari.

Rei Domesticæ peritissimæ.

Virtutum Splendore coruscanti.

Omnibus Virtutibus instructissimæ.

Animi, corporisque Dotibus eximiae.

Illibatae pudicitiae Cultrici.

In sui Sexûs Decus natae.

Formâ ac pudicitiâ Excellenti.

Donis divinis ornatisimæ.

Muliebris Sexûs Gloriæ.

Optimis Moribus Excultæ.

Pietatis incomparabilis Sectatrici.

Virtutum Studio Commendatissimo.

Sexûs sui virtutibus Nobilitatæ.

Virtutibus Florentissimæ.

Castimoniâ Fulgentissimæ.

Pietatis integritate Constanti.

Rarâ in Deum Devotione Nobili.

Pudicitiae Gloriâ Eximiae.

Rarioris virtutis Sectatrici.

Præ aliis dignissimæ.

Index Epistolarum in his Deliciis contentarum.

Apprecatoria.

A pprecatoria novi Anni.	1
Responsorialia ad præcedentem.	2
Alia Apprecatoria novi Anni.	2
Responsorialia ad præcedentem.	3
Alia ejusdem tenoris.	3
Responsorialia mixtâ gratiarum actione.	4
Alia apprecatoria data ad Patronum.	5
Responsorialia ad præcedentem.	5
Alia super eandem materiam.	6
Responsorialia brevis ad præcedentem.	6
Alia apprecatoria novi Anni.	7
Responsorialia ad præcedentem.	7
Alia ornatior.	8
Alia apprecatoria.	9
Alia ad Parentem.	10
Alia facta R. P. Provinciali.	11
Responsorialia ad præcedentem.	11
Apprecatoria Festorum Natalitiorum, Paschatis, Pentecostum, &c.	12
Responsorialia ad præcedentem.	12
Alia Festorum apprecatoria.	13
Apprecatoria alia novi Anni.	14
Alia ejusdem tenoris.	15
Apprecatoria à multis Studiosis Fautori eximio facta.	16
Alia ad Regem aut Principem.	18
Alia ad Mæcenatem.	19

Clau-

Index Epistolarum.

Claustales.

Magister Novitiorum instruit Novitios per litteras de Tentationibus.	213
Quomodo faciendum tempore Tentationis.	214
Modus repellendi tentationes.	214
De duplici periculo in Tentationibus.	215
Modus præscribitur pugnandi cum inimico.	216
Semper vigilandum esse.	217
A minimis cavendum.	218
De dulcedine victoriæ.	219
Quid victo faciendum?	220
Cur patiendum?	221
Contra nimiam securitatem.	222
De discussione Examinis.	223
Recordatio Christi patientis.	325
De pœnitentia.	226

Commendatitia.

Epistola commendatitia.	38
Responsio ad præcedentem.	39
Alia quâ commendatur Epistolæ lator.	39
Responsoria ad præcedentem.	40
Alia commendatitia.	41
Responsoria ad præcedentem.	42
Commendatio cujusdam Juvenis.	43
Responsoria, cum negotium differtur.	44
Repetita commendatio.	44
Responsoria ad præcedentem.	45
Commendatitia alia.	46
Responsoria ad præcedentem.	48

Index Epistolarum.

Commendatitia tepida.	49
Alia cujusdam Juvenis litterati.	50
Commendatitia negotii commissi.	51
Alia Commendatitia amici.	51
Responsoria ad præcedentem.	52
Alia responsoria.	53
Alia commendatitia negotii sui.	54
Responsoria ad quandam Commendatitiam.	54

Congratulatoriæ.

Epistolæ congratulatoriæ in diversis occasio-
nibus applicandæ.

Ob felicem Natalis Recursum.	20
Occasione recens nati Filii.	21
Consimilis ob recens natum Filium.	23
Ejusdem tenoris.	23
Ex occasione collatæ Consiliarii Dignitatis.	24
Ex occasione alicujus Dignitatis consecutæ.	25
Ex occasione convalescentiæ.	26
Consimilis ob convalescentiam.	27
Ex occasione alterius Dignitatis.	28
Ex occasione felicitis Reditus.	30
Ob mitigatum podagræ dolorem.	30
Occasione Electionis factæ in Prælatum.	31
Occasione recens nati filioli.	32
Responsoria ad præcedentem.	32

Consolatoriæ.

Ob mortem Filii.	59
Alia	

Index Epistolarum.

Alia ob mortem Filii.	60
Super obitum Genitoris.	61
Responsoria ad præcedentem.	62
Ob uxoris obitum.	63
Responsoria ad præcedentem.	63
Alia super obitum Conjugis.	64
Alia ejusdem tenoris.	65
Alia occasione Partus.	66
Ex occasione defunctæ Filiæ.	67
Occasione defuncti Fratris.	69
Occasione viri celebris defuncti.	69
Occasione defuncti Generalissimi.	70
Ob infelicis litis exitum.	71
Ob paupertatem & inopiam.	71
Ob depositionem Amici à quodam officio.	72
Occasione non adeptæ Promotionis.	73
Contra timorém mortis imminentis.	74
Ob continuas afflictiones & calamitates.	74
In contrarietatibus.	75
Alia super eandem materiam.	76
Occasione, factâ magnâ Bonorum jacturâ.	77
Occasione transfossi Juvenis.	78
Responsoria, ob vulneratum virum egregium.	79
Super Fratris ac respectivè Parentis obitum.	80
Consolatio super id, quod quis virtutem sectatur.	82
Occasione obitus Nostratium.	83
Arguit pigritiam ejus, qui consolationem petit ob talenti modicitatem.	84

Con-

Index Epistolarum.

Consolatio super modicitatem talenti, dum propria excusat culpa.	85
Consolatoria ob infirmitates.	86
Contra detractores & oblocutores.	86
Consolatur quendam magno mortis timore perculsum.	88
Consolatur eum, qui infirmis serviendo multa patitur.	89
Consolatio ad Parentes ob mortem Filii.	91
Factâ bonorum jacturâ.	92
Consolatur amicum surdum.	93
Consolatur amicum cœcum.	94
In Amicum morbi sui causam.	95
Consolatur ob corporis Deformitatem.	96
Super Eandem materiam ad Filiam quandam.	97
Contra prolium multitudinem.	98
Contra metum Mortis.	99

Dedicatorie.

Dedicat Mæcenati Librum.	272
Dedicatoria ad quendam Consiliarum (Libri.)	274
Dedicatio ad totam quandam Rempublicam.	275
Alia Dedicatio.	276
Dedicatur Disputatio Patrono.	277
Dedicatio Disputationis habitæ (Fratri)	278
Dedicatoria alia.	278

De.

Index Epistolarum.

Dedicatio Cujusdam tractatuli ad Discipulum.	279
Responsoria ad præcedentem.	280
Dedicatoria oratiuncula de Passione Christi.	281
Dedicatoria Cujusdam libelli.	283
Responsoria cum gratiarum actione ad præcedentem.	284
Dedicatoria Exercitii Academici ad Patrem.	285
Dedicatio Exercitii publici itidem ad Genitorem.	286
Alia ad Mæcenatem.	287
Magno Patrono, cur Principi facta.	288
Dedicatoria alia ad Fautorem.	290
Alia ad Benefactorem.	291
Dedicatio Dissertationis Academicæ.	292
Ad Amicum, Exercitii Academici.	293
Alia ejusdem tenoris.	294

Gratiarum actio.

Gratias agit ob Beneficia.	330
Virgo Religiosa mittit odoratos pulveres cuidam R. P. Concionatori.	331
Responsoria ad præcedentem.	332
Agit gratias cuidam Patri è Societate Jesu quidam provectioris ætatis.	333
Gratias agit Amico pro transmissis Pharmacis.	334

Gra-

Index Epistolarum.

Gratias agit pro concessione Librorum.	334
Alia Gratiarum actoria.	335
Agit gratias ob beneficia collata.	336
Responsoria ad præcedentem.	337
Gratias agit cuidam Præceptori.	338
Gratias rependit pro datis pridem commenda- titiis.	339
Gratias agit Studiosus ob stipendium datum.	340

Instructoria.

Parens instruit Filium in orando.	100
Instruit eum, quid specie petere debeat.	103
Commendat ei Dei cognitionem, amorem & timorem.	105
Excitat eum ad ferendas patienter afflictiones.	106
Proponit ei Amicorum delectum.	107
Quæ amico præstanda? ulterius suggerit.	109
Excitat eum ad fugiendam ignaviam.	111
Debacchatur contra delectationes carnales.	112
Contra iracundiam.	112
Contra Invidiam.	114
Doctrinæ circa ulteriora.	114
Exponit Temporis pretium.	115
De exercitatione corporis & lusu.	116
Instructio attingens proximos.	117
Proscribit Ingratitudinem.	118

Quid

Index Epistolarum.

Quid erga alios agendum? Instruit.	119
Responsoria supra præcedentes.	120

Invitatoria.

Invitatoria ad nuptias.	198
Alia invitatio.	199
Nunciatoria de nuptiis initis.	200
Responsoria ad præcedentem.	201
Nunciatoria cum invitatoriâ ad nuptias.	202
Responsoria ad præcedentem mixtâ laude vitæ conjugalis.	202
Alia invitatoria.	203
Responsoria ad præcedentem.	204
Invitatoria alia.	205
Responsoria ad præcedentem amborum Con- jugum.	207
Invitatoria alia.	207
Alia brevior.	208
Responsoria ad præcedentem.	209
Hæc Nuptis offertur donum.	209
De humilitate & superbia.	210
Epistola pro petendo Compatre.	211

Jocosa.

Astutia Mulierum.	178
Dolus Avari patefit.	179
Mulieres obliviscuntur defuncti mariti sine mora.	181
Contra dolos muliebres.	182
	De

Index Epistolarum.

De quodam ignorante Parocho.	183
Antipathia inter maritum & mulierem.	184
De quodam guloso.	184
De quodam ignorante Sacerdote.	185
De timido pistore.	186
De simplici fervo.	186
Viri omnes timent uxores.	187
De quodam nobilitatem suam ostendente.	188
Simplicitas rustici.	189
De quodam Helvetio.	190
De Caufidicis.	190
Contra distractos orationem persolventes.	191
Modus coercendi iram muliebrem.	192
Simplicitas cujusdam rustici.	193
Timor ridiculus.	193
Exordium cujusdam Concionis.	194
De quodam vanaglorioso.	195
De tribus Bavaris.	195
De quodam Diabolum sibi imprecante.	197
De muliere obstinatâ.	197

Laudatorie.

Laudat prærogativas Amici.	295
Responsoria ad præcedentem.	296
Alia laudatoria.	296
Responsoria ad præcedentem.	297
Laudatoria cujusdam Juvenis.	298
Responsoria ad quandam Laudatoriam.	299
Laudatoria instituti, serviendi Reipublicæ.	300

Re.

Index Epistolarum.

Responsoria ad præcedentem.	301
Laudatur filius cujusdam Parentis.	303
Laus infirmi post convalescentiam.	304

Mercatorie adjectis litteris cambialibus & Testimonio Notariorum &c.

Offert suam servitutem mercator.	122
Responsoria ad præcedentem.	122
Offert & exponit venditioni Oleum.	123
Responsoria ad præcedentem.	124
Committit nonnulla doliola.	124
Ratione Cambii.	124
Quid ulterius circa Cambium observandum, quando illud non acceptatur.	124
Tenor litterarum Cambialium.	125
Mercator scribit ad hominem bona sua vendentem (Servum.)	126
Passus pro quodam Mercatore.	127
Formula Instrumenti super Facto transumpto.	128
Formula collationum & subscriptionum Notariorum.	130
Petitio pro consequendo officio Notarii.	132

Epistolæ Mixtæ.

Aggratulatoria ad Amicum.	341
Ad Novitium quendam Religiosum.	342

Index Epistolarum.

Commendat Amicum.	343
Cupit reconvalescentiam Amici.	344
Commendat negotium Vicinorum.	345
Commendat quendam Sacris Ordinibus ini- tandum.	346
Differt peregrinationem.	347
Respondet ad officiosum.	347
Parentis ad Religiosum Filium.	348

Nunciatorie.

Commendat duos amicos.	226
Nunciat convalescentiam.	227
Exponit statum suum & suorum.	228
Invitat Amicum.	230
Expetit Salutem audire Amici.	230
Se Amicum visitaturum nunciat.	232
Expetit visitationem Amici.	232
Pacem Amico nunciat cum uxore.	233
Nunciatoria Amoris.	234
Suavis Amicitiae recordatio adjecto munuscu- lo.	235
Transmittit Rev. Patri N. Caroli III. Regis Hi- spaniarum Anathema in Monte Serrato affi- xum.	236
Transmittit eidem Homilias Sanctissimi Do- mini Papæ Clementis XI.	237
Mittit Homiliam de Resurrectione Christi.	241
Nunciat Amico conditiones Fœderatorum at- tingens præsens Europæ belli.	249

Nun-

Index Epistolarum.

Nunciat Civitatem Lille se dedisse.	251
Copia Litterarum Cæsarearum ad summum Pontificem.	252
Responsoria Regia ad eum, quâ alter Rex se in solium evectum nunciavit.	255
Nunciatur Namurcum se dedisse.	256
Cujusdam Reverendi Patris è Societate JESU ad quendam Principem.	257
Nunciat Salutem suam, suorumque subditorum.	258
Alia Consimilis.	262
Nunciat Civitatem Lille se dedisse armis Fœderatorum.	266
Nunciat Ulmam recuperatam.	266
Scribit de miseriis Patriæ suæ.	268
Nunciat sibi gratissimum conversationis Convivium.	269
Nunciat studiorum suorum initium.	270

Objurgatoria.

Pater objurgat Filium ob pessimam vitam.	151
Alia ad dissolutum Juvenem.	153
Alia consimilis.	154
Objurgatoria alia.	155
Consimilis objurgatoria.	156
Alia ad Filium increpatio.	157
Responsoria factâ Emendationis promissione.	158
In quendam ingratum.	159

Oblatoria.

Epistolæ oblatoriæ obsequiorum.	33
Responsoria ad præcedentem.	34
Alia super eandem materiam.	34
Responsoria ad præcedentem.	35
Alia ejusdem tenoris.	35
Responsoria ad præcedentem.	35
Alia oblatoria.	36
Responsoria ad præcedentem.	36
Alia oblatoria.	37

Petitoria.

Petitio alicujus gratiæ.	55
Responsoria ad præcedentem.	55
Petitoria cujusdam favoris.	56
Petitoria pecuniæ.	56
Responsoria annuens petitioni.	57
Responsoria negativa.	58
Occasione aliquorum librorum.	58
Pro Dispensatione Romam.	59

Satyricæ.

Diversitas Geniorum.	133
Contra continuo ridentem.	134
Contra mendacem.	134
Contra quendam, cui Deus venter est.	135

Alia

Index Epistolarum.

Alia super hanc ipsam materiam.	136
Contra Senem puerum.	137
Contra nimium Tabaci usum,	138
Contra quendam Alchymistam.	139
In quendam Avarum.	140
In quendam Astutum.	140
In quendam Conjugis suæ mortem desideran- tem.	141
In quendam superbum.	142
Contra quendam, qui nobilitatis suæ Profapiam strenuè inquirebat.	143
Contra Veneri deditum.	144
Occasionem esse in omnibus amplectendam.	145
Ad Amicum, qui parvam duxit uxorem.	145
Contra Religiosos temporalia quærentes.	146
Contra ambitiosum quendam.	147
Contra Advocatos.	148
In Preiorem quendam Pauperum.	159

Scholastica & pueriles.

Incitatio ad studia.	305
Temporis pretium proponitur.	306
Occasio Studiorum non negligenda.	307
Responsoria ad præcedentem.	309
Dissuadet bellum.	309
Commendatitia ad Amicum.	311
Ostendit affectum eximium, quo afficitur.	312

Index Epistolarum.

Invitatio ad prandium.	313
Monet quendam Amicitiae prioris.	315
Lætitia ob Sanitatem recuperatam.	316
Tutoris ad Studiosum.	316
Responsoria ad quandam laudatoriam Studiosi.	318
Alia ad laudatoriam Responsio.	319
Responsoria ad valedictoriam.	320
Conqueritur socium velle nomen dare militiae.	321

Suasoria & Dissuasoria.

Suadet Amico præ mercaturâ Studium litterarum.	160
Miratur Amicum Militiae dedisse Nomen.	161
Dissuadet Legata ad pias causas, dum propinqui adsunt.	162
Dissuadet domos suspectas.	162
Fuga sexûs foeminei commendatur.	163
Consilium petit ab Amico occasione alicujus Matrimonii.	164
Responsoria ad præcedentem cum affirmativâ.	165
Suadet patientiam Amico degenti cum uxore strepitosa.	165
Suadet Societatem bonorum & fugam certi Amici.	166
Tribulationem dicit esse amplectendam.	169
Consulit Spem in Deum locandam.	170
Vir maneat vir, nec mollis sit.	171
Con-	

Index Epistolarum.

Contra Mulierem.	173
Petitio Consilii.	174
Petit Consilium ab inimicis laceffit.	175
Compatitur Amico.	176
Notificat obitum Fratris.	177

Valedictoriae.

Valedicit Amico visitaturus Provincias.	324
Valedictoriaalia.	325
Responsorialia ad præcedentem.	326
Recommendat Juvenem.	327
Excusat negligentiam scribendi morte Parentis.	329

Exaratae in Palæstrâ oratoriæ.

FINIS.

Index Epistolarum.

Invitatio ad prandium.	313
Monet quendam Amicitiae prioris.	315
Lætitia ob Sanitatem recuperatam.	316
Tutoris ad Studiosum.	316
Responsorialia ad quandam laudatoriam Studiosi.	318
Alia ad laudatoriam Responsio.	319
Responsorialia ad valedictoriam.	320
Conqueritur socium velle nomen dare militiae.	321

Suasoria & Dissuasoria.

Suadet Amico prae mercaturâ Studium litterarum.	160
Miratur Amicum Militiae dedisse Nomen.	161
Dissuadet Legata ad pias causas, dum propinqui adfunt.	162
Dissuadet domos suspectas.	162
Fuga sexûs foeminei commendatur.	163
Consilium petit ab Amico occasione alicujus Matrimonii.	164
Responsorialia ad præcedentem cum affirmativâ.	165
Suadet patientiam Amico degenti cum uxore strepitosa.	165
Suadet Societatem bonorum & fugam certi Amici.	166
Tribulationem dicit esse amplectendam.	169
Consulit Spem in Deum locandam.	170
Vir maneat vir, nec mollis sit.	171
Con-	

Nucleus Selectissimarum Epistolarum Electi In Deum Fidelis Ad Hodiernum
Vsum ; ...

Viennae 1746

Epist. 620#Beibd.1

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10403504-0

VD18 14522004-001